

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՀԻՔԵԱՅԷՅԻ
ՌՈՊԷՆՍՈՆ

ՄԻՐԵՐԾԻՍԷ

ՀԱՐՓԱՄԷ Գ. ԹՕՓԱԼԵԱՆ

ԵՅԱՄԳՕԼ

ԽԱԹՈԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

1879

856/2 h

Ա.Ռ.

ԲԱԶՄԵՐԱԽՏ ՀԱՅՐԵՆ ԻՄ

ՄԵԾԱՊԱՅԻՒ Մ. ԳԵՐԳ ԱՂԱ Գ. ԹՕՓԱԼԵԱՆ

ԴԱՄԻԷՐ

ԵՐԱՆՏԱԳԷՏ ՍՐՏԻ

ՀԱՆԱՐԱՆՈՑ Բ. ԱԶԱՏԵԱՆ Ի ԲԱՆԱԿԱՆ
Հա՛յր ,

Թո՛ղ այժմիկ զի Բեզ զանաւիս սիրագեղ
եւ ընդ խնամոցդ զպարտա որ յիս բազմանեղ,
Սակաւարկիրոն իմովս այսոս վաստակով
Կարացից գէթ լընով , քեպէտ ոչ լիով .
Ո՛րն քե այս Զօն երախայրեաց բայդ դստեր
Հանդիւանայր իցի՛ւ քեզ , Հա՛յր սիրանուեր :

1879 Յունվար 1 ՀՌԻՓՄԻՄԷ Գ. Ա. ԹՕՓԱԼԵԱՆ
ԱՖիօն-Գարահիսար

Եղաւոյ քիբապը լիսանը բիւրրիյէ բերձիւմն
իլլիմէքտէն մագսէտի աճիզէիքի՝ նասըլքի պու.
քիբապըն էրմէնիճէ մուգատտէմէսիցտէ մու.
Ֆասսայէն պէյան գըլընմըշ տըր . Էալընըզ միլ-
լէքիմիզ չօճուկլարը նէր պիբ կէօնէ արալարը-
նա իքաարլա հիւսնիւ ալսէագտա պէօլիմէլէ-
րի արգու իտիլտիկիցտէն նէշաք իքմիշտիք :

Վագա լիսանը մատերիմիպի բերք իլէ լի-
սանը բիւրրիէէ բերձիւմն իլլիմէմիզ ինտիլ Միլ-
լէք խօր նազար իլէ պագըլմասը միւհքէմէլ իսէ-
տէ , նէ Ֆայոէ միլլէքիմիզին պուլուստուդու
մանալլէրին պագըլարընտա վէ խուսուսիլլէ պէլ-
տէմիզ պուլուսնան Աֆիօն-Գարահիսարընտա վէ
ճիվարլարընտա էրմէնիճէ պիլմէտիքիլիքի բէսիւ-
Ֆէն կէօրիւլմիւշ . վէ պու Էիւգաէն վիք չօր
մանէվի զարարլարը միւճիպ օլմուշ օլպուդուն-

տան, պարի պիր ճիւղի սեմերէյի մանեվիյէյի
միւնիպ օլուր իւմիտիյի ռաֆաէլ պիր զան-
մեքէ բեշեպպիւս օլունմուշտուր :

Իմտի, իշպու բիրապցն բերմիւմեմիստի
գուհուր իտէն պազը կեօնէ գուսուրլար պու-
լունտուղու բագտիրտէ հիլի բիրապի-
թեմի՝ նագարը ածվ իյէ պագժալարընը արգու
իտեր :

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԷ

1879 Յունվար 1 ՀՈՒԹՄԻՄԷ Գ. ԹՕՓԱԼԵԱՆ
Ս. ՓԻՏՆ Գարա-Հիսար

Մ Ո Ւ Գ Ա Տ Տ Է Մ Ա

Ֆէյլեսօֆլար՝ հէր ինսան պիր սուրէթտէ եա-
րաալըմը, հէփսինն ըւհ վէ թապիւր ըէմալիյէ-
թի պիր տիր. լաքին՝ թէրալիյէ վէ մէտէնիյէթ
տիր քի, ինսանը ինսանտան վէ ազլը ազլըտան
թէֆրիկ իթտիրեր. պազըսընը չօք վէ պազըսընը
ազ ըէմալիյէթէ իրտիրեր. ինսան՝ թէրալիյէ իլէ
ըէմալիյէթի ըէսպ իլլէր, զիրա թէրալիյէ օլմա-
տըկճա՝ մէտէնիյէթտէն մահրուժ գալարազ ին-
սանլըլտան խարիճ օլուպ, հայլմանլար սըրասընա
տախիլ օլուր, տէտիլէր :

Իշպու սահիյիլիկի՝ Ռոպէնսօնուժ հարաքէթի
պէյան իլլէր. շէօլլէքի, ըէնտիսի թէրալիյէսիլ
գալարազ նէրէտէն նէրէյէ վասըլ օլուս. վէ Եփ-
րօքատա պէօլիւտիւկիւ հալտէ նմսըլ ճահիլ վէ
իթաաթսըզ գալտը. լաքին ինսան իսքեան իթ-
մէյէն եէրէրտէ վէ սէֆիլ կալընըլլըզ իլլնտէ
ըէնտիսինի թէրալիյէ իտէրէք նէ քատար թէրալի-
յէ վէ ըէմալիյէթ ըէսպ իլլէտի քի տտէթա պիր
այնէ օլուպ, հէր նէվի հալ իլլնտէ օլանլար օնա
պագապիլիլլէր :

Իմտի պու հիքեայէ, տէլիլքի կալընըլ ինսան
Փիզըրինն գուվէթինի, անճաք տիւնեանըն պիւ-

թիւն վուղուաթընը վէ սէֆիլ հալինի , վէ ինսան թէճէլլիսին ասան ու աքիս կիտիլլէրինի ալէմ հուգուրինտէ նազլ ու պէյան իյլէր :

Իսթիլարաւ՝ Ալլահփէրէսթիլի վէ թէհամմիւլ իթմէր էօյրէտիր - Աթալարաւ՝ էվաալարընը էօլ-չիւ իլէ սէվմէր եիւզ վէրմէմէր , վէ օնլարը հէմ էյի իպրէթլէր վէ հէմտէ թէրպիյէ իլէ մէտէնի պէօյիւտէրէկ ֆազիլէթլի վէ մարիֆէթլի օլմա-լարընա չալըմաք , վաղ իյլէր :

Տէլիգանլըլարաւ՝ սապըրը վէ ուլիուն օլմաք թարիֆ իյլէր , չէօյլէթի , նէ գատար ալիմ սէ-ֆալէթէ տիւչար օլալար տախի գաթի ումուտ օլմայուպ , իլլա Ալլահ կիւվէնիւրէ չալըմաք-լար . թաքի ասանլըգ պուլունա տէկին , պախ-թըն աքսի հալլէրինէ դալէպէ իթմէր իւզրէ սալ ու զայրէթ իթսինլէր :

Յօճուքլարաւ՝ վազըթլարընը պօշա կէչիրմէ-մէր , կիծէ կիւնտիւզ իշ էօյրէնմէյէ չալըմաք , պունունլա պէրապէր ազիլ վէ ալիմ չօճուքլար եանընտա էքսիւր օլմամաք իւզրէ նասիհաթ խէր չիւնքի վազթ կէչտիւքտէն սօճրա , փիւշմանլըք ֆայտէ իթմէղ :

Եինէ չօճուքլարաւ՝ հէր կէժնէ աթաղարընա իթաաթ էթմէյի , վէ տալիսա էյի չէյլէր էօյրէն-մէյի վէ թէրպիյէ իլէ պէօյիւմէր թէնպիհ խտէր :

Պունուն իչին Նվրոքալը ալիմէր իշպու քի-թապը՝ նասիհաթա տալիր օլան մէշհուք քիթապ-լար սըրանընա վազ իթալլէր : վէ սաքի հէր լի-սան իւզէրէ թէրճիւմէ իթտիլէր , վէ չօճուքլա-րա թէրպիյէ վէրմէր իչին թիւրլիւ թիւրլիւ թէր-թիպլէր իթտիլէր :

Չիւնքի Ռոպէնսօն՝ Ամերիգանըն դայրի մա-մուր օլան ատաարնտա օն իթի սէնէ գալարազ , ինսանա հէր լազըմ օլան չէյլէրի իճատ իթտի , չէօյլէ քի՝ թէքմիլ տինտարլըք իլէ թէճէլլիսին աքսի կիտիլլէրինէ տայանարաք , օ սէֆիլ եաղ-նըզլըգտա էօմիրնիւ կէչիրտի . վէ էօյլէ պիւր թաաճիւպ օլունաճադ ուտու իլէ քի՝ պիր ինսա-նըն պիւթիւն չէքաիքլէրինէ վէ ճիհանը ալէմիւ պիւթիւն թէպտիլ օլուր վուգուաթլարընա պու-քիթապճըղազ պիր այնէ օլապիլիւր :

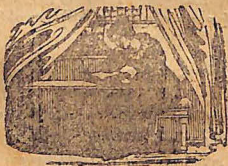
Պու սէպէպտէն նէ վազթ պու քիթապ իլք տէֆա օլարազ Կնկիլիդճէ թապլ՝ օլունտու իսէ , օն պին նուսիւէ պիրտէն սաթլըտը , պատէհու հէր մէմալիքլէրէ եպլըտը . Լաքին իլք տէֆա եազըլան հիքեայէնին իսթիլլանը մուֆասաալ օլ-տուղինտէն Վ779 տա Ալմանեալը ալիմին պիրիսի իսթիլլանը թէպտիլ իտէրէք մուխթասար իթտի , վէ զայիտ թէֆֆէրրուաթլարը թէրք իտէրէք հի-քեայէի կիւզէլլէթտի . իստի էվլէլէր հիքեայէ-տէն թէֆրիկ օլտուն իչին , Վեհեթ Ռոպէնսօն թէս-վիւէ իլլէտի :

Պու հիքեայէյի իլք էվլէլ եազան պէօյլէ չէ-հատէթ իտէր . պու հիքեայէ (տէր) կէրչի չօք թէաճիւպ օլունաճադ չէյ իստէ ֆազաթ եափմա պիր չէյ տէյի տիր , անճադ սահիհ պիր հիքեա-յէ , վէ հէր քէսէ էտէպ ու ախլեադա տալիր պիր նասիհաթտը :

Ելք էվլէլ եազըլան հիքեայէտէ Ռոպէնսօ-նուն բուզնամէալին կէնիշ մուֆասաալ դօյմուշ-աուր , չիւնքի եէվմիյէ վուգուաթ՝ օնլար քի պաշընա կէլմիւթիր , աղաճտան ինչա իլլէտիկի

նամէնէն գայտ խոէր իմիշ, նէ վաղթ սօնրատան
դալէմ քեաղթ պուլտու իսէ, քեաֆֆէսինի սը-
րայա գօյտու, վէ թէֆէրուաթըլա պէրապէր
թանրեր իյլէտի:

Անճագ, պիզ զիյատէ ֆայտէլի, վէ պիզէ
մուխթասարը խօշ կէօրիւնտիւկիւնտէն ճու թէր-
ճիւմէ իյլէտիք, վագա պաղը մահալլերտէ իյզա-
հաթ վէրտիկիմիզտէ ըուզնամէտէն տալի լազըմ
օլանը օրատա իշարէթ իյլէտիք, վէ նիւպէթին-
տէ Ռուպէնսօնուհն հարաքէթինի տալի նազլ ու
պէշան իթտիկիմիզ սըրատա պիրազ շէյ իլավէ իյ-
լէտիք, շէօյլէ քի չօճուքլարըմըզն իշտահարը-
նը աչալըմ, քի զիյատէ շէյ էօրէնմէյէ սայ ու
դայրէթ իթսինլէր. պուհուհն իլէ պէրապէր Ռու-
պէնսօնուհն էօմիւր կէշիրմէսինի քէստիլէրէ նա-
սիհաթ ալարագ ֆազիլէթլի օլուհլար:

ՀԻՔԵԱՅԵՒ ՌՈՊԷՆՍՕՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒՆԸ

ԱՄՊՈՒՐԿ շէհրիստէ Ռուպէնսօն (1) նամիստէ
պիր առէմ վար խոի, պու առէմիսն իւշ էվլաաը օ-
լուպ իւք էվլատը առկէր եազըլտը, պատէհու Ֆրան-
սըզլարա (2) դարչը օլան մուհարէպէտէ վէֆաթ
իյլէտի:

(1) Ռուպէնսօնուհն իւք եազըլան հիքեպէսի պէօյ-
լէ պաչլար, պէն (տէր) թարիխի Իսանըն 1632
սէնէսինտէ տօղմուշում, փէտէրիմ Ինկիլիզ՝ Եօրք
շէհրիստէն խոի, թիւճճարըզլա պուրայա կէլիպ
վալիտէմէ աղտը նիկեան իյլէտի, լաքին վալի-
տէմ սօյու Ռուպէնսօն օլուդի իլին պիպտէ Ռու-
պէնսօն չաղըլտըք. Ֆագաթ պէնիմ իսմիմ Քուի-
զօե խոի:

(2) Ամպուրիկ պէօյիւք կիւզէլ վէ դէնկին պիր
շէհր օլուպ 120 պին սէքէնէսի վար. Ալմանիա-
նըն օպիր ուճուհտա Էլպա չալը իւզըլմիստէ ինչա
օլմուշ, քի պէօյիւք տէնիզէ աէօքիւլիւր, վէ պու-
շէհրէ հէր մէմալիգտէն սէֆինէքը կէլիւր:

Իբրևնի էվկարժիստի իմ ու հիւնէր իմ մէջ իստէտի, անճաղ պիր կիւն սէրխօշ օլուպ՝ սատար իլլէթինէ միւսպտէլա օլարաղ, ազըպէթ ազատէյի սէր իտէմէտէն վէֆաթ իլլէտի:

Նիհայէթ իւհիւնճիւ վէ քուչիւք օղլու գալտը. քի Ռոպէնսոն Քոնիւգօհ տէնիլիր իտի, պու պիր իմանէճիլ էվկարալարը իւղէրինտէ փէտէրի վէ վարիտէսինն ումուտլարը զիլատէ օլտուղուտան կէօղլէրինն պէպէկի կիպի սէվէրլէր իտի. անճաղ պոռնլարըն մօւհապէթի էվկարալարը իւղէրինէ աշըրը տէրէճէտէ պուլուստուղինտէն. էվկարալարըն գոյվէրտիլէր քի հէր իսթէտիկինի եսիսըն. իմտի պու չօճուկ չարընլա՝ իշ էօյրէնմէկտէն զիլատէ՝ օյուհն օյնամայա հալվէսքըար իտի:

Մէրքում Ռոպէնսոն պէօլիտիւ, քէնտինէ լազըմ օլան շէյլէրի աալա պիլմէզտի. փէտէրի՝ էվկարալմ թիւճճարըզ էօյրէնսին տէյու արզու չէքէր իտի իսէտէ, չօճուք իշ էօյրէնմէյէ գաթան նիլէթ իթմէմիշ իտի. չիւնքի շէհրտէն շէհրէ կէզմէյի, վէ հէր կիւն եհնի եհնի շէյլէր իշիտիպ, եհնի եհնի մահալլէր կէօղլմէյի չօղ սէվէր իտի (1):

Վաղա պու ուշաղ, կէրլի ազտէմինտէն էհէր իշ էօյրէնմիշ օլտա իտի եօլճուլուք իթմէք իւնի օլապիլիր իտի, Ֆադաթ փէք Ֆիքրիսիւզլէք իլէտիւշիւրտի, չիւնքի պէօյլէտի պիր սէֆիլ չօճուք

(1) Ռոպէնսոն տէրքի, փէտէրիմ ազիլ վէ նէգաքէթիլ պիր դաթ օլտուղուտան՝ պէնի էն մէշհուր մէքթէպլէրէ վաղ իմտի քի մէարիֆէթ վէ սանապթ էօյրէնէյիմ, լաքին պէն աղ ու Ֆիքրիմի կէզմէյէ վիրմիշ օլտուղուտան պանա օսանճ կէլիլ իտի:

քի պիր շէյ պիլմէզ նաալ օլապիլիլ քի տիւնեայը կէզէյտի, վէ քէնտինէ նէ՝ Ֆապտէ օլաճաք իտի. նէվաղթ պիր շէհրտէ թէսատիւֆ իտէրիսէ պիր եօլճուլ լազըմ տըր քի պիր եօլճուլ էվվէլ էմիրտէ ճօղրաֆիլյա վէ թիւթճարըզ իլմէլիլնէ ալիւան օլտուն, լաքին Ռոպէնսոն՝ հալէ օլ վազըթա գատար իշ էօյրէնմէյի նէ Ֆիքրիստէն կէշիրմիշ վէ նէ տէ վուգուֆիլէթ քէսալ իլլէմիշ իտի, զիրա տանա օն եէտի եաշընտա օլուպ, վազթիլինն պէօյլէք վասիլին եօլճուլուք իլէ կէշիրմիշ իտի:

Եօլճուլուք իթմէք իւղլէ, իլվին վէրսին իշին՝ փէտէրինէ պէհէր կիւն աղզընթը վէրմէքտէն պաշղա զայրի շէյ պիլմէզ իտի, լաքին փէտէրի իսէ պէօյլէ շէյի աալա Ֆիքրիստէն կէշիրմէ վէ պանա պու եօլտա պիր շէյ սէօյլէմէ տէյու ճէվապ վէրիլ իտի, չիւնքի եօլճուլուք սէօղլինիւ տիյնէմէք իսթէմէզ իտի:

Լաքին զապալը վալիտէսի, հալան օլու շէյի իշիտիսէ իտի՝ եսա ու Ֆիլդան իտէրէք «Եվկարալմ» պու շէհրտէ օթուր, իշ էօյրէն տէյու Ֆէրիատ իտէր իտի »:

Պիր կիւն՝ նասըր քի առէթի իտի տըշարը չըքըպ պօշ կէզմէք. արգատաշլարընըն պիրիսինէ թէսատիւֆ իլլէտի, պու արգատաշլը պիր գաքտան էվկարալ օլուպ, օլ կիւնիւ փէտէրի իլէ պէրապէր Լօնտրայա տօղրու եօլճուլուք իտէճէքէր իտի:

Արգատաշլը Ռոպէնսոնա՝ իսթէրմիսին սէնտէ պիզիւ իլէ պէրապէր կէլիլսին տէյու սիւվալ իւլլէտի, — Ռոպէնսոն քեանքի, փէք չօղ արղում վաք իտի՝ Ֆադաթ աթալարըմ իսթէմէյօլլար տէյու ճէվապ վէրտիկինին իւզէրինէ. արգատաշլը թէքէրուլէր իլլէտի քի կէլ սէնիլնէ պէրապէր կիտէլիւմ,

չօգ մէջնուն օլուրսուն վէ հաթթա էօյլէ մէմուլ
խտէրիմ, իշթէ իւշ հաթթա մապթնիստէ տէօնէր
կէլրիւղ, լաքին փտտէրին վէ վալտէն թարաֆրնա
աքան պիր չէյ եափմայասըն, անձազ կիթտիկինի
պիր դայրիսինին թէվասիւթիլէ աննատը վէրէսին
տէտի :

Էյլի ամմա՝ պէնիմ գոյնումստ ազլէմ եօզ տէ-
տի իսէ Ռոպէնսուն—արգատաշը—թա կէրի տէօ-
նէսլյէտէք (1) պէն սէնին անէրինէ էտա խտէրիմ
տէտի :

Պու արատա Ռոպէնսուն քէնտի քէնտինէ պի-
րազ տիւշիւնիւպ, պիրտէն արգատաշըն ունօղիւ-
նէ մէյլ իտիւպ—էյի տէտին, պէն սէնինէ պէրա-
պէրիմ, չափուք կէմիլէ կիտէլիմ տէտի :

Պատէհու Ռոպէնսուն, տօսթուսուն պիրիսինէ
թէնպիս իթտի քի, կիթսին փտտէրինի պուլսուն
վէ օնա քէնտինին եօլճուլուղունու հիքեայէ իյէ-
սին, վէ սէօյէսին քի օղուն եալընը ինկիլթէր-
րայը կէօրմէք իյին կիտիյօր՝ մէրազ էթմէ՝ ազ
վազթտան կէրի տէօնէճէք : Պու հալտէ մէրգուս
իքի արգատաշըն կիթտիլէր կէմիլէ կիրտիլէր :

Կէմիլէրէր՝ կէմիլին տէմիրինի գալտըրտըլար,
վէ եէլքէնիլէրի աշտըլար, ըլուզկար կէմիլի իլէրու
սիւրմիյէ պաշլար. գալտան տալի գալըն սաղ-
լըք իլէ տէյնիլէք, օն աստէտ թօսի էնտալստ էյլէտի :

(1) Ռոպէնսուն՝ մէրգուս ֆէնա արգատաշընն
սէօղէրինի ուղուն ուղատըյա հիքեայէ իտէրէք,
օ գատար քի աղըմը, պաշլմտան ալտը, տէր,
չիւնքի աթալարըմն տուալարընը արմազըղըն
1651 սէնէ սեպտեմբեր պիրինճի կիւնիւ կէմիլէ
կիրտիմ տէր :

Լաքին Ռոպէնսուն կէմի իւզէրինտէ տուրմուշ,
կէնի մահալլէր կէօրէճէլիմ տէյու եօլճուլուք իթ-
տիկինին իւզէրինէ արգատաշը իլէ պէրապէր ֆէ-
րաշանըր իտի :

Ձրգտըղլարը կիւն հալա դայէթ կիւզէլ իտի,
րիւզկար տալի օլ գատար ասան իտի քի, չա-
փուճազ Ամպուրկ չէրի կէօրիւնմէղ օլտու, վէ էր-
թէսի կիւն Ռիգէպուրիէ գատար վաալը օլտուլար,
օլ կիւնիւ Ալմանեա տէնիլինէ կիրտիլէր (1) :

Օլ էննատէ նէ վաաթթ Ռոպէնսուն կէօղիւնիւ
աշըպ նաղար իթտի իսէ կէօղիւ էօնիւնէ հալը-
նըղ կէօր վէ սուտան դայրի չէյ կէօրէմէտի : չիւն-
քի օլտուլու երլէր աղար աղար կէօղիւ էօնիւն-
տէն կէօրիւնմէղ օլմաղա պաշլամըլ իտի : Էօյլէքի
Շէյլիյնէլանտ ատաալընտա եաքտըլարը օլ պէօյիւք
ֆանոտտան դայրի չէյ կէօրմէտի : Լաքին օ տալի
տէրազազ կէօրիւնմէղ օլտու, իմտի Ռոպէնսուն
իւզէրինտէ օլան սէմալը վէ տէօրթ թարաֆրնա-
քի տէրեայը նաղար իյլէտի :

Հալա իքի կիւն փէք ասան վէ փէք էյի
իտի, լաքին իւշիւնճիւ կիւն կէօր պուլութ իլէ
գապանտը, հալա գարարտը, վէ ըլուզկար չիտ-

(1) Ելպա չայը՝ ճէսիմ վէ չօգ մահսուլտար
պիր չայ ալը, քի Ամպուրկ չէրի եանընտան կէ-
չէրէք Ալմանեա տէնիլինէ կիրտի տէօքիւլիւր .
օրաալ իսէ պահրի իւմմանըն պիր ուճու Պալթիկ
տէնիլինէ եաղըն ալը . պուրատան կէչիւպ պէօյիւք
տէնիլէ տալիլ օլտուլար : Ռոպէնսուն տէր քի,
իշթէ իլք սէֆալէթիմ պուրատա վազի օլտու չէօյ-
լէ քի ալըլը օլմատըղմտան տէնիլ պէնի թութ-
տու, վէ ֆէնա հալտէ սըզընթը չէքէյօրուտուվ :

տեթևաբանութիւնս . պիր տեֆա շիմէնք չաքըտըղը կիպի , զանն խտէրսին քի պիւթիւնը կիօք եանըյօր խտի , պիրտէ էօյլէ դարարըր խտի քի պիւթիւնը գարանալըք կիծէ կէօրիւնիւր խտի . պատէհու պուլութ , լար չիտտէթլի չաղըրթը վէ կիւրիւթիւ իթմէյն պաշլատը , էօյլէքի սօնուհա քատար թաթիւ օյմատ :

Երգուր՝ չայ կիպի կէլիւր , պօրան՝ տէրեա իւզէրինտէ հիպէթլի ֆուրթուհա եալար , լաքին տալղալար տաղ կիպի չըզուլ ինէրիտիւր :

Կէմի՝ կէօրմէյն չայան պիր չէյ խտի քի տալղալար արասընտա պիր եօքարը չըզուլ պիր աշաղը ինմէքտէ խտի , պաղը քէրթէ տալղա կէմիյի ալըպ պուլութլարա գատար չըքար , վէ պաղը քէրթէ տէ զէմիյիէյն գատար էնէր խտի , պաղը պիր թարաֆա վէ պաղըտա օ պիր թարաֆա եաթար խտի : Հայաթլարըն սէսի՝ կէմիյին չամաթատը՝ չիտտէթլի իշիտիլիւր , վէ հէր քէա աշաղը տիւշմէյնիմ տէյու պիրէր չէյ տուրթուշլար խտի :

Լաքին Ռոպէնասօն , պիր չէյ եաիմայա միւզթէտիր օլամատըղընտան , աղլ տէօնմիւշ , խասթէ տիւշմիւշ էօյլէ պիր եիւրէկի գարըշմը խտի քի , զանն խտէրսին քի քուհուհու թէպիմ խտէնէք . զապալը . տուրմալըպ « Աի տթալարըմ , սիւ աճընաճաք աթալարըմ » , պիր տահա պէնի կէօրմէնէնէքսիլիլ , նէ աղլըրըք իմի քի պէն եապիտըմ , վէ պու հալտէ սըզընթը քէքէյօրու » տէյէրէք ֆիրեատ խտէր խտի :

Պու արատա եօքարան պիր սէս իշիտիլտի , պաշլատը Ռոպէնասօն եէնիտէն չամաթա իթմէյն , էօյլէ պիր հալտէ քի եիւզիւնիլ քէնիլ էօլիւ քէնիլ , էլլէքի պլիի պիրինէ սարըմը զաթի ուսուտ

օլարազ պաղըրըրտը : Աճապմ (տէր խտի , կէօրմէյն պիլէ մէրհամթէ իթիտիյի , պու նէ սէս տիր . տէյու գօրգուսուհուհա եարը էօլիւ օլարազ սիւվալ խտէր խտի , իշտէ գայալ օլտուք (տէր խտի) երլաըրմ սէրէն տիրէյինի վուրուպ փարչա փարչա իթտի , իշթէ պէօլիւք սէրէն տիրէյի տէ օլ տէրէնէ գայիֆլէտի քի , չիմտի գըրըրըպ տէնիլէ տիւշէնէք : Շամաթալը թէքէրրիւր խտէրէք՝ գայալ օլուհօրուզ , գայալ օլուհօրուզ իշթէ կէմի տէօրթ աեաքտան զիյատէ սու ալտը տէյէրէք պաղըրըր խտի :

Ռոպէնասօն , պէօլէսի սէօլլէր իլէ , թախտանըն իւզէրինէ եաթմիւշ իւքէն , պաքարսըն քի եուվարլանըպ տիւշտիւ , վէ պիւթիւն գուվլէյի հաթիգասընը գայ իթտի . հիշ պիր չէյ աննամազ խտի . պու արատա կէմիտէ պուլուհանլար թուլուսպանըն եանըն դօտուլար , քի պիր ֆէնա իլէ սուհու պօշատըպ թէշիլէքտէն գուրթուլուհանլար , պու ուղըրտա հատտէն զիյատէ չալըրլար խտի : Օլ վազըթ թայֆէլէրտէն պիրիսի Ռոպէնասօնուհ Եանընա կէլիւպ ք նալինի գըմիլտաթը տէյէրէք , քի սէն եալըրըպ պէօլլէ հարէքթ իթմիւք վէ չալըմաքսըղըն տիւշմիւշ գալանճաք լըսըն , իշտէ կէմիտէ պուլուհան քիսաթիֆէյի ինսանլար հատտէն զիյատէ չալըմաքտա տըրլար , սէն նիլի՝ն չալըմաքսըն , շէր նէ հալ իսէ Ռոպէնասօն աղլընը պանընա ալարազ հօգարը չըգտը վէ թուլուսպայա չալընալարա մուսվէնէթ իթմէք իւզրէ եանլարնա կիթտի իսէ տէ , ֆաքաթ վէք գայիֆ խտի :

Լաքին գարատան , եազըն եէրէքտէ կէմի պուլուհանուհ , վէ թէշիլէքտէ օլտուգալընա էլամթէ օլտուհ վէ կէլիւպ քէնիտիլէրէ , մուսպէնէթ

ի թմին իշխն՝ պիր գաչ թօի ամար :

Ռոպէնան, պու թօի ամսանքն նէ էլամէ-
թի վար օլտուղուն պիլմէտիկինտէն նէ վազըթ
սէպէրի իշխտի իսէ գանն իթտի քի կէմի դարկ
օլտու, իստի թէքրարէն տիւշիւպ պայլլար . պու
արատա թայֆէնին պիրիսի այալը իւէ քէնտինի
իթի վէրիպ օնուս եւրլինէ կէնտի, վէ էօլմէշ գանն
իտէրէք եէրէ սէրլմէշ պըրագը վէրտի : Պիւթիւն
դա յրէթլէ թուուսպայը պիր տիւղլէն չէքիօրլար
իտի իսէ տէ . ֆազաթ սու տալիմա կէմինին պու-
նակլարըն տէք ելուէլմէքտէ իտի , էօլլէ քի կէ-
մի տէնիդին տիպիւնէ կիթմէշ պաշլատը , իտի
կէմլիլ խաֆիֆէթմէք իշին օլան շէյլէրի (եանի
թօիլարը , կիււէլէրի , ֆըշլարը վէ դայրիհիւմ)
տէնիդէ աթտըլար իսէ տէ ապա պիր ֆայտէ իթ-
մէտի :

Կէմինին պիրիսի , պուշլարըն վէրտիկի էլա-
մէթլէրի ուղալիտան իշխտիկի կիպի , իսէլաա իթ-
մէք իւղլէ սանտալ կէնտէրտի իսէ տէ ֆազաթ
պու սանտալ կէմլիլ եանաշամատա . չիւնքի
տալդալար չիտտիթի օլտուղունտան եօգարը տօղ-
րու գալարըջօրլար իտի . նիհայէթ կէմինին պաշ
թարաֆընտան եանաշտը . քի կէմիտէ օլանլարա
ուրկան ամթալա միւզթէտիր օլտուն . պու սու-
րէթտէ սանտալը քէնտիլէրէ եանաշտըրապիլսիլէր
իշպու . եօլ իւէ դուտըթի օլանլար սանտալըն իշի-
նէ ամըլտըլար : Լաքին , չիւնքի Ռոպէնան այակ
լուղէրլինէ տուրմայա միւզթէտիր տէյիլ իտի . պիր
գաչ թայֆէլէր քէնտինի թութուպ սանտալա ամ-
տըլար : Ելուս պէլա պըրըլըլար իտի կէմիտէն ,
պիրտէն կէմի տէնիդլին տիպիւնէ կիթտի , պա-
գարըն քի ֆուրթունա տախի ազար ազար թա-

թիլ իթմէշ պաշլատը , եօգ իսէ ֆուրթունա տէ-
րունինտէ օ գատար առէմէր իւէ տօլու սանտալը
պաթըրաճագ իտի :

Պու թէնլիքէլէր կէնտիլտէն սօնրա՝ կիտիպ
կէմլիլ վաթը օլտուլար , վէ քեաֆֆէսի օրայա
կիրիպ խէլաա օլտուլար :

Տէօրթ կիւնտէն սօնրա , Թամլիդ նամ չայըն
քէնարընա կէմի վաթը օլտու , պէշինճի կիւն-
Լօնտար շէհրին էօնիւնտէ տէմր ամթարլար :

Օլ գէման հէփի պիրտէն եէրէ տիւշիւպ ,
պէոյլէ պիր աղիմ թէնլիքէլտէն խէլաա օլտուղա-
րընա մէարուր օլուր իտիլէր . լաքին Ռոպէնան
հէր շէյտէն էվիլէ կէօղիւնիւ գալարըրպ Լօնտար
շէհրլինէ նազար իլլէտի , վէ օ արատա՝ պիւթիւն
չէքտիքլէրինի վէ կէլէճէքլէրի ունութտու :

Պատէհու միտէսի քէնտիսինէ խապէր վէրտի
քի գարըն եճ տըր , վէ օ աղիմ շէհրտէ եաշ-
մագ իշին եէմէկ եէմէք վէ նաֆագա թէտարիք
իթմէք լաղըմ տըր : Գաըտանը պուլմայա կիթտի ,
քի անըն իւէ պէրապէր կէմիլ իտի , վէ անտէն
մաթլուպ իթտի քի ինան իթմին քէնտինի սօֆ-
րայա ալտըն : Գաըտան էյիլքեանէլիք իտէրէք սօֆ-
րայա գապուլ իթտի , վէ եէմէք արասընտա « Նի-
չիւն Լօնտարայա կէմիլ , վէ քիմ օնու կէնտէրմիլ »
օլտուղլինի . ծիւալ իլլէտի :

Ռոպէնան քէյֆիլէթի թողրուտան թողրու-
եա հիքեայէ իլլէտի , վէ պու եօճուլուղու նէ ի-
շին իթմիշ օլտուղլինի պէլաա իթտի , ֆազաթ եա-
լընըք քէյֆի իշին վէ ամթալարընտան իլլին ալադ-
սըղըն պու իշի իթմիշ օլտուղունտան , պուլմաա
սօնրա նէ օլաճաղըրը տախի պիլմիլ իտի :

Գաբրտան էլ ինտենքի էքսկէզ սընչակընը թիթ-
րէյէրէքէ աշարը պրագըլու Եւթալարընտան իղլին-
սիզ կէլտին հէ Ծ տէյէրէքէ պաղըրմայա պալլատը Ե
նա րապսլիմ Ալլահ, պէն պու ագըրըզ ուշակա
ինանըսլ նիչին ագտէմինտէն պիլէմէտիմ. Եկէր
քի մուգատտիմ պիլմիշ օլսա խտիմ, հալէ միլեօն-
լարճա ալթուռ տախի վէրսէ խտին, սէնի կէմիմէ
ասլա ալմազ, Ամպուրէկ շէրօրնտէն տըլարը չը-
բարմազ խտիմ, տէտի :

Ռոպէնսօն էօնիւնէ պագըլու էիւղիւ գըղարտը-
կընտան էսլա սէս չըգարմազ իտի . լաքին տինտար
գաբրտան մէօղիւնիւ տէվամ իտէրէքէ, թէքլիֆ
իթտի քէնտիսինէ քի, մէն (տէտի) աղլընը պա-
շընա թօփլամատըզճա վէ աթալարընըն խայըրը
տուալէրինի ալմատըզճա էլլըք վէ րահաթլըք պու-
լամայաճաքըն :

Ռոպէնսօն շիտտէթլի աղլամայա պալլատը,
ես սէն նէ հափաճաղըմ տէյու սիւալ իյլէտի :

Տէտի գաբտան, պիլիսթիսին նէ հափաճաք-
ըն—տէրադապ աթալարընըն խանէսինէ տէօն,
սայաքլարընա տիւշէրէք տէրուռի տիլտէն փիւշման
Օլ, վէ էթտիկլին չըգամըղըրըլար հազգընտա .
խօփարտա էվլատ կիսի ափլըք տիլէ . իւթէ սէ-
նին ինքա խտէճէք պօրճուռ պու տուր :

Ռոպէնսօն նիլազ խտէրիմ պէնի . Ամպուրկա
կէօթիլըրիւմլուսին, տէտի . գաբտան, պէն մի
կէօթիլըրիւմ, էօյլէ խէ պէնիմ կէմինին ֆուր-
թուռատան թէլէֆ օլտուղլինի ունաթմուշ օլմա-
լըսըն, պէն պաշկա պիլր կէմի սաթըն ալմատը-
ճա Ամպուրկա կէրի տէօնմէյէ դատիլր օլամամ,
վէ պու շէյ խէ հալլըլէ կէճիլըր, վէ սէնտէ օլ

վաղըթլարա տէկին պուրատա գալամազըն : Ի-
թէ իլը կէմի քի Ամպուրկա կիտիյօր, կիլր իչինէ, կի-
ճիլմէ, պաք քի պիլր կիւն էվլէ վասըլ օլսալն տէտի
Ռոպէնսօն, էլի ամմա փարամ եօք, տէտի :

Գաբտան, պէն սանա պիլր գաշ կիլմէ (1) էօ-
տիւնճ վէրիլիմ, չիւնքի շիմաիլիլը պանա չօք ազ-
չնին լիւղիւմլու եօք, օլանըմ պանա քեաֆի տիլր,
էօյլէ խէ, տէրադապ իսկէլէյէ կիթ, պիլր կէմի
տուլթ, կիլր իչինէ, էկէր տէրուռի տիլտէն փիւշ-
ման օլտուռն իսէ . Ալլահ, եօյնուրեկուռտա պի-
լէնճէ օլտուռ . վէ սէնի ինսան ֆիլըրինտէն կէչմէ-
միշ շէրէֆլէ միւթէշէրիֆ իյլէսին, տէտի :

Գաբտան պուրնալըն տէտիլըտէն սօնրա, ու-
ղուրլար օլտուռն տէյու տօսթ կիպի շիլնի թու-
թուս սընտը, Ռոպէնսօն տախի, գալ սաղլըք ի-
լէն, տէյէրէք կիթտի :

Նէ վաղըթ, իսկէլէ թարիլընէ կիտիյօր իտի,
ֆիլըրինին իչինտէ շէտիտ շէտիտ շէյլէր կէշէր ի-
տի, վէ նէ վաղըթ էվէ տէօնէր իսէմ աթալարըն
պանա նէ սէյլէյէ ճէլէր տէյու միւրահապ իտէր
իտի . մալիմ տիլր քի, էթտիկլիմ շէյլէր իչին պէ-
նի ֆէնա սուրէթտէ ճէղալայաճաքլար . արդա-
տալարըմ խէ իւղէրիմէ նէ գատար կիւլէճէլէր,
շէյլէ քի փէրչափուկ կէրի տէօնտիւմ, սայքի
իլի իւշ եօլտան դայրի շէյ կէօրմէտիմ Լօնտրա ի-
չինտէ :

(1) Կինէ, Կնկիլիզ ալթուռու տուր, վէ օրա-
տա գուլլանըլան ազչէլէրտէն տիլր, իլի Մաճառ
ալթուռու միլըտարը տէյէրի վար արը :

Ռոպէնսօն . Ամպրիկատան տէօնտիլըտէն սօն-
րա, պու էօյնիմ սուրըլը ազչէյի գաբտանա թէ-
տիլէ իյլէտի :

Պու կէօնէ միւթալալար իւէ ֆիւրի ինաթա
օրմուէ խտի, պաղը կիթմէմէյն իթթիխազ խտի, ր
պաղը տա դաբտանըն, էկէր աթալարընըն էվինէ
կիթմէզ իսէն, էյլիք պուլամազըն տէյուէ սէյլ-
միշ օլտուղի սէօղլէրի տէրիաթըր խտի խտի :

Ուզուէն միւթալալար հանկիսինի ինճա կյէսին
իշին դաբար վէրմէյն պիւմէզ խտի, վէլ հասըլ իս-
կէլէյէ կիթտի, վէ տօղրուտան տօղրու Ամպուր-
կա կիտէճէք հաղըր կէմի եօղուտիկինի աննատը
պու իսպէրիլ քէնտինէ վէրին քիման դաբտան ի-
տի, պու դաբտան Աֆրիկանըն Կիւլինէ շէհրինէ
կիտէճէք խտի, մէզըրիւր շէհր տէնիզ քէնարըն-
տա օլտուղուտան օրատա չօք թիւթճարլըք
օլտըր (1) :

Գաբտանը մէրգում, Ռոպէնսուն իւէ ուզուէ
ուզատըյա սէյլէմէկ արղու իթտիկինտէն, քէն-
տի կէմիսինէ կիտիպ օրատա պիւր դատէն չայ
իշմէք իւզըրէ տէվաթ կյէտի . օ տախի արգասը-
նա տիւշէրէք կէմիյէ կիթտի :

Նէ վաղըթ գաբտան Ռոպէնսունուէ եօճու-
լուք իթմէք, վէ շէհրիւր կէօրմէք արղուտու վար
խտիկինի վէ պուշուէնա պէրապէր Ամպուրկա կիթ-
մէյնէ կէօնիւլիւ եօղ խտիկինի աննատը իսէ, պէ-
րապէրլիտէ Կիւլինէյէ կիթմէյն թէքլիֆ իթտի-
քէնտինէ :

Ռոպէնսուն իւք արղապ պու սէօղ իւզըրլինէ
իշթիլաղ իթտի խտէ տէ, դաբտան, պու եօճու-

(1) Կիւլինէ, Աֆրիկանըն սէյլիւք շէհրիւրին-
տէն պիւրիսի տիւր, օրատա ալթուն, շէքէր վէ
ֆիլտիլի չօղ չըքար, իմտի իլլորապըրըն սէյլիւք
թիւթճարլըք մանալի տիւր . ֆազաթի էնալիսի աղ-
կըն դուտուրկուէն սիյա առնէյէր տիւր, վէ 50
երլտան զիյատէ եալաաղար :

լուղուն թուհաֆ վէ բէք կիւզէլ օլաճաղըն . վէ
քէնտիսիյէ արգատալ օլտուղու հալտէ ապա պիւր
շէյ սարֆ իթմէյնէճէյինի, վէ հէմէք սղզընթընըն
շէքմէքսիզին կիտէպիլէճէկինի, պա խուսուս պու
եօճուլուղու իթտիկինտէ կիթտիկի մանալէրտէ
չօք շէյ դաղանաճաղըն Ռոպէնսուն աննաթըր :

Պու շէյլէրի պիւրէր պլէր տիլնէտիկի կիւլի,
եօճուլուք իթմէք իշին եուրէկի թուլթուշուպ
էյլէ պիւր հալվէսի տիւշուի քի, օպիւր տինտար
դաբտանըն քէնտինէ վէրմիշ օլտուղի նապիհաթ-
լորը ունութտու . վէ հէր նիքի էվիլէճէ ֆիւրլինէ
դոյտու իսէ քեաֆֆէսինի թէքը իթտի (1) :

Ռոպէնսուն պիւրաղ տիւշիւտիքտէն սօնրա,
վէք էյի, ֆազաթ պէնիմ եանրմտա իւշ տանէ
կիմետին դալիւր պիւր շէյլմ եօք, պու դատար
աղչէ իլէ նի եաբաճաղըմ . նի սաթըն ալաճաղըմ
քի կիթտիկիմ մանալտէ քեար իտէյիմ, տէտի :

Գաբտան ճէվապ վէրիպ տէտի, պէն սէնա
աղչէ վէրիլիմ, մէրաք իթմէ, սաթուն շէյ ալ-
մադ իշին չօք էյլ լաղըմ օլմաղ . օրատա աղ պիւր
շէյ իլէ չօք դաղանապիլիլիլէ կէր իւզպալիլիլա-
չէք օլտըսա . Ռոպէնսուն սիւալ իթտիքի, օրայա
տաթմաք իշին նի էյլ կէօթիլիւրիւրէր . օ տախի
ճէվապ վէրիպ, տէտի, օրայա չօճուկ օլտուհա-
լարընըն հէր պիւր չէշիտինտէն, եանի, եալանը

(1) Ռոպէնսուն շէյլէ եաղար « Եկէր շէհրի-
տէօնէրէմ (տէր) ալէմ պէնի մասխարա իտէ-
ճէք, պա խուսուս աթալարըն հուզուրուէն նաալը
չըքաճաղըմ, պու հալտէ չօք տիւշիւտիկիւմտէն
վաղըթ կէտի, էթտիկիմ արղընթըր իսէ եալալ
եալալ իւշյալմտան չըքարար . իմտի արթըք եօ-
ճուլուք էթմիյէ դաբար դոյտում :

ինձի, մաղաս, պալթա, թիւֆէնք, սաղաք, վէ-
ղայրիհիւմ. կէօթիւրմէք լազում տըր, զիրա սլյա՜ն
Աֆրիքայլար պէօյլէ շէյլէրի չօք սէվէրէր, վէ
պէտէլինէ երեզ դաթ օլարաք ալթուն, ֆիլ տիշի
վէ սայրի շէյլէր թէտլյէ իտէրլէր: Ռոպէնսօն
սլու սէօզլէրի տույտույու կիսի աղլը պաշնտան
կիթտի, վէ պիրտէն աթալարնը՝ վէ վաթանընը
ֆիրքինտէն չըգարըպ, ֆէրահնտան չազըրմայա
պաշլատը «Միւսի գարտոն պէրապէրինտէ կէ-
լիրիմ տէտի:» Գարտան բէք էյի տէտի, էլ էլէ-
վէրիպ պէրապէր կիթմէյի դարար իթտիլէր:

Զաւալը սէֆիլ, աթաւանա դարը տուրան
Ալլահին պէլասնա ուրար օլտուղունու պիլմէզ,
իւթէ հէր պէլանն սէպէպի քէնտիսի օլուպ քէն-
տի քէնտիսի սէֆիլ իտէճէք, եանըլըլ գօյուն
կիպի պաշնանէ կէլէճէք պիլմէզ. պէօյլէսի չօ-
ճուկ իւզէրինէ հէփսիլդ ալլամաք լազում կէլուր:

Ռոպէնսօն օլան ագէսլյէ գարտանն թա-
րիֆ իթմիշ օլտուղու շէյլէրի սաթուն ալմայա
կիթտի. պատէհու կէթրիպ կէմլյէ պըրաքտը,
պիր գաչ կիւնտէն սօնրա բիւզկիար ասան օլտու-
ղունտան գարտան կէմինին տէմիրինի ալտը, եէլ-
քէնի աչտը, միւթէրահի օլտուլար (1):

(1) Ռոպէնսօն իւք եաղտըկը հիքեայէտէ շէօյ-
լէ սէօյլէր «Բեաշքի (տէր) աթալարըմն եանրնա
տէօնէ իտիմ. ծնլար կէմիլդին գայալ օլտուղինի
իշխտիլքէրի կիպի, հալլյէ թէճսիւֆ իլէ իհաթա
օլաճաք իտիլէր. Ալլահ ատիլ տիր, քի պէնի ձէ-
ղալայօր, պէօյլէ իթաաթըզ զվապա սէզա տըր:

ԻՔԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Ռոպէնսօնուն իշալու իքինձի տէֆա օլան եօլ-
ճուլուղու տախի փէք ասան հալտէ պաշլատը,
չիւնքի պիր գազայա ուղրամակարզն կէչիթլէրի
կէչիպ, Ատլանտիք տէնիղինէ տախիլ օլտու:

Ալանլէր կէչաթտէն սօնրա պիր աքսի բիւզ-
կեարա ուղրալըպ, ընտիլէրի տալիմա Ամնրիգա-
յա տօղրու ուղաքըլատըր իտի, կէմի հէր նէ քա-
տար իլէրու վարտըրսն իլին կայրէթ իտիյօր իսէ
տէ, օլ գատար բիւզկեարն զօրունտան ուղալըն-
մայա մէճպուր օլուր իտի. ագըպէթ տալանամա-
յըպ գոյվէրտիլէր ֆազաթ բիւզկեար քէնտիլէրի
ալըպ Ամնրիգայա տօղրու կէօթիւրիւր իտի:

Պիր ախշամ դարտոն ուղաքտոն աթէշ կէօ-
րիւյօրում, վէ օ թարաֆտան պիր քաչ թօփ սէ-
սի իշխտիյօրում տէյու աննաթտը իսէ՝ քեաֆֆէսի
եօզարու գօշտուլար աթէշը կէօրտիւլէր, վէ չօք
թօփ սէսի իշխտիլէր, դարտան ճէհան հիւմա
իւզէրինէ տիգաթլա նազար իթմէյէ պաշլատը.
վէ օլ թարաֆտա դարա եօղուտուկինի վէ դա-
րատան երեզ միլ ուղախտա օլտուղարըն աննաթ-
տը. իտի հէփսի պիրիլքտէ դանն իթտիլէր քի,
օ աթէշ պաշկա պիր շէյ տէլիլ անճազ պիր կէմի
եանայօր, վէ օլ զէվալըրարա կիտիպ մուսալէնէթ
իթմէք իւզըն դարար վէրտիլէր, կէմլյի օլ թա-

րաֆա չէ վերադարձնել, կէօրտիւնը դանն իթալիքիւնը չէյ սահն չըքաը, չիւնքի աչիքեար կէօրտիւնը քի պէօլիւք պիր կէմի թութուչմուչ խաի :

Լաքին դարտան տէրագապ պէշ տէֆա թօի էնտախաիլլէ հազընտա պիր կէմի վար օլտուղինի օնլարա իշարիթ վէրսինլէր տէյու թէնալին իլլէտի . քի քէնտիլէրէ հարտըմա դօչսուշար իյնն հազըրլլէ կէօրտիւնլէր , ֆագաթ կիւն պէլա չու մուսա մէլաթը ինճրա խոտը իթմիզ պագարսընքի հիյսլէթլի սէս իլէ հանան կէմի պիրտնն կէօյ չըզըպ տէնիլին տիպլինէ էնտի վէ աթէշ տախի սէօնտիւ : Պու շէյտէն աչիքեար աննաշըլար քի աթէշ պարութուն օլտուղի մահալէ եթիշիմիշ . ֆագաթ կէմինին իչինտէ օլանլարըն քեաֆէսի աճապա թէլէֆ օլտուլար մի եօգսա տէյիլ մի . չիւնքի կէմի եօգարը չըգմատան պաղըլարը սանտալա կիրմիշ գաշմըշ օլտուլարը գապլի խոի :

Պու սէպէպտէն դարտան իթալիւն կիճէ տէվալի թօի աթար խոի . չիւնքիւ թէհիլքէտէ օլանլար իշիտիպ աննասընլար քի հանկի թարաֆտա իսէլէր պոնլարըն քէնտիլէրէ հարտըմա դօչսուշարը իսթէլլէր , վէ պիւթիւն գանտիլլէրի աստըլար :

Սապահլայըն աչըգտան աչըք տիւրպիւն իլէ իքի սանտալ սօլու աաթմ կէօրտիւնլէր . օնլար տաղլարար արասընտա չըզըպ ինէր խոիլէր , վէ բիւզկեար քէնտիլէրէ գարըր օլարաք չօք սըզընթը չէքիյօր վէ քէնտիլէրէ սօղրու կէլմէք իւզրէ քիւսըէք չէքիյօրլար օլտուլարընը կէօրտիւնլէր , գարտան , օնլարը կէօրտիւնիւնիւ վէ գապուլ իթմիշէ հազըր պուրուհաուկուհու աննասընլար տէյու պիր պաճտէլա աշտըրտը :

Օլ գէման պիւթիւն գուվէթլէ իւզէլլէրինէ սօղրու երբիւնալիւն , վէ հարըմ աապթ արասընտա օրալա վասըլ օլտուլար , վէ պուշլարըն կէմիլլէրինէ չըզըպ գուրթուլան էրքէկ տիշի չօլուկ չօճուկ ալթմըշ Դէֆէր խոիլէր :

Չալալլըլար նէ գաման կէմիլէ կիրտիլէր իսէ նէ հալիտըլարը կէօրիւլմէյէ շալան պիր շէյ խոի . պաղըլարըն մէսրուրիյէթինտէն տիլլէրէ պաղլանմըշ , պաղըլարը տա էօյէ պաղըրմազտա իւտիլէր , քի թէհիլքէ հէնիտէն պաշլալաճակ կիպի կէօրիւնիւր խոի . Պաղըլարը տէլի կիպի կիւլիւլլէր վէ րաքս օյնալարաք սէս չըքարըլլար , վէ պաղըլարը իսէ եէրէ սէրիլմիշ տիլիդ վէ տուլղուսուզ գալմըշ պիր սէօղ տախի սէօյլէմէյէ միւգթէտիւր տէյիլ խոիլէր : Պաղըլարը՝ արա սըրա տիւլ իւզէրինէ չըզըպ գօլլարընը կէօյէ գալտըրըպ եիւքսէք սէտա իլէ Սլլանա թէշէքքիւր օգուր խոիլէր , չիւնքի քէնտիլէրի պիր կէօնէ հիքմէթլէ մուսաֆագա խոիպ խէլաս իթտի . վէ արա սըրա տախի չօճուկ կիպի աշաղը եօգարը սըշարարար , բուպալարընը երթթարար աղլալարաք հարաքէթիլդ եէրէ տիւշէրլէր կիւն պէլա աղըլարը պաշլարընա կէլէպլիլլէր խոի . նէ գատար սէրթ երէրէքիլ ատամ օյնալըլար օրատա , քի պու սէֆիլլէրի կէօրիւպ աղլամաքսըզըն քէնտիլիլին գապթ խոիպլիլլէր խոի :

Մէրգուան մէֆիլլէր իչինտէ պիր կէնճ էնլի բուշպան (եկիդեցական) վար խոի . միւսալիլլէյ հէֆիսնտէն զիյատէ հալսիլէթի վէ տինտար պիր զաթ խոի , միւսալէյէ գաթ նէ վաղթ կէմիլլէ կիրտի իսէ պիրտն պիրէ եիւղիւնիւ եէրլէրէ սիւրէրէք սէրիտի , իլանն խոէրսին քի էօլմիւշ խոի ,

Գաբուման՝ միւսմարիէյն՝ զաթը պայքըմը՝ զըյաս է՝ տէրէք, ուշանորըսն իշին եանընա եանաշտը. ֆազայթ միւսմարիէյն էնլի քիլիսա (քանանայ) սիւ- քիւթ հալտէ գաբումանա թէչէքքիւրիւնիւ թազ- տիւմ իլլէտի: Պիրազ թէհամմիւլ իլլէ (տիր իտի) պէնի եարատան սէմալի վէտէրէ՝ պիլի խելաս իլլէտիկի իւշիւն թէչէքքիւրիւմիւ թազտիւմ իտէ- յիւմ, պատէհու սանա տօղդու տօնիւպ, ճէնապ հազզըն էթմիլ օլտուղու էլլիքքեանիլիկի եիւրէք- տէն թանըրըկիւմ աննայասըն տէյու հիքայէ իտէ- ճէլիւմ: Գաբուման պու սէօղլէրտէն ութմանարաք կէ- րի չէքիւրի:

Միւսմարիէյն էնլի քիլիսա. մէսրուրիլլէթ իլէ գալըզ պաբումանն եանընա կիթաթ, քի մէրգու- մա էլլիք պիլճէէկիլի պէյան իլլէսին, Նիհայէթ արգատաշլարընա տէնիւպ «Սէվիլիլի տօթլա- րըմ, պիրազ եիւրէկիլիլի րահաթ օլտու, ճէնապ մէվլա փէտէրանի տէստի չէրիֆիլի իշէրիմիզէ մուրատ իլլէտի. իմտի ֆիքիւրէքիլիլիլի քէնտիսինէ չէվիւրմէյէ պօրճուսուսուղ, Նիշիլ թէչէքքիւրիւ- նիւղիւ թազտիւմ իլլէմէյէ իմալ իտէրսինիլ, չիւն- քի սիլլին թէչէֆ օլան էօմիւրէնիւղիւ օ թազգիւմ իլլէտի» տէտի:

Զօք քիշիլէր պու վէրիլէն նասիհաթը տիլնէ- յիպ իճրա իլլէտիլէր, Սեսան սօնրա քէնտիլէրէ հէր նէ վուգու պուլտու իտէ հիքեայէ իթմէյէ պաշլատը: Շէօյլէ քի (տէր իտի) եանան կէմի պիր ծրանարզ պէօյիւք թիւթճարըն կէմիս իտի, մէղբիւր կէմի Գիւպէք (1) չէրիլնէ կիտէճէք իտի:

(1) Գիւպէք, Ամէրիգանըն պէօյիւք վէ կիւ- գէլ չէրի տիր. միւթէպէր պիր լիմանը վար, վէ թիւթճարընա փէք միւնասիպ պիր մահալլ տիր:

Աթէշ՝ գաբումանն օտաքնտա վուգու պուլուպ էօյլէ պիր չափուք թութուլտու քի պու թէհիլէք- լէ պիր չափ տիւշիւնէմէտիք, մահպա պիր դաշ թօփ աթմայա վազթիլիլիլ օլտու, նէ օլաճաղըմը- զը պիլմէքսիլլին կիւն պէլա քէնտիմիլի սանտալա պըրաքապիւրիք: Պու հիլպէթիլի էսնատէ ֆուր- թունա դայէթ ինթիւրազը իտի. քի տուրմալըպ տալղալար սանտալ իւղէրինէ կէլէրէք ալթիւսթ իտիօլար իտի: Ազ դալտը քի աճ սուսուղ թէ- լէֆ օլաճազ իտիք, չիւնքի եանան կէմիտէն, եա- լընըզ պիր գաշ կիւնիլիւք էքմէք վէ սուտան մա- տէ պիր դաշիլիլի ալամատը: Պու սէֆալէթ սը- րաքնտա Նիկիլիլի կէմիսինին պիր գաշ թօփ սէս- լէրինի իշիթտիք, վէ անի տէ ուղագտան գանտիլ- լէր կէօրտիւք իտէ, օլ վազթ պիրազ ումուտու- մուզ կէլտի, անճազ գօրգու վէ ումուտ արասըն- տա գալտըք, չիւնքի պիւթիւն օլ մէյուսիլլէթիլի կիճէտէ տալղալար տուրմալըպ պիլիլ կէրի սիւր- մէքտէ իտիլէր, վաղա պիլք քէմալիլ գուվէթիմիլ իլլէ սիլլին կէմիսիլիլ տօղդու կէլմէյէ գալթէթ իթ- մէքտէ իտիք, Նիհայէթ տէրէճէսիլ արդու իթտիւ կիմիղչաֆադ տօղտու, պիւթիւն մէրաքլարըմը տէֆ օլտու, պիլտէ գուրթուլտուք պուրպա կէլ- տիք, Լաքին Ռոպէնսօն թամ պու էսնատէ գօր- գուլաճազ միւթալալալար իլէ ալթ իսաթ օլմուշ- տու. թաքի քէնտի քէնտիլնէ սէօյլէմէյէ պաշլա- տը. «Մալիւմ տիւր քի ճէնապը մէվլանըն պու- գատար ինսանլար արասընտա չօք էնի վէ սէվտի- կի ճանլար օլտուղու իշին պու հիլպէթիլի թէհիւ- քէտէն իտէլա իլլէտի, պէնիւմ նէ՝ ումուտում օ- լաճաք քի աթալարըմա գալըն նանքէօրիւք իթ- միլիւ»: Պու միւթալաա եիւրէկիլիլի էօյլէ վարչա

փարչա իթտի քի, զանն էտէրսին քի երւբէկինն իւղէրինէ պիր տաղ չէմիւիլ, էնիկ ճիւնհա կիպի պիր թարաֆա չէգիւմիլ՝ տիւսիզ վէ սարարմըն՝ էլլէրինի պիր պիրինէ պաղլամըն օթուրուր, վէ Ալլահ քէնաիսինէ մէրհամէթ իթմէյէճէք տէյու գաթի ումուտ օլտուղինտէն իպատէթ իթմէյէ ճէ-սարէթ իտէմէզ հալէ տիւշմիւլ իտի:

Լաքին գուրթուլանլար՝ քի զահմէթտէն պիւ հուզուր օլմուշլար իտի, րահաթլանըպ գուլվէթ ալաբլար, պիրինէ պազարսըն քի մէրգուլարըն րէյիսի, պիր քէտէ տօլուսու աղէ գարաանա թադաիմ իյլէտի, տէյէրէք « Պու աղէյի կէմիյէ կէլիպ պիզի գուրթարանլարա թադաիմ իյլէ . վէ պու իսէ էլլէք պիլմէնն ուֆաճըք պիր ալեամէթի օլսուն . չիւնքի պիզիմ գուրթուլմամըղ իչին քեհաֆֆէմիզ սիղէ պօրճուլուղ » : Գարաան ճէ-վապ վէրիպ « Եկէր սէնին պու պախչիլինի գա-պուլ իտէր իսէմ Ալլահա գարշը իթմիշ օլտուրում, չիւնքի պէն՝ պէնիի պէշը իղթիդատընճա օլան ինսանտան զալրի պիր չէյ եափմատըմ, վէ օնու տախի պէշէրլիցէթ տիր քի եափտըրտը . սահիհ պիւլբըիմ քի էկէր սիզ, պիզիմ եէրիմիդտէ օլսա իտինիզ, վէ պիզ տախի սիզին պուլուլունտուղու նուզ հալտէ պուլունայիտըք, հալլիյէ պու չէյի պիղէ եափաճաք իտինիզ » տէտի . Մէզըիւր էլլէք թանըր րէիս, պախչիլի ալսուն տէյու նաֆիլէ եէրտէ իպրամ իտէր իտի, դէրէ գարաան գապու իթմէտի, վէ դայրի սէյյէմէտին իչիմ թիճա իյլէտի:

Պունան աճնրա մէրգուլմ գուրթուլան զաթ-լարը նէրէյէ կէօթիւրմէք էլլէմ տիր տէյու տիւ-չիւնմէյէ պաշլատըլար . չիւնքի կիւինէ կիթմէք լքի սէպէպտէն վէք մինասիպ տէյիլ իտի . պի-

րինճի, մէրգուլմ սէֆիլլէր կիթտիքլէրի մահալտէ հէմ պիր քեար իտէմէյէճէքլէր . վէ հէմտէ ու-ղուն պիր հօլճուլուք իթմէյէ մէճպուր օլաճաբլար իտի . իրինճի, օլ ուղուն հօլճուլուք արասընտա օլ գատար ինսանլարա զախլիքէլէրի քիֆայէթ իթ-մէյէճէք իտի: Աղըպէթ գարաան, մէրգուլմ սէ-մէք իւզրէ չօք չալըշմայըմ տէյու եիւզլիճճէ միլ տօլաշմայը իթթիխազ իյլէտի . (օրատա Ֆրանսըղ թիւճճարլարընն չօք կէմիլէրի պուլունուր, վէ օրատան պալըլ ալըրլար) զիրա անլէր իլէ սու-հուլէթլէ Ֆրանսայա տէճնէպիլիլլէր իտի . Իմտի մէրգուլմարը կէօթիւրիւպ Ենի-Տիպարա (1) չը-գարտը, օրատա պալըլարըն վազթի օլտուղին-տէն չօք կէմիլլէր պուլունուլմ սէֆիլլէրի Ֆրան-սայա կէօթիւրմէք իւզրէ գապուլ իյլէտիլլէր Պուն-լարըն գարաանա իթմիշ օլտուրլարը թէշէքքիւր վէ իյլէք պիլիճիլքլէրի նազլ ու հիքհայէ օլուն-մաղ տէրէճէտէ տիր:

Իմտի գարաան մէրգուլմարը Ֆրանսըղ կէմի-լէրինէ վազ իտէրէք քէնտիսին տասն պիր ըիւզ-կեար իլէ իլք թարիզի օլան Կիւինէ չէրինէ տօղ-րու տէրադապ տէճնտիւ . կէմի՝ օլ տէրէճէ տէ-նիլլի ելըլթարաք կիթմէքտէ իտի, նասըլ քի գուշ

(1) Իշպու Էնի տիպար՝ էթրաֆը 900 միլ օ-լարաք Ամերիգա թարաֆընտա ճէսիմ սիբ ատա տըր . պունլարըն տաղի օլտուղի իչին մէհուր մահսուլու պաքալա վէ մէրպազցօ պալըլարը տըր . Պու տիպարը՝ 1497տէ պիր Վէնէտիկիլ պուլ-մուշտուր:

քի, քէնտիսի առաւ պիր շէյ Եւմէյիպ անճաք չօ-
ճուկու Եւսին Էօմէսին տէյու Եւմէյիպ օնա վէ-
րիր իտի . օ Էյու չօճուկ տտիւի քէնտիսի Եւմէյիպ
վալիտէյի Եւմէյիպ տէյու վալիտէսինէ վէրիր տի .
մէրդումէ Էմմիյէթիի Կալպըք իսէ քէնտիքէնտիսի
ուճութուռ օ պիրէրի սաղ գալսընլար տէյու պիր
շէյ Եւմէյիպ իտի :

Նիք աղըզա՝ իւշիւ պիրտուն Էօմիւշ գըյաս
իթտիէր իսէ տէ, անճաղ Թէճրիւպէ իլէ աննա-
տըլար քի հալէ ճանլարը իւղէրէրինտէ տիր . չիւն-
քի աղըզլարընա պիր գալ տալիս սըճաք սու տօլ-
տուրտուքլարը կիպի, պաշլատըլար աղար աղար
կէօղէրինի աշմայա, լաքին վալիտէսի պիր շէյ
Եւմէյիպիլէ փէք գալիֆ օլտուղուճտան, կիւճպէ-
լա չօճուկուճու գալըքմաք իւղիէ Էյամէթ կէօս-
թէրտի, լաքին չօք սիւրմէյիպ նէֆէս ալմայա
պաշլատըլ . Չօճուկ վէ հալալըք, սիննէրի ուֆաղ
օլտուղի ճիհէթիլէ մուալիճէ իլէ իւսթէ կէլտիէր
գալտաննն հիւմէթիլէ կիւճ իլէ Եւմէյիպ .
ֆաղաթ նէ գաման չօճուք կէօղիւնիւ վալիտէսի-
նէ չէվիտի իսէ կէօրտիւ քի Էօլիւ կիպի տիւշմիւշ
տիւր, աճըսըտան Եւնիսէն տիւշիւպ պալըտը .
օլ տէրէճէ չալըշտըլար քի չօք գանէթլէ չաղը-
լարընը պաշլարընա կէթրտիլէր, վէ քեսֆֆէսի
պիրլիք իսէլաս օլտուլար :

Պուճտան սօնրա գալտան, կէմի իւղէրտէ նէ
գատար գալիլ իսէ պուլուճան պիւթիւն շէյէրի
թալֆէլէր վասիթալըլէ թալիլ իթմէյէ սալ գալըթ
իթտի . վէ Էօնիլէրինէ տիւշիւպ Եօլը Էօյրէթտի . քի
Եաքըն օլան Եէրէյէ կիտիպ գալալա չըգալըլար ,

օրատա Գանարիւն (1) առալարը օլուպ վաթըլ օլ-
տըղլարընա Եւնիտէն Եօլ թէտարիլի կէօրտիւլէր .
(Պու առալարըն պիրիսինէ Մատերա տէնիլիլ . օ-
րատա Գանարիւն տէնիլէն գալար տօլու տուր ,
տնիլէր իլէ պէրապէր քէնտիլէրին կէմիլէրի պու-
րալա վաթըլ օլտու .) Բոպէնաօն տըլարը չըքաթ . նէ
վաղթ օրանըն իւղէլիլիլի վէ միւպիլթիկիլի կէօր-
տիւ իսէ , նազար իթմէքտէն տօյալմաթը , պուճուճ
իլէ պէրապէր , կէօղիւնի ուղակա գալտըրըպ իւ-
ղիւմ իլէ Էօրթիլմիւշ տաղլարըն տիւլէրիլիլիլէ պա-
ղըզ ալէա իւղիւմ սալըքմալարը կիւղէլէն Եալըմը
կէօրտիւկիւ կիպի աղըքընն սուլու աղար իտի . նէ
գաման գալտանտան իսթէտիլի իւղիւմ Եւմէյի Է-
չին ալտը իսէ տէրէճէսիլ մէսըուր օլուր իտի . Օրա-
տա՝ իւղիւմ պէօլիւք պիր Եէրէ գօյուպ ալաք իլէ
չէնիլէրի վէ Էլ իլէ սըգալար , իւլթէ պուճտան
օլուր օ ալէա շէրապ , Մալիլիլ (2) շէրապը տէ-
նիլիլ :

Գալտան օրատա կէմիլի թալիլ իթմէք իւղ-
իլէ պիրաղ վաղըթ գալտը , չիւնքի կէմի քէտէլ-
լէնմիւշ իտի . լաքին Բոպէնաօն պիր քաշ կիւնտէն

(1) Գանարիւն , Եալիւ Էրանէլիալ առալարը .
Աֆրիգատան 120 միլ ուղաք Ատլանտիք տէնիլիլի-
տէ տիր , օրալարա Փօրթուգալըլար 1393 տէ
հիւքմ իթտիլէր . պատէհու Սպանիալար Էլիւն
կէլտի :

(2) Մատերա նամ ճէսիւմ առա Փօրթուգալարըն
փալիթալթը Նիգալիտան 436 միլ ուղակ տըր .
օրատա չօք օրման օլտուղի ճիհէթիլէլէ պէօլի տէ-
նիլիլ :

սօնրա օսանմայա պաշտօնը, չիւնքի եւրէնի ըս-
հաթ տէյիլ խոի, թէպէտտիւլաթ իստէր խոի .
էօյլէ պիր արզուու վար խոի քի դանատլանըպ
ուչմակ իսթէր խոի զիրա ազ վաղըթ զարֆընտա
պիւթիւն տիւննայը կէօրէպիւթին վէ աէրադապ
հէր պիր չէյէ ալեհա՛ օյուուն :

Պու արքաուտ օրայա պիր ֆօրթուկէզ կէմիսի
վասըլ օյուու, մէզքիւր կէմի Լիզպոնաուան կէլիւպ
Ամիրիգանըն Պրաչէլ էյալէթինէ կիտէճէք խոի .
մէզքիւր էյալէթտէն չօք ալթուուն վէ պի պա-
հա միւնէվէրաթ չըգար :

Ռօպէնսօն պու եէնի դաբաւանա պիւթիւն
աղընը ֆիքրինի վէրա՛, նէզաման ալթուուն վէ
միւնէվէրաթը իշխատի իսէ՛ նլլէթ էթտի քի
Պրաղէլսայէ կիթսին պիր էյուճէ զէնկիւնըք իլէ
մալամալ օյուուն (1) :

Յուուն իչին պէօյլէ տիւշիւնիւր խոի՛ չիւնքի
չօճուկուղոււնտա ապա թէրպիլէ օլմամը խոի քի
հէր իսթէտիկինի իթմէսին . պու սէպէպտէն՝ մէզ-
քիւր ֆօրթուկէզ դաբաւան՝ քէնտինի փարաըզ
Ամիրիգայէ կէօթիւրմէյէ հաղըր պուլոււնուղընի
կէօրաիւ . հէր օրաւա ինկիլիզ դաբաւան՝ ԱՅիւն-
տէն զլլատէ դալաճաղընը աննատը իսէ պիր եէր-
տէ՛ ուղոււն միւտտէթ տուրմաբաւան, տահա ու-
զակա կիթմէյի իսթէտի . Պառնհու էվլէլքի խա-
լըքընար դաբաւանա կիտիզ սէրպէսթէ պէյան
իթտի քի «սէնին եանընտա տուրմաըպ Պրաղիլէ
կիթմէք իսթէրիս» տէտի :

(1) Պրաղիլ Ամիրիգանըն պէօյլէք պիր էյա-
լէթի տիր, օրաւան չօք ալթուուն վէ միւթէպէր
միւնէվէրաթ չըգար :

Լաքին դաբաւան, մաւալքի Ռոպէնսօն ալթա-
լարընըն բէլինէ դարըլ օլարապ էօյա չըգմըլ օլ-
ուուղինի իլիթմիշ վէ աթալարընըն իզնի եօղ իքէն
տիւնեա կէզմէքտէ խոի՛ Պու պապտէ Ռոպէնսօնոււն
քէնտիսինտէն ալըլմըլ օլուուղինէ շաղ օլարաք, Կն-
կիլթէրրատա ծաւ վէրմիշ օլուուղի ազէյի տալի
թազսիմ խտէքէք, հէր նէվի խայր նասիհաթլար վէ-
րիպ էօյա չըգարաք, օ տալիս բօրթուկէզլի կէմիյէ
տալիս օլուպ, Պրաղիլ թարիզի իլէ կիթմէյէ պաշ-
լատըրար . Թէմիքիթա նամ աւաւընըն եանընտան
կէչտիլէր . Փիքօ (1) տէնիլէն եւլէքսէք տաղ օրատա
տըր . Որատա ախլամ իւզէրի թէճակալ օլոււնա-
ճաք պիր չէյ միւշահէտէ իլլէտիլէր . էյօյլէ քի
կիւնէլ կիրտիքտէն սօնրա տէնիլին իւզէրինէ սի-
յա՛ քարաւըք պատըր, մէզքիւր տաղըն թէքէ-
սի հալէ կէօրիւնմէքտէ խոի . չիւնքի հէր տաղ-
լաշման եւլէքսէք օլուուղու իչին, կիւնէչին զի-
յաքը էօյլէ պիր փարլամաբաւա խոի քի դանն ի-
տէրիտին պի աթէշ վար :

Պիր քաչ կիւն կէչտիլքտէն սօնրա տէնիլ
իւզէրինտէ պաշկա պիր թօհաֆ մէնզարէ միւշա-
հէտէ իլլէտիլէր, էյօյլէքի պի հիսապ պալըքլար
տէնիլ իւզէրինտէ ուշարաք եւլէքսէլմէքտէ խոի-
լէր կիւմիւշ կիպի փարլաք օլուուղինտէն զկա վէ-
րիտիլէր . էյօյլէքի կիւնէչին զլլատընա պէնդէր
պիր կէօնէ փարլաքըք չըգարըր խոիլէր :

Պուշլարըն հօյճուլուկու չօք կիւն աւան կիթ-

(1) Թէնէրիֆա՛ դանարեան աւալարըն պի-
րիսի տիր, չարապը փէք լէզիլ վէ միւթէպէր
մահուուլու չօք վար . իչինտէ հարաքէթի արզ-
տան թաշրա չըգմըլ, ուֆաք տաղըր փէք չօք
տուր, լաքին էն ճէսիմ տաղ Փիքօ տէնիլէր վէ
տաղըն եւլէքսէքիլի 17 պին ալաք տըր :

տի իսկանէ, ճէնուպ թարափընուման ափանսըդ չիտտէթլի տիր պօրա արը չըքտը, տաղապար պիրտէն քէօփիւրմէյէ պաշլատըլար, կէմիյի աշաղը եօքարը աթմաքտա խտիլէր, պու հիյպէթլի ֆուրթոնա տէվամիլ ալթը կիւն արաքտիւ էօյլէ պիր ուզակա պրաքտը կէմիյի քի, գաքաւան՝ նէրէտէ օլտուքլարընը աննաւաւտը, ազըպէթ Գարայիպ աւալարընտան չըքուզակտա տէյիլլէր իտուկիւնի ֆարգ իթտի:

Լաքին եէտինճի կիւն, նէվադթ կիւնէշ աօղմայա պաշլատը թայիթէնին պիրիտի էշէտտի մէսրուրլիյէթիւտէն ափանսըդ, էյալէթ(1) էյալէթ տէյու պաղըրտը. պագարուքի հէփիս պիրտէն եօգարու տէգըիւրտիւէր քի էյալէթիւէր (եանի դաւայը) կէօրտիւնէր, վէ կէմի տօղրու օրայա կիւտէյօր խտի - Լաքին օ արատա քէնտիլէրլին մէսրուրլիյէթի թէպտիլ օլուպ հիյպէթլի պիր ինթիւրազ իչինէ դարկ օլտուլար, չիւնքի կէմի գուժ իւզէրինէ օթուրարաք սարսըտը, վէ կէմիլին իչինտէ օլանլար տաթի սարաքըրաք արգալարը իւզէրինէ տիւշտիւէր, Լաքին կէմի էօյլէ պիր ստիլանտը գալտը քի, զանն խտըրտիլքի միլանտը - վէ քէօփիւրմիշ տաղապար կէմիլին իչինէ տօլարաք քեաֆֆէսի աշաղը քաչըպ դամարայա կիրտիլէր քի տաղապար քէնտիլէրի կէօթիւրմէսին, օլ էնաւտէ օլան աշֆալէթ, չամաթա վէ

(1) Գարայիպ աւալարը ճէնուպի Ամէրիգանըն մէշթագաթը մարուքէսի թանթընաւաւտըլար, քի օրայա Անտիլեան աւալարը տէնիլի - վէ պուճարտան պիրիտի Ռոպէնօնուս աւալար արը: Գարայիպէր վաշի օլտուքլարը իչին տիւշմանալարընը եէրէր խտի:

Նաղարէ թաշլարը փարէ փարէ խտիյօր խտի: Պիրիսի Ալլահա պաղըրմաքտա, տիկէրի սաշլարընը քօփարմաքտա, պաղըլարը տաթի գօրգուլարընտան նալի էօլիւ կիպի նէֆէսալգ տիւշմիշ խտիլէր: Անի պուճար կիպի Ռօպէնօն տաթի տիւշմիւշ տիրի զանն էթմէքտէք էօլիւ դըլաս էթմէք տահա դիյատէ խտի, պու արատա պագարտըն քի ափանսըդ պիր չամաթա արը չըքտը քի «իլթէ դարկ օլտուկ»:

Պու գօրգուլու հալատիս քէնտիլէր եէնիտէն ճան վէրտի էօյլէ քի սէֆիլ հալտէ թէլէֆ օլմայալըմ տէյու հէփիս պիրտէն եօքարը կէմիլին իւզէրինէ գօրգուլար վէ դայէթ թէլլիւք իւն սանտալը կէմիյէ իտիլթիլէր, վէ քեաֆֆէսի իչինէ սըչարալար Լաքին մատամ քի կէմիլին իչինտէ չըքուք օլտուքլարընտան՝ նէվադթ օրայա տօլտուլար իւն, սայքի սանտալ սույա միւսամիլ օլտու Գարա չըք ուղաք խտի, վէ ֆուրթոնա իւն դայէթ չիտտէթ լի օլտուղուտէն - քեաֆֆէսի տէրլէր խտի քի գարայա եէթիշմէմիզ դապիթիլ տիր, Լաքին միւնքին օլտուղի մէրթէպէ պիւթիւն գուպէթիլէր իւն քիւրէկի չէքէրլէր խտի, բիւզիկաք տաթի արգատան օլտուղուտան, սուճուլէթ իւն դարայա տօղրու կիտըրլէր խտի:

Ափանսըդ սանտալ իւզէրինէ տաղ կիպի պիր տաղըմ տաթի կէլիյօր խտիլինի կէօրտիլէր - պու հիյպէթլի տաղալ քի կէլիյօր խտիլինի կէօրտիլէր իւն քիւրէլէրի պըրաքտըլար, հէփիս պիւա հարաքէթ տուրաւար, ճփ, իլթէ թէլլէքէնիս սօն վէ տէհէթլի տագիկաք պու խտի - իշթէ պու հիյպէթլի տաղալ սանտալա փուրտուկու կիպի քեաֆֆէսինի ալթ իւսթ իթտի, վէ տէնիլլին տիպինէ դարկ օլտուլար (1):

(1) Իշթէ իթթաթ սըղըղըն սէմէրէսի, վէ իշթէ գաքտանըն սէօղիւ թէքմիլ օլտու, մէրդուժ գաքտան, աթալարընըն տուաքըն արլատըքսան չմիւք պուլարտըն տէմիշ խտի:

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Մանտալ նէ դաման ալթ իւսթ օլտու իսէ՝
Ռոպէնսօն քեաֆէլէյի արքատաշարը իւն պէրա-
պէր տէնիզին տիպինէ կիթտի . լաքին օ հյլպէթ-
լու տալդա քի պուշլաքը ալթընա ալտը . Ռոպէն-
սօնու պէրապէրինտէ չէփալ կէօթիւրտիւ , վէ
չիտտէթլի ֆուրթուշա իւն գալտըրըպ թաշլըք
իւզէրինտէ պըրաքը վէրտի , էօյլէ պիւր շիտտէթլի
տիւշտիւ քի աճըրնտան օրատա ուշուշտու գալ-
տը (1) : Նէ դաման կէօղիւնիւ աշտը իսէ . գարա
իւզէրինտէ օլտուղուշու կէօրտիւ քի , աւա ու-
մուտու հօգ իտի . սօն գայրէթինի իճրայէ գօյուպ
թաշլըք իւզէրինէ չըքմայա չալլաշ , Ձօք հօրու-
լարաք կիւճպէլա չըքմայիտի , լաքին գոււվէթի
քէսիտիկինտէն օրայա տիւշլիպ գալտը . ուզուշ
միւտտէթ աղլը պաշլնտա տէյիլ իտի , նիւայէթ
գարայա կիթտի :

(1) Մուֆասսալ հիքեայէտէ , Ռոպէնսօն տէր
քի , նէ վազըթ քայաքլարըմը գարայա պաստըմ ի-
սէ Սեպտեմբերին օթուղու իտի , Նիւնէշ՝ էմնայի
միւրեճանտէ կիճէ կիւնտիւզ պիւր օլտուղու ճիհէ-
թլիւն՝ ղիւսաք տօղրուտան տօղրու պաշլմ իւզէ-
րինէ տօղուպ շիտտէթլի սըճալի կաթմաքտա իտի :

Նէ վազըթ կէօղիւնիւ աշտը տէօրթ թարա-
ֆընա պաքտը իսէ նէ աճըրնաճակ հալ իտի քի օ
նէ կէմի նէ սանտալ վէ նէ տէ արգատաշլնտան
պիւրիտի գալմիշ իտիկինի կէօրտիւ . աւա պիւր
չէյ հօգ , եալընըք թախթա դըրընթը , քի տալ-
դալար օրայա տօղրու կէթրմիշլըր իտի . մէգըիւր
թէշլիքէտէն եալընըք պիւր քէնտիտի իտի գուր-
թուշան : Մէսրուրիյէթ վէ մէյուսիյէթ եէք տի-
կէրինէ գարըշտըլար , թիթըշլէք տիգ իւզէրի-
նէ կէլիւ . գօյալըրըն կէօյլէրէ գալտըրըն կէօգ-
լէրի եալ իւն տօլու եիւքսէք սէս իւն եէրի կէօ-
յիւ եարատան ձէնապը Նիքերինէնտէյէ թէշլըքիւ-
րիւնիւ թաղտիմ իյէտի . չիւնքի քէնտինի աղիւմ
պիւր միւճիգաթլա իսէլաա իյէտի (1) :

Իշթէ ձէնապ պարինին իւմի , հէր պիւրէրի-
միզին մէնֆասաթընը չօք իյի պիւրի վէ թանըր . լա-
քին գալալըն էօլիւմիւ ինսանլար՝ քէնտիլէրին սա-
հիս ֆաիտէսինի թանըմատըքլարընտան , նիչին
եալընըք Ռոպէնսօն գուրթուլտու վէ սայիլէրի
քեաֆէլէի թէլէֆ օլտուլար տէյու թէաճիւպ ի-
տէրէր : Չիւնքի ձէնապ Խիւտանըն իւմ ու թէտ-

(1) Ռոպէնսօնու նէ վիմէսինտէ եաղըլըն
տըր քի , նէ վազըթ քարայա չըգտըմ իսէ (տէր
Ռոպէնսօն) պիւրտէն եիւրէ կիմ տէօնտիւ , չիւնքի
տէնիզին սուլու աղըմա կիթմիշ իտի . պիւրադ
րահաթ իտէյիւմ տէյու եաթիւրմ իսէտէ , գորգու-
տան էօթէպէրի տիւշլէրէք ալալա չըքտըմ . Վէ
պէօյլէ չաղէսիդ հալտէ օրատա եալընըք գալտը-
կըմ իչին , պու առանըն իսմինի ճօրաթի ումուտ
առատըք՝ թէսմիյէ իյէտիւմ . մէգըիւր առանըն ու-
ղընիւկու 24 միլ տիր :

պիլրի ազըլուման վէ ֆիլքերտէն խարիճ օլտուղի հասէպիլյէ, Ռօպէնսօման զայրիսի գուրթուլմա մայա միւսաստէ իլլէտի, Պու մատտէյէ ինսան ազըլ իրմէզ, ֆիլքերմիղին օլ քատար գուզլէթի վար, քի նէ գատար Ալլահ վերմիշ իսէ, օնտան զիյատէսինի թէֆթիշ վէ մուհաքէմէ իթմէյէ միւզ-թէտիր տէլիլիշ :

Լաքին Ռօպէնսօմու աննի իչին մուհաֆաշա իլլէտի քի, չէքաթիկի սըզընթըլար քէնտինէ նասի-հաթ օլտուն վէ քէնտիկի ազըլը իլլէսինլէր, չիւն-քի ճէնսպ Ալլահ քէրէմքեանի վիտէր օլտուղու իչին ինսանլար նասիհաթ պարաք իսթիգամէթ իթմինլէր, վէ նէ գաման իլլէք կէօրիւրլէր իսէ ֆէնարլէկ սալմաստըլար տէյու իլլէրինէ աքսի-լէք վէրիր : Իմտի նէ զաման պիր շէյ վազի օլուր՝ պիղիմ տախի ազըլմըզ եէթիշմէզ իսէ, քիւսթալս-լըզ իտէրէք շէրիաթ քէսմէյէ . վէ տէրազապ ա-զըլ գուլլամայա չըքմաք լաղըմ տէյիլ տիր . իլլա Ալլահ նասըլ թէտպիր իթմիշ իսէ տալիմա պիղէ խալըրը արը տէմիլլիլիշ :

Պու սէպէպտէն Ռօպէնսօմ տախի՝ նէ վազթ էօմրիւնիւն թէշիլքէ իլլիտէ օլտուղունու, վէ պիւթիւն ճիհան քէնտիսինտէն պսլիտ գալմը իտիկինի միւշահէտէ էլլէտի իսէ, տէրունի գալպ իլլէ ճէնսպը Խիւտայէ տէճուիւ, վէ թութուու-ղու թարիք նէ գատար հաղսըզ օլտուղունի վէ իթմիշ օլտուղի շէյ Ալլահ գարշը իտիկինի զա-միրի շահատէթ իտիյոր օլտուղինի երւէկի իլլին-տէ աննար իտի : Իլլէ պուլուն իլլին սահի թէօ-պէքեարըլը իլլէ տիղի իւզէրինէ տիւչիւպ, Ալլա-հա Նիտա իտէր իտի քի, Կիւնսիյարընա մաղֆի-րէթ ինսան պուլուրուն :

Ռօպէնսօմ՝ պու Նիլլէթինի դօյտոքտան սօն-րա եօգարը չըքտը, իսլլա օլտուղունուն իւզէ-րինէ մէմուն օլարաք, պատհնու նէ եպիստ-ղընը միւթպաա իթմէյէ պաշլատը, տէօրթ թա-րաֆրնա պարտը իսէ աղաճ վէ օրմանլարտան զայ-րի շէյ եօգ, հէր պիր թարաֆա պարտը իսթ պիր շէյ կէօրէմէգաթ . չիւնքի պիր ումուտ քէսպ իթ-մէյէ միւզթէտիր օլապիլլիլիտի, շէյլէ քի պիր ին-սան օրատա իսքեան իթմիշ մի տիր, լաքին ինսան ալամէթի եօգ իտի, Պուլուն զիյատէ սէլամէթ օլամազ իտի, շէյլէ քի տիւնեանըն ուճուտա եալընըզ իսքեան իթմէքտէ իտի . պիւթիւն վիւ-ճիւտի՝ «Վալ» պալըմն» աշյու պաղըրտըղընտա թիթրէր իտի, պէն (տէրիտի) նի եարաճաղըմ՝ պուրատա, էկէր տաղ առամլարը վէ գուտուր-կան ճանալարըր օլալար նամըլ գուրթուլմա-ղըմ : Պու քօրդու քէնտիլլինի էյօլէ պիր ինսան իլլէտի քի ապա հարաքէթ իտէմէզ, վէ իլլէրու կիթմէյէ ճէսարէթ իտէմէզ իտի, պիր ուֆաճըք սէս իլլիթսէ իտի, երւէկի թիթրէր իտի, չիւն-քի գօրգուսուտան գանը տօնուշ իտի, լաքին չիտտէթիլ սուսուղլուկու քէնտինէ երւէք վիլիպ զայիֆլիկինտէն գուլլէթէնտիրտի վէ օ հալտէ գալմայա տալանսամաղըրընտան քէնտի քէնտինէ գալըթ լիլլէրէք գալըլպ էօթէ պէրի տիւշտիւ քի եա պիր սու վէ եալտա պիր չապ պուլուն . պախթիկաք օլտուղի հասէպիլլէ պիրազ ռազա-տա սաղ վէ իտրիլուն պիր սու պուլուն, օրայա գօշուպ սուսուղլուկունու կէշիլմէյէ պաշլատը, նի գատար սէֆա պախշ շէյ տիր քի, պիր առէմ պալըլաճակ հալտէ իքէն սու պուլաճակ օլուր ի-

սէ: Իմտի Ռօպէնսոն Ալլահա թէչէքքիւրիւնի թաղ-
տիմ իլլէտի, մէմուլ իտէրէք քի եչյէճէք շէյտա-
խի վէրեր: վէ շէյլլէ տէրիտի « Ե Ալլահ հալատա
օլան դուշարա նահֆազա վէրեր իսէ, պէնի աճ-
ըկըմտան Էօլմէյէ միւսանատէ իտէրմի:

Ոլ դատար աճըկընը տույմազ իտի. չիւնքի
գօրգու վէ չէքտիկի սըզընթը եիւրէկինի էօյլէ
պիր թէպտիլ լյլէմիշ իտի քի աալա իշտահը եօգ
իտի հէր շէյտէն զիյատէ պիրազ լահաթլանմայա
արգուսու վար իտի, չիւնքի էօյլէ պիր աճը աղ-
ըը իլէ Էդլլէթլէնիշ իտիքի, կիւճ պէլա ալազ
լւզէրինտէ տուրապիլյօր իտի: Պու սէպէպ իլէ
ազիմ էնտիշէ իլէ տիւշիւնիւր իտի քի, կիւճէ նէ-
րէտէ եաթսըն. վէ ինթիրազ իտէր իտի քի օլմա-
յա քի ճանալարար վէ տաղ ատէմիշրի քէնտի-
նի եէսինլէր (1), շէր հանկի թարաֆա կիտէր իսէ

(1) Պէյլէսի դազալար պազը պազը շինտիս-
տան թարաֆլարընտա վէ չէօլ էյալթթէրտէ թէ-
սատիւֆ իտէր. նաըը քի ծրապիլգօնը Յօվանա
նէս Եպիսկոպոսա թէսատիւֆ իլլէտի. մուսադի-
լէյի դաթ 100 սինէ ազաէմ Աճէմիլթանտան
շինտիսթանէ կիթիկի էնամտէ, պահրի ումման-
տէ շիտթիթլի ֆուրթուսայա ուղրատը նիհայէթ
կէմի պաթըպ ինսանլար ինայզ պիր մահայէ տիւշ-
տիւլէր. օրատան չըզըպ ինսան պուլմաք իլլին
դարայա կիթմէք իւզրէ իքէն աճ սուսուզ կիճէ-
լէյին ճանտիվարար վէ արալանլար քէնտիլէրտէն
պիրէր պիրէր կէօթիւրիւպ եչրէր իտի, կիւճպէ-
լա պիր քաշ ճան սաղ քալտըլար. վէ շիտթիթլի
սըզընթըր իլէ թէքրաթէն տէնիզ քէնարընա կէյ-
տիլէր օրատա պիր սանտալ թէսատիւֆ իտիպ
քէնտիլէրի գուրթարտը:

պադար իտիքի նէ էլ, նէ գուլիպէ վէ նէ տէ
պիր մազարա վար իտի. վէ նէ իտէճէկինի պիւ-
մէզ իտի:

Նիհայէթ ախլամ օլտու ալմա չարէսի թիւ-
քէնտի, տիւշիւնտի քի գուշարա պէնգէր օլտուն
վէ ծնլար կիսի աղաճլար իւզէրինէ գուլիպէ եափ-
սըն, ալանսըզ պիր աղաճ կէօրտիւ, մէզքիւք
աղաճըն տալլարը դայէթ չօք վէ էօյլէ սըք իտի-
լէր քի իւզէրինտէ սուհուլէթ իլէ օթուրուպ դալգա
պիլլեր իտի, իմտի աղաճա սարըլըպ չըքտը. վէ եիւ-
րէքտէն Ալլահա տուալէր իտէրէք աղաճըն իւզէ-
րինէ օթուրուպ պիրտէն ուլումսայա պալատը:

Լաքին պիւթիւն թասափուրու ալթ իւթթ
օլմուշ օլտուրունտան քեաֆէյիլի վուգուաթլար
քի պալնա կէլմիշտիր տիւշիւնէ կիլմիշ տիր. վէ
տիւշիւնտէ չօք ազիմ սըզընթը չէքէրտի, վէ
տաղարըն կիւրիւթիւսինիւ կէմինին փարալան-
մասընը աքթատալարընը վէ թայիֆէլէրին ֆէր-
եատ իլէ պօղուտուկունու տիւշիւնտէ կէօրէր
իտի: Պատէհու աթալարընը քի ծնլար մէյլուսի-
յէթ վէ թէճէսիւֆ իլէ մալամալ օլմուշ հասրէթլէ-
րի օլան էլվաթ իւզէրինէ աճըրտը, ախուզարի-
լէ աղալըն իլլէրինի կէօյլէրէ դալտըրարաք ֆէր-
եատ իտէրլէր. քի ճէնապ հազգ քէնտիլէրի թէ-
սուլլի թիսին իլիւն տուալէր իտէրլէր իտիկի
կէօրտիւ: Նէ վազըթ պուշլարը պու հայտէ բու-
յաընտա կէօրտիւ իսէ սօլուք պիր թիւր իլէ պիւ-
թիւն վիճուտի սու քէսիլտի. թաքի եիւքսէք տէս
իլէ ճիլթէ պէն, իլթէ պէն, մէվիւսիւն աթա-
լարըմ պունտայըն՝ մէօյլէյէսիլէ քատար: Պու
հալտէ ուլքուսու իլլինտէ պաղըրարաք գօլարընը

տէտը քի աթալարը դուճաղընա սարըսըն, իշթէ պու հալ իլէ հարաքէթ իտէրէք պաքարսընքի ա-
ղանն իւղէրինտէն աղաղը տիւշտիւ (1) :

Ալլահ մէրհամէթ իթտի . չիւնքի աղանն իւղէրինտէ փէք երեքսէք տէյիլ իտի, !վէ տիւշ-
տիւկիւ եէր տէ փէք չօք օթ օլտուղու հասէպլյ-
լէ աիւր թարաֆը դըրըլմատը անճալ պիրաղ տիւշ-
տիւկիւ թարաֆը անճտը . լաքին ըլլապսնտա օլ
տէրէճէ սըքընթը չէքմիլ իտիքի, պու շէյ ասլա
հիչ եէրինտէ կէօրինտիւ : իմտի թէքթար աղանա
սարըլարաք իւղէրինէ չըքտը, սապահա գատար
օրատա գայտը : Սնապահայն պաշապը տիւշիւն-
մէյէ քի նէ ելլէճէք . վէ նամըր եաղայանաք .
չիւնքի օրատա պիղիմ էյպէթլէրտէ օլան շէյլէ-
րին հիչ պիրի եօգ իտի, նէ էքմէք, նէ էթ, նէ
սէպղէվաթ, վէ նէ տէ սիււս վար իտի : Կէրչի
պուշար օլապար տախի, նէ չէօմէք վէ նէ տէ
աթէշ վէ նէ սայիր պիր շէյ վարիտի քի փիշիրէյ-
տի, օրատա աղանալարտան մատա պիր շէյ կէօր-
մէտի, օնլար իսէ քեաֆֆէսի մէյլէսիղ իտիլէր,
Գամբէշ (2) տէնիլէն եաքրաղարտան դայրի շէյ-
լէրի եօգ իտի :

(1) Ռօպէնսօն հէր շէյտէն զիյատէ աթա-
լարը հազգընտա արդուսու օլտուղու իշին րույա-
սընտա օնլարը կէօրտիւ :

(2) Մէգըիւր ատա չամըրըք օլտուղինտէն,
փէք տաղի վէ մահսուլտուղ իտի վէ Գամբէշ աղան
չօք սուլուսուր . մէգըիւր աղանը սույա պրաք-
տըլըն կիպի, դըրմըքը րէնի հասը օլուր . պու
աղանտան Եւրոքայա փէք չօք կէթիւրիլէր :

Պու շիւպնէ իլէ աղանտան աղաղը ինտի .
չիւնքի իլք կիւստէն պիր շէյ եէմէմիլ իտի . աճ-
լըք զիյատէսիլէ քէնտիսինէ սըգընթը վէրմէյէ
պաշապը . էօթէ պէրի գօլարաք չօք եէրլէրէ
կիթտի իսէտէ եէմէք իշին պիր շէյ պուլամատը,
դիրա հէր պիր թարաֆլար մէյլէսիղ աղանար Ի-
լէ տօլու իտիլէր : Ջապալը Ռօպէնսօն . դայրու
անըկընտան քէօփիւրմիւշ, կէօղինիւ կէօքլէրէ
գալտըրըպլ Վիլթէ օլ նօգթայա վասըլ օլտուճի
անըկընտան էօլէճէկիմ տէյու ֆէրեսա իթմէյէ
պաշապը . Պու ճիւմէլ իլէ պէրսպէր, անըկը
քէնտիսինէ մէճպուրիլէթ հասըլ իթիւրիպ կիւ-
րէք վէրտի, օլ հալտէ դալմայըպ, քալքտը նէվ-
պէնէվ հօլլարա գօշուպ գուվլէթ քէսպ իլլէտի
վէ եէմէք չարէսի պուլմաք իշին պէօլիւք դայ-
րէթլէ արդու իտէր իտի . Փադաթ նաֆիլէ եէր-
տէ եօրուլտու, հէր շէյ Գամբէշ աղանք քէսիլ-
միլ, հէմ շինտիսիթան սէօփիւտիւ, օթ վէ դուս-
տան մատտէ շէյ եօղուսու : Օլ քատար քի Ռօ-
պէնսօն դայիֆէնիլպ անըկընտան եարը էօլիւ
եէրէ տիւշտիւ, պիւթիւն գուվլէթի թիւքէնտի,
իմտի երեղիւ եէրտէ սիւրթիւնէրէք կէօղինտէն
չէմէ կիսի եաշլար արմաքտա իտի . չօք էյի ի-
տի քի (սէրիտի) պէօլլէ սէֆիլ ան էօլմէքտէն ի-
սէ, տէնիլքտէ պօղուլմուշ օլպիտիմ :

Պէօլլէ գաթի ումուտ օլմուշ օլ հիյպէթլի
տաղիկէյէ միւնթաղըր օլուպ, դիրա աճ էօլէճէք
իտի : Ափանսըք պիր տէնիղ գուշու քի պալլը
թուլմուշ ետաիկիլի կէօրտիւ իսէ, տէրաղապ
չօճուքլուքտա էօյրէնմիլ օլտուղու աթի իւզղիլը
իւսհի ֆիլըրինէ աիւշտիւ :

Գուշյար սխարխսիւն՝ պէսկիւնն եարատան ,
Պենի պէշերի քէրք մի հտեր ելտին .
Կեօրխնիւր անկերտն օլան հիւնքի ,
Հայկանի Ըսքիգտն աղլմ հսիքի :

Օլ դաման Ռօպէնսօնուն աղլլ իւստիւնէ կէ-
լիպ , քէնտի քէնտինի այլպամայա պաշլատը քի
գատէրի իւանկէ իւզէրինէ դաթի ումստ օլմուշ
խտի . իմտի պիրտէն եօգարու սըշրայլպ չէյ ա-
րամայա դալգալ , ֆիքրինէ քօյտու քի գուտրէ-
թինտէն ղլլատէ իւշբու կիտիպ , էլպէթ Ալան
քէնտինէ պիր նափագա վէրիւր , պու միւլահագա
իւշ նէ քատար իւշբու կիտէր խտի խէ տալիմա
էօթէ պէրու պագարտը . չիւնքի էնյէնէ չէյ ա-
րար խտի :

Նիւայէթ գոււ իւզէրինտէ պիր իսթիրիտեա
դապը կէօրտի . պէլքի սաղ իսթիրիտեալար պու-
լուրոււ խիւլեալըլա մէսրուրիւթիւէ դօշուպ , վէ
նէ վագթ իւշբու կիտէրէք պիր քաշ իսթիրիտեա
պուլտու խէ սէվինճինտէն նէ եափաճաղընր պիւլ-
մէղ խտի (1) .

(Մարտան պիրաղ ետիքտէն սօնրա պիր
հօշուտայէթ կէլիւղ խտի իւզէրինէ , չիւնքի պիր
քաշ տանէ իսթիրիտեա , օլ տէրէնէ հատտէն ղլ-
լատէ աճըկա նէ ֆայիտէ իտէնէք խտի . օ պուլ-
տուքարը իսթիրիտեալար քէնտինի տօյուրամաղ-

(1) Մէգքիւր իսթիրիտեալար՝ չօք տէֆա
տէնիղ իչինտէ էէք տիկէրինէ եափըշարաք պէօ-
լիւնէք պիր փարչա օլուրար . տէնիղ տալլալա-
րը իսթիրիտէ ալըպ տէնիղ քէնտընա կէթիրիւ-
րէր . նէ վագթ տէնիղ չէքիւր խտէ . իսթիրիտե
ալար գոււ իւզէրինտէ գալըրար :

լար խտի . լաքին պտնուն իւշ պէրապէր էօլմէ-
յէնէք դատար էնյէնէք չէյ պուլտուկունա թէ-
նէքքիւր խտէր խտի :

Պատէնու՝ իսքեան իթմէք իչիւն պիր մա-
հէլլ թէտարիքինի ղլլատէսիլլէ տիւլիւնմէյէ պաշ-
լատը . չիւնքի ճանապարհարն վէ տաղ ատալա-
րընրն գօրգուտունտան քէնտինի մուհագա իթ-
մէք խտէր խտի , չիւնքի աղաճ իւզէրինտէ իս-
քեան իլլմէք էօյլէ բահաթաղ խտի քի ինսան
ֆիքրինէ կէլէնէք օլուր խէ , հայրէթտէ գալուր .
Քէնտինէ պիր իսքեան իտէնէք մահալ եափմաք
իչին պիր ալաթըք եօգ խտի . քի աղաճ տալլարըն-
տան պիր գուլիպէ եափայխտի , հագիդաթ ելըլա-
լարտան խէլտա օլապիլիւտէ ֆագաթ գըզընր ճա-
նապարարտան էմրն օլապիլէմէղ խտի , էլէրչի պա-
րի պիր թիւֆէնկի օլտա խտի քէնտինի մուհագա-
դա իտէպիլլը խտի . լաքին՝ ղէվալը քի էլին-
տէն ղալլը պիր չէրի եօք խտի : Պիր գուլիպէ
եափմաք իւզէրէ չօք չէյ տիւլիւնալ , հանիլ
թարաֆա տէնալա խտէ պիր չարէ պուլամատը-
կընտան թէքար գաթի ումուտ օլտու : «Նիմտի-
յէ տէկին սաղ դալարըլըմտան նէ՝ ֆայտէ օլտու :
պու կիւնէ օլապիլըր քի ճանապարհըր պէնի ելը-
թարար» տէր խտի , Պու տիւլիւնմէյիլէն եւրէ-
յի էօյլէ պիր ալթիւթ օլտու քի խէլայէթի տէն-
ալա , վէ կէօղիւնէ՝ պիր գուտուրմուշ ճանապար
աղընր ալմըշ քէնտինի գաքմայա հաղըրանմըշ
կէօրիւնալա . պու թարղ իւշ ղիւնի պաշընա կէ-
լիպ , ճանապար իւզէրինէ հիւնիւր իտէրէք քէն-
տինի ելըրթաճաք դանն խտէր . իմտի հիլպէթ
պիր սէս իւշ չամաթա խտիպ , էյ ղէվալը ալթալա-
րըմ , նէրէտէսինիղ , տէնիպ , պիրտէն եարը էօ-

իւր հէրէ տիւշտիւ : Պիւրազ վագթ՝ պու հալտէ տիւշմուշ գալտըքտան սօնրա, եիւրէկինին, ալթ իւսթ օլմասընը վէ գաթի ռմոււա օլտուղունու պիր թարաֆա պրրազաըք վալտէսի սրգընթը իշինտէ օլտուղու վագթ օղտուուշ վէ անտէն էօյէննիշ օլտուղու պիր երգ Ֆիքըրնէ տիւշտիւ, վէ պաշլատը օղտուայա :

Քիմ քաջապիլիր նագարը Հագգոտան,
Պի քերիմ քալմազ պիրի մալաւգոտան :

Մհարէանը Պարի քեֆիշ օլմազ,
Մալալուգա մուհաֆըզ եօզ դալլի անտին :

Բապպիմ հեհնոլիմ, ռումուտում հօմիւմ,
Ղալլի պիր գարտան ապա եօզ գօրգում :
Թեւիմտիր հօմիւմ եհուի եհգոտան,
Օլմազ գալըպ սօնուզ ավսերքտէ :

Իշ պու երգ իլէ օ տէրէնէ գէսպի գուզվէթ իյէտի քի, տէրունի տիւտէն վէ աչաղը սէս իլէ իքի իւշ տէֆա օղտուայա պաշլատը, թաքի պիր մաղարա պուրուպ օրառա սըղընսալիմէք իշին եիւրէքէնիպ տէօրթ թարաֆը կէզիպ տօլաշանա տէկին : Լաքին օլ տաղէգէյէ գատար, Ամերի-գանըն հանկի թարաֆընաւ, հանկի մէմալիքտէ, վէ հանկի մաւալտէ լատառամը եօզսա դարառան մը օլտուղու պիլմէզ խի :

Պիր տէ պաքարսընքի ուզակտան պիր տաղ կէօրտիւ, տէրադալ տաղա տօղղու դօշուպ, եօլտա կիթտիկի էանատէ տէօրթ թարաֆա նազար իտէր տի, հէր թարաֆտա մշվաարզ աղաճար օթլար պիթմիշ կէօրէնիւր իտի :

Լաքին տաղ միւրտարը քիֆայէ եիւքսէք օլտուղի հասպիլյէ հէր նասըլ իսէ փէնչէլէրէք

շալըլպ կէզէրէնէ չըքար : օրառան էիէլի ուշ գալ մաւալլը կէօրէնիւր խի : Պաղաթըի հէր թարաֆը տէնիզ օլտուղունտան առա իշինտէ տիր, նէ գատար ուղալիս պաքար իսէ էօթէտէ պէրուտէ իքի իւշ տէնէ օրթմասընաւ օլման առալարտան պաշկա ապա գարա կէօրէմէտի :

Իմտի պիւսպիւթիւն եիւրէկի դըրըք, դօլաւընը կէօյէնէ գալտըրըպ տնջարաք Ֆիլուառ խտէր խի :

Ա'իւ, սէֆայէթիմ ան Շալէրտի : Իլթէ պէյան օլտու քի՝ պէն հէր ինանլարտան մաճրում իմիլիմ, պէնիմ պու թէէսիւֆիւ չէօլտէն սըլաւըն չըքմաղա ապա ումուտում եօզ, ճֆ տէրալի աթալարըմ : Էօյէ իսէ դալլի սիզի կէօրմէյէճէկիւմ : Էթտիլիմ նօզսանիլէթիմէ աթըլը մաթլուպ իտէմէյէճէկիւմ, էօյէ իսէ, պիր տօստումուշ թաթըլ պէպին իշինտէյէճէկիւմ : գալըու պիր աւտէմ իլէ դօնուշամայաճաղըմ : Պու չէյ պէնիմ իւղէրիմէ հագդիլէն կէլտի պէն էլիմ իլէ եաղաթըմ :

Պու թարաղա թէէսիւֆիլ ինաթա օլտումուշ օլտուղու եչրաշէն հարաքէթ իթմէքսիլին դալտը : պիր պիւզլիլէ գարալը կէօրէյիմ տէյու կէօզիւնիւ տէօթ թարաֆա չէվիլմէքտէ խի : Եիւրէկինին աթէշը չու խի քի չիմտի պէն հէմ Ալլաւառան հէմ ինանլարտան մաճրում օլտում, պուարալըք քէնտինին էօրէննիշ օլտուղու թէսէլլիլէ տալլը օլան կաթիլէ պիլտէն Ֆիքըրնէ տիւշտիւ, չէօյէքի :

Շիքեսիի գալլիմ՝ մաքրուպի պեհտան (1)

Սեֆիլի մեքնամեք՝ իքլագը պեհտան :

(1) Իշպու իւտի թարաֆը Հագգոտան սէօյէնիւր տիր :

էլամը գրաւունք մարտերը խորամը .
Ինսամն ու րամմին ազգո խորհեանք :
Պայիտ տէրի տիր էլամի սիրտուր ,
Հազգըն րանմի կեօրքիտուն կէտուր :
Թեաքիյիմ Պեն՝ սեֆիլ մազլաւմա .
Գըրքիմը կիտրիկէ՝ ածլյան մանա :

Պայեստա թարրիթ օլան երգի՝ աղայարաք
օղուտուքտան սօնրա աղ իւզէրինէ կէլիլ Աւ-
լահըն հուզուրունտա տէրունի տիլուն նիլէթ իթ-
ան քի պունտան սօնրա նէ գտտար սրղընթը չէ-
քէր խէ , քէնտիսինի Աւահա թէսիմ խէրէք
սապր իլլէսին , վէ Ալահ տախի քէնտիսինէ գուվ-
լէթ վէրիպ հէր նէ չէս քի պալընա կէլլը խէ
աշղ ու մուհապէթլէ չէքմէսինի մաթլուպ իլլէտի :

Եկէր Ռուպէնսօն պու խօշ սահիւլիլի Եկիճէ
տիւլլունմիշ օլաւ խալի , օրատաա դաթի ումուտ
օլարաք զնոյ օլահակ խալի : Իշթէ եարատանըն
պու իլլիկի եկնի պիր ճան վէրլրէք , նէ վազթ
քէնտիսինէ մէրաք կէլլրաէ խալի թէսէլլի խտէր
խալի . Էօլլէ խէ ինսան Ալահըն ! Եկիլինի նէ դա-
տար թամըր խէ օ քատար զիյատէ պօրճլուտուր
էկի օլմայա չաղըմաք . զիրա պունտուն իլլէ տալի-
մա Եկիլիտէ իլլրու կիտէր :

Ռօպէնսօն պու չիլլիթի տիւլլունմիշ , քեա-
միլին միլուսէլլէթ խաֆիֆլէշտի , վէ տէրունին-
տէն Էօլլէ պիր գուվլլէթ ճիսա իթտի քի տէրա-
գապ տաղըն իւզէրինէ չըզըպ , տէօրթ թարաֆը
կէգտի . չօք երէրիսիլ կօրուլտու . պիր խքեան
խտէճէք մահալ արայը պուլամտարկիւնտան պիւ-
թիւն գահմէթի պօշա կիթտի : Նիսայէթ կիտէր
էքէն պիր ութմաքը տաղ պուլուպ մէղքիւր տա-
ղըն երգիւ Էօլլէ պիր տիւղ հօղուշ խալի քի :

դանն խտէրիւնքի Ենիւնէ տուվար չէքիլմիշ խալի :
Պու թարաֆարտա զիյաաէ տիլգաթ կէ
նազար խալի պիր մահալ պուլտու . քի իլլէրլէ
տօղրու տէրիւնէմիշ վէ աղղը Էփէլի տար խալի .
Էկէր պէրապէրինտէ պիր պալլթա օլաւ խալի , ու-
հուլթ իլլէ պիր խքեան խտէճէք մահալ եափա-
պիլլը խալի , Ֆաղաթ օրայը իքամիլէ իրաիւմէք
իւզըն եամընտա պիր չէկի հօղ խալի :
Ուղուն վաղըթ պալընը գաղաքըպ եօքարու-
տօղրու պալաք , պատէհու քէնտի քէնտիլիէ չէօյ-
լէ սէօլլէմիշ պալաքաք «Պուրատա պուլունան
աղահար պիլլիմ տիյարմըղաաքի պուլունան չը-
պուքարա պէնդէր կէօրլունիյօր , վէ սաւուլլէթ-
լէ պիլլիյօր . Էօլլէ խէ , Էլլիմ իլլէ պու աղահար-
տան չըքարալ պուրատա տէլիկին Ենիւնէ ութաք
պիր մէսաֆէյէ պիլլալլիլինէ եաղըն տէքիլլիլլիմ .
Էնէլլէ քի , տուվար եէրինի թուլթունպար . նէ
վաղըթ պիլլիւրլէր վէ գալընյալըլար խէ , Էլլ
լէլլտէ րահաթ եաթտըրմ կիպի պու ութմաք
մէսաֆիտէ եաթտալլիլլիմ . չիւնքի արքա թարա-
ֆընաաքի դայալըք տուվար կիպի դարչըտօր , պու
թարաֆընտան տալիլ աղահար պիլլիլ պիր իւզէ-
րինէ պիլթէրլէր . իլլէրիսինտէ րահաթ եաթտալլի-
լիլլիմ :

Իշպու սանն պուլուշ իւզէրինէ փէք չօղ չաղ
օլուպ ճէմէն եաթիմայա պալաքաք , վէ օրատա .
թաթլը վէ տուրու պիր սու , քի տաղտան աղը-
յօր խալի . կէօրալի խէ պունտուն իւզէրինէ սէվի-
ճի տահա զիյատէ արթաք . տէրադալ կիտիպ պիր
տէֆա իշտի . չիւնքի , կիւնէտէ օլ գատար կէզ-
միշ խալի քի սրճաքտան տէրէճէկի նիսայ տէ սու-
սալըլ խալի :

Իմտի, փեք պէօլուք դահմէթ իլէ, պիր դաշ
ուֆաք թէֆէք աղաճար էլլյլէ եւրաքնս սօքիււ
մահալի մէղքիւրէ կէօթիւրաի քի օրադա տիւրսն .
օրատա էլլյլէ, եւրէ դաղըլլալ չուքուր եափար,
աղաճարը տիւրաի . վաղա աղ դահմէթ իլէ պու
շէյ օլմաղ խաի խաի տէ, նէ չարէ կիւճալլա պշ
ալթը աղաճ տիւրէսլէ դատար ախլամ օլտու .
Լաքին ղէվալլը, աճըք մէճալուր իթտի թէքըրա
տէօլիււ, տէնիղ քէնարընտան պիր քաշ խաթի-
րիտեա պուլոււ պէսին . լաքին պիր շյ պուլա-
մատը . չիւնքի տէնիղին դապարըլ վաղթի օլ-
տուղունտան պիրաղ եիւքսլըլիլ խաի . պու սէ-
պէպտն քէնաի աղաճնքն իւղէրինտէ աճ եաթ-
մայա մէճ գուր օլտու, դիրա եաթմըլ օլտուղու ա-
ղաճնտան պաշգա րահաթ խաէճէք եւրի եօգ ի-
տի . չիւնքի իւք կիւէլլէրի աղաճ իւղէրինտէ չօգ
սըղընթը իլէ ուլումադտա խաի . տիւշիւտիւ քի,
չօրապ պաղարընը սօքիււ պաղարընը աղաճա
պաղարաը, վէ աղաճն դալըն տալարընա սըրթը-
նը տալանաբաք, քէնաիսինէ տէօլէք կիպի խաի .
եաթըրդ՝ քէնաիսին եարատանընա թէսլիմ իտիւ
րահաթ ուլումաթ . իլթէ պու եիւղտէն, մէճալու-
րիցէթ՝ հիւնքի վէ աղըն աթաը տէնիլլըր, քի
պիղէ հէր շէի իյի էօլրէտիւր . ղլրա առիւր օլմադ-
սըղըն պիր շէյ եաթիւալըլ :

Եկէր քի, իյի աղը վէ թէտալըրի մալիւմաթ
քէսպ խաէր խաէք, լաղըմ աըր քի, սիղէ իղթի-
դա խաէն իլէշիւթիղէ գուլանալըմ, չիւնքի էկէր
քի քեաֆիլի գուլար պիւթըլ, կէիւ պաղըրըղա
տէօքիւլաէ իտիլէր . վէ էկէրըլ, էվ, եաթաք,
էլլիտէ, եէմք, վէ էօթիւմիւղիւ հըֆը իլլէյն
հէր իտուտուլար թէտարըք օլարադ եւրաէն չըլ-

սալար խաի . սահին տիր քի . պիղէ պաշգա պիր
շյ գալմայաճադ խաի, եալընըլ եէմէք, իլմէք,
ուլումաք, վէ էօլէսիյէ դատար հայգան կիւի ճա-
հիլ վէ աճադ գալմադ խաիք : Իմաի պու տա
պիր Ալահն պէօլուք քէրէմի տիր քի ինսան
լաղըմ օան շյլլըլ թէքըլ հաղըրընալը եարաթ-
մալըլ . Ալահն իլմ ու քէրէմի տէյիլ մի քի տա-
լիւն տիւնա իւղէրինտէ քի նըղալարընտա ալի-
քար կէօթիւլուր :

Պուլարըն քեաֆիլի, սալմանտէքի եըլ-
տըլար քի Ալահ՝ կիւղէլ վէ փարաք եարատըլլ .
պիղտէ մէղքիւր շյլլըլլէրի կէօթիււ վէ կէնէնէ-
նէրէք ճէնապ պարիտէն մէնուն օլմալըլըլ :

ՏԷՕՐՏԻԻՆԱՐԻ

ՎՈՒԿՈՒԱՐՈՒ

Ռոպէնոսն օ կիճէ սաղահա գատար րահաթ
իւլիւտիւ, սաղահայն տէնիղ քէնարընա դօշտու .
պիր դաշ խաթիլլիտեա թօփլալըլ իլինէ տէօն
տիւ, լաքին պու տէֆա պաշգա ելուման կիթտի-
կինտէն եօլ իւղէրինտէ պիր եէնի աղաճ կէօթ-
տիւ, չօգ շաղ օլտու, չիւնքի աղաճն իւղէրին-
տէ իրի իրի մէլալէր վար խաի . կէրչի նէ օլտու-

(1) Ռոպէնոսն, եէվմիլլէսինտէ շիլլէ տէր
«Հնկուսիւրի պլլինտէ հէմէն չըգարմ . կէօթիւմ
քի տէնիղ եիւքսլըլիլ խաի . կէմի եօգարու գաղ-
մըլ, աղաճալարըմ թէքըրա քիթիւմ տիւնա
պիւթիւն կիւնիւ մէրաք իլէ կէշիւտիւմ» :

ղինս պիտէ՞ղ իտի իսէ տէ, լաքին եկէ պիտէ՞ն տմուտու վար խոի:

Նիհայեթ պիտ տանէ աղանձն իւղէրնտէն գօրարտը, պագտը քի իւշ քէօշէ ձէվիղ պիտէ մինտէ խոի, ուֆաք պիր չօճուգ պաշը պէօյիւք լիւկիւնտէ օլուպ • իւսթ գապուղը քէթէն կիպի թէլէք իլէ սաբըմըն խոի • իքինճի գապուղու իսէ պոււնուն մուղայլրինի օլարապ, թօսպաղանըն գապուղու կիպի սէրթ խոի • քէնտիսինէ թէփաի եկըլինէ խըտմէթ խոիպիլր խոի: Պու գապուկ օլ դատար կէնիշ խոի քի, Ամէրիգանըն ուֆաք մայմուշարը քի Սալիսէն տէնիլր, ուղուն դուրուքարը իլէ պէրապէր իշըրիսինտէ սաքին օլապիլրէր, իշինտէ քի ձէվիղ եսիօտ էթ • սլմիդ պիր էօղ խոի, լէգէթի թաթը պատէմէ պէնդէր • լաքին օրթասընտաքի պօշ եկըլնտէ՝ լէգէթի ալես սիւտ իլէ տօլու խոի:

Իլթէ աճըբըն Ռոպէնսօն, պու տտիս պիր էյի եէմէք օլտու • Ֆադաթ աճըլը պիր տանէ ձէվիղ իլէ կէշմէտի • պիր պաշգասըն տալիս գօլարտը • ծնու տալիս իշտան իլէ եէտի: Ֆէրանի-յէթինտէն կէօլլէրի եաշ իլէ տօլտու, վէ եօգա-րու տօղրու պագարապ թէշէքըլը իլէտի Ալանա:

Մէգըլըր աղան էփէյի երէքսէք իտի վէ իւղէրի մէյվա իլէ տօլու, լաքին հայըֆ քի, օթա-րաֆլարտա օրատան դայրի եէրտէ եօգ իտի(1) • վաղա Ռոպէնսօն պիր իյի տօլտու իսէ տէ, լա-

(1) Պու աղանա Քօրօքիլի տէնիլր, քի շին-տիսանտէ պուլունուր, լաքին Ամէրիգատա տա-նա չօղ վար: Ռոպէնսօն, վաղա օրատա մէգըլըր աղանտան եալընդ պիր թանէ պուլտու իսէտէ • սօնրատան աշայարապ չօղալթար:

քին եինէ կէրի տուրմայալ, տէնիդ գըրաշն իսթիրիտեա պուլմայա կիթաի, օլ կիւնիւ քէն-տինէ եէմէք օլմաք լաղը պիր քաշ թանէ պուլտու:

Պոււնուն իլէ Սլանըն իլիլէրինի թանըմայա պօրճու օլտու • չիւնքի օլ կիւնիւ սայլր պիր եէմէք տալիս ինսաֆընտան իհօսն պուլտու: Տէնիդ քէնարընտա պիր պէօյիւք պաղա գապու-կու պուլտու • մէգըլըր գապուք, գաղըլաճադ եէրինէ խտմէթ իտիք խոի, սնըն իլէ իշի չօղ սօւհուլէթի օլտու:

Պիրաղ կէշտիգան սօնրա, քէնտիր թէլէ-րինէ պէնդէր, իւղէրի տօլու գապուկար իլէ ա-սըլը պիր պաշգա աղան կէօրտիւ • պու աղանք սայլր տէֆա տալիս կէօրմիւշ խոի • լաքին պէօյ-լէ շէյի իւղէրինէ աղըլ գուլանմը տէյիլ խոի • պոււնտան սօնրա հէր շէյի թանգիդ խոի • պիր մէնֆաաթ հասըլ իյէտին վէ միւնըլին մէրթէպէ դուլանըն իլին տիգաթ իլէն պագար խոի: Իստի, աճապ քէնտի կիպի իշէ կէլըր մի տէյու-թէճրիւպէ իթմէք իլին, մէգըլըր աղան լաղէրին-տէրի թէլ թէլ տալարտան չօգճա գօփարտը • փարչա փարչա պիրպիլինէ պողպալը եուուլա-սըն իլին սույա գօլտու • պագտը քի պիր գաշ կիւնտին սօնրա իլիծէ եուուլամըլլար • սուտան չըգարըլ կիւնէշէ սէրտի • տանա զիյատէ եու-մուլատը • գուրուտուքտան սօնրա, քէնտիր կի-պի օառուն իլէ գըլըրըլ իսթէտիկիւնտէն ալես օլ-մայա պաշգատը:

Պատէհու մէգըլըր գապուքարը թօլիտըլ պիւքէրէք ուրհանար եսիտը • մէգըլըր ուրիան-լար, վաղա լիւնէ պիւքիւրիւշ տէյիլ խոիլէր • չիւնքի նէ ալեսթ վէ նէ տէ իլէմէյէ մուտլին

վար խորի . լաքին տխրի կր պուլաուկու սաղսընդն ուճունա սրգըճա պալլատըպ , քննտխինէ պիր մուհխոմ ալէաթ ևսաթը . պահճէ պանլարըն դադ- մալարընա պէնդէր օլտու :

Օլ պաղըթ թէքրաթ իշինէ , ևանի , աղանը ա- ղանըն ևանընա տիքմէյն պալլատը . վէ պիր ու- Ֆանըք մէսաֆէնին տէօրթ թարաֆընը դարայա- րադ , քննտխինէ պիր իսքեսն իտէճէք մահալ էն- շա իշինտի (Վաքին տիքմէյն օլտուկու թաղէ ֆի- տանլար պիր տիւղլիւն . օլտուղու իշին , քեսաֆի տիր առաւ իթմալ , զիրա սաղա դահմէթէ պաղ- մաքսըդըն , պիր տուվար կիպի օլտուն քի պէնի մուհաֆադա իթալն իսուխասըլա , էվէքիլէրին ևանընա պիր սըրա աղանթար տաթի տիքսի Պէօյլէիքի տուվար կիպի գալիլէնիւ , մըդտարը քիֆայէ գուլիլէթէ գարը կէլէպիլի խոր :

Հէր ախշամ վէ հէր սապան ևաղընընտա օ- լան սուտան ալըպ աղանթարը սուլար խոր . սու- յու իտէ , պուլուուկու միլիլէրին գապըլըլարըլան կէթիլիւպ վէրի խոր . էօյլէ քի աղ վաղըթ դար- ֆընտա աղանթար պէօյլէիւպ ևէշիլէնմէյն պալ- լատըլար :

Պու շէյլէրն հէփալին թէքմիլ իթաիքտէն սօնրա , պիր կիւն ախշամա գատար . դալըն հա- լաթլար ևափոր , վէ ևէքտիլէրինէ պաղլապարադ ինիւպ չըգմադ իշին ներտիվէն պիլիմինէ դօլտու . չիւնքի . ևափորըլ մահալէ դալու ևափմալըպ , վէ չըքըպ կիրտիկի ալըք ևէրի գալամաք լուլէ ֆէտանլար իլէ էօրթմէյի տիւղլէնիւր խոր :

Պուսուն իշին մէգքիւր հալաթ քննտխինէ ներտիվէն ևէրինէ խոմէթ իտէճէք խոր , ևափ- աղըլմահալին ևօգարընընտա . սաղքի պիր ուֆաք

տաղ վար խոր . պուսուն իլէլէրինտէքի օլան ա- ղանա նէրտիլէնի պաղլատը , վէ աղաղը էնիւպ չըքմալա պիր տէֆա թէճիլէպէ իթաի խէ , րա- հաթ էնիլիւպ չըգըլըյօր , օլ վաղըթ արդուսունա վալըլ օլտու :

Պու իլէրլինի խիթամ յիլէիքտէն սօնրա . տաղը դաղարադ , ուֆաք մաղարալը պիրադ պէօ- յիւտիւպ , իլինէ րահաթ իսքեսն խէպիլմէք ի- չին տիւղլէնիւր խոր . պաղար քի ևալընըլ քի էլ ևափապիլէմէյնէճէք , քննտխինէ միւլն օլմադ իւղլէ պիր ալեսաթ պուլմադ լուղիւմիւ կէօրին- տիւ . ալէօյլէ տիւղլէնէք , պիր թաղմ թաչ քըքքըլարը օլան պիր մահալէ կիթաի . Նէ վաղըթ պիր չօպ տիգդաթա արար լքէն պիր քէսկին թաչ կէօրտիւ ֆէրահնտան Նէ ևափանթընը պիւ- մէլ խոր , չիւնքի մէգքիւր թալըն ալիլիւ պա- լալա պէնիլէր օլուպ , աղըք քէսկին , վէ տէլիկի տաթի վար խոր . էօյլէ քի սաթի կէճէպիլիլիտի :

Ռուպէնսօն մէգքիւր թաչը էլինէ ալարը կի- պի , պալթա ևէրինէ գուլամըրապիլի , վէ հէմ- տէ անըն իլէ մաղարանըն դարուսունու օլէօյիւ- տէպիլի օլտուղունու անաաթ , վէ չօպ դահմէթ- լէր չէքէքէք պաղա պիր թաչ իլէ ալիւլէնէ գօ- յուպ իքմալէ վարաղարալա գատար չալըլար , պա- տէհու սլիր օտուն կէշիլիւպ պալթա կիպի սաք ևափոր , վէ ևափորըլ ուրիանլար իլէ էօյլէ պիր սըգը պաղլատը քի , դանն խտրմալքի , մըլիւան- մըլ(1) արը ,

(1) Մէգքիւր թաչ , չըքմադ թաչընըն պիր նէվի խոր , էօյլէ սէրթ վէ քէսկին խոր քի , հէր նէ օլա քէսկի խոր , չիւնքի կէօրիւնիւր քի , մէգքիւր քէսկին թալլարը , սու տաղարալան սիւ- րէնէք օրպա կէթիլմիլ խոր :

Պատկայր տէրագապ թէ իրճիւպէ կ'ըմէք խառն-
տի, աղաճա փութուպ պէր փարջա քէստի խե, սէ-
զինճինտէն կէօյէրէ սըչարաբը. Եօյէքի, պէօյէք
պէր շէյ կէօրիւնիւյօր խոի քէնտիտինէ, Էկէրքի
միլիտէյարճա ազէլէր վերսէ խոիէր վերմէյէճէք
խոի:

Պատէհու, թալարն արաբընը թէքրար ա-
րամայա պաշլատը. իրի թաշ շախի պոլուպ,
պիրիսի քէսէրէ տիկէրի քէսիլիէ պէնզէր, ուճա-
րը սէրթ վէ քէսիկն օտուգլարընտան իլինէ գու-
լանըլապիլիւր խոի: Ռօպէնտն մէգըիւր թալարը
քէմալի մէքրուրիլէթէլէ ալըպ. սնիրա գուլան-
մաք իւզրէ կէօթիւրիւպ խքեան իթաիկի մաճա-
լէ պրաքոր: Ագտէմէրի, պիր չօք օթ պիրիք-
թիլիւպ գուրուտուն իչին կիւնէլէ պրաքմըշ խոի,
պաքտըքի իլլիճէ գուրուտուն կէօթիւրիւպ մէս-
քեանը օլան մաճալէ, սէրտի, վէ եաթաք իչին
եուէմաք պիր եէր եափոր:

Պունտան պաշկա Ռօպէնտնտն պիր մանի
վէ ինթիրաղը, քալմատը. զիրա առէթա առէմ
կիպի եաթամաղ խոի, չիւնքի գուլար կիպի ա-
ղաճ իւզէրինտէ սէքիլ կիճէ եաթամայա սէֆալէթ
իւէ մէճալուր օլմուշ խոի նէ վաղթ նէրտիվէն ի-
լէ մէսքեանը օլան մաճալէ կիրտի խե, օթ, նէ
րաճաթլըդ հիւս իլլէտի, վէ նէսէվինճ տուլտու,

(1) Ինկիլիզլէր՝ Զէյնտա առաք սէքէնէլ-
րի թաշ պալթա գուլանտըղլարընը. վէ մէգըիւր
պաթալար խե սլլան վէ սէրթ պիր թալտան օլ-
տուգլունու գալմալարընըն օտուտան օլտուգլու-
նու. վէ մաքալարը խե ինտան քէմիկինտէն եա-
փըլմըշ օլտուգլունու կէօրիւլէր:

զիրա իսթէտիկի կիպի պաքլարընը ուզաքըպ,
վէ չալըչըպ եօրիւն հալ իլէ օթուն իւզէրինէ
եաթմը ուլուտու:

Ճէնապ հաղդա շիւքիւրէր վէրէրէք, մի
«ալիլիլի» Էկէրքի պէնիմ շէհրաճ պուլունան
արդատալարըմ, պէնիմ կիպի չօք կիճէ պու-
սէրթ աղաճար իւզէրինտէ ալվամի եաթապիլ-
սէլէր խոի. Պու քատար սէֆալէթ շէքտիքտէն
զաթի նաղար եաթաք իչինտէ կիպի նմալը րա-
հաթ վէ թաթլը ուլլու ուլունեաճաղար խոի.
Չիւպէնիլ Ալլահն մէրճամէթինէ աղիմ թէ-
շէքիւրէր սունմաքըղըն պիր կիւն տախի կէ-
շիրմէյէճէքլէր խոի. զիրա օլ իլլիքլէրի վէ զէվը
ու սէֆալը քէնտիլիլէքէ ինտան իթմիլէր խոի:

Ֆէրտաքը կիրակի կիւնիւ, Ռօպէնտն չա-
լըմատը. օլ կիւնիւ տուա իլէ միւթալաա իլէ ա-
ղիլ սաղաթը, խալի միւտտէթ տիլ իւզէրինէ
շէքիւպ, Ալլան կիւնալարընը աթ իլլէսին իչին,
կէօղ եալարըլան կէօքլէրէ տողու տիւալէր իթ-
միլլէն կէչիլտի. վէ պունուն իլէ պէրապէր սե-
ֆիլ աթալարընըն թէսէլի օլմաքըն, Ալլահն
մէրճամէթինի իւզէրլէրինէ ալվամի խոիլաի:

Պատէհու, սիրուրիլլէթ կէօղ եալարըն տէօ-
քէրէք Ալլան աղիմալլան հաղթէթլէրլինի հիքմէթ
վէ ինտան փերվէրիկինէ թէշէքիւրէր թաղտիմ
իլլէտի. շէօյէքի էօյէսի պիր աար հալ իլլինտէ
քէնտիլինէ րահմ իլլէտի, նէ վաղթ պիւթիւն
տիւնեառէն մաճրուա գալմըշ խոի, իլլէ Ռոպէն-
տն պէօյլէլէքլէ էվլէթինտէն չօք իլի վէ րունա-
նի պիր դաթ օլտու. շէօյէքի խալըքեանի Ալլան
հէր շէյի վէչին կէօրիւր օլտուղի իլին, ինտանը
սէֆալէթ իլլինէ պրաքըր քի սապր իլէ ֆաղլ օլտուն

Պու սէպէստէն ինամա սէֆաէթ վերը ,
էօյէ օլտուղու հալաէ պիղիմ սէմալի փէտէրի-
միզ պիղիմ իշին հէր նէ եալար իտէ տալիմա ի-
շիտիր . իւզէրիմիզէ նէ դառար քէթիլիւք կէն-
աշըր իտէ տէրիլքի տարիլըլըլընտան . իլլա մըր-
համթիլնտէն տիր . չիւնքի , պիլիլքի իյի օլմայա
միւնթմադ , վէ էօյէսի սէֆաէթիլքի քէնտի իշին-
աշն չըրմա իլաճար աըր թի , պիղիմ ֆայտէմիզէ
գուլլանըր :

Լաքին Ռօպէնտան , կիւնիլքին սըրաանըր ու-
նութմամաք վէ պախաուսուս կիրակիլի ֆէֆրիկ
էթմէք իշին տիւիւնիւր խի քի պիր (Օրացոյց)
Բուզնամէ եալիսն . ֆաքաթ տէրիլքի պիղիմ
գուլլանտըլըմիզ Բուզնամէլքի կիպի չիւնքի նէ
քեալըթ վէ նէ տէ գալէմ վար խի . ահմաք քէն-
տիլնինն եան եանա տիլմիշ օլտուղու վէ հէք
տիկէրինէ պիրլէշն ալաճարտան տէօրթ թա-
նէսինի թէֆրիկ իյէտի , վէ էն զլլատէ գալըն օ-
լան աղաճ իւզէրիմէ պիր քէսիկն թաշ իլէ հէր
տիշամ պիրէր չըզիլ չէքէր խի պուսուսն իլէ
կիւնիլքին սալընըր իշարէթ իյէր խի :

Նէ վազթ չըզիլ հէտի տալէթ օլուր խի , եա-
նընտաքի իքինճի աղաճա պիր չըզիլ չըգար խի ,
չէօյէ քի հաֆթայը իլարէթ իյէրիտի : Քէզա օլ
աղաճ իւզէրիմէ չըզիլ տէօրթ օլտուղու կիպի
եանընտաքի իւզիւնճիլ աղաճա սլըր չըզիլ չէքէր
խի . չէօյէ քի տէօրթ հաֆթա պիր այ տէմէք
օլուր , նիհայէթ պու աղաճտա ճն իքի չըզիլ օլ-
տուսն իտի , օ պլըր տէօրաիւնճիլ աղաճա պիր
չըզիլ չըգար խի պուսուսն իլէ եըլը իշարէթ ի-
տէր խի :

Վէ մառտէմ քի հէր այ սլըր տէլիլ . պաղըր

օթուզ վէ պաղըր օթուզ պիր կիւնտիւր էլի իւ-
զէրինտէ սայարաղ զլլատէ պէյան օլուսաճաք
սուրէթտէ թէմամընը պուսու . չէօյէքի , էվիւ-
լա պլըր էլինի գարաաթ , օ ալըր էլինի փարմաք-
լարը իլէ դաքալը էլինին օյաք քէմիլքէրինի վէ
չուքուր եէրէրինի պիրէր պլըր ալարըն իսիմ-
էրի իւզէրինէ սայմայա պալաաթ . Յունալարտան
պալալայա օ ալլար քի օյաք քէմիլքէրն կէլիսն
օթուզ պիր . վէ չուքուլարա կէվր իտէ օթուզ
կիւն տիւր , Ֆեաթիլարտան մառէսի քի մէզքիւր
այ իկիլմի սէքիլ տիր , տէօրա սէնէտէ պլըր տէ-
ֆա իկիլմի տօղուզ օլուր : Յագաթմ պաշ փար-
մակտան սօրար կէլէն իքինճի փարմակըն օյաք
քէմիլինտէն պալալայա եանընտաքի չուքուր փէ-
աըրլար օլուր . պէօյէլիլք իլէն պլըթիւն ալլար
պէյան օլուլար :

Ռօպէնտան պու մառտէյէ աընն իշին դայ-
րէթ իյէտի քի վաքթի պլընն , Նիրակիլ թէֆ-
րիլք իյէսին . Քրիտառնեպէ մախսուս էլամը մու-
գառտէսէլքի իճրա իյէսին , կիրակի վէ տօն
կիւնիլքին թանըսն տէլու :

Լաքին դաթէն Քօթո նամ միլիլէրին պէօյիւք
փաղըն եէմիլ թիւքէթմիշ խի , վէ տէնիզ քէնա-
յընտա պուսուկու իսթիրիտեալար իտէ օլ քա-
տար աղ խի քի եաշամայա քիֆայէթ իթմէզ ի-
տի . իստի թէքրար պու մառտէ իւզէրինէ գա-
լըրմայա պալալար :

Էօյէ պլըր գօրգակ խի քի տայիմա տէօրթ
թարաֆա նաղար իտէր խի . ճանալար վէ տաղ
ատէմիլքինն գորքուսու քէնտիլքինն էնկէլ օլ-
տուղուստան , օլտուղու եէրտէն ուղակա կիթմէ-
յէ ճէտարէթ իտէմէզ իտի . հագիդաթ էնիլքի օլ

Թարափլարեա պուռնսա խորէր • չօք գորգա-
չակ չէլէր խորէր :

Պագաթ մընթաճը՝ գորգույու պլր թա-
րափա պրագըպ • վէ եւէյճէք պուրմար իչին սառա-
նըն ուղակ մահալէրինէ կիթմէյէ մշտպուր յլէտի :

Պէօյէ ֆիքրինէ գոյառ • քի ֆէրտապը կիւն
օվանըն օպիր Թարափլարենա կիթիպ կէզմին , Ալ-
լահ նէ ինսան խոր իսէ անը նազար իլլէսին ,
Լաքին կիւնէ չին սըճաքըլլընսան իսլաս օվմակ
իչին ախշամոսն պիր շէմիյէ հաթուր • կէրչի
հանընտա նէ դօւմաշ նէ պըչակ վէ նէ մաքաս •
նէ իյնէ վէ նէ աշ իիլլէ վար խոր :

— Են նմալը հաթուր — • չըպուկ տալարը-
նը Լքտիկէրինէ պաղապարակ պիր շէմպէր հաթիւլ
օրթասընտա ինճէ սիճիմ իլէ պիր օտուն տուր-
տուրուպ պաաշհու Քօքօ աղաճարընըն էնի
հաթիւլարընը պիրէթիլիպ , պալըք թիքէնլի-
րիլէ շէմպէրին էլթրաֆընը հուճարադարաք էօր-
միւշ խոր :

Պուրառա շուսու պիլմէք իլթիլա արը շէօյ-
լէ քի • պիր վաղթ տէնիզ Էօլմիւշ պալըքարը
կէթիլիլը դուսուսն իւզէրինէ աթար • մէզքիւք էօ-
լիւ պալըքար պաշար չիւրիւմէյէ իսէ դուշար
էթիլի հէտիլլէրինտէ թիլլէնլիլի գալըր • Ռուպէն-
սոն մէզքիւք թիլլէնլիլի թօփըլալ իննէ հէրինէ
գուլանըր խոր :

Ռօպէնսոն հէր նէ վաղթ հէնի ալր շէյ
հաթիւլընտա սառնըլը օլուր խոր իսէ , քէնտի
քէնտիլնէ շէօյլէ սէօյլէմէյի աստէթ իթմիլ խոր ,
հանի ճհայթի պանա քի չօճուկուք զէմա-
նընտա ահմաք ըստըմ , հաղըք պանա քի չօք
վաղթիլի պօշա կէշիւրաթիմ , ախ շիմիլի էլթրոխա-

տա օլտա խորմ • իլթիլալը շէյլէրմի հաթիմալա
ալիսթիլիլիմ օլուր խոր , սուհուլէթ իլէ նէլլէր
հաթիմալ խորմ ալու արառա պիր միւթալա
կէշտի քէնախիլնէ քի գապիլի օլուր իսէ պլր
թօրպա հաթիլ , պուլաուկու շիլէրի իչինէ գօյ-
սուն : Պիրաղ վաղթ պուսուն իւզէրինէ տիւշիւն-
ալիւքտէն սօնրա , պիր հօլ օլուրուպ հէմք քօ-
մակ իչին սիճիմտէն պիր թօրպա հաթիւք • շէօյլէ
քի , էվիլլա իքի աղաճ իւզէրինէ՝ պլրի պիրինէ
հաքըն սիճիլիլ պաղալըպ վէ պիր չօք թէլլէրի
հէք ալիլէրլլէ էսիլիմիւշ պէզ փարպառնա պէնդէր
էօրաիւ սօնրա թէլլի թէլլիլէն հօքարընտա աշա-
ղա աօղրու էօրէրէք , աշաղը կննի թէլ իլէ հէք
պիրէրինի պաղար խոր • նասըլ քի պալըք աղը
կիւլի :

Ելպու թէլլէր աշաղը կնտիքճէ քաֆտան գօ-
լու պլլիլիլի քիսպ խոր խոր , պէօյլէլլէլն աղ
միւլաուլէթ դարֆընտա թօրպալը իլլէլիպ պլթիլ-
տի , մէզքիւք թօրպա պալըք ալթուլարընըն ու-
ֆաք թօրպառնա պէնդէր խոր :

Սօնրա ուճարընը աղաճըն իւզէրինտէն գա-
լըլըպ ալրի պիրինէ պաղապը վէ հօքաքի ու-
ճու ալըք պրաքըպ աղըզ հաթիւք , իլթիլ պու-
ֆէնն իլէ թօրպալը իքմալէ իլթիլիլի • վէ աղըք-
նա պլր քալըն սիճիմ պաղալըպ ալթուսունտա կէ-
շիլիլի :

ՊԵՇԻՆՈՒ ՎՈՒԳՈՒԱԾ

Ֆէրտաւը կիւն Ռոպէնան էրքէն կիւնէլ տօղմարսըն տէրաղապ քաղքար Խօյա կիթմէք թէտարիքի կէօրիւպ, թօրսպը պօշնունա կէչի-րէրէք՝ պէլինէ պիւր սիճիմ պաղատը . պալթայը դըըճ Եէրինէ պէլինէ սօգտու, չէմսլի տախի իւզէրինէ ալըզ զարբաման կիպի եկարիւմէյէ պալատը . չվիլէ էմրտէ քէնտի աղաճը Եանը-նա կիտիպ, եւմէք թէտարիքի իշին պիւր քաչ թանէ ճէվիլզ գօրաբար թօրպանըն իշինէ գօյտու, մուտիսարէն տէնիզ քէնարընա կիտիպ պիւր քաչ իսթիլիտես պուլարազ պիւր դար իշինէ վաղ իյ-լէտի . շիմտիլէք զարուրէթինի տէֆ իյլէմէք իւզ-րէ իքի չէտիտ եւմէք Կաղըրլաաը, սոյուն Եանը-նա կիտիպ դանվէաթը էթմէք իւզլէ օթուրտու . մէզըլըր սուտան պիւր էյիճէ իշիպ Եօլունա տէ-վամ իյլէտի :

Ու սապան՝ չօք մէսրուրլէթիէ կէչիլտի, չիւնքի նէ վազթ կիւնէլ զիյալարըն տէնիզ քէ-նարարընտան թէքէվիլէն իթտիլմէյէ պալատը իտէ աղաճլարըն ուճլարը աթուռն էմսալի վաղա-մայա պալատըլար, պիւրտէ պաղաբսընքի միլ-Եօնլարճա նէվպէնէվ գուլլար թէաճիւպ օլունա-ճաք պէօյիւքիւք վէ քէնիլէր իլէ քէնտիլէրին սաղպանի մաքսիլարըն օգումայա պալատըլար . Կալա տախի չօք պէրան իտի . դանն իտէրսինքի Ալլան աղիմիւլլան Կէր չէյի օ սօղթա իշին Եա-րատմըլ իտի :

Ռոպէնան պուլլարը կէօրէրէք Եիւրէկի սիւ-րուր իլէ էօյէ պիւր տօլտու քի, տուրմայապ Սի-լահա չիւքիւրէր իթմէյէ պալատը . իշթէ պու-րատա տըր Ալլաճըն Կաղիգաթ Կիքմէթլի ամէլ-լէրի տէր իտի . Վէ քէնտի սէսինի տախի գուլ-լարըն սէսինէ ուլտուրուպ զիյրտէ պէյան օլա-ճաք սէսահի իլաճիլի օգումայա պալատը :

Խալիզի մուքլաքըն, սանիպի ճիւնանըն . Եյրի գատեմիլիմէ, տօյրու ճիգամսըն : Մանգա Սին ատիլսին, պին ԵնՖատաճիլքտի . Մեմաք ու հայաքսըն, Եեմմի ալսիքտի : Իհանընա մուգալիլ, Եէ իքսէմ ճալիլ . Զիլայը աճիլքալը, Ինմ գալիլ աճիլ : Դըլար ինես պինի, ինսան ու քիքմիմ . ԷնՖեմտիլիմէ քեմտիմ, գուրպան իտէրիմ : Մեկրայի Եօմիւր տիւր, ճեօմիքտ Եագաքըն . չի'զ մանրում գալըրմը, կէօրէն տիգալըն : ճիւննալընք քիքիմ, իտիւր Եագգ ալիմ . Ֆըսգ ու Ֆեմայի, գըլաքսան քաղիմ : Օ'լ միւիմ պանա, Եյ մեհպաք քանմիք . Եաղաքմը գուրիք, Ետէրսէն Եիւմիք : Մանգա գըսմէրիմսին, գայրու սէն պինիմ . Տօղրու քալիլի, կէօրիւր գատեմիմ : Ճէր քեսէ վիքիլքքէն, Եիլմէրին պանի . չի'զ գալիմիլիլ մի, տեստի Եեգտանի : Մախլուգու քագսիմսէն, մանրում պըրաքմազ . կէօրիլքտէն պիքիքի, ինսանք քեմէգ : Տէրունի տիլտէն, իտէրիմ իքրար . Գուրքալըքսան պինի, պանա պու տուր քեար : Էօմիլիմ Ֆեմա օլուն, ԵնՖեմտիմ ալզընա . Թարիլի սանիլտէն, պինի շաղքըմա :

Ռոսպէնսոնն դաւալինտէ հալէ ճանախարութիւնն դորգոսու ոլոսուղոսնաան չօք լիւրու կիտէմէզ խի, դարչըսնա կէլէն սըզ սըզ չալը չիրփիլէրի վէ օրմանլարը գըրարաք կիտէմէկի մահալէ եօլ աչար խի: Լաքին պուրալարտա օլան աղաճլարըն քեաֆֆէսի մէյվաւըզ խիլէր:

Նէ վազթ պիր մըքտար եօլ եհօրիւյիււ, պիր լիւզուսու չէյ էսլա կէօրէմէտիկինտէն, չէքտիկի դահմէթ պօշա կիթմիւշ օլոսուղոսնա երւրէկի տարալար (1): Պաաէհու ուզաքտան աղաճլար գալապալընը կիպի ֆիտանլարըն չօզլուկոսու կէօրտիւ իսէ, եազընտան պիր էյի թէֆթիւ իթմէք իսթէտի: Մէզըլուր ֆիտանլար պիրի պիրի իւզէրինէ էյլէ պիթմիւշ իսլիք քի օրման հէյնէթի քէսպ կիլէմիւշ իսի, պաքտըքի, պազըլարընըն իւզէրինտէ գըզարմըշ չիչէկ վար, պազըլարընտա պէյազ քիմիսինի իւզէրինտէ չիչէկլէր արապընտա ուֆաճըք էլմալար, լաքին եհլիւ ֆընտըք պէյլըքլիւկինտէ օլարազ:

Պիր թանէ գօբարըսլ ըսըրտը իսէ, պազտը քի եհնմէյէճէք, խըրսլանարաք ֆիտանլարը չէքիւլ չըզարտը, իսթէր իսի պիր թարաֆա արմաք. լաքին քէօքլէր իւզէրինտէ նէվ պէ նէվ պիւ չիմէրլէ եուզարաք չիլէր ասըմըշ օլոսուղոսնա

(1) Մէզըլուր ատալար խարապ պիր եհր օլոսուղոսնտան, աղաճլար օրմանա տօնսմիւլէր, վէ երւրիւյէճէք եօլ եօք խի:

Տէմիրտէն աղաճ պու առաւտա օլուսլ ալա տէմիր իշլէմէզ, վէ տէմիր եհրինէ գուլանըլըր, պիր նէվ աղաճ տալիս վար իսի քի, օտուսու թաշը քէսէր իսի:

կէօրիււ թէաճիւլ կիլէտի, տէրազապ աննատը քի օլ եկիւլարաք չէյլէր մէզըլուր ֆիտանլարըն մէյվէսի տիր, թէֆթիւ իթմէյէ պաշլատը, լաքին նէ վազթ օլ եուզարաք չէյլէր ըսըրտը իսէ տիւշի քէսմէտի, չիւնքի փէք սէրթ. վէ տաթսըզ խի:

Ռոսպէնսոն տէրազապ օրալը պըրաքըսլ կիտէմէք իսի իսէ տէ, ֆազաթ տիւշիւնտիւ քի, պիր չէյին ֆայտսիւնի պիրտէն աննայամատըլընտան, լիւզուսուսըզ չէյ տէյիւլ ճէսարէթլէ թէք իտէմէտի. պուսնա իշին մէզըլուր եուզարաք չէյլէրտէն պիր քաշ թանէ թօրալայա գօյուսլ եուլոսու տէվամ կիլէմէյէ պաշլատը:

Մէզըլուր մէյվալէր՝ փաթաթէս իսիլէր քի քէօք իւզէրինտէ պէյլըյիւլ եուզարաք օլուրար. մէզըլուր սէպլէվաթ ֆիտանընըն ասը մաշալի Ամէրիգա տըր. մաշալի մէզըլուրին եօքալը թարաֆարընա պիր ֆրանսալ կէթրիւլ եթրիւտիրտի. իմտի Ռոսպէնսոն, մէզըլուր եհր էլմալարընը նէ կէօրիււ վէ նէ տէ թանըյապիլիւր իսի, չիւնքի մէզըլուր սէպլէվաթ ֆիտանը հալէ օլ դաճանա տէկին Արմանեայէ կէվիւ տէյիւ իսի, վէ Ամուր չէհրինտէ տիքիւմէմիւշ իսի, վէ հաթթա Արմանետա մէզըլուր սէպլէվաթ եհմէք առիթի փէք չօք վազթ տէյիւ տիր, ֆազաթ Ռոսպէնսոնն վուզուսթը օնտան չօք զլյատէ էվէլէ տիր:

Ռոսպէնսոն ալլիմա օլուրնա տէվամ իտէր իտի իսէ տէ, իշթիրազընտան նաշի աղաճարաք եհօրիւր իտի, իւզիկար սէսինտէն՝ աղաճլարըն գըմըլտանմասընտան երւրէկի տիթրէր իտի, պիրտէն էլինի սալթայա կէօթրիւր քի կէլէճէք թէհլէքէտէն քէստիսինի մուհաֆազա էթսին տէ:

յի իսէ տէ, գորգուսու պօշա չըքմըն զառուղու-
նա տայիմէ սէվնիր իտի: Ագըպէթ պիր սուք-
նարընա վասըլ օլտու, օրատա կընաթիւզ եէմէ-
կինն եէմէք իսթէտիկինսէն պիր պէօյիւք աղաճ
տիպինէ օթուրտու: Նէ գէման Ֆէրահյէթ իւ-
րահաթ իթմէքտէ իտի, պիրտէ պազարընքը ա-
փանսըզ ուզակտան պիր սէստիր իշլիթտի, թէք-
րար ալթ իսթ օլաղազ գօրգ տու, պիրտէնտիթ-
րէյէրէք տէօրտ թարաֆընա պաքտը իսէ պիր
թազըմ հայվանլար պիրլէշմըն կէլյօրլար կէօր-
տու: Մէգըիւր հայվանլար տէյլ իտիլէր, ան-
ճազ գօյունա պէնգէր պիր նէվ եապահնի հայվանն
լար իտի, պունկարըն սըրթլարը երեքսէք օլտու-
ղու իշին տէվէյէ պէնգէր վէ գօյուն պէօյիւքլիւ-
կինտէ վար իտիլէր (1):

Ռոպէնսոն կէօրտիւ քի մէգըիւր հայվանլար
քէնտիսինէ եազլաշըյօրլար գապիլի օլտատա պի-
րիսինի վուրուպ պիր քէսլապ եէմէյէ չօգ ար-
գու չէքմէքտէ օլտու, չիւնքի հալի միւտտէթտէն
պէրու աղընա եթ գօյուշ տէյլ իտի, անըն ի-
շին մէգըիւր հայվանլարըն պիրիսինի վուրմայա
չօք չալըշտը: Իմտի աղաճըն տիպինէ կիզէնիւպ,
պալթա էլինտէ մէմուլ իտեր իտի քի հայվանըն
պիրիսի օրայա եազըն կէլիւ վէ պալթա իլէ էօլ-
տիւրիւրիւմ տէր իտի: Հայվանլար ինսան երւ-

(1) Հայվանըն մէգըիւրէ Լաւա տէնիլիր քի ու-
գուշուրուկու Յ վէ երեքսէքլիկի 4 գատէմ էօլէւ-
սիւնտէ տիր, մէշնուր իքի եալրու տօղուրուր,
իւզէրինէ սէմէր գօյարաք մէրքէպ եալօտ ինէք
կիպի երեք տաշըմայա գուշլանըլըր, վէ երեւիւ-
նիւտէ էյիրիպ էլպիսէ եաբարլար:

զիւ կէօրմէմըն օլտուքարընտան գօրգուսուզճա-
աղաճըն գըլըսընտան սու իշմէյէ կիտլօրլար ի-
տի: Պիր տէ պազարսըն քի պիր ուֆազ Լաւա
աղաճա եանաշըպ սիւրթիւնտիւ: Ռոպէնսոն հայ-
վանը մէգըիւրիւն պօյնունա էլինտէքի պալթայը
վար գուվէթիլյէ էօյէ պիր վուրսու քի, հայվան
պիրտէն եէրէ սէրիտի:

Ռոպէնսոն Լաւայը վուրտու, անճազ նասըլ
փիշիրսին քի եէսին, չիւնքի էսլա պիր էէյի եօք
նէ գապ վէ նէ աթէշ, նէ չաքմաթ վէ նէ տէ
չաքմաթ թաշը վէ նէ տէ քաւ վար իտի, պուն-
լարըն չարէսինի պուրուպ աթէշը եաքսըն իշին
տիւշիւնմէյէ պաշլալար: Նիւպէթ, իքի փարշա
գուրու օտուկու պիրիպիրինէ սիւրթիւպ օվալա-
յարաք գըղտըրըպ աթաշ չըբարտմայը տիւշիւնտիւ
նասըլ քի տաղ ատամլարը եաբարլար տէյու ի-
շիթմըն իտի, վէ պու միւթալաա իլէ Ռոպէնսոն
Լաւայը սըրթլատըկը կիպի իւքեան իթտիկի մա-
հալինէ կէօթիւրիւր իտի:

Եօլ իւզէրինտէ եէտի սէքիզ լիմն աղաճա-
րը կէօրտիւ, օնլարըն տիպինէ էրմըն լիմնլար
չօքճա տէքըիւվիւշ իտի (1): Զիյատէսիլյէ մէ-
րուր օյարազ պիրէր պիրէր թօփլատը, վէ օ մա-
հալի գալպ իթմէյէիմ տէյու նշան գօյուսու, վէ

(1) Ամլրիգանըն սըճաք մահալէրինտէ չօք
եէրտէ լիմն աղաճլարը պուրտուրար: մէգըիւր
աղաճլար թապլյաթտան պիթմիշ իտիլէր: անըն
իշին, Ռոպէնսոն նէ վաղթ օրատա տաթի պուր-
տու իսէ չօք մէմուն օլտու, չիւնքի օլ սէֆա-
լէթ իշինտէ լիմն բէք զիյատէ իզթիզալը իտի
քէնտիսինէ:

սէվինէրէք մահախնէ կիթտօք։ Եվկէլ էմիրտէ քէսկին պիր թաշ իւէ Լամայը եիւզտիւ։ վէ տէ-
րիսին քէմալը տիգգաթլա կիւնէշէ սէրտի քի
էյիճէ դուրուտուն։ չիւնքի պիրիւր իտի քի քէն-
տիսինէ վէք լուզուսմու պիր չէյ օլաճադ, ղիքա
պթթին վէ չորապլարը աշնմայա պաշլամըշ օլ-
տուզունտան, տիւչիւնիւր իտի քի, նէ վաղըթ
պունչար երըթըրը իսէ մէշքիւր տէրիտէն եալըն
այաք եիւրիւմէմէք։ վէ հէմտէ գըշըն սօվու-
կունտան իւչիւմէմէք իւզըն, այաք գապը եար-
սըն։ մատէմքի պու հալ իւզէրինէ տէ չօք ին-
թիրազը վար իտի։ պու սէսէստէն, տէրնի կի-
լինիւր սօվուկտան ըսընըր էօլմէմ տէյուէ չօգ սէ-
վինիւր իտի։

Վաղա օլտուզու մահալտէ օլ տէրէճէ գըշ
օլմազ վէ պու եիւզտէն օլ դատար մէրաք իթ-
մէք իգթիգա տէյիւ, չիւնքի մինթապադը մահ-
րուքէ թաթթընտա եաշամադ տա իսէ տէ, եա-
լընըզ պիր տիւզիւնէ իքի իւշ այ եաղմուր կէլիւր։

Ռոպէնսօն պու շէյիւնէ ակեհա օլմատըզը ի-
չին գալըրըր իտի։ չիւնքի չօնուքուք էսնասըն-
տա նէ ճօղրափէյա (1) վէ նէ տէ թէվարիխ էօյ-
րէնմէք իստէր իտի։

(1) Մինթապազը մահրուքէ (այրիցած գօտի)
թաշթինէ տիւշէր օլ էյալէթլէր քի օրատան կիւ-
նէշ տօղրու իւզէրինտէն կէչիւ վէ ղիյասընը տօղ-
րուճա օրայա պրաքտըրըլէլին իտտէթլի սրճադ
եարար։ Հէմ պիր սէնէ դարֆընտա կիւնէշ իքի
տէֆա տօղրու տէքէտէն կէշէր, պունուսն իւչիւն
օրատա սէնէտէ իքի եազ վէ պիր գըշ օլուր օ
տախի բէք հաֆիֆ տիր։

Լամանն տէրիսինի եիւզտիւքտէն սօնրա,
գապուրմաք իչին պիր վարչա քէստի։ Եվկէլ է-
միրտէ պիր քէսպալ շիշի թէտարիք իթմէք իւզ-
քէ պիր ուֆադ աղաճ քէսիւ, գապուկլարընը
իւզէրինտէն չրգարըպ ուճունու ինճէլթտի, պա-
տէնու աղաճ տալլարընտան իքի օտուն քէսիւ
տաեադ եափտը քի շիշի իւզէրինէ գօյտուն։ Պուն-
լարըն տախի ուճլարընը ինճէլտիւ գարըր գար-
չույա եէրէ սօգտու։ քէգա, քէստիկի էթի տա-
խի շիշէ կէչիրիւ տայաքլարըն իւզէրինէ գօյտուն։
լաքին եիւրէկի լահաթ իթմէտի, չիւնքի վազա
հէր շէջ օլտու, անճադ հէր շէյտէն ղիյատէ իգ-
թիգալը օլան աթէշ եօգ իտի։ իտի գուրուսուշ
պիր աղաճտան իքի օտուն քէստի։ քի եէկտիկէ-
րինէ սիւրէրէք աթաշ չրգարսըն։ էօյլէ պիր գու-
վէթլէ օվալայարադ սիւրթէր իտի քի։ թէրլէրի
սու կիպի ազար իտի։ Լաքին աթէշը չըքարամա-
տը։ Զիւնքի նէ վազթ օտուն քըզար իսէ թիւ-
թիւն չըքաճաք իտի, քէնտիսի հատտէն ղիյատէ
էօրուչտուկունտան, պիր քաշ տաքիկէ տուրուպ
գուվէթ ալըն իչին պէքէմէնէ մէճպուր օլուր
իտի։ պու արատա օտուն սօվուկուզ չէքտիկի
դահմէթ պօշա չըքար իտի (1)։

Կէրէք եալընըզ էօմիւր կէչիրմէքտէ նէ դա-
տար մուալէնէթէ միւնթաճ օլտուզունու վէ կէ-
րէք ինսան գուճաճիւսընն եէկ տիկէրինէ միւ-
լին եարատըրմըշ իտիկի։ նէ գատար պէօլէք շէյ

(1) Զիւնստա առատըր ինալիւնէրի պիր օտուն ալըպ
գուրու պիր թախաա իւզէրինտէ գուվէթլէ շիյ-
կէրլէր, վէ նէ վազթ քի էլ իւնն չափուկ չափուկ
չէվիլիլէր իսէ պիրտէն աթէշ չըքար իտի։

օլտուղունու պալեատա գլխը օլան հալին իշին-
տէ փէք արեա աննատը : Մալիւմ տիւր քի , էկէր
Ռոսէնոն եալընը օլմայը պաղաճը աղաճա սիւրթ-
մէք տէվամ օլսա իտի հալլըլէ օտուն եանաճադ
իտի . լաքին պու արա վերմէքլէք , վէ պու տա-
խի օլմայընճա օլամադ իշի միւմքինսիդ իլէտի :

Կէրչի տաղ առամալըր եալընըդ տախի օլ-
տալար աթէշ չըքարապիւրէրէր . լաքին անլէրին
գուվէթի Եվրօրա առէմէրինինքրնտէն զլյատէ ,
վէ հէմ սուհուլէթ թարիդինի Եօյրէմիշ տիւրէր .
մէրգումլար իքի չէլիթ աղաճ օտունտունու պըպ ,
պիր սէրթ վէ տիկէրի եումուշալ սէրթի եումու-
շալըն իւզէրինէ չիառէթլէ պիւրթ էրէք թուլու-
շուր , վէ հէմ պապը տէ օտունտուն պիր թարա-
ֆըրը չուքուրլատարաք տէլէք եափարլար . վէ
տէլիքտէն պաշգա պիր օտուն կէշիւրիւրէր , Ելի
իլէ չափուկ չափուկ չէվրիւրէր օլ վաղթ թու-
թուշմայա պաշլար : Ռոսէնոն՝ պու մատտէլէ-
րէ ապլա վուգուգիլէթի օլմատըղընտան աթէշ
չըքարամատը :

Իմտի պու հալ իւզէրինէ մէյլուս օլտուղուն-
տան գալարըը պ օտունու օլտուղու եէրէ աթըվէր-
տի , չիատէթլի սըգընթըսընտան պաշընը գօլու-
նա տայայը պ եիւրէկտէն ան իտէրէք չօդ տէֆա
քէպապ իտէճէկի էթին իւզէրինէ պաղար իտի ,
ղիրա չիլ օլտուղու իշին եէմէք միւմքինսիդ իտի :

Պու արատա գըշ տախի եաղըն օլտուղու-
ճիհէթլէ աթէշսըղ նէ եարաճաղընը գայըրմաք
ֆիլըրինէ տիւշալի . եիւրէկինին աճըսընտան տա-
նառամայը պ սըչրայը պ պալկա գալքտըքի պիրադ
կէշիպ եիւրէկի աշըսըն . չիւնքի մէրաղընտան
գանը տէճմիւշ իտի . օտուղուն պաշընա կիտիպ :

Իսթէր քի Քօրօտան օլան գապ իլէ պիր սօվուկ
սու իշին սուղուն իշինէ պիր փարչա լիմօն սու-
եու սըգտը , գանընը սօվուտմաք իշին փէք արեա
պիր իլաճ օլտու քէնտինէ . հաթթա պու իշի-
ղալի արաաընտա պէօյլէ պիր իլաճ չօդ իշի-
եաճը վար իտի :

Լաքին պունտուն իլէ պէրապէր պիր բարչա
փիւմլէ էթ եէմէլէ չօք իշտանը վար իտի . աղ-
ղընըն սուլարը աղըյօր իտի . իմտի ֆիլըրինէ պիր
չէշ կէտի , չէօյլէ քի պիր վաղթ իշիթմիշ իտի
քի , թաթար միլլէթի նէ վաղթ էթ եէմէք իսթէր
իտէ , աթլարընըն էյէրի աթլընա էթի գօյուպ , ա-
թը չիտտէթլի գօլտուրարադ էթի գըգաւըրը փի-
շիւրիւրէր (1) :

Քէզալիք տիւշիւնիւր իտի քի աճապ քէնտի-
սի տախի պիր թէճըրիւպէ իլէն ֆէնտինի պուլա-
պիլի'ր մի : Տէրադապ կիտիպ պալթանըն թա-
շընտան օլարադ էննիճէ պիր թաշ արատը պուր-
տու . պաշգա պիր թաշ տախի ճապ պէնգէթտի ,
պատէհու պու իքի թաշարըն արաճընա պիր
բարչա էթ գօյուպ , թաշտան օլան լալէթի իլէ
պիր տիւղիլէ վուրմայա պաշլատը ալթը տազի-
կէ սիւրմէյիպ իւսթէքի թաշ գըգտը , վէ եարըմ
սաաթ մըքտարը կէմէքսիղին , կէրէք թաշըն
գըգլընլըկընտան վէ կէրէք տէվամի վուրոու-
կունտան , էթ էօյլէ պիր եումուշատը քի , եէնի-
լէպիլիւր իտի :

Մալիւմ տիւր քի քէպապ լէգէթի օլամադ վէ

(1) Թաթար միլլէթի չիմտիլէ տէլին էթի էյի-
ճէ փիւլիւմէքսիղին եէր . իմտի աթըն թէրի վէ գըգ-
կընլըր իլէ եումայան էթի եէրէք . քի գան իւ-
զէրինտէ օլտուղու իշին քէնտիլէր լէզլթի կէլիւր :

նօգ իտի, ֆաղաթ Ռոպէնսօնուն ինտինտէ չօգ նէֆիս թաամ իտի, քի օ դատար վաղ թ ըսը էթ եէմէմիւ իտի. իմտի ան իտէրէք պաշատը չաղըրմայա. « Է՛յ պէնիմ չիւ պօղաղ արգատաշտաւըմ նէրէտէ՛սինիզ, չօգ տէֆա լէղէթլի աիւշն եէմէքլէր, իշթաշընղա տօգունուրլար. վէ պօզուկ իշթաշանըղա ուշմատըկընտան միւթէպէր եէմէքլէր տատընղ կէլիլէր, էկէր քի եալընըղ սէքիզ կիւն պէնիմ եէրիմտէ օլաա իտինիզ, հէր նէ քի Ալլա՛ն վէրէձէք օլաա իտի, տէրադապ մշմնուն օլուր իտինիզ, վէ ձիհանի ալէմի պէսլէ-կէն օ խայըրընանի եարաաաանընղա նաանքէօր կէօրիւնմէմէք իլլին, հէր հանկի եէմէք օլուր իտէ օլաուն հանդընաա տըրադըր իթմէյէ չօգ սաղընա-ճադ իտինիզ, տէրիտի »:

Քէնտիսինին պու եէմէկի պիրաղ լէղէթլի օլմաթը իշին պիր փարջա լիմօն սուշու տէօքտիւ լթին ինղէրինէ. չօգ վաղթտան պէրու իտի քի էօյլէ լէղէթլի եէմէք եէմէմիւ իտի. տէրունի տիլտէն Ալլա՛ն վէրտիկի նկմէթէրէ չիւքիւր վէրեր էօյլէ եէր իտի:

Եէմէքտէն սօնրա իղթ իղաաընա մախսուս օլան շէյլէրին եօլաբընը պուլմադ իւղրէ տիւչիւնմէյէ պաշլատը. չիւնքի դըը եաղըն իտի, վէ դըը տախի հիս իթմէյէ պաշլատը. գընը գօրգուսու Փիքրինտէ օլուուղու հաաէպիլլէ պիր գաշ Լաւա վուրուպ տէրիսիլլէ ըսընմադ Փիքրինէ գօյմու, չիւնքի մէքըիւր հայվան գաիֆ օլուուղու իշին, էօլթիւրմէք վէ իղթիղաաընը դաճմէթիւղ գալըրմաք սուհուլէթի իտի:

Պու ումուտ իլէն կիտիպ, եէրինէ կիրտի եաթտը, վէ թաթլը ուշղու ուշուշարադ պիւթիւն կիւն շէքմիւ օլուուղու դաճմէթլէրի ունութաա:

ԱԼԹԵՆՃԸ ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Ոլ կիճէ Ռոպէնսօն՝ սապահա դատար էյիճէ ուշուտու. նէ վաղթ կէօղիւնիւ աշըպ կէօրտիւ քի ըլըք վար, գօրգտու, Լաւա վուրմադ իշին օլապա կիտէճէք իտի պիրտէն գալտը իտէ տէ, եաղմուր սէպէպիլլէ կէթմէք մանի օլուու, չիւնքի էօյլէ պիր շիտտէթլի սաղանաք կէլմէքտէ իտի քի, թաշրա չըքմայա աալա չարէսի օլմատը, իմտի եաղմուր կէշալին տէ թաշրա չըքալըմը Փիքրինէ գօյտու իտէ տէ եաղմուր խիթամ օլմատը. պա խուսուս եըլտըրըմ իլէ պէրապէր տահա դիւաաաա շիտտէթլէնտի, օլ տէրէճէյէ դատար քի օլտուղու եէրի զաթէն գարանըղ իտի, ըլըք ինտօլուու, պատէհու հիշ իշիտիլմէմիւ հիպէթլի պիր կիւրիւթիւ պաշլատը (1):

Ձէմին շիտտէթլէնտէն օարուըր իտի, տաղլարըն եանգօ սու (արձագանք) չօգ տէֆա թէքէրըրիւր օլունարադ հիյպէթլի սէպէր վէրիլ իտի. վէ պու կիւրիւթիւ թաթլ օլմատըղը իշին տայիւա կէօքլէր հայըրտաամաքտա իտի:

Ռոպէսօն, մատէմըր մաիււմաթտան պի պէհ-

(1) Ռոպէնսօն բուղնամէսինտէ շէօյլէ տէք, իշպու եաղմուր ձոկոտեմըր 23 տէ կէլմէյէ պաշլաա չիւնքի օրալարտա վաղթ վար քի էէր սէլաաը, չիւնքի օրալէթտէ վաղթ վաղթ շիտտէթլի եաղնէ պիր սոթէթլէ վաղթ վաղթ շիտտէթլի եաղմուր կէլլը:

րէ, վէ պիր չէյ կէօրմէմիւ իտի, պիւմզդ իտի քի պուսլար թապիի չէյլէր տիր . պու եիւզտէն բէք չօգ թիթիւրէմէքտէ իտի, էպա ֆիքրիմտէն կէչ-մէզ իտիքի, պէօյլէսի ֆուրթուսլար պօրանսլար տախի Ալլահն պէրէքէթլէրի տիր :

Եօյլէ պիր գօրգու իշինտէ իտի քի մաղարա-նըն գարանլըք մահալինէ օթուրմուշ, էլլէրինի պիրի պիրինէ պաղլամըլ եարը էօյլու տիթրէմէ ք-տէ իտի :

Ճագաթ եաղմուր տուրմայլպ կէլմէքտէ, չիմէք շաղքմագտա վէ կիւրիւթիւ շիտտէթլի կիւրլէմէքտէ իտի, էօյլէն օլտու ասլա պօրան թաթիլ օլմատը (1) :

Պու գօրգուլար՝ Ռօպէնսօնու իշտանընդ գարամըլ ասլա աճըք տուլմաղ իտի, հէմ տախի եիւրէկի պէօյիւք սըգընթը իշինտէ օլտուղուս-տան, ֆիքրի չէթին միւլահագալար իլէ տօլմուշ, իշթէ վագթ կէտի Ալլահ կիւնահըմը իւղիւմէ

(1) Պէօյլէսի ալեսմէթի հալա թէպէտտիւ-լաթը քիւքիւրթ վէ կէօնէրլիլէ սէպէպլէրինտէն հալատա զուհուր իտէր . չիւնքի նէ վագթ պու քիւքիւրթ վէ կէօնէրլիլէ եանարաք ելլէթթիւք մասիտուս պուղու իրի իրի պուլութլարտան տը-չարը չըգահակ օլուր իտէ . կիւրիւթիւ օլուր :

Ռօպէնսօն՝ քիւքիւրթ կէօնէրլիլէ զիֆտ վէ գաթրանա տայիր օլան չէյլէր պիրի պիրինէ եուղուշարաք եանար վէ մէգըիւր ալեսմէթի հալայի իճրա իթտիրը օլաուղուհուս պիւմէզիտի վէ Ալլահ տէրագապ կէօյլէրտէն պու չէյլէրի կէօնտէրիօր իտէ քէնտիսինի ճէգալայահագ տըր զանն իտէրիտի :

վուրահագ, իլթէ օլ փէտէրանի մէրհամէթլի տէս-տի չէրէֆինի իւղէրիմտէն գալտըրտը, աթալա-րըմըն եիւզիւնէ կէօրմէքսիղին պէն պէօյլէ սէ-ֆիլ զայ օլահաղըմ տէյու տիւլիւնիւր իտի . նէ վագթ պէօյլէ րահաթսըզ վէ մէյուս հալաէ օ-թուրուր իտի . կէօրտիւկիւ պօրան թաթիլ օլու-յօր . եաղմուր վէ կիւրիւթիւլէր միւլահալմէնտի, ազար ազար ճան ալպ, ումուտ քէսիլլիկի եիւ-րէկինտէն չըգտը . վէ ֆիքրինէ գօյտու քի տը-չարը չըքմանըն վագթի տիր . նէ վագթ կիթմէք իւզըն պալթալը վէ թօրպալը ալպ հաղըրլանտը իտէ, պիրտէ պագարտընքի եիւզիւ եիւղէրինէ տիւլիւպ, ազըլ պաշընտա ալթ իւթ օլմուշ իտի . չիւնքի օլ տագիկէտէ շիտտէթլի պիր չէմէք տիր շաքըտը . զէմին գուվէթլի հարաքէթ իլլէտի, վէ մաղարանըն իւղէրինտէքի աղահա պիր հիլպէթլի եըլտըրըմ տըր վուրտու մէգըիւր աղահա էօյլէ պիր փարչա փարչա իլլէտի քի . գալալը Ռօպէն-սօն ազըլըք գայպ իթտի վէ էօյիւ կիպի եէր իւ-ղէրինէ տիւլիւպ հալի միւտտէթ օրատա գալտը, ազըպէթ ազըլ պաշընա կէլիպ՝ աճնատը քի, սաղ տըր ալաղա գալգըպ, պագտը քի աղահա պիր փարչաք մաղարանըն էօնիւնէ տիւլիւպ . չիւն-քի եըլտըրըմ գըրմըլ օրայէ պրաքմըլ իտի . պու հալ տախի Ռօպէնսօնա պիր գաթ տահա սէֆիլ-լիկինէ սէպէպ օլտու . ֆիքրինէ չէօյլէ գօյտուքի, հալիլլէ պիւթիւս աղահ փարչա փարչա օլմուշ տուր . պէն շիմտի նէրտիլլէնտի նէրէյէ սապիթ իտէճէքիմ (Գուրահաղըմ) տէյու տիւլիւնիւր իտի :

Պու արատայ եաղմուր քեսմիլէն թաթիլ օլ-տու . կիւրիւթիւ քէսիլտի . նէ վագթ տըչարը չըքմայա հաղըրլանտը իտէ, աճնալ տըչարտայ

նէ կէօրտիւ վէ կէօքէրէ պագարաք Ալլահը
Ֆիքքըրնէ նմալ կէթիւրտի, վէ Ալլահն քէնտինէ
իթմէ օլտուղու էյլիքէրի վէ մուհապպէթիւնի
կէօղիւ էօնիւնէ կէթիւրիպ չօք ութանտը :

Ռօպէնսօն գալգըպ տըշարը չըգմարը արա-
սընտա պաքտը քի, երտըրըմըն վուրտուղու ա-
ղահըն քէօքիւ եանալը . արիանըգ աթէշի կէօր-
տիւ իսէ աղլընը պաղընտան ուշուրտու . էօլէ
քի քէնտիսինէ օլ տէրէճէ իղթիգալը օլտուղու-
նու թանըր իտիս իշթէ պէօլէլիքէ քէրէմ քեանի
Ալլահ քէնտիսինի պէօլիւճէք քայըրտըկընտան,
մէղքիւր աղիմ իհասնը պախշ իյէտի :

Իմտի թարիֆ օլնազ տէրէճտէ մէսրուրի-
յէթ վէ իյլիք պիլիճիլիքէ գօլարընը կէօլէրէ
գալըրարաք սէմալի փէտէրին ինսան փէրվըրի-
կինէ աղիմ սէտա իլէ թէշէքքիւր թաղտիմ իյլի-
տի . վէ իօշ կէօղ եաշարը իլէ Մուգատտէրի ի-
լեսնի հաղղընտա թէշաճիւպ իտէր իտի, քի գօր-
պուլու գաղալար իչինտէ տախի, հիքմէթլի վէ
պի հինապ իլմինի իճրա իտիյօր . վէ տայիմաթէ-
հայիւրտէ քալարաք նիտա իտէր իտի քի «էյ նէ
տիր տտէմ, եէրին սէֆիլ պէօճէկի տէյիլ մի
նէ քատար Ֆիքքի քըսա իմիլ . ինսան քիմ իմիլ
քի Ալլահ գարու տըր տըր իթմէյէ ճէսարէթի
օլտուն, զիրա օնա նէ աղլը իրէր . վէ նէ տէ
Ֆիքքի :

Ռօպէնսօն նէ դաման աթէշի ալըպ եազտը
իսէ նէ տէրէճէ սէվինճիւնի պատի օլտու, վէ դուլ-
լանմայա պաշտտըրը սըրատա մէսրուրիյէթի տա-
հա ղիյատէ թէշաղգի պուլտու, հաղղտա վար
իտի, զիրա պիր չէօլ ատա իչինտէ պու չէյ իչին
թապալ նէ քատար դանմէթ չէքմէսիլ իտի . Օլ

կիւնիւ ալա կիթմէյի թէրը իյլէտի, չիւնքի իս-
թէր իտի քի տէրաղպալ աթէշ եազտըն վէ քէ-
պապլըք էթինի փիլիքիսն . քի հայէ տիւնտէն
պէրու չիլին իւղէրինտէ տուրուր իտի :

Լաքին մէղքիւր երտըրըմ աթէշը տահա
պիւլիւն աղածը եաքմամըշ, աշաղը թարաֆը,
եանի սիճիմտէն նէրտիվէնի աօլան մահալի եա-
նայօր իտի . էմտի տիղգաթ իլէ նէրտիվէնտէն
եօզարը չըգըպ աթէշլի պիր օտուն քըրտը օ պիր
թարաֆտան տուվարտան էնէր կիպի էնտի . հա-
ղըրաւորկը էթին էօնիւնէ պիր էյի աթէշ եազտը .
պատէհու հօզարը չըգըպ աթէշը սէօնտիւրտի,
չիւնքի պաղի գալան աղահըն քէօքիւ եանըպ
թիւքէնմէսին :

Տիղգաթ իլէ պուլարըր եափտըրտան սօնրա
աշըլըք իտէրէք չիլի չէվիլիպ էթի գալուրմայա
պաշտտը : Աթէշըն իւղէրինէ պագտըքճա սէվին-
ճինտէն թէշայիւրտէ գալըր, Ալլահն պախշիլի
քէնտիսինէ պի պահա պիր խաղինէ մազամընտա
կէօրիւնիւր իտի : Նէ վաղթ քի աթէշըն մէշֆա-
աթընը տիւշիւնիւր իտի իսէ կէօղէրի կէօքէրէ
տօղրու գալտըրարաք թէշէքքիւր սուտար իտի :
Ոլ վաղթտան սօնրա քաշ քի աթէշը կէօրիւր եա-
խօտ Ֆիքքըրնէ տիւշըր իտի իսէ «Ալլահ աթէշը
պանա իհսան իթիտի» տէր իտի :

Ռօպէնսօն կէշէն կիւնքի թաշ իլէ տէօյտիւ-
կիւ էթի եէտի, վազա թուղ օլմատըկը իչին կիւ-
ճիւնէ կէյմէտի . զիրա պիր վաղթ օլուր տա պու
տաննըն իչինտէ թաղու տախի պուլուրոււմ տէ-
հու ումուտ իտէր իտի . Ֆաղաթ չիմալիլք պու
քէպտալ իչին, տէշիլք քէնտըրնա կիտիպ Բօքօ
դապը իլէ սու կէթիւրտի, հէր թարաֆտան քէ-

պապըն իւզէրինէն տօլտուրտու, միւմբիւնիւ մէր-
թէպէ էթի թուզատը. օլ զաման էթ տախի
փիշտի, լաքին նէ զաման Ռուպէնսօն էլի իլէ պիր
փարչա փիշտի էթտէն գօփարբայ աղղընա գօյտու
խտէ, նէ սէվինս, վէ նէ լէզգէթ տույտու քի թա-
րիֆ օլունսաղ, չիւնքի տէօրտ հաֆթա տըր քի
փիշտի էմէք էմէմիշ խտի, վէ պէօյլէ պիր էէ-
մէք էէյէճիկինէ տախի ալա ումուտու եօք խտի:
Պունտան սօնրա նէ եափսընքի աթէշ սէօնմէսին
տէյու եալընդ պու միւթաալտ գալտը, կէրչի
կիւնտիւղլէրի օտուն գօյարադ եանըգ սաղլաւա-
եա միւգթէտիր, լաքին կիճէլէրի ույուտուկու
վաղթ եաղմուր կէլէճէք օլուր իսէ նէ եափսըն,
օթուրաճաղը եէր իսէ կէնիշ տէյիլ քի աթէշ օ-
րայա եաղսըն, տիւման իսէ պիր թարաֆտան
սըզընթը վէրէճէք խտի, իլթէ պէօյիւք գայղուր
պու խտի:

Պու հալտէ Ռուպէնսօնուն աղլը երին տօլաշ-
տը գալտը. չիւնքի ինսանըն քեաֆֆէյի շէյէրի
պին իլէ միւնթաճ տըր: Պու սէպէպտէն մէյու-
սիյէթինտէն, սէվիլիւ աթէշըն սէօնտիւրմէ-
մէնին չարէսինի պուլմայա չօք գալըրը խտի:

Պաղը քէրէ տիւնչիւնէրէ անսընը օվաշար ի-
տի քի, զանն խտէրախքի, պէնսինտէն ճէպըն
էէնի պիր աղլը տըշարը չըքարմայտ չալըրը. վէ
պաղըտա նէ եափաճաղընը պիւմէյիւ, էսքեան
էթտիկի մահալին տէօտ թարաֆընը էլլէրինի տ-
շաղը ալմըշ կէղիւր, տէւշէր գալըր խտի:

Էն նիհայէթ ափանսըգ թաշլըք պիր տաղա
պաղըպ ուֆաճըք սլիւ տաղ կէօրախ մէգըրէր
ուֆադ տաղըն տիպինէ աթէշ անապիւրի օլ-
տուղունու հիս խտիպ, շէօյլէ քի թաշլըք տա-

ղն իւզէրինտէ տըշար տօղու պէօյիւք եէրտէն
ատէմ պօյու եիւքսէք գալըն էնիլ պիր թաշլըք
մըշ խտի, պու թաշլըն տիպի գուրու գալմըշ,
չիւնքի տաճ կիպի իսթ թարաֆը եափըմըշ խտի:

Ռուպէնսօն պաղար քի մէգըրէր թաշլըն տի-
պինտէ րահաթ աթէշ եաղաճակ եէր վար վէ աու-
հուլէթէ պիր մանկալ պիլիսի կէօրիւնիւրօր. ֆիւք-
րինէ գօյտու քի չալընարաք պիր էյիճէ եափսըն:

Պաշլարը մէգըրէր թաշլըն տիպինի գաղմասը
իլէ գաղմայա իսէ, իսթէր խտի քի մէգըրէր
պէօյիւք թաշլըն եիւքսէքիլինտէ իքի թարաֆտան
տուվար եափսըն, վէ գաթէն ատանըն պիր գաշ
թարաֆլարընտա չամուրուք կէօրմիւշ վէ կէօր-
տիւկիւ էմատէ քէրբիճ օլապիլիւր մի տէյու տիւ-
չիւնմիւշ խտի, լաղմ օլտուկու վաղթ տուվար
եաղայըմ տէյու քէնտի քէնտինէ գարար վէրմիւշ
խտի. իմտի թաշլըն տիպինի գաղմուրգտան սօնրա
պու շէյ ֆիւքրինէ կէյալի. գաղմայը վէ պընաղը
ալտըրը կիպի չամուրուք մահալէ կիտիպ գաղմ-
մայա պաշլարտ. եաղմուր թօֆրալը էյուճէ եու-
մուշաթմըշ օլտուղունտան գօլալըք իլէ չամուրը
չըգարըպ պընակ իլէ տէօտ քէօլէ քէրբիճ պիշի-
մինէ կէթիւրտի. Պու սուրէթտէ կիւզէլճէ պիր
թէտարիք կէօրտիւկիւնտէն սօնրա, քէրբիճլէրի
գուրուսուն տէյու կիւնէլէ գալըք սըրա իլէ տիւղ-
տի, վէ ֆիւրտասը կիւն կէլիպ պիրաղ տահա չա-
լընայը ֆիւքրինէ գօյտու: Պատէհու մօհալինէ
տէօնիւպ գալան քէպալընը եէմէք իլին իսէ պիւ-
թիւն կիւն գահմէթտէ օլտուղունտան էյոյլէ ա-
ճըմըշ խտի քի գայրու իլէրիսի օլմաղ:

Օլ կիւնիւ քէնտի քէնտինէ գիյատէ եէմէք
իլէ իբրաւ իթմէք իսթէտի, աուֆրայա պիր ֆօքօ

ձէվողի գոյտու, զիրա եանընտա պիր գաչ թանձ
գալմը խտի :

Պու տէֆաքի եէմէկի սալթանաթլը օլտու ր
անճադ Ռոպէնսոն երւրէկտին ան սւ զար խտիւ
« ան, նիւմ մէսրուրիյէթ, վէ նիւմ մէյուրիյէթ,
անսահիհէն » հազիգաթլը պիր տօսթու մ օլտա ի-
տի պուրատտ չօք իգպալը օլաճադ խտիւ. եա-
լընըզ պիր թէք առէմ պուլսամ օ տա տիլէնճի օլ-
տուն էլվէրիր քի պանա արգատաչլըք իթմին, եա-
լընըզ պիր թէք ճան օլտա խտի տէ պէրապէրին-
տէ սէօյլէ չէյտիւմ. վէ տէտիքլէրիմէ ճէվապ վէր-
սէ խտի նաաըքի լաղըմ իսէ :

« Պարէ պիր հայվան, պիր քէլպ, պիր քէտիմ
օլտա խտի պալթիեար առտ իտէր խտիմ քէնտիմի
իւզէրլէրինէ պագարաք ֆէհրահանըր խտիւմ. ան-
ճադ սէֆիլ ետի եալընըզ ալէմտէն մահրում դալ-
մըլըմ, սայքի ետի եալընըզ տիւնեա իւզէրինտէ
պէն եարատըրլըլըմ » տէյէրէք էօքիւր էօքիւր
աղլար խտի :

Պու արատա, իւք վագթլարընտա դարտաչ-
լարը վէ արգատաչլարը իլէ մէսրուրիյէթլէ օյնա-
չուրը, վէ պէրապէրլէրինտէ պաղը վագթ մէօյ-
լէ չիւ պիւճատէյէ իթտիլէրի խաթրինէ կէլտի :
Իլթէ մէգքիւր թաթլը արգատաչլըք խաթրինէ
կէլպ չէթին մէյուրիյէթլէ տօլտու. « Օֆ » տէր
խտի, շիմտի հէր շէյ պանա ֆէնա կէօրիւնիւյօր-
պիր եէրտէ պիր տօստ արայօրում պուլսամայօրում
նէ գատար ճիւղի միւհապէթլէ պարընըր խտիմ
զօյրիլէրիլէն. շիմտի աննատըմ քի ինսանըն սէ-
տաթի հալի գալըպալըգտա վէ շիքէթ իլիյնտէ
հալամաք խտի :

էյ, էֆէնտիւմ Ալլահ, պէն նիւհէն տօստուչ-

կուն աղամ թինի թանըմաք պիլմէտիւմ, քի պէն-
տէն սէտաթի հալ պէօյլէլիլէ պայիտ օլտու,
հայլ՝ֆ, օլ իգպալը կիւնլէրիմի էլիմտէն ուշուր-
տում » :

Պէօյլէ մէյաք իլէ կէօյլէրինի գալտըրպ
թըլարը տօղրու պագտը իսէ, կէօրտիւքի իւքեան
իթտիկի մահալին գարտաուրումն պիր թարաֆընա
էօրլւմէք պիր տղ եախտ եուվա եարմըլ խտի,
պարի պիր հայվան վար եանըմտա, հէր չէշիթ
հայվանաթտան մահրում տէլիլիւմ տէյէրէք սէվին-
մէյէ պաչլատը. վէ ֆիլըրինէ գօյտու քի, հէր կիւն
սինէք թուլթուպ էօրլւմէկէ վէրսին, պուրու
եալիարաք դօմէլ վէ տօստ թանընըն քէնտիմի,
պէօյլէլիլէ գօրգուսու օլմայըպ քէնտիմէն տօստ
օլտուրումն պիլսին :

Նէ վագթ սապաճ օլտու իսէ, հէվա եաղ-
մուրտուն սէրիլէնտիլ օլտուրումտան հէր շէյ չօգ-
ղէվըլի խտի : Ռոպէնսոն եաթըպ գալմայը իսթէ-
մէտի. չիւնքի օլմայա քի վագթ գայպ իտէրէք
ֆայտիլի պիր շէյտէն մահրում գալսին, գալմայը
ալտըլը կիւի քէրէճ եալմայա կիթտի. լաքին
գաղմայը եէրէ մուրտու իսէ. սէրթ պիր շէյէ
րատտ կէլպ աղ գալտը գըրըյօր խտի : Նէ վագթ
օրայը գաղտը իսէ, եէրին տիպիւնտէն պիր փար-
չա պէօյլիւմէք սաֆի ալթուն չըքարտը, վէ պու-
նուն իւզէրինէ թէհայիւրտէ գալտը : Մէգքիւր
ալթուն օլ գատար պէօյլէք խտի քի էկէր փա-
րալանըլ օլտա պիլնըրմէ լիրա օլուր խտի : Վա-
գա Ռոպէնսոն զէնկիլէնտի լաքին նէ ֆայտիսի
վար օլտուրու եէրէ պիր շէյ կէլմէղ, էվ եալա-
մաղ, աթ, առտապա ալամաղ, խըզմէթեար տու-
թամաղ, հայվան վէ պիր մայմուն տալսի սաթըն

ալամազ, իմտի էօյլէ պիր եէրտէ ալթուն պուլտու քի պիր աւտէմ հօգ քի օնա կէօսթէրսին :

Ռոպէնսօն պուլտուկու խաղինէն իւզէրինէ սէփինէճէք եէրտէ , աւըսըզ պիր չէյ կիրպիր սոյանարաք գալտըրըզ աթը վէրտի . Վերթ թօրաակըն ալթընա կիր սէփիլ մատի , սէնին իչին օ գատար ինսանլար գուրպան օլույօրլար , սանա հափկէսէրի չօգ օլտուզունտան եէքտիկէրինի խօրլայարաք վէ էզլիէթլէ դըրըզ կէ չլըյօրլար : Նէյէ լազըմսըն , ալա , էկէր քի սէնին եէրինէ պիր փարչա աէմիր պուլսա խտիմ չօք էյի խտի . անըն իլէ պիր պըչակ եափապիլիր խտիմ . քեաչըի պանա իզթիգալը պիր չէյ օլայիտին : էկէր քի պիր դաչ թանէ էնքսէր վէ պիր ալեաթ վէրսէլէր իտի քէմալի խօշնուտիլէթլէ պու ալթունու վէրեր խտիմ տէյէրէք , մէգըիւր ալթընը թօրակ իչինտէ պըրաքըր վէ օրաւտան քաչ քի կէչտի իսէ պիր տահա իւզէրինէ պազմատը :

Ռոպէնսօն Նդովըոսուն խօրօղունա պէնկզէտի , շէօյլէ քի խօրօզ պիր կիւն արբա տանէսի արար իքէն պիր քինճի թանէսի պուլտու . պու ինճի թանէսինի պուլմադտան իսէ պիր թանէ արբա պուլսա խտիմ տահա էյի խտիտէյիլ ալթըվէրմիլ խտի . Ռոպէնսօն տա պէօյլէ եափալ , իմտի ալթունու (1) պըրաքըզ ինքեան իթ տէրի մահալէ տէնտիւ , լաքին կիւնէշ տէնիզէ եազըն օլուլ

(1) Եւրօբալլար՝ Ամէրիգայա կիթմէզտէն էլվիլ , ալթուն մատէնի օրատա օլ գատար պօլ վէ կէօզտէ խօր պիր չէյ խտի , քի չօք մահալտէ եէրին ելւզթիտէ ալթուն գըրըքարը վար խտի , ինսանլար ելւզինէ պարմաղլար խտի :

անաւընա կիրմէք իւզըն , վէ այ տալի կիւզէլմէ տէնիզ իւզէրինէ տօղմուչ խտի . Ռոպէնսօն կիւնէշին վէ այըն կիւզէլիկինէ մայիլ օլարաք պըրաքըզ կիտէմէզ խտի , հալի միւտտէթ էյլէնիպ ֆէրահլանըր , վէ օլ կիճէ ուլուամաք իսթէմէզ խտի . պատէհու պադուր քի աթէշ իյի եանլօր , վէ սէնմէսին իչին պիր փարչա օտուն գօյտու կիթտի եալթըր :

ԵԷՏԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Մատամ քի պու ատա ղայթ սըճաք օլտուզունտան , իզթիգա խտի Ռոպէնսօն էրքէն գալգըզ ալաւա սապահ իշ իլէ մէշղուլ օլտուն . անըն իչին կիւնէշ տօղմատան կիճէլէյն գալգըզ ալթէլըն իւզէրինէ տէֆաթէն օտուն գօյտու , վէ եարըմ Բօքօ ճէվիզի ետի , մէգըիւր ճէվիզ իսէլը կիւնտէն գալըր խտի , պատէհու Լամանըն էթինտէն չիլէ կէչիրիպ պիրազ քէպապ եափալք իսթէտի իսէտէ , ֆազաթ էթ չիտտէթլի սըճաքտան գօզմուչ օլտուզունտան ալթըվէրտի , վէ օ կիւնիւ էթսիզ կէչիրտի :

Պունտան սօնրա , չամուրուն օլտուղու մահալէ կիթմէք իւզըն թէտարիւք կէօրիւպ , էլլէնէ թօրպալը ալտը , պադուր քի տիպինտէ պիր դաչ եէր էլմասը (փաթաթ) գալըն . տիւչիւնտիւ քի , չունլարը ալթէլըն իչինէ կէօմէյիմ , վէ անալալըմ քի փիւրքտէն սօնրա ճանըլ չէյ օլույօր տէ-

յիւլ, էօյլէճէ աթէշէ պրազըզ քէնտիսի կիթտի։
 Եօյլէնէ գատար, մանդարն տուվարընա իգթի-
 դա իտէն քէրիիճի լազըմ օլանը քատար չօք
 դանմէթլէր իրէ օրատա թէտարիք իյլէտի։ Սօն-
 րա, իսթիրիտեա թօփլամաք իշին տէնիզ քէնա-
 րընա կիթտի։ Կէրշի ազ պիր շէյ պուլտու իա-
 տէ, իսթիրիտեատան միւլթէպէր օլարաք պաշկա
 պիր շէյ պուլտու քի չօք շազ օլտու։ շէօյլէ քի,
 տէնիզ քէնարընտա դայէթ պէօյիւք, գըրք օգգա
 մըքտարը պիր թօսպաղա (1) պուլտու։ վագա
 պու հայվանըն էթինի եէմէմիշ իտի՝ տնճաք,
 փէքլէդէթլի վէ սաղլըք վէրիճի օլտուղունու ի-
 շիթմիշ իտի։

Ռոպէնսօն պիր թարզ իւէ թօսպաղալը տու-
 թուպ սըրթլատը՝ վէ եափաշ եափաշ իսքեան իթ-
 տիկի մանալէ կէօթիւրտիւ։ վէ պալթա իլէն պիր
 քաշ տէֆա վուրուպ էօլտիւրտիւ։ պատէհու է-
 թի գապընտան չըքարըպ։ քէպապ էթմէք իւզ-
 րէ պիր փարչա քէստի։ վէ շիշէ կէշիրիպ պի-
 շիրմէք իշին աթէշէ գօյտու, վէ եօրուլմուշ օլ-
 տուղունտան հէր նէ քատար իշտահը տախի փէք
 աշըլմըշ իտի իստէն էթ քափուրուտուն տէյու պի-
 րազ սապը իյլէտի։

Շիշի շէվիրտիկի էսնատէ, պագի գալան է-
 թի նէ եափսըն քի պօղուլմաըն տէյու տիւ-
 շիւնմէյէ պաշլատը։ չիւնքի նէ թուզ վէ նէ տէ
 գապ վար իտի։ վէ պիլլըր իտի քի պու էթ

(1) Պահրի-Իւմմանտէ, էօյլէ պիր պէօյիւք
 պէօյիւք թօսպաղալար օլուրլար քի, իւսթ գա-
 պուղունու կէմի եէրինէ գօլլանըրլար։ Եօճու-
 լար իւշ եիւզ լիարէ աղըրըկընտա պիր թօսպաղա
 կէօրտիլէր։

քէնտինէ սէքիզ կիւն քիֆայէթ իտէր, լաքին էր-
 թէսի կիւնէ գալանագ օլուր իսէ էթին նաղիկ-
 լիկինտէն գօգաճակ իտի։

Պիրտէն ֆիքըրինէ տիւշտիւ քի, թօսպաղա-
 նըն իւսթ քոպուղու թէքնէ եէրինէ քէնտինէ
 խտմէթ իտէսիլլըր։ պէն նէ քատար աճաք ի-
 միշլիմ քի «տէրիտի» չու քատարճըք շէյէ աղըլ
 իրտիրէմէտիմ։ չու քապըն իշինէ էկէր տէնիզ
 սույու տօլտուրուր վէ էթի իշինէ գօր իսէմ, պօ-
 ղուլմաքաղըն հփզ օլապիլըր։

Մէգքիւր պուլուշ իւզէրինէ քէմալի տուրուր
 իւէ քէպապը շէվիրմէքտէ օլտու։ Էյիճէ փիշէնէ
 տէկին։ նէ վաղթ Ռօպէնսօն, աղուր իլէ պիր
 փարչա գօլարըպ աղընա գօյուպ էէտի իաէ։
 «ճիս քեաշկի պիր փարչա էքմէկիմ» օլտա իտի տէ
 չու էթ իլէն պէրապէր եէսէյիտիմ։ Չօճուկու-
 կում էսնասընտէ նէ քատար աճաք իմիշլիմ քի
 պիր փարչա քուրու էքմէք։ Ալլահըն պէօյիւք
 նիյմէթի օլտուղունու թանըմաղ իտիմ։ եաղ բէյ-
 նիր պէրապէր օլտուն, քի պիրլէքտէ եէյէլիմի
 իսթէրիտիմ։ Հայմֆլար օլտուն։ աճաքըկըմա-
 շիտի, պիր փարչա սիյաճ էքմէկիտէ պուլամա-
 յօրում։ 0 էքմէկիք պիղիմ պէքճի քէօքէքլէր ի-
 շին եափարիտիք, էկէրշի օ էքմէքտէն պարի պիր
 փարչա օլտա իտի չօք իգպալլը օլուր իտիմ։ Տէ-
 յէրէք ախուգարիլլէր իտի։

Նէ դաման պէօյլէճէ տիւշիւնիւպ եիւրէկի
 էրլմէք տէ իտի, պիրտէն ֆիքըրինէ տիւշիւպ,
 պագալըմ քիւլէ կէօմտիւկիւմ էլմալար (փաթաթի)
 նէ օլտուլար տէյէրէք, քիւլիւ աշտը իսէ, մէգ-
 քիւր թաշ կիպի մէյվէլըր, պիր թաթիւր գօգու-
 փէյտա իտէրէք եուլմուշամըշ իտիլէր։ նէ դաման

էլմա կիսի աղղընա դոյուպ եհտի իսէ աճապա
նաթըլ չաղ ու մշարուր օլտու . թէաճիւպ օլունա-
ճաք լեզզէթիլէն , իսթէյիլքի կէտի քէնտիսինէ .
պունուն կիսի լեզէթիլ պիր շէյ տաճա օլամաղ
տէրիտի չիւնքի էքմէքնիզ քալարիւր իշին փէք էյի
կէտի քէնտիսինէ . վէ պունտան սօնրա էքմէք եհ-
րինէ փաթաթէս գուլլամայը իթթիլաղիլէտի :

Եէմէկի եհտիլքտէն պիրազ սօնրա եհրինէ
եաթտը , վէ թէտալիր իլէ միււաճաղա իտէր իտի
քի հանկի շէյլն աղգասընա եէլթէնէյիմ , մատամ
քի սըճակ պասմաքըղըն չալըճաղ իդթիլա իտի-
չիւնքի օրատա կիւնտիւլէրի փէք սըճակ օլուր
իտի : «Աճապա չիմտի նք եափաճաղըմ , քէրքիճ-
լէր . «Կիւնէշտէ պիր իյի գուրուսատըքճա տու-
վարը եափամայաճաղըմ . էօյլէ իսէ էյի օլուր
կիտէյիմ ավճըլուք իտէյիմ , պիր քաշ լամա վու-
րայըմ , ամմա օ քատար էթի նէ եափաճաղըմ ,
էկէր օճաղըմ էյիճէ եափաճաք օլուր իսէմ չօք
շէյի գուրուսատըք սաքլայապիլիլիմ» տէրիտի :

Պու միւթալաա իլէն եաթտըլի եհրտէն սըշ-
րայըլզ գալղար աթէչին եանընա կիթտի վէ տիւ-
չիւնտիւ քի աշխանէյի նէ սուրէթտէ եափսըն քի
իսթէտիլի շէյլէրի իճրա էթսին : Պաքտը քի Ֆիք-
րինաէքի շէյլէր իճրա օլապիլիյօր . քէնտի քէնտի-
նէ տէտի քի , տուվարըն իլքի թարաֆընա իլքի
տէլիք եափմաղ իդթիլա իտիյօր շէյլէքի մէզ-
քիւր տէլիքէքին իշինէ պիրէր օտուն կէչիլէյիմ
պիրիսինէ էթ առայըմ քի գուրուսուն . տիկէրի-
նէ պաստըրմա ասմաք իշին իդթիլաղար : Պու
միւթալաա իլէ երիւնկի փէք չօք Ֆէրաշլանտը ,
ալն , տէրիտի «Նէ դաման գուրույաճակ քէրքիճ-
լէր քի վազթ կէչիլմէքսիլէն իլիմի թէքմիլ իտէ-

չիմ , հալլըլէ կիւնէչին քէրքիճլէրի իլիճէ գու-
րութմաընա պէքլէմէք իդթիլա տըր . Փաղաթ
չիմտի եէմէքտէն սօնրա հանկի շէյ իլէ մշարու
օլաճաղըմ :

Նէ վազթ պէյլէ տիւչիւնիւր իտի . պաշկա
պիր աղըլ տախի կէտի քէնտինէ շէյլէ քի պիր
քաշ տիրի հայվան տութուպ թիմարասըն , վէ
քէնտիսինէ աղգատաշ իտէրէք պէպէյիպ ա-
լըշարըն :

Մատամ քի օլվազթէ տէկին լամատան դայ-
րի սայլր հայվան կէօրմէմիշ իտի օրատա . պիր
գաշ լամա տիրի թութուպ պէպէմէք իւզրէ դայ-
րէթ իլլէտի . չիւնքի մաղղում թապիլաթըլ պիր
հայվան օլուուղու իշին սաղ թութմաք փէք գօլայ
իտի իսէ տէ . պու շէյ Ռուպէնսօնա չօք դօր կէ-
լիր իտի չիւնքի գուտրէթի եօզ իտի :

Փաղաթ՝ նէ դաման ինսան պիր շէյ իւզէրի-
նէ եօրուլուպ չալըճաճաք օլուր իսէ հալի իլէ
պաշա չըքարըր . միւնքիւնիւղ շէյ . եօզ տուր ,
Ալլահ հէր շէյին գապիլիլին ինսան լգուտրէթինէ
վէրմիշ տիր :

Տայիմա տէր իտի քի , պէն պէյլէսի մատ-
տէլէրին իլինտէ թէճրիւպէլի օլուու օլտուղում-
տան ալէմէ նասիհաթ վէրէպիլիլիմ , քի ինսան
հէր նէ գատար պէյլէք գահէթ վէ միւնքիւլ պիր
շէյ իլլէնտէ օլա . ասան օրմաղ տէշու էլապ գաթի
ուսուտ օլմաք իդթիլա իթմէզ , էյիլէրի քի Ալ-
լահ պիր առանըք վէրէնէ տէկին նիյէթիլի գալի
վէ միւտապիլէթ իւզրէ սաղլայաքաք գայրէթ իթ-
մէլի տիր . անըն իլէ հէր շէյ քի իթթամը խայըր
տըր . թէքմիլ օլուր :

Ռուպէնսօն պու եօշտա տիւչիւնէրէք իճատըր

պուշմայա չաւընը խոխ, տէրազապ Ալլահ Ֆիզրի-
նի աշտը պիր իճատ պուստուռ, քի անըն իւէ պօք
գաջ լամա սաղ տուրթա պլիւր խոխ. շէօյէ քի,
պիր սիճիմ պիւքիւպ, պիրի պիրինէ կէյտիրմէ
օլարաք պիր թօր եարսըն, լամալարըն կէչտիկի
մահալտէ աղած տիպինէ սաղլանսըն, էկէր մէդ-
քիւր հայվանլարտան պիրիսի օրայա եանաւըրէսէ
սիճիմի իւզէրինէ աթտըրը կիպի պաւընա կէչիր-
սինի տիւշիւնտիւ. իմտի դապի պիր սիճիմ եա-
փուպ, աղ միւստմէթ զարֆընտա թօրու թէքմիւ
իյէտի, վէ թէճըրիւպէ խոխ կէօրտիւ քի, խս-
թէտիկինսաէն էյի տիր:

Լաքին լամալարըն սու իշմէյէ կիթտիքէրի
վազթ կէչտիքէրի մահալլ ուզար խոխ. վէ հայ-
վանլարըն ախաւայըն օրատան կէչըրէր օլտու-
ղունու պլիւմէզ խոխ. էօյէն եազըն օլտուղու հա-
սէպլիյէ ֆէրտասը կիւն. կիթմէյի Ֆիզրինէ դօյ-
տու, վէ օլ կիւնիւ եօլ զախիւրէսի թէտարիք իթ-
մէյէ պաւլատը, էվէլէա՝ փաթթթէսին պլթաիկի
մահալէ կիտիպ, թօրպայը տօլտուրմաք իւզըն պի-
րաղ թօփլատը. վէ կէթիրիպ պիր քաշթանէ փի-
շիրմէք իշին զըզիւրն քիւլէ կէօմտիւ. պազայէսի-
նի տէ էրթէ կիւն իշին օրատա հըֆղ իյէտի. պա-
տէհու ախաւմ վէ սապահ եէմէքէրի իշին թօս-
պաղընըն էթինտէն պէօյիւճէք պիր փարշա քէ-
սիւպ, պէրապէրինտէ հըֆղ իթմիւ օլտուղու տէ-
նիզ սուրու իւէ եայդատը. մուալիսիւրէն, պիր
չուքուր դաղըրպ՝ շէյ սաղլամաք իշին եէր եար-
տը, օրայա տուղու թօսպաղա էթինի հըֆղ իթ-
տի վէ դափրուլմուշ էթին եարընըն տախի ախ-
շամ եէմէք իշին օրայէ սաղլատը. վէ չուքուրուն
իւզէրինի չալըար իւէ պիր էյիճէ էօրթտիւ:

Եէմէքտէն սօնրա չալըմաքսըղընրահաթ առ-
րուպ, տէնիզ քէնարընտա պիրազ էյէնմէք իշին
գաղզըպ կէզէրէք կիթտի օրատա սէրին թաթը
պիր ըիւզիւար էսմէքտէ խոխ, քի պիրազ կիւնէ-
շին սըճաղընը քէսմէքտէ խոխ. Ռօյէնսօն, օլ իյ-
պէթիւ պահի — իւման իւզէրինէ նազար խտ-
րէք քէյֆլէնիւր խոխ, շէօյէ քի, տէնիզին եիւ-
ղիւնտէ պիրի պիր արգաաքնտան կէլէն ուֆազ
աալղալար կիւզէլ կէօրիւնիւյօրլար խոխ:

Պիրտէն կէօղիւնիւ չէվիրիպ վաթանը օլան
թարափա տէնիզին իւզիւնտէն աճըլարաք պաղտը
իւէ, էօյէ պիր քէսիւր խէյալ իւէ սէվիւլիւ ա-
թալարը Ֆիզրինէ տիւշտիւ. քի տիզէրի թիթրէ-
յէրէք աճը աճը կէօզ եաւարը տէօքիւպ աղլա-
մայա պաւլատը. տէյէրէք:

«Ա՛խ, աճապ զէվալըն աթալարմ շիմտի նէ
եափայօրլար, աճապ պէնիմ քէնտիւրէն սէպէպ
վէրտիկիմ տէրտ ու միհնէթ իւէ եաւայօրլար մը-
ախ, քիմ պլիւր նէ աճըլար իւէն կիւնէրինի կէ-
շիրիօրլար. նէ դատար սէֆալէթէ էվաալարը
օլմատըրը իւզէրինէ աթուզար՝ իտիօրլար. նէ դա-
տար զիյաաէ աճըտը քի քէնտիւրէրին սէվիւլիւ
վէ քիւշիւկ էվաալը քէնտիւրէն տէօնմէք իւզրէ
թէրէք իթմէսիւյէ դատտարլըք իթմիւ օլտու. ախ,
էյիւքտար վէ թաթը փէտէրէնէղիմ, վէ սէվիւլիւ
մէ ըհամէթիւ վալիտէնէղիմ ախ, ըիճա խտէրիմ
աֆ խոխ պանա. աֆ խոխ սիզին պախթիպլա՝
սէֆիլ էվաալարընդա. քի սիզի պուտէրէնէ միհ-
նէթէ գարկ իյէտիմ»:

«Սէն տախի ես կէօրէրտէ օլան ֆէտէրիմ
աֆ պուրուր եալընըզ էֆէնտիմ, փատիւշալմ Սէն
սին, կիւնաւլարմա մաղֆիրէթ ինսան իթ, եա-

լընըդ, մուհաֆըդ վէ իլթիմաս իտիճիմ սէնսին .
 Թէքրարէն երեզիւ իւզէրինէ տիւհիւպ գօլլարը-
 նը եօգարը գալտըրարաք նիտա իտէր իտի տէ-
 յէրէք, «էյ մալիքի ճիհան եարատան Ալլահմ, սէմալի պէրէքէթիին իւզէրիմէ տէօք . գատէրիմ տէ
 օլան Թէսէլլէյի քի պէն աթալարըմա կէօ-
 նէնտէրմէտիմ, Թէքրարէն օլ Թէսէլլէյի աթալա-
 րըմա իհսան պույուր . զիրա պէօլիւք օլօտան
 սէվիլիւլի աթալարըմի աճըթտըմ, վէ ֆէնա սու-
 րէթտէ միհնէթ տէրեհասընա գարկ լյլէտիմ : Օ'ֆ,
 պուհտան սօնրա , պի հիսապ իլմին իլէն խէլա-
 սըմ իւշիւն հէր նէ ճէգա վէ սըգընթը կէօնտէրէճէք
 օլուր իսէնթէքմիլ գալպիմ իլէ գապուլ իտէրիմ .
 էլվէրիք քի պի սուշ աթալարըմ, իլի վէ րահաթ
 հալտէ օլսուհլար» :

Պիրազ վագթ կէօզլէրի եաշ իլէ տօլու գա-
 վալանարաք կէօլլէրէ տօղրու գալտըրըպ, տիգիլ
 իւզէրինտէ սուս փուս տուրտու . պատհնու օ-
 րատան գալըպ' պիր աղաճ քապուղու իւզէրին-
 տէ Թաշ պըչակը իլէ փէտէրի վէ վալիտէսի ի-
 սիմէլլէրին գաղըսը . վէ իւզէրինէ տէ չու սէօղ-
 լէրի «Ալլան սիգի պիքիքիքիսիմ» վէ տիպինէ
 տախի «Աֆ հտիմ սիգին գալպ օլմուշ հիլլատը-
 ցըգա» քէլիմէլլէրինի Թահրիլ լյլէտի . պատհնու
 քէմալի հարարէթլէն աթալարընըն իսիմէլլէրինի
 էօփաիւ , կէօզ հաշարը իլէն տախի սիլտի :

Պուհտան սօնրա ատանըն Թիւրիւ Թիւրիւ
 մահալլէրինտէ պուրուհան աղաճարըն իւզէրին-
 տէ մէշքիւր սէվիլիւլի իսիմէլլէրի Թաշ պըչակը
 իլէ գաղարաք եաղսը . վէ օ աղաճ իւզէրինէ տա-
 խի եաղսը , քի օրայա չօք տէֆա տուս էթմէյէ

կիտէր իտի . չիւնքի եաղարը մէշհուր կէօրէ-
 րէք աթալարընը ունուլթմասըն :

Իշթէ մուգատտէրի իլահի , հէր ինսանըն
 մէնֆաթընը . վէ կէլէճէք էլլէրի էվլէլինտէն
 իյի պիլիւր վէ Թանըր . հէր շէյի նըղամընա գօր .
 իմտի պու սէֆիլ անվալլէր , Ռոպէնսօնուս երե-
 րէկինի եուհաթըպ խիւտափէրէպթ վէ էհլի ֆաղլ
 օլմասընա , պաքքի նէ քատար ապէպ օլտուլար .
 գապիլ իտի քի սալիւր սէպէսլէրտէ եիւրէկինի
 ոսվուտապիլիւրլէր իտի . չիմտի պու ատա իլին-
 տէ պիլ րուհանի զալթ տըր , քիմ պիլիւր քի փէ-
 տէրի էվլէլէնէ գալսա իտի , ֆէնա իպրէթլէր կէօ-
 րէրէք պօղուլմայաճգ իտի :

Նէ վագթ Ռօպէնսօն տէնիզ քէնարընտա
 էօթէ պէրի կէզմէքտէ իտի , տիւհիւտիւ քի
 տէնիզէ կիրիպ հայգանսըն , էլպիսէլլէրինի սօյու-
 նուպ պաքսը քի եալընըզ կէօմէկի գալմըլ Թէ-
 էսիւֆիւնտէն աթ իւսթ օլտու . չիւնքի էլպիսէ-
 լէրինի խալլի միւտտէթտէն պէրու օ սըճաք մա-
 հալլէրտէ կիլտիկինտէն իւզէրինտէն ալընըպ տէօ-
 քիւլէսիյէ քատար կիթմիշ իտի . վէ կէօմէկիտէ
 էօլլէ պիր գարարմիշ քիւրլէնմիշ իտի քի խա-
 րաա տէօմիւշ իտի : Իմտի տէնիզէ կիրմէզտէն
 կէօմէկինի երգալըպ աղաճ իւզէրինէ սէրտի վէ
 սըփրայըպ տէնիգէ կէրտի :

Մատամ քի Ռօպէնսօն չօճուկուկ չաղընտա
 եիւզմէք էօյրէնմիշ իտի , պուրատա տախի եիւ-
 ղէրէք քէյֆլէնիլ իտի : Պէրի Թարաֆտա տէնիգէ
 ուզամըլ պիր քարա տիլ վար իտի քի հիւ կէօր-
 մէմիշ իտի կիտիպ օրայա չըքսը , ֆաղաթ օրա-
 յա չըքսըլը չօք էյի օլտու . չիւնքի տէնիզ գա-
 պարալը վագթ մէզքիւր տիլի տէնիզ պատար .

սու չէք ի տիկի կիպի օրատա պիր չօգ թօսալազա
խաթիր ի տեսա, խաթազօս վէ դալի հիւսմ պուլունուր
ի տի: Կէրչի Ռուզնասօն օլ էսնատէ պէօյլէ չէյ-
լէրէ ինթիլաճը եօգ ի տի, չիւնքի էփէյի եէյէճէք
չէյ պէճէրմիշ ի տի իսէ տէ, Եէնի պուլտուկու
չէյլէրին հագգընտա տախի չօգ մէմնուն օլտու:

Եիւղէրէք կիթախի մահալտէ փէք պօլ պա-
ըբլար վար ի տի քի էլ իլէն տախի թութուլապի-
լիք ի տի: Եկէր քի պիր թօրու օլտա ի տի պինլէր-
ճէ թութապիլէճէք ի տի: Հագիլաթ ալեաթը եօգ
ի տի: Լաքին հէր հանկի չէյի եաբմայա չալըսը
իսէ մուվաֆֆադ օլտու: անըն ի չին ֆիքրինէ
գօյտու քի վազթի իլէ թօր եափսըն պալըք տի-
ճըլըկը տախի իթսին: Պէօյլէ պիր հալ իլէ ֆէ-
րահլանարաք պիր սաաթ մըքտարը սույուն ի չին-
տէ գալտըքտան սօնրա գարայա չըքտը: Կիւնէ-
չին սըճակըկը կէօմլէկի գուրուլթուշ ի տի: չօգ
մէմնուն օլտու քի պիր տահա կէօմլէկի պէյադ
պէգտէն կիյսին: Վազա հէր չէյի տիւչիւնմէք ա-
տէթի ի տի նէ վազթ պիր կէօմլէկտէն պաչկա
պիր չէյիմ եօգ, քի հէր վազթ տա օնու կիյնի-
մէք իգթիլա իտիյօր, պաչկաքըն եաբմայա նէ
գապիլի վէ նէտէ ումուտ վար, պու տիւչիւնճէ
իլէ գալլի գըրըլալ սիւրուրիլէթի քեսալիլէն մէ-
յուսիլէթէ թահիլ օլտու: Անա եհնէ ճէսարէթ-
լէնէրէք չալլաէլէրին կիյնտի, վէ «Օրհնեա
անճն իմ գէշր յամենայն ժամ » աչօյլէյէրէք իս-
քեսան իթախի մահալտէ տի օնտի: պատէհու
ախալամ եէմէ կիյնի եէյիպ եաթտը:

ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒՄԲ

Ռուզնասօն սապաշլայն էրքէն դալգըպ ափա
կէթմէք թէտարիքի կէօրալ: պիր փիլմիշ եէր
էլմասը վէ պիր փարչա գալլուլմուշ էթ քի եաբ-
րաքարըն ի չինէ սարմը ի տի: պուշիարը թօրպա-
նըն ի չինէ գօյուպ, պատէհու պալթալը պէլինէ
սօգտու, քի լամա տուլթմաք ի չին աղ եափաճաք
ի տի: չէմսիլէյի էլլինէ ալըպ, եօլունու տէվամ իյ-
լէտի: Լաքին փէք էրքէն օլտուղունտան, պու
տէֆա ալիբաղ կէզէրէք ատանըն օ պիր թարա-
ֆընը տախի կէօրիւպ աննամաք իաթէտի:

Նէվ պէ նէվ լիշկիլէր իլէ աղաճար արաքըն-
տա գուշար վէ տուտու գուշարը տօլմուշ օլ-
տուղունու կէօրալ: վէ օնարտան պիրաղընը
թուլուպ քէնալինէ արգատաշ օմայա ալըսար-
մաք ի չին չօք արդու իլէտի իսէ տէ չարէսինի
պուլամատը, իմտի մէգըլը արդուսունու տէ-
ֆայի արէրէ թէք իլլէմիլէ մէճպուր օլտու:

Պունուն եէրինէ սայիր թէճաճիւպ օլունաճաք
վէ թութու գուղունտան իգթիլալ պիր չէյ պուլ-
տու: չէօյլէ քի տէնիլէ եազըն պիր թէփէճիք
իւղէրինէ չըգըպ պաքտը քի թէփէճիլին տի-
պինտէ չուքուր պիր դօլուգ վար ի տի: օրատա
կէօղլւնէ պիր չէյ թօղունտու, տէրազապ էլ
վէ ալաքարըլա չալըլալ աշաղը ինտի: պաքտը
քէ թուգ վար ի չինէ նազլ օլունաղ տէրէճէտէ

մէսրուրիյէթլէ տօլտու. չիւնքի նէ ինձի վէ նէ տէ էլմաս իլէ տէյիլիլիլի իտի: Վազա օ զէմանէ տէ կին տէնիլ սոլյունու թուզ եէրինէ գուլլանըյօր իտի իսէտէ անճակ աճը օլտուղու իչինն հէմ չէթին վէ հէմտէ սէրթ իտի, վէ հէմտէ պու ոու իլէ էթ իսայիլ զէման հըֆօլ օլմայօր իտի. չիւնքի տէնիլ ոուլու քաջ քի հարաքէթսիլ գալըր տէրազաս պօղուլուր: Պունուն իչին Ռոպէնսօնուն թուղու (1) պօլմասը չօք պէօլիւք չէյ օլտու. պիլրտէն իսքեան իթտիկի մահալինէ կէօթիւրմէք իւզըն գօթունու տօլտուրտու:

Ռոպէնսօն, լամալարն կէչէճէկի մահալէ կիտիլ վասըլ օլտու, պաքտը քի պիլր շէյ եօգ, հալէ էօյլէն օլմամըլ իտի, նաֆազասը օլան գալրուլուլէ էթի վէ եէր էլմալարընը թօրպատան չըքարըլ թուղա պէօլէյիւք եէմէքտէ օլտու իսէ ան նէ ալես լէզզէթ ալմալտա իտի, եէմէքտէն սօնրա լամալար ուզակտան կէօրիւնմէյէ պալլտուրլար, օյնալարաք սըչրալարաք սու իչմէյէ կէլլիօրլար իտի: Ռոպէնսօն պիլրտէն պիլրէ ալաճըն արդասընա կէչիլ էլինտէ տուգակ հալըր լամալարն պիլրիս եազլալըն տէյու պէքլէր իտի: Չօղլարը եազլալմաքսըղըն կէլիլ կէչտիլէր,

(1) Թուզ նէ դասար իգթիլգալըտըր ինսան իչին իսէ օլ դասար տահա զիյալէն մուգատէրի իլանի թէհալլիւրտէ պըրաքըր քիլիլի, չիւնքի հէր եէրտէ զիյատէսիլէ պօլ եարաթմըլ տըր. տէյիլ քի եալընըլ տաղլարտան թաշկիպի պօլ պօլ չըքմադտա, հաթթա Վէնէսիկի Բուսիթան վէ սալիլ մահալէրտէ տէնիլ սոլյունտան տախի եալարլար:

սօնրատան պիլրիս կէլիլ օրալա եանալտըկը կիլպի, պիլրտէն լամանըն իւզէրինէ տուգակը աթթա, սիճիլ պօղաղընա կէչտիկի կիլպի հայլան տըր թուլթուլտու. Ռոպէնսօն մէդքիւր հայլանը պիլր էյիլէ պաղլալըլ, օ պիլրէրի կէօրիւլ գաշմասընլար վէ սէսինի ալարաք դօրգմասընլար տէյու աղաճլարըն ֆիտանլարը արասընա սօղու վէրտի:

Պու հայլան տիչի օլտուղունտան իքի թանէ ուֆադ հալլուսու վար իտի, քի վալտէլէրինտէն ալըլմալըլ արքասընտան կիլթտիլէր. Ռոպէնսօն պաքտը քի քէնտիսինտէն գօրգմայօրլար չօք մէմսուն օլարաք մուհասպպէթ իլէ գուճաղընա ալըր. վէ եալլուլարտա անալարընըն մուհասպէթինտէն Ռոպէնսօնտան կէօյա վալտէլէրինտէն եանընտա տուրմալարը իչին քէնտիլէրի գօյվէրմէսինի մաթլուլ իտէրէք էլլէրինը եալարլար իտի: Ռոպէնսօնուն մէսրուրիյէթի թարիֆ օլունմազ տէրէճէտէ օլտու, չիւնքի արդուսունա եէթիլտի. վէ լամալը թուլթուլ քըսա պիլր եօլտան իսքեան իթտիկի մահալէ կէօթիւրտու, հալլուլար տախի արդասընտան կիլթտիլէր: Շիմտի պիլր միւշքիւլաթ գալտը քի մէդքիւր հայլանըն իսքեան իթտիկի մահալէ նասըլ սօգսուն, չէօլլէքի տուվարտան նասըլ կէչիլտին, չիւնքի հէր թաւալը սըգը սըգըլա գալիալը իտի, էկէրչի եօգարը թարաֆտան սիճիլ իլէ ինտիսէ իտի, հայլան պօղուլուր տէյու գօրգար իտի. աղըլթ իսքեան իթտիկի մահալին եանընտաքի աղաճալամալը պաղլատը. վէ ալուշիւնտու քի, պիլր միւհասպա մէվսիմ պուլուլ էլէրի ալաթընա տէկին, տէօրթ թարաֆընա ֆիտան տիքիլ ախտա եալիւլն. պու իլ իչին պիլր չօք աղաճ տալլարը քէ-

սիւղ վէ ուժգնագ աղաճար սէօքիւս տէօրտ թա-
րաֆա ֆիտան տիքտի . վէ պիւրիպիւրնէ պաղլա-
յարաք տուվար պիւիմիւնէ գոյտու , լամայը ճոռն
իչինտէ եամրուլարըլա պէրապէր տուվուլտուք-
լարընը պիւմիւնէրէք դալոր . վէ եամրուլար իսէ
անալարընըն սիւտիւնիւ հէյէրէք կիւզէլճէ ֆէ-
րաշլանըր իտիւր :

Պու հալ կիւզէլ վէ թէճանիւս օլունաճաք
հալտէ կէօրիւնիւր իտի Ռոպէնտան , քի տուր-
մայըլ եամրուլար իւզէրիւնէ մայիլ օլուր գալըր
իտի , վէ մէղքիւր հայվանլարըն արգատալըրընը
հէր շէյտէն պէօյիւք ատտ իտէր իտի , վէ պուն-
տան սօնրա եալընըլըք սէֆիլիկիւնտէն դուր-
թուլտու գանն իտէր իտի . վէ հէմ եիւրէկիւնտէ
օլան ֆէրաշլէթ քէնտիսիւնէ էօյէ պիւր գուսիլէթ
վէրտի քի ազ միւտտէթ զարֆընտա ալտուր եա-
վըս թէքմիլ իյէտի , գաբուսուսու աղաճ տալ-
լարըլա պիւր էյիճէ գափատը , պունտան սօնրա
ասըլ էվ սահիպի կիպի աղիւանէ իտարէ էտէր ի-
տի անլէրի : Մէղքիւր հայվանլար իլէ թէքիֆսիդ-
ճէ արքատալըք իտէր իտի , սաքի ինսան օլա
իտիլէր , ինտիստէ պի պահա խաղիւնէ կիպի կէօ-
րիւնմէքտէ իտիլէր , հաթթա ֆիքրիւնէ գոյմուշ
իտի քի , մէղքիւր հայվանլարտան չօք պէօյիւք
ֆայտէմէնտ օլապիլէճէք իտի :

Ռօպէնսօնուս շիմտի եիւրէկիւնի արգուսու
թէքմիլ օլմայա պիւր շէյ էքսիկ գալըր , շէօյէ քի
լամալար՝ իսքեան իթտիլի մահալին իշինտէ օլ-
մալարընա արգու իտէր իտի , քի տիլիլիւ օլան-
լարը սապիմա կէօլիւ էօնիւնտէ օլարսը անլէր ի-
լէ ֆէհրահիւսանըն : վէ քէնտիւնէ արգատալըք
էթմիլէ էօյէթմիլն : Չօք վագթ՝ պու արգուսու-

նա վասըլ օլմայա նասըլ միւգթէտի օլապիլմէյի
տիւշիւնիւր իտի :

Նիհայէթ պիւր ֆէնտ պուլտու , շէօյէ քի .
իսքեան իթտիկի մահալին պիւր թարաֆընը աչըս
եան թարաֆընտան պիւր պաշգա աղաճտանտու-
վար եալիմայը , լամալարընրահաթ իտէճէյի մա-
հալին պէօյիւնէք օլմասընը իթթիլաաղ իյէտի .
շիւնքի րահաթ հալտէ իսքեան իտէպիլիպ , թէ-
մամ եէնի տուվարը թէքմիլ իթմէտիքճէ՝ քէտէր
օլմասըն տէյու էվիլէքի տուվարը աչմատը : Ռո-
պէնսօնուս զաշմէթի թէճանիւս օլունաճաք հալ-
տէ օլտու , շէօյէ քի ասլա եօրիւնիւք տուշ-
մաքըլըն պիւր գաշ կիւն զարֆընտա իլի թէք-
միլ իյէտի : Նէ վագթ՝ լամալարը օրայա վագ իյ-
լէտի իսէ եիւզ Նէֆիւ արգատալը օլան պիւր իա-
նէ օլտու , եիւրէկիւնիս սէվիլմիստէն Նէ եափա-
ճաղընը պիլմէյ իտի : Լաքին իլք արգատալը օ-
լան էօրիւմճէկի տալի թէրք իթմէտի , տայիմա
նէղարէթ իտէր , հէր կիւն սիմէք թուլուս վէ-
րիւր , վէ էօրիւմճէք տալի պագար քի Ռոպէնսօն
տօսալուք իտիլար քէնտիսիւնէ , եաքալուրը կիպի
գօյար կէլիւ աղըլ իլնէ իլնտէն սինէկի ալըր ի-
տի : Քէգալիք լամա եամրուլարը իլէ պէրապէր
տէրադապ ալըլուր Ռոպէնսօնա , էօյէ քի , հա-
շան ֆէհմ իտէրիւր իտի քի օլտուլարը մահալէ
կէլիւր , սըլարաթէ գարուս չըքարար , վէ քէն-
տիլէրէ աճապ պիւր շէյ կէթիլտիմի տէյու գօք-
լալըրար վէ պոգըլըրըլար իտի :

Պունտան սօնրա լամայը ալիւամ սապան եալ-
րուլարընտան ալըրպ սիւտիւնիւ սաղար Քօքօ
քապլարընա տօլտուրուր . եալընըլըլընտա իդ-
թիլա իթտիկի գաճար պիւր Նըմֆընը եէր , վէ

տիկէր Նըսֆընը տա եօղուրտ եարար խտի։ Մաս-
տէմքի Գօքօ աղաճը օլ տէրէճէ իդթիդալը խտի
խեւ տէ, պիր թանճէիք խտի։ Հօղալթմաք լաթէր
խտի անճաք պիրմէզ խտի քի նէ՞ հաբսըն։ Ֆա-
գաթ աղաճալըը աշաւարար տէյու իշիթմիշ խտի։
Լաքին հաբմանըն թարգընը տա օլարաք թէէսիւֆ
խտէր խտի։ «Ախ. պլիւլընճէ ան, հալըֆ, չօ-
ճուկլուք չաղըմըն կիւզէլ կիւնէլընտէ պիր շէյ
էօյրէնմէմլիւմ, հաղըք, օլ ֆուրսաթարա քի
քէնտիմը թէէրպլյէ իթմէքսիզլին կէշիրտիւմ։ Ախ,
էկէր ֆայտէմի պլիսէ խտիմ, պօշ շէյլէրէ եէլ-
թէնիպ տէ վազթիմի դապլ իթմէզ խտիմ։ Եկէր
աղըմը ֆայտէլի մարիֆէթիւրէ վէրիպ իշ Եօյրէն-
մէյէ չալըսա խտիմ, շիմտի օլան աղըմ, պանա
ընք վէրիլ խտի» տէտի։

Մատամ քի պէօյլէսի վաճի տըրտըրիյէթլէր
Ռոպէնսօնա նէ ֆայտէ խտէպլիլը խտի քի վազթ
կէշիլի՞, վէ պու նօգանիյէթլին լիւճը թիւքէնմէզ
խտի։ արթըք դայրէթ խտիպ իշթիլյաճընը թէքմիլ
իթմէնին չարէսինի արամայա պաշլատը։ Զիրա
Ռոպէնսօն իշ պլիմէզ օլուուղու ճիւնէթլէ աղըլ
դուլլանըպլ պիր լքի թազէ աղաճար աալարըն-
տան ֆիլիս քէսիպ. օրթասընտան ինճէճիք չըզար
վէ պիր ֆիլիս տէ Գօքօտան քէսիպ աշատը-
պատէհու տշլանա հէրլէրի ինճէ հաբրադ լյէ
սարաը, նէ վաղթ տօմուրճուլանաճաք տէյու
տիդգաթ խտէր խտի։ Զօդ կէշիլիպ ֆիլիպէր
տօմուրճուլանայա պաշլատըլար, էօյլէ քի աշ-
լար ազ վազթ զարֆընտա հէթիշէրէք Գօքօ ա-
ղաճարընտան օրլան հիյէթիլ քէսպ իյլէտի։ Իշ-
թէ Ռոպէնսօնա՞ հէնի պիր սէվիւն. վէ զլյատէ

տինտար օլմայա եւնի պիր ֆուրսաթ. վէ պէրէ-
քէթի իլահիյէյէ թէէքքիւր տուճմայա պիր սէ-
պլպ, քի թէանիւրտէ դալաճաք տէրէճէտէ ֆի-
տանլարա դուվլէթ վէ պլ օյլումէք իսասսէսինի իշ-
սան էթմիշ տիր, չիւնքի հայվանաթլըն մուհաֆա-
ղա վէ րանաթ Չալ պուլմայա պիր նօգսանիյէթի
օլմասըն։

Լաքին լամալար պէօյլէք քիւշիւք էօյլէ պիր
ալըլտըլար քի. նասըլ քի պուրատաքէպ վէ քէ-
տի ալընք տըրլար։ Ռոպէնսօն պաշլատը րանա-
թը իշին լամայա եւիք եւիքլէթմէյէ, զիրա եւի-
քիւ սըրթընա եւիքլէնիպ կէթիրմէք չօք զանմէթ-
լի խտի, իշթէ հէր նէ շէյ կէթիրմէյէ կիտէր ի-
տի իսէ լամայա եւիքլէտիր խտի։ Լաքին հէնի
հաբըրկը տուվարըն հանընտա պիր չօք ուֆաք
աղաճար վար խտի. օրատա պիր տէլլք պըրա-
գըպ դարու եարար. քի կիւճպլա պիր լամա
կէշէպլիլը խտի։ Պու դարու թըլարտան կէ-
րիւնմէզ, իշլրինտէն տախի պիր էյիճէ էօրէրէք
գարամըշ խտի։

Իշթէ կիւզէլ պիր մէնդարէ. նէ զաման Ռո-
պէնսօն, մաշալինէ տէօնէրնէ խտի, լամա սահիւ-
պինտէն էվլէլ դօշար խտի. — չիւնքի եօլու վիք
էյի էօյրէնտի, հաչան դափույա եադլաշուս խտի.
Իւզէրինտէքի եւիքի կէրլ ալըն տէյու օրատա
տուրուր. վէ եւիքիւ աշաղը պլընտըլտան սօնրա
աշաղա տօղու իլիլէրէք Ռոպէնսօն արգասընտան
իշլրի կիրէր խտի։ Օլ զաման կէօրէյիտին քի հավ-
րուլար անալարընըն գօգուսուհու արտըլարընտա
նէ՞ սէվիւն տույարլար. վէ քէնտիլէրին սէվիւն-
իւրինի իպրազ իթմէք իշին աշաղը եօգարը սըշ-
ըար օյնալըրար, սէվիւնէլրինտէն պիր անալարը-

ներն հանրնա գօշարարար վէ պիրտէ Ռոպէնսօնուն
 իւզէրինէ կիտիպ սիւրթիւնէնքէ սէվէրէր խորի :
 Ռոպէնսօն իսէ . նաաըլքի պիր փէտէր խալիմիւտ-
 տէթ դուրպէթէ կիտէր , պատէհու չօճուկարընը
 կէօրիւպ սէվէրէք գուճակընա ալըր վէ իւզէրէրինէ
 քէյֆիւտէն ֆէրասլանըր իսէ , քէզա Ռոպէնսօն
 հայվանըրն (1) իւզէրինէ քէյֆիւտէն ֆէրասլա-

(1) Իվմի հիւքմէթ իւլամալարը գալլինճէ , հայ-
 վանալարտա պիր նօգսան հիւս էթմէք վար . նէ
 վադթ պիր քիմսէտէն պիր էյլիք կէօրիւրէր իսէ
 ունուլթմաղարը վէ սէվէրէր , նաաըլքի թէաճիւպ
 օլունաճադ չօք իպլէթէրի վար . մէսէլա գէմանը
 աթիւգտէ , Անտրոկդէս նամլիւտէ պիր խալիթքեար
 Աֆրիկատա պիր արալանա թէհատիւֆ խտէր .
 մէգքիւր արալանըն ապալընա պիր գամը բարչա-
 սը սաբլանմըշ . ֆէնա սուրէթտէ եարալանմըշ ի-
 տի : Խատէմէի մէրդուճ արալանըն սէֆիլ հալինէ
 վէ սատաընա թէհամիւլ խտէմէտիկնտէն , եա-
 նընա կիտիպ թիքէնին չըքարը վէրտի , վէ սյա-
 կընտա օլան եարանըն թէտալմիսինէ պազտը չի-
 ֆտիէզիր օլտու :

Պիր միւստէթտէն սօնրա մէգքիւր արալանը
 Բօմայա հէտիյէ կէօթիւրտիւլէր . խատէմէի մէր-
 դուճ տախի Բօմայա կիտիպ , պիր ճիւնհա իլէ
 մէրգուճու թուլթուպ մէլտան օրթաընտա արս-
 լանըն էօնիւնէ պրաքտըլար քի ելըթսըն , պիրտէ
 պազարսընքի արալան , մէրգուճան հանընա կիթ-
 տիկի կիպի պաշաւտը եալալարաք քէնտինէ իլլիք
 էտէնի սէվմէյէ . պու արատա ալէմ թէաճիւրտէ
 գալտը . լաքին վատիչաճ նէ վադթ իչին էսասը-
 նը աննատը իսէ , խատէմէի մէրգուճու աղատ
 էթտի , վէ արալանը տախի թէգլին իթտիւլէր :

Նըպ գուճակար խորի : Լաքին , Ռոպէնսօն պադ-
 տը քի եարալըր քէրբիճէր էյի գուրուճուճ վէ օ-
 ճակըն տուվարը եարալապիւր , իսթէտի քի պիր
 տէֆա տախի կիւնէլին սըճակընտան կէչիիպէ օյ-
 լէ եարալն . իմաի էվիլէլա տիւզ թաշտան պիր մա-
 լա եարալը , քիրէճի տախի եօղուրուպ հաղըրա-
 տը , վէ հէմտէ տուվարը տօղու եարմաք իչին
 պիր չըբըք եարալը . Քէզա տուվար եարմայա իդ-
 թիզա խտէն շէյլէր թէտարիք իթտիլքտէն սօնրա ,
 քէրբիճէրի լամանըն իւզէրինէ եւլքիտիպ աթէշ
 եագտըրը մահալէ կէթիւրտի . ֆադաթ նէ սու-
 լէթտէ եւլքէթտի իսէ չօք թաճիւպ օլունաճադ
 շէյ խորի . Քէզա տիւլիւնիւր խորի քի , սէվէթ
 եարմաք փէք իդթիկալը տըր քէնտիսինէ . լաքին
 չօճուկընք հէնիեհամաա էօյլէ վադիֆէսիդ խորի
 ապլա պիր շէյէ տիգդաթ իթմէմիշ նասթլ եարալ-
 ար տէյու մէրաք իթմէմիշ խոր . վազա պէօյիւք
 պիր շէյ տէյիլ խոր իսէտէ , անճադ քէնտիսի
 թարընըր պիլմէդ խոր քի պու իդթիկալը օլան
 շէյի իճրա իթմէն . Վէ մատաթ քի տիւլիւնէրէք
 շէմալէյի եալիմայա պաշաւտը մուսվաֆֆադ օլ-
 տու իսէ , օլ վադթտան պէրու տալիմա պիր շէյին
 արգաւտընտ օլու . պօշ վադթ կէչիւնէդ խորի իմ-
 տի սէվէթ թափմանըն իւզէրինէ տիւլիւնմէյէ
 պաշաւտը իսէ , թէճիւրսէ իլէ չալըքպ սուրէ-
 թիւնի պուլտու . գալլի պիր սէվէթ եարալը :

Պատէհու պիր տահա եարալը , իքի էթտի սէ-
 վէթի , պիրի սլըրինէ սիճիմ իլէ պաղաւթպ լա-
 մանըն իւզէրինէ գօյտու , քի իքի թարաֆտան ա-
 սըլմաքտա իսի : Իլթէ պու սուրէթտէ պիւթիւն
 քէրբիճէրի տաշըլք օրայէ կէթիւրտի . վէ օճա-
 կըն տուվարընը եարմայա պաշաւտը . էվիլէլա պիր

Թաւաֆընը ետքաւ : օ պիր Թարաֆընը իսէ կիւք-
սէլիմէյէ պաշտար իսէ օլ կիճէ պիր գաղատըր
ղոհուր ի իմաի քի ազլընը պաշընտան կէօթիւր-
տիւ : Չիւնքի կիւնտիւղիւն զաճմիթիւտէն եօրու-
մուշ օլտուղընտան , ախլամ կիտիպ բահաթ եւ-
րինտէ եաթաւը . լամալար տախի ալաիընըն տի-
պինէ եաթմըլ իալիէր : մահիթապ կիւղէլ փար-
լաք տօղմուշ , հէվա թէմիղ պէրրազ , ըւղկեաւ
շէյ օլմատըրընտան սէս մէս եօք , Ռոպէնսօն
թաթիլը թաթիլը ույումաքտա խաի :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ

ՎՈՒԳՈՒՆԸԹ

Ռոպէնսօն՝ թաթիլը թաթիլը ույումաքտա ի-
տի սէվկիւլիւ աթալարընը կէօրտիւ , հէվա պէր-
րաք տիւպէր , մահիթապ փարաք , ափանաղ հիշ
իշտիլիմէյի հիպէթիլ վէ գօրգուլու պիր հարա-
քէթի արդ արը զուհուր իթաի . էվվէլա Փէվքէ-
լատէ շիտտէթիլ պիր կիւրիւթիւ օլուպ , գօրգու-
լու վէ թէճաճիւլիւ պօրանալար կիւրիւթիւլէր
սիլրաէն իշտիլիւի . կէօք աթէշ կիսի փարալա-
լաք զըղըմըմար տէօթիւյօր խաի Ռոպէնսօն թիթ-
րէյէրէք ուշանաղ սըրալըպ դալգտը , նէ օլտու
վէ նէ օլմադ պիլմէղ խաի : Սարատա եէր շիտ-
տէթիւտէն հարաքէթ իթմէքտէ իքէն , էօրֆիւ
պիր կիւրիւթիւ եէրին տիպիւտէն իշտիլիւի :

լաքին շիտտէթիլ պօրան քի չըքըպ աղաճարը վէ
թալարը փարչալամաքտա խաի հաթտա տէնիզ տի-
պինտէն հալքըրարաք էօյլէ պիր սէսլէր չըքմադ-
տա խաի քի ճիհանը թիթիւտիյօր խաի . դանն ի-
տէր իտին քի պիւթիւն էնապիւր եէք տիկէրլիյէ
մուհարէպէ խիյօրլար . վէ հէր պիր շէյ շիմաի
եւքըրըր խարապ օլուր կիպի կէօրիւնիյօր խաի :

Ռոպէնսօն դաի դաֆիլ պու շէյէրի իշտիպ
մահալինտէն թալա սըլրատը եարը էօլիւ օլմուշ
պաշլատը տէլի կիսի դաշմայա , լամալար տախի
գօրգուլարընտան արգալընտան դաշմաքտա խաի-
լէր , Հէմէն սըլարը չըքար չըքմաղ , տաղըն պիր
փարչաք գօփտուկու կիպի Ռոպէնսօնուէն եաթ-
տըլը եէրէ տիւշտիւ իհթիրաղընտան նաշի գուշ
կիպի գօլույօր խաի : Իլք միւթալաքալ չու օլտու
քի եաղընընտաքի աղաճար իլէ տօլու տաղըն օ-
վա կիպի տիւղ մահալինէ դալգըպ կիթմէք : Նէ
վադթ գօրգուսուէնտան դաշմաքտա խաի պիր շէյ
տիր կէօրտիւ . շէյլէ քի տաղըն պիր Թարաֆըն-
տա պիր աղըղ ալըմըլ . իշիւտէն տուամն , ալէֆ
քիււ վէ թալ չըքըրօլուսու . հէմաէ աթէշէ պէն-
գէր էրիմիշ պիր մատտէ աղըյօր խաի . քի օնա
(լալա 1) տէնիլիւ :

(1) Իթալիտաւ մէշհուր իքի աթէշ Փիւան տաղ-
լար վար , պիրիսի Նաբօլիտէ Վիսուպ նաթիւտէ ,
տիկէրի Սիկիլիա ատաքընտա Եսնա իսմիւտէ . քի
գէմանը աթիլգտէն պէլու տալիւա դապա տիւման
վէ ալէֆ չըքար աղըղարընտան . շիւնքի իշիւտէ
օլան մատտէլէր եանտըլարընտա էօյլէ շիտտէթ-
ի օլուր քի աղըղարընտան չալ էմալի չըքըպ աղար-
լար : 1693 տէ Եսնա տաղը շիտտէթի թութու-
տու , վէ էօյլէ ճէսիմ պիր հարաքէթ արդ իթտի
քի , Սիկիլիա տէ 90,000 քիշի էլօլիւրտիւ :

Կիւճ պէլա օրատան դաշտի ուղակիանայիւր-
տի . չիւնքի լալա թութուլու՜ չայ կիպի ճօղու-
յօր իտի . վէ պէօյիւք պէօյիւք թաշար տօղու-
էմսալի սլիրի պիր թարաֆա պիրի օ պիր թարա-
ֆա աթըլմաքտա խտիւէր . Հաչան օ պիր թարա-
ֆա դաչմաքտա խտի եչնի պիր թէչիւքէ , եանի
չիտտէթի պիր պօրան՝ դարչաքնա չըքըպ , դա-
վալլըք հէր պիր թարաֆտան մուհաթէրէ իթմիշ
խտի . Պու պօրանը պիւթիւն պուլութլար պիրի-
պիրինէ կէթիթիպ պիրիթիթիտի . Էօյէ պիր թու-
ֆանը եաղմուր , քի աղըրնարաք աղ վաղթ դար-
ֆընտա պիւթիւն աստայը սու պասանա տէկին
դուհուր իտիպ աստայը սու պասար կէօլ օլտու .
Ռոպէնսուն չօգ սըզընթը չէքէրէք , քէնտիսինի
թէչիւքէտէն գուրթարմաք իչին աղան իւղիւրինէ
չըքտը , դաւալը լամալարը եաղմուր սիւրտիւ
կէօթիւրտիւ . հաչան դաւալը հալտէ պաղըրըչըր-
ար իտի իսէ Ռոպէնսունն եիւրէկի էրիւր իտի .
Չօգ չաղըար քի օնլարտա գուրթարքն լաքին
չայ կիպի սուլար ալտըլար կիթտիւէր :

Հարաքէթի արդ , պիր միւտտէթ տաթի տէ-
վամ իթտի . պատէհու պիրտէն քիւլլիչէն թաթիւ
օլտու . եաղմուր վէ պօրա կէչտի աթէչ փիւսկիւ-
րէն մահալին աղըրնտան չըքան մատտէ քէսիլիպ
պիր շէյ ագմաղ իտի նիւայէթ կէօք աչըլար . պիւ-
թիւն՝ սուլար եարմ սաաթ դարֆընտա չէքիւ-
տիւէր (1) :

(1) Եէրին տիպինտէ . պէօյիւք չուքուր գօ-
վուկլար վէ տէլիքէր վար հէվա վէ պուղ իլէ տօ-
լու . օրայա թէչ թութուլուր մասէնլէր եղըլըր .
եանի քիւքիւրտ կէօհիւրիւ վէ քաթրան վէ սա-

Ռոպէնսուն օ կիճէ աղաճն իւղէրինտէ գօր-
գուսուստան թիթիւր իտի , սապահաքարը ա-
չաղա ինտի խէտէ . պաշնտան կէչէն ֆէլաքէթ
իւղէրինէ ալթ իւսթ օլուպ վէ գաթի ումուտ օլ-
մու իտի . օ գատար քի աղլընը պաշնա թօփ-
լայամաղ . վէ պու եչնի գուրթուլուսունն հագ-
ղընտա թէչիւքիւր իտէմէղ հալէ կէլմիշ իտի .
չիւնքի պու քատար պէօյիւք թէչիւքէտէն էօմրիւ
խէլան օլմու իտի . Շիմտի տիւլիւնիւր իտի քի ,
հարաքէթի արդ սաքն օլտուղու մահալին հէր
պիր շէյ իլէ երգիւր վէրան իթմիշ , սէվիլիւ
լամալարը սուլարտա պօղուլմու տուլար , իմտի
թարիֆ օլունմաղ տէրիճէտէ թէչիւքիւ անըր ի-
տի . զիրա , պիւթիւն էչեալարը թէչիւք օլտուլար ,
վէ ֆիքրինէ գօլտուկու շէյլէրտէ կէչիպ կիթտիւէր :

Գարանլըք եէրէ պաղտը իսէ՝ աթէչ փիւս-
կիւրէն ալէֆ աչաղըլանմը . եալընըղ աղըքնտան
սիյահ տիւման չըքմաքտա , պատէհու պու տաղ
աթէչ ֆիչան օլտու . Ռոպէնսուն պունլարը կէօր-

յիւրէ . Մէգքիւր մատէնլէր ճէմիւր իլէ մայալալպ
գըզարլար թութուլուրար . հասըլ քի եանմըլ թա-
շն իւղէրինէ սու տէօքէր իսէն թութուլուր քի-
րէն օլուր . վէ տուման չըգարըր . պունուն կիպի
տէ , հաչան սու՝ թօփրաքտան կէչէրէք մէգքիւր
մատէնլէրի գըզարըր . օնլարտա գըզարաք թու-
թուլուր պուր չըգարըրար . պունուն իլէ պէրա-
պէր օլ տէլիքէրին իչինտէ օլան հէվա տաթի եա-
լըլարաղ սընաղտան չօղալըր էօյլէ պիր չիտտէթ-
լէնի քի տըլարը չըքմայա եէր արար . պունուն
իլէ զէմին աչաղը եօղարը սալլանըր , չարաքէ-
թի արդ օլուր :

տիւկիւնտէ նմաւ թէրտտութեան խոր, թարփ
օլունամազ . ինթրադընտան թիթըր խոր . թէք-
րար հարաքէթի արդ օլմասըն տէյու . եւրէկի-
նին մէրազ վէ մէյուսայէթի կիթտիքէն աղըրաշ-
մաքտա . տայիմ մէքըր հարաքէթ վէ սարսը-
լըշար կէօղիւ էօնիւնտէ . թէսէլի դապուլ իթ-
մէզ եւրէք իլէ եօգարու տօղու պաղմաք իս-
տէմէզ . անճակ քէնտինի պիր եայընըզ եարատան
Սլլան հաւալէ խորպ . կէլէճէք ֆէնայըլար-
տան օ գուրթարըր տէյու ֆիթըրինտէ դալի սադ-
լամը խոր . չիւնքի , տայիմ նոգոնսըզ պէօյ-
լէ օլանակ տէյու զանն խոր խոր :

Ջէվալըր րանաթաղըզ վէ սըզընթըտան է-
րէյիպ աշընտը , վէ եւրէքինէ չըգտըլըր աղանա
տայանապ ախուզար իլէ աղար ֆիղան խոր խ-
որ . Պու հալտէ թէսէլիսիզ պիւթիւն կիճէ շաֆօ
սէօքիւպ կիւնէշ տօղանա քատար օրատա դալ-
տը . սապահայըն կիւնէշ տէօրթ թարաֆա կիւ-
ղէլէն տօղմուշ , վէ հէր շէյ նէ վաղթ տիւլէր
կէօրիւնմէյ պաշլամը կիւլէր կիւլիւմէր իքէն
սէֆիլ Բոպէնսոն հալէ գարա մէրաք իշինէ դարկ
վէ աղանա տայանաթը տուրմուշ խոր . քի եւրէ-
կիւնի սըզընթըտան պիւլէր տէֆա « ան պանա
նէ օլտու » աշիպ ֆիղան խոր խոր :

Սըզպէթ տիւշ իշինտէ կիւլի , տիւլիպ դալ-
դարաք իլէրու կիթմէյ պաշլատը . մահալի մախ-
սուսէսինէ կիւլտի իքէն սէվիւլիւ լամալարը սաղ
սէլիմ գարշըւընա չըքտըլարընըր կէօրտիւկիւ կի-
պի սէվիւնճինտէն աղըր պաշնառան կիթտի :

Շէր նէ գատար կէօղիւ իլէ կէօրտիւ իսէ տէ
եալանտըր դանն իտէրէք պիրտէն ինանմաթ . լա-
քին տէրադապ իւղէրէլէրինէ դօշտու . վէ լամա-

լար քէնտիւնի կէօրտիւքէրի կիպի իւղէրինէ դօ-
շուշտուլար՝ էլլէրինի եալամայա պաշլատըր . վէ
րահաթ հալտէ սըշայարաք սահիպլէրի իլէ պէ-
րապէր շաղ ու մէսրուր օլուր իտիլէր :

Ռոպէնսոնու եւրէկի , մէրաքընտան օլ վա-
զըթէ գատար թալ քէսիլմիշ խոր իսէ տէ . պիր-
տէն պիրէ ույանտը . լամալարըն իւղէրինէ նաղար
խորպ , կէօղէրինի կէօքէրէ տօղու գալտըրա-
րաք մէսրուրէյէթինտէն աղամայա , վէ պէրէքէ-
թի իլահիյէի տէր խաթըր իտէրէք իթմիշ օլտու-
ղու ումուտ քէսիլիկի իւղէրինէ փիւշման օլմա-
յա պաշլատը . Խալի միւտտէթ կէօղիւնիւն եաշ-
լարը եւրէքինտէն աշաղը ճօլմաքտա օլտուլար ,
պատէնու լամալարը պէրապէրինէ ալըպ սէլէրէք
քէնտիւնի իսքեան իթտիլի մահալ նէ օլտու տէ-
յու պաղմայա կիթտի . իլէօրիւնիւր քի սուլ լամա-
լարը ալըպ սիւրէրէք պիր թէփէճիք իւղէրինէ չը-
քարտը . օրատա սու ազ օլտուղու ճիճէթիլէ հայ-
վանլար գարատա գալըպ դուրթուտուլար , նէ
վաղթ պօրան քի կէշտի իսէ , էօյընտիքէրի մա-
հալէ տէօնիւպ կէլալիլէր . Ռոպէնսոն , իսքեան
իթտիլի մահալին էօնիւնէ կիտիպ քէնտիւնիւն մէ-
մուլ իթտիլի տէրէճէտէ խարապ օլմամը . կէրչի
իւղէրինտէքի թալ աշաղը տիւշմիւշ , վէ էթրա-
ֆընտա քի թօրաքար իշինէ տօլմուշ իստէն՝ օլ
եղզընթըլարը տըշարը չըքարաթ գապիսիզ շէյ
օլմատըրընըր , վէ վէրանըթ թամիր օլապիլիլ , հաթ-
թա օ զաման տանա զլատէ պէօլիւյէպիլիպ էվլէ-
քինտէն զիյատէ էյի իսքեան իտէճէք պիր մահալ
օլապիլիլ իտիկիւնի թէաճիւպ իտէրէք նազար ի-
լէտէ :

Պու հալլէր իւղէրինէ Ռոպէնսոն էյիճէ տիւ-

չխնէրէք մուգատոնէրի իլահի՛ պու գազալարը կէօն-
տէրտի իսէ տէյիլ քի պիւր ճէղա օլտուն, անճադ
սէվտիկի իչին օլտուղունու աննատը :

Շէօյլէքի մահալլի մախսուսի սի իւղէրինտէ
օլան օ ճէսիմ թաշ տէօրտ թարաֆտան չիւրիւմիւշ
թօքրակա տէսնմիւշ, հալիլիլէ պիւր կիւն քէնտի-
լիկինտէն քէնտիսինին իւղէրինէ տիւշճէք իտիկի-
նի թահգլիգ իտիպ նազար իլլէտի • իւթէ էյլէք
քեանի Ալլահ պիհիսապ րահմէթինտէն պու գա-
զայը վերտիքի • գազայը պիւր կիճէ թաշլնալթըն-
տա գալարաք ֆէնա հալուէ էօլմէսին տէյու • էօյ-
լէ իսէ իլմի իլահի, թա էղէլտէն, պու ատէմին
ուղուն եաշամասընը սըրայա գօյմուշ, վէ տիւն-
եայը եարատըրը էանատէ, մէքքիւր հալ վէ հա-
րաքէթի արդ պու վազթէ հըֆզ օլտուն տէյու
պէօյլէ նըզամա գօյմուշ, թէճէլի խալգ իլլէմիշ
իտի • Զէմին տիպինտէն չըքան կիւրիւթիւէրին
սէտասը, եէրին թիթրէմէսի, սայքի Ռոպէնսօնա
սէտ վէրիպ ալթ իւսթ իթտիլէր քի դաշըսլ գուր-
թուլտուն, եօգ իսէ հարաթիթի արդ սէսսիլ օլա
իտի, մալիւմ տիւր քի, Ռոպէնսօն ույանսամէյա-
ճաք, չիւպհէսիլ թաշ իւղէրինէ երըրըսլ ֆէնա
հալաէ էօլտիւրէճէք իտի •

Իշթէ Ալլահ ինանը նասըլ գայըրըր օլտուղու-
նա պիւր տէֆա նազար գըլ • պուշուն իլէ պէրա-
պէր էօյլէ պիւր վաղթտաքի՛ զանն խոէր քի, մէր-
համէթ պիւթիւն տիւթիւնէ ուղակիանըլ • նէքա-
տար թէաաճիւսլ օլունաճաք սուրէթտէ Ռոպէնսօն
խէյաս օլտու, սայքի Ալլահ պու գազայը խառսէ-
թէն կէօնտէրտի քի, Ռոպէնսօն ապտէմինտէն ան-
նայըսլ օլ պէօյիւք թէհիլքէտէն դուրթարաքն •

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Ռօպէնսօնուն հէր շէին սօնունտա պիւր տուա
իթմէք առէթի վար խոի • իմաի պիւրտէն տիղ եիւ-
ղէրինէ կէլիպ, իւպու եէնի զիքր օլան խէլասը-
կը իչին Ալլահ թէշէքքիւր թադտիմ իլլէմի կէ
պաշատը • պատէհու իսքեան իթտիկի մահալլին պէ-
րանէլէրինի եափմաք իւղրէ չալըմայա պաշատը •
վազա պիւր աղ գահմէթ իլէ թօֆարալարը վէ եր-
զընթըլարը գալարըրտը իսէ տէ • լաքին մէքքիւր
պէօյիւք թաշը գալարաամաթ • չիւնքի էքի փար-
շա օլտուշ, վէ պիւր ատէմին գուվէթի գըրըսլ
փարշալամայա քեաֆի տէյիլ իտի •

Զօք գայըլթ իթտիկի պարի ուֆակ փարշայը
կիթէրէք թըշարը չըգարսըն խէտէ, միւղթէտիւր
օլանատը • չիւնքի քուտըլթինտէն խարիճ պիւր
իլ իտի • Զօք թէշսիւֆ իթտիքտէն սօնրա պիւրտէն
զըզաք ալէթի ֆիքրլինէ տիւչտիւ • Անըն իլէ
չալըշկան իչլիլէր աղըր շէյլէրի հարաքէթ իթտի-
րիւլէր • չիւնքի չօճուլլուէ էանասընտա • նէ վա-
ղըթ իչճիլէր աղըր պիւր շէյ գալարըմաք իթէր-
լէր իսէ տիպինտէն պիւր օտուն կէչիլիպ ուճա-
րընտան պատըրգլարը կիպի հարաքէթ իթտիւրիւր
իտիկինի կէօրմիւշ խոի • քէնսոխի տալի պէօյիւք
պիւր օտուն քէսիպ գըղաք եափարաք թաշլն տի-

պիմն գոյտու. ուժաք պիր թաշ տախի եանննա
գոյուպ գըզակը իւզէրինէ տայաոր պատէհու օ-
տունուն գուրուկունտան պաստըը կիպի թաշ
եէրինտէն գըմըլտանտը Պէօյէլը իւէ եարըմասաթ
իշինտէ, տէօրթ ատէմին եէրինտէն հարաքէթ իթ-
տիրէմէյէճէ կի թաշըն իքիսինտէ հիւնէր իւէ եու-
վարայարաք օրատան տըլարը պըրադտը իմտի ա-
ղիմ մէսըսըլէթէ կէօրտիւ քի, մաշալի մախ-
տուսէսի էվվէլքինտէն զյատէ կէնիշ օլտուքտան
պաշկա հէր թարաֆտան տախի էմին օլտու.
շինքի կէրէք տուվարար օլտուն կէրէք տամ օլ-
տուն պիւթիւն պիր թաշտան իմիշ:

Ռօպէնսօն գալգըպ աթէշ փիւսկիւրէն մա-
հալէ կիտիպ պադտը իսէ պիր սիյաշ տոււման չը-
գայօր իտի. տըլարը չըգան մատտէլէր իւզէրի-
նէ չօք թէհաճիւպ իթտի չիւնքի հէր պիր թարա-
ֆա ճօշուպ կիթմէքտէ իտի. վէ խալի զէման
սըճաք գալարաք ուզաքարա քատար ճօշմաքտա
իտի: Պատէհու մէգըիւր աթէշի մատտէլէր եէր
էլմասընըն օլտուդու մաշալէ ճօշուշ օլտուդու-
նու կէօրտիւ իսէ. գորգաու քի, օլմայաքի մէգ-
քիւր նէպաթէթ խարապ օլտունլար. օրայա կի-
տիպ էլմալարա պիր զյեան օլմամը օլտուդունու
կէօրմէտըճէ րաշաթ օլմատար: Պու չէյ իւզէրի-
նէ միւթալաա իտիպ հէր թարաֆա էլմալար տի-
գիպ չօղաթմայա նիլէթ գօյտու: Անճաք գըշ
փէք եագըն օլտուդուն իշին գօպիւտիր պիթմէգ
տէյու չիւպհէլէնտի, քիմ պիլիր Ձաէրիտի, օ-
լապիլիր քի մէգըիւր նէպաթէթ գըշա տայանըր-
լար սըրասընտա տըր. իշպու միւլաշաղա իլէ եէ-
րի գաղըմայա պաշկատար: Լաքին թաաճիւ օլու-
նաճակ քէօշէսի չուքի, դադայի մէգըիւր պիր

աղիւմ էյիլիէ վէսիլէ օլտու, չէօյէ քի, աթէշ Փի-
շանըն աղընտան չօգ չիյ տըլարը սըլաաըքտան
պաշկա, չօգ եանմը թաշար տախի տըլարը կէ-
տիլէր իսէ քիլիճ օլմուշար:

Ռոպէնսօն եէրի գաղարաք պիր չուքուր եա-
վըպ եանմը թաշարը թօփլայարաք իշինէ տօլ-
տուրտու. իւզէրինէ սու տէօքէրէք քիլիճի սէօն-
տիւրտիւ, պատէհու պիրադ գոււմ կէթիլիպ պիր-
լիքտէ եօղուրտու, վէ իստէտիկի շէլի անըն իլէ
մարիֆէթլի եափտը: Լաքին աթէշ Փիշանըն տու-
մանը թաթիլ օլտուքտան սօնրա, Ռոպէնսօն աղ-
ընա տօղրու եանաշպ պադտը քի լավա տէնի-
լէն մատտէ էօյէ պիր սօփուսուշ իտի քի իշինտէն
աալա տոււման չըքմամաքտա իտի. տիպինտէ քի
աթէշ պիւս պիւթիւն սէօնմիւշ, Պուստան ճէսա-
րէթ ալարաք գըշա լաղըմ օլան չէյլէրի գայըրմա-
յա պաշկատը, իմտի էվվէլ էմիրտէ, լամա ավլա-
մայա կիտիպ. էվվէլքի թարգ իլէ սէքիլ թանլի
գատար տութտու, իշինտան պիր չիքէկ լամայը
օ պիր էվվէլքի լամալարընա աքքատաշ օլտուն տէ-
յու սաղլատը. օ պիրլէրինի պօղաղաշպ, էթի-
նի գուրուտարաք պատըրմա եարտը:

Վաղա Ռոպէնսօն քէնտինէ լաղըմ օլան քա-
տար զաթիլի պէճէրմիշ իտի իսէ տէ, օլապիլիր քի
գըշ շիտտէթլի վէ ուզոն օլուր տէյու գօրգու-
սունտան զյատէ շէյ թէտարիք իթմէք իսթէր
իտի. Փիլքրինէ գօյտու քի պիր գաշ լամա տախի
տութտուն. լաքին հայվանլար քէնտիլէրին թէհ-
լիքէսինի հիսս իյէլիպ աղաճըն եանընա եաղլա-
մայա սաղընտըլարընտան մուվաթֆաք օլմատար:

Իմտի, լամալարը ալլամաք իւզրէ՝ պաշկա
եէնի պիր ուսուլ պուլմաք իզթիգա իթտի. Շէյ-

էքի, լամայար քաջ քի սուրուն եանրնա եազլա-
 տար իտի, գորգուլարընտան իւրքիւս տէրադապ
 աղանճն եանրնտան տիպիտէքի ուֆար տաղըն
 իւղէրինէ դաշարլար իտի . մէգըիւր տաղըն օ պիր
 թարաֆը ուֆար աղանճար իլէ գաբլանմը . վե
 եան թարաֆընտա . իքի գուլան եիւքսէքիկինտէ
 տուվար կիպի տօս տողրու պիր գայալը եօգարու
 չըմը իտիկինի տիգգաթ կյէր իտի . վե կէօրտիւ
 քի լամայար մէգըիւր գայալը իւղէրինտէն եօ-
 դարըտան աչաղա աթըրմաքտտ իտիլէր . Պու տիգ-
 գաթը իճրա կյէտիքտէն սօնրա . օրայը գաղըս
 չուքուրլաթտը . էօյլէքի լամայար նէ դաման սըչ-
 րատըրլարընտա չուքուրա տիւչսիւլէր . իմտի պիր
 պուչուկ կիւն չալըլալ չուքուրու թէքմիլ էթտի,
 վե իւղէրինի գաբաար . ֆէրտաար կիւն իքի թա-
 նէ լամա թութուրմուչ կէօրտիւ իսէ չօղ մէսրուր
 օլտու :

Պուսլարըն էթինի տաթի գուրութմայա դօյ-
 տուքտան սօնրա պու գատար դախիւթսինին իւղէ-
 րինէ ֆէրաշլանաճադ եէրտէ . ալթալաթտալըլըն-
 տան պիր տէֆա տաթի հարաքէթի արդ վուգու
 օլուրուր իսէ , պաշգա պիր եէրտէ՝ գըլըն դախի-
 րէսինի հըֆը իթմէյէ պիր մահալ պուլմադ չարէ-
 սինէ պազմաք իւղէր եէնիտէն մէրաք էթմէյէ պաշ-
 լատը . Պէօյէ տիւչիւստիւկիւ սըքատա մահալի
 մախսուսէսինին եանընտաքի պիր տաղըն տիպին-
 տէ իքի գուլան տէրինիլիկինտէ մաղարա ալիլիմին-
 տէ պիր չուքուր աշըմը կէօրտիւ , քի միքատար
 քէֆայէ էնի օլտուգոնտան տուվար չէվիրտի ,
 էվէլէքի մահալլինին եանրնա պիր տահա եալտար :

Շիմտի Ռօպէնսօն , գըլ թէատըրէր իչին
 քէմաքէտն հարըրըք կէօրէպիւթէյէ եալաճաք իւչ

չէյ դալար . պիրինճի լամայար իչին օթ չարէսինէ
 պազմաք , իքինճի եազմաք իչին օտու թօրլամաք,
 իւչիւնճի եէնի ինչա իթտիկի մահալտէ հըֆը իթ-
 մէք իւղէր վաթաթէն սըքալմաք : Խայի օթ տէր-
 նիլիկ կէթիտի քէօյլիւլէրին աղան կիպի սըրա
 իլէ տիգալըլէրինէ կէօրէ պիրի պիրի իւղէրինէ
 եըղըն իթտի . վե եաղմաք իչինէ կէչմէսին տէյու-
 վար գուգլէթիլէ եէքտիլէրի իւղէրինէ պատար .
 լաքին աճէմի օլտուգոն իչին չէքտիլի դահմէթ պօ-
 չա կիթտի . չիւնքի օթու էյիճէ գուրութմաք ի-
 չին տիգգաթ էթմէմիլ իտի , հաչան էօյլէ քալար
 հալմտէ պիրիպիրի իւղէրինէ պատար իսէ , օթ
 դըղըս տուման չըքմայա վե եանմայա պաշլատը :
 Ռօպէնսօն պէօյլէ պիր շէյ իչիթմէմիլ օլտուգոն-
 տան փէք չօք թէչաճիւկ իյլէտի , դիրա պու շէյ
 քէօյլիւլէյէ այիտ իտի : Խմտի օլվաթթ , հէր շէյէ
 ալեհաճ օլմաք , վե նէ քատար գապիլի վար իսէ
 չօճուկուք էանասընտա հէր շէյի պիւմէք նէ
 գատար Փայտիլի օլտուգոնու էյի աննատը :

Պու սէպէպաէն նէ վաղթ կէօրտիւ օթուն
 իչինտէն տիւման չըքայօր իճիլադ իյլէտի . վե
 հէմտէ թէչաճիւկիւ տահա զիտաթ օլտու նէ վաղթ
 էլինի օթու իչինէ սօղտու իսէ , պաղաղ քի օթ
 եանայօր իտի . աղը երմէյ իտի քի , պու աթէչ
 նէրէտն դուչուր իթտի , վե աթէչ օթու իչինէ
 նէրէտն կիրտի . Խմտի օթլարը կէրի ալմայա
 պաշլատը . պաղաղ քի աթէչ եօգ չիտաթթմի սը-
 ճակ վե նէմաք վար թէչաճիւկիւնտէն ֆիլըրի-
 ճաթէ օլտու . աղըպէթ ֆիլըրինէ գօլտուքի պու-
 նուս սէպէպի եալընըք նէմիլը տիր . լաքին նա-
 սըլ օլտուգոնու պիլէմիլ իտի :

Ռօպէնսօն մէգըիւր օթլարը գալարընպ պիր

էյի գուրուԹմայա մէնսլուր օլտու . էյիճէ գու-
րուտուքտան սօնրա եհնիտէն երըն հափըպ, վէ
իւղէրինէ էօյէ պիր պիղիմ տափարընքի կիպի
գաբաաը քի նէ եաղմուր վէ նէ տէ րիւղկեսար կէ-
չէր խտի : Ֆէրասը կիւն օլ գատար գուրու օ-
տուն պիրիքտիտի քի նէ գատար լաղըմ խտի խտէ
քէնտինէ . պատէնու փաթմէսլէսլէ րի տէ թօրաք-
տան չըգարըպ ամպարա կէթլրտի , անրն իլէ
միգտարը քիֆօպէ գըւ իչին եհնէճէք թէտարիք
կյէտի : Սօնրա եիւրէկի րահաթ իլէտի :

Սաքի Նոխսմբեր այը թէքմլ օլմաք լւղ-
րէ խքէն պիր շէյ օլտուգու հօգ խտի խտէտէ ,
գըւ պասմաք իւղրէ տիր տէյու փէք չօք մէրաք
խտկօր խտի : Գըլըն ելրինէ մլ վսիմ հաղմուր կէ-
թլրտի . վէ էօյէ չափուկ կէլմէքտէ խտիքի, զանն
խտէրաինքի . հալայը սու պասմլը . նէ եափաճա-
ղընք պիւմէգ խտի . չիւնքի ծնպլէ կիւնտիւր մա-
հալինտէն տըլարը չըգըպ պալաք պասմալը խտի ,
քի կիտիպ ամպարա պազսա վէ լամալարա սու
օթ կէթլրտէ խտի , օրատա պիր միւլտուլթ մահ-
պուս խանէտէ գալմըն կիտի տուրմայա մէնսլուր
օլտու :

Ա'խ նէ գատար աղըր վէ ուղուն օլտու պու-
մէվսիմ քէնտինէ , քի իւ հօգ խտի քի պիր շէյ
հափայտի հափ եալընը վէ իւսիղ չօգ սըգընթը
չէքմէքտէ խտի . էկեր պիր քիթապ եախօտ պի-
րաղ քեաղթ վէ միւրէքէպ վէլմէնին միւլմբինի
օլսա խտի , ծնտան պէլիւք պիր շէյ օլամաղ խտի
է չօք քէրրէ անս վսիմ խտիպ աղայարաք Ք Ա'խ ,
չօճուկուկ էննասընտա պի գայտ տուրտուկու-
մա նէ գատար պէօյիւք աճմաքըր իթմիլիմ , չիւ-
նէր ու մաաքիֆէ տայիր Ֆայտէլի շէյլերի էօյրէն-

մէմիշիմ, կէօյէ ֆէրահանաճաք պիր շէյ տիր կիւ-
սի պօլ կէչմէքիկէ եհլթէնմիլիմ, անս չիմտի
պանա նէ կէօնէ պիր քիթապ օլտա պի պանա
խաղինէ եհրինէ կէչէր, վէ պիր թապաղա քեաղթ
պիր քալիմ . չիմտի ինտիմտէ պիր փատիշահըր
գատար տէյերի վար » տէր խտի :

Նչպու օսանաղըրճը վաղթին արասընտա քէն-
տիանի զահմէթէ գօլուպ պիր եափմաք իլթիդա-
սը . քէնտինի մէնսլուր իլլէտի , քի հալէ օլ վաղ-
թէ տէ կիլն տիւլիւնմէմիշիտի . խմտի , րահաթ հա-
լիմ օլտուն տէյու գուլլանմաք իչին թօրաքտան
գապ եափմալը ֆիլքրինէ գօլտու : Ապազ եաղ-
մուր եաղմաքտա խտէ տէ , տիննէմէտի , կիթտի
չամուր կէթլրտի , չէօմէկէն կիպի չալընըպ չէօմ-
լէք վէ սայիր գապլար եափմայա պալատը : Պու-
իւ իւք աղըգտա ասան օլմատը , եափտըրը գապլա-
րըն չօղու լիւղիւմսիւղ օլտու , լաքին պաշքա ին
օլմատըրը էճէլտի , էյլէնճէ մազալմընտա չալըրը
վէ գուտուրլու օլտուգու իչին չօք քէրրէ պօգար
եափար խտի : Պէօյէլիքլէ սէֆալը զահմէթ իլլէն
եօլունու պուրաքալա քատար պիր քաչ կիւն կէ-
չիրտի . խթէտիկի գապլարը վէք կիւղէլ սուրէթ-
տէ եափըպ թէքմլ իթտի , պատէնու մէղքիւր
գապլարը օճակըն ավէչը գարընընա տիղտի քի
աղար աղար գուրուտուչար . նիշպէթ չէլիթ չէ-
չիթ պիշիմ վէ պիլիւքիւքտէ չէօմէքլէր եափտը .
վէ նէ գատար շէյ եափտը խտէ օլ գատար էյի
եափմաք էօյրէնտի Նաղմուր տուրմայըպ տէվամ
իթմէքտէ խտի : Ռոպէնսօն եիւրէկինն սըգըն-
թըք տէֆ օլտուն իչին պաշկա պիր իւ տիւլիւն-
մէյէ մէնսլուր օլտու :

Իմտի պալըք ալլանաք իչին թօն եափմայա

պաշտարար . զիրա պալլը թուխմաք իշին փէք ֆայ-
տէլի իտի քէնտինէ : Պու իշի տախի էյի հիւնէր
իւէ իճրա իթտի : Իմտի չօք չալընլպ չօք տէ ֆա
թէճրիւպէ իյէտիքտէն սօնրա թէլլէրի պիրիպիրի-
նէ պաղլամաք թարղընը էօյրէնտի . վէ օտուէն ա-
լէթ իւէ թէլլէրի էօյլէ պիր մարիֆէթիլ եուվար-
լար վէ էօրէր իտի քի պալլըճըլարըն պալլը ալ-
լատըքլարը թօռ կլլպի կիւղէլճէ իճրա իթտի , մէզ-
քիւր թօռը թաշ պըլապ իյէ եափմիշ իտի : Օլ վա-
գըթ թէճրիւպէ իւէ պիր հայ եափմաք ֆիքրինէ
տիւշտիւ . կէրշի ուղուէն միւտտէթ պուռուէն իւ-
ղէրինէ միւթալաա իթտի . վէ չօք եիւրէկ թիւ-
քէթտի : Նաքին պլիւր իտի քի պու չէյ փէք իգ-
թիղալը տըր վէ պուռուէն իւէ լամա վէ գուշ վու-
րուլուր , վէ հէմտէ պիր կիւն տաղ առաւալարը
իւղէրինէ կէլիւրէր իսէ քէնտինի մուհաֆաղա ի-
տիւէր իտի . պուռուէն իշին եիւրէկի էրիմէքտէ օ-
լուպ , չափուկ թէքմիլ էթմէք իթթի իտի : Իմտի
պիլա թէհամմիւլ գօշուպ կիթտի եաղմուրուէն ա-
րասընտա միւնաթիլ օտուէն պալլամայա չալըտը .
սայքի էօյլէ պիր օտուէն իսթէր իտիքի հէմ սէրթ
վէ հէմտէ եումչաք օլուպ , լասթիք կիպի էյիլիւպ
պիւքիւլմէլի էվլէլլէլ հալինէ կէլմէլի իտի : Ագը-
պէթ իստէտիկի աղաճը պուլուպ ետափայա սաշ-
լատը . հայիֆ քի եալըլըլը պիր պըջալը եօգ
իտի քի իսթէտիկի կիպի եափալն . չիւնքի իկիրմի
տէֆա վուրսա իտի քէսիլմիզ իտի : Պու ալէթ իւ-
ղէրինէ ախշամա դատար չօք դահմէթ վէ էղիյէթ
չէքտի վէ աւճախ սօգուղուէնճու կիւնտէ իտտէ
տիկի կիպի եայը պիթիւրտի . վէ չօք մէմուէն
օլուպ :

Շիմտի պիր քիրիլ վէ պիրտէ օգ պէճէրմէք

գալտը . էկէրքի լամալարը պօղաղլատըրը վաղթ
ֆիքրինտէ օլախտի . պաղսաքլարընը ալլալ պիւ-
քէր քիրիլ եափար իտի . նասըլ քի պուրատա դօ-
յուռսալքինտէն եափարար . մատամքի քիրիլ եա-
փաճադ պիր չէյիօգ . ալր քիճիմ պիւքիւպ եայա
պաղլատը պիթիւրտի . Պիր սիվրիշլուլալտըլ կիպի
տէմիր պուլուպ օգուէն ուճուէն կէշիրմէք գալտը .
էկէր քի պիրիպի վէրտէ իտի հէր նէ իստէր իսէ վէրէ-
ճէք իտի . լաքիննէրտէ պուլաճաք իտի . իմտի մաղա-
րանըն դաքուսու եանընտա տուրուպ տիւշիւնիւր
իտի քի . հանկի չէյ օլապիւր քի տէմիրին եէրինի
տուլթսուէն . նէ վաղթէլթէ թարաֆա կիթտի իսէ .
հէմշն պուլտուկու ալթուէն կէօղիւնէ սօգանտը .
քի լաղըմալը պիր չէյ կիպի պիր թարաֆա աթը-
վէրմիլ իտի . կիւճինէ կէթի ճըրսլանտարաք պա-
ղըրմայա պաշլատը . Շօյայլ օլ կէօղիւմ էօնիւն-
տէն մէքրուէ մատէն , կիթ , դայլ օլ . չօք էյի
իտի քի տէմիր օլալիտին . տիւնեա սէնի պէօլիւք
պիր չէյ եէրինէ գօյմուլ , պէնիմ ինտիմտէ հիւ
պիր չէյսին , հաթթա սանա պաքմայա քէնտինի
լայըգ առտ իթմէք տէտի : Իշթէ Ռոպէնսօն
պուռուէն տախի իւղէրինէ չօք չէյ տիւշիւնէրէք
չարէսին պուլտու , չիւնքի պիրտէն ֆիքրինէ
տիւշտիւ քի տաղ առաւալարը օգլարընը պալլը
տիքէնի վէ եալստ սիվրի թաշ իւէ եափարար . վէ
օնլարըն ուճարընը իւլէյէրէք տէմիր եէրինի թու-
թալր տէյու տէյլէնտիկինի իշիթմիլ իտի : Պէօյլէ
տիւշիւնտիւքտէն սօնրա պիր հարպի եափմաք իւ-
թէտի :

Տէնիլ քէնարընա գօշուպ կիթտի . օրատա
էն պէօլիւք պալլըլարըն թիքէնէրինի պուլտու
նասըլ քի աղղու էթմէքտէ իտի իսէ . վէ սիվրի

սիրադ թաշ պոռպոռ . պատէհու ուզուն վէ տօգ-
րու սըրըք քէստի մըղարք իշին , սօնրա մահալի-
նէ կէլտի . չիւնքի եաղմուր քէմըքէրինէ քատար
կէլիլ խի .

Աղ վաղթ դարֆընտա եայ վէ մըղարք թէք-
միլ օլտուլար . մըղարաղըն ուճունա սիմրի ուզուն
պիր թաշ վէ օգուն ուճունա պիր պէօյլէք պա-
լըք տիքէնի , օ պիր ուճունա խէ պիրազ էյի
կիթսին տէյու թիւյ կէչիրտի : Նէ վաղթ եայը
թէճրիւպէ իթտի կէօրտիւ քի ասան տըր . չօք
մէսըուր օլտու . կէրչի տէմիր օլմատըկը իշին
պիրաղ գուսուրլու խտի խէ տէ , ֆաղաթ անըն
իւէ գուշ վէ ուֆաք հայվան վուրմայա մուվաֆ-
ֆաք օլտու : Եկէրքի տաղ ատամարը եազաշա-
ճաք օլուր խէ վուրապիլէճէք օլտուղունա հիչ
չիւպէն իթմէզ խտի . պուռուն իւէ պէրապէր
մըղարաղըն հազգընտա տախի չօք մէսըուրիյէթլէ
մէմուն վէ միւթէշէքըլուր օլտու :

Ռոպէնսօն պաքար քի եախտըկը գասպար
էփէյի գուրումուշ գուլլանմաք խտէտի . էփլէ-
լա լամանըն գարնընտան չըքան եաղարը էրիթ-
մէք իշին չէօմէք իշինէ գօլտու . չըրազ վէ մոմ
եէրինէ եաղըպ գուլլանմաք իշին . լաքին չօք գը-
րըլտը . կէօրտիւ քի եաղ էրիտիկի կիսի գասպ-
տան կէչիպ տախա տաժա ագմայա պաշլատը .
էօյլէքի գապըն իշինտէ պիր շէյ գալմատը , ան-
նատը քի նէ եաղ վէ նէտէ գապ իւէ եարայա-
ճաք , եէնիտէն ալթ իւսթ օլարաք թէէսիւֆ իթ-
մլյէ պաշլատը : Թէէսիւֆինտէն Ռոպէնսօնուն
ֆիքրի իհալմա օլունտու , քի պիրաղ էփլէլ մշա-
րուրիյէթտէ խտի . չիւնքի ախշամա չըրազ եա-
ղըպ ընքդ իւէ եէմէք եէյէճէք խտի : Նստի մա-

հայլի մախսուճնին պիր քէօշսինէ օթուրուպ
տիւշիւնիյէ պաշլատը , չիւնքի ատէթի իւզըն
պիր շէյ տիւշիւնտիւկիւ վաղթ օրայէ օթուրուր
աննընը օգար խտի . «Տէտիր Ելրօխատա եաժ-
տըքլարը գասպար . չամըր տէյիլլէր մի , նիչին օ-
գատար սէրթ . վէ իշինտէքի օլան շէյ սօլմազ-
լար » տէրիտի : Նէրչի սէպէպի շու տուր քի այ-
նէ սըրը քի նէվ պէ նէվ մատտէլէր իւէ գարըշ-
մը օլարաք աթէշտէ պիւշէր , էօյլէ խէ պէնտէ
աթէշէ գօր փիշիլրիթմ , օլ վաղթ սէրթէնէպի-
լիւր : Պուռուն տէյրիք օճակա չօքճա պիր աթէշ
եազտը , նէ գաման պիր էյի ալէֆ չըքտը խէ
գապը ալէֆին իշինէ գօլտու , գօլտուկու կիսի
պիր սէս տիր չըգտը գասպ չաթլատը :

Ռօպէնսօն պու սէսի իշիթտէկի կիսի չիւպ-
հէլէնէրէք օլմայաքի գասպ չաթլատըն տէտի . նա-
սըլ քի քըշըն՝ սօվուկ սուիլէ աթէշլին իւզէրինէ
չիւէ գօլտուկուճուզ կիսի պիրտէն չաթլատըկը
վուգու պուլուր խտի . աճապ սէօյլէ մի օլտու .
գանն էտէրիւմ քի պէօյլէ օլարաք չաթլատը . էօյ-
լէ խէ , գասպ էփլէլա պիր էյի գուրումումաք ,
պատէհու աթէշլին իշինէ գամաք իլլթիգատըր տէ-
րիտի : Պէօյլէ եէնի թէճրիւպէլէր խտէրէք չաթ-
լամաքըսըն պիշիրտի քասպարը իքմալէ իրտիրտի :
Պատէհու պիր ֆուրուռն եախտը , լաքին աղ վաղթ
դարֆընտա պիթմէտի չօք պէօյլէք գահմէթ չէք-
տի , եաղմուր տախի տէվամ իթմէքտէ խտի ,
իքի այ կէշտիքտէն սօնրա կէօք աղըլտը : Օլ վաղթ
տիւշիւնտիւ Ռօպէնսօն քի իշիթ զը կէլտի . լա-
քին պաքար խտի քի զը կէչիլէ պահար եազաշա-
մըշ , սապքի ձոխտմըր սօնու օլտուղունտան գը-
շըն իալթիտատը խտի , լաքին կէօրիւյօր խտի քի

պատկար կկրկն նշւալածաթ վէ օթլար շինէքէնտիշ : աղաճար ֆիլիսոֆնիպ եէշլիլննէշ պաշլամըշլար : Պու շէյէ կէրչի ագլը իրմէշ լաքըն կէօղիւ իլէ կէօրմէքտէ խոխ : Էջօլէ իսէ պու պանա պէօյիւք պիլը վասիյէթ օլտուն « օ շէյ քի օլամաըշ : վէ օ շէյ քի առնայայամա : պլրտան ինքեար խոխպ եա- խօտ նիւրբաթ իթմէյիլը քի պու շէյ օլամաըշ , տէ- մէքտէ : օլտու (1) :

ፀረግብጥኝ ሂሳብ

Ռուսլենսոնուն հեր չէրի սպրբի թէքմիլ խոի ,
 էր չէմսոր վար իտի քի էքմէք երկինի թութար
 խոի . եսիտրկը թօր իլէ պալքք ալիար իտի . թուզ
 լիսնն , լամա , թօսպաղա էթի վար խոի , պու-

(1) Ուղեկցանքի էլիմիացիայի իրականացման համար անհրաժեշտ է համապատասխանեցնել իրականացման ծախսերը և եկամուտները։

նուն իւր պէրապէր իսթլրիտեա ասիս թօվլար, լամալարըն սիւտիւնտէն եողուրտ եափար հաղըր-լար իտի, պատէհու սիւտտէն թէքէ եաղը փէնիւր տալիս եափտը . իշթէ պու շէյլէրի կէօնէնէրէք Աւ-լահա թէշէքքիւր թագտիւմ իտէր իտի, լաքին եարը էօմրինիւ վէրլը իտի . էկէքըի պիր կէմի պուլու-նուպ, քէշտիին թաթլը վաթանընա կէօթիւրաէ իտի չիւնքի կէօղիւնէ ասլա պիր շէյ կէօմրաքէլլէ իտի հաչամ շլրքէթի պէշէրլէյէտէն վէ տօստլաքընտան մահրում գալըլը յուրուղունու տիւշիւնիւր իտի . չիւնքը ինսան եալըլըք եէք տիկէրլէյէ գօնուշ-մաքըր իւրէսէատէթլի օյապիլիր :

ՕՏՎԼԻԼԻԷ աթալարենտան վէ խըսում ու ագ-
րապալարենտան ուզակ օլտուղունա օլ քատար
մյրաք խոէր խոի քի , գայրու պիր տահա կէօ-
րմէյէճէկիւմ տէյու ումուտու քէսիմիշ խոի .
վէ պիւթիւն ինտանլարտան վէ տիւնեատէն մահ-
րում գալըպ գայլ օլահաղըմ տէյու գասապէթ
խոէր խոի : Նէրէյէ պրագալըմ սայլր իթիլյաճ-
լարընը , չիւնքի էլպիսէլէրի եավաշ եավաշ եըը-
րամաքտա վէ եըրթըրմաքտա տըր . կիլյաճ գա-
պիիի հօգ . վէ թամիլըճմէք չարէսի գալմամը խոի

Կէրէլի օլտուղու ատատա չօք սօվուկ օլմա-
տըկընտառն էլալիսէյէ օ դատար ինթիլանքը եօք ի-
տի իսէտէ, անձակ նէվպէնէվ հայլանլար՝ պէ-
ճէք վէ սինէքէր օլտուղու ճինէթ իլէ, էլալիսէսիդ
օլամազ իտի: Պախուսուս պիր նէվր սինէք վար
իտի քի օրատա փէք չօք, արը կրպի իմպար վար,
էօյէ փէք ֆէնա սօգար իտի քի աճըսը գէվալու-
նըն ելրէկլինէ թէնսիր իտէր իտի, Երգիւ վէ
էլլէրի պիւթիւն Խաբալանմը, վէ բուպալարը

էօյլէ պիր խորամըլ խոթլէքիս սինէլքլէրին(1) էլլին տէն պիր շէյ ետրիսպիրմէյէ մուգթէտիր տէյիլ խոթիս

Իշպուս մութալապէր տախի ինթիյաճը օլան շէյլէր իւզլէրինէ իւլալէ օլտու . շէյլէքի տալիմա աթալարընը վէ ինսան երեզիւ կէօրմէք ինին երեւէկի էրմէքտէ խոթի իմտի ալս վախ իտէրէք տէնիդ քէնարը եաղալըլ հաշ իլէ տօլու կէօզլէրի ինէ հիւզլէթլի պահրի-իւմման իւզլէրինէ նաղար խտէրմէ խոթի , եալընըլ սու վէ կէօքտէն մատէ պիր շէյ կէօրմէզ խոթի :

Պունուն իլէ պէրապէր չօք տէֆա քէզապ պիր ումուտ իլէ երեւէկի թիթրէր խոթի . չիւնքի տէնիդ քէնարը իւզլէրինտէ ուզալոան նէ վազթ պիր ուֆաք պուլուլթ կէօրմէ խոթի , խէյալաթ իւլէ , իշէրիսի բիւզկեար իլէ տօլու կէմի կէլլօր դանն խտէր խոթի , խալլի գէման պէքլէր տիգգաթ խտէր խոթի իսէ տէ . ումուտն պօշա չըքար խոթի , Ախ , նէ ֆիդան , վէ նէ եաշ տէօքէր խոթի կէօզլիւտէն աճապա , պալալէնու դաթի ումուտ օւլարաք , կէլիս իսքեան էթտիլի մահալտէ մլյուս սիլէթլէ կիզլէնիր օթուրուր խոթի , Կիճէ կիւնտիւզ «Ալլահ պիր կէմի կէօնտէր պէնի դուրթար» տէյու տուա խտէր , լաքին տալիմա շէօյլէ տախի տէր խոթի քի , « Են Բապա , պէնիսմ բէյիսմ տէյիլ , անճազ պէնին բէյի իլաին օլտուն » : Սաքլի էյի աննամըլ խոթի քի , էլլիքքեանի Ալլահ խալլըմըզը պիդ տէն էյի պլլիլըր վէ օնա կէօրմէ թէրթիս խտէր : Իկէր քի « տէր խոթի » պէնի պուրատա պէօյլէ պըրաքմաք սէմալի փէտէրմիսն բէյի տիր , ատիտիր

(1) Ռոպէնսան , եէվլիլէսինտէ . « Դեկտեմբեր այընտա սըճաք պառաք . վէ Յունար իպլիտաւսընտա սըճապտան թըշարը չըքամազ խոթի :

շէրիաթը , օնա պէնիսմ ազլըմ էրմէզ . էօյլէ իսէ պանա պէնիսմ խէլասըմ իշին տուա էթմէք եազըլըր . էկէլի քի պու շէյի պանա պէնիսմ Փալտմի իշին իլմի իլահի պէօյլէ մինասիս կէօրտիւ իսէ :

Լաքլին , օլա քի քէնտիսի տէնիդ քէնարընտա պուլունմատըրի վազթ կէմի կէշէր , եալիսօտ քէնտիսինն ուզալի կէթտիկի վազթ կէմի կէլլըր աւանըն եանընա տէմիր աթար խիւլեասըլլա տիւչարը լօտիրապ օլմաքտա խոթի . պունուն իշին , օրատա պուլունան դարանըն տիր իւզլէրինտէ պիր ալեամէթ գօլուպ նէ դատար կէմի կէշէր իսէ օրատա ինսան վար օլտուղունու աննալըն տէյու չարէ տիւլիւնիլ խոթի , Խմտի օրայա պիր սւզուն օտուն տիգիպ , իւզլէրինէ տախի կէլլիմէսի դապլիլիք երիւրամըլ կէօմիլէկինն աստը , Մստան սօնուա , տիգտիկի աղաճըն իւզլէրինէ պիր պիւալեա եալարաք պաշընա կէլլինն տուլուրմաք խթէտի . մաւտմէք պաշկա պիր չարէսի օլմատըղընտան թաշ պըշալը իլէ գազըլըպ եազտը . լաքլին տիւլիւնտիւ քի , օլապլիլըր քի սալիր միլլէթլէր Կնիլմիզ վէ ճրանըզ լիսանլարըն աննամաղար , անըն իշին ֆիքրինտէ օլան Լաթինճէ պիր դաշ սէօզ , աղաճըն իւզլէրինէ եազտը , չիւնքի Լաթին լիսանը ումուսմ օլտուղու իշին հէր միլլէթ աննալ խոթի :

Ռոպէնսան , մէմուլ խոթի խոթի քի , հէր կէմիտէ լաթին լիսանընա ալինա պուլունապլիլըր վէ եազտըլը շէյ եալընըզ չու իւշ սէօզ խոթի . « Ձէվալը Ռոպէնսան մուալէնէթ խոթին »

Շէֆաինտէն պէօյլիւք սըզընթըսը չու խոթի քի նէ չօրապը վէ նէ տէ այազ գապըսը վար խոթի . չիւնքի աշընըլ վարչա փարչա օլմուշլար խոթի , փինէքլէր տախի ֆէնա սուրէթտէ սօզարաք դա-

վալլըը էօյլէ պիր սիյաւթէ դօմուշլարի տի քի
ածըսընտաննէրէյէ կիտէճէ կինի պիւմէզ իտի : Սի-
նէքլէրին սօքմաընտան երեզիւ , էլլէրի , սյադ-
լարը էօյլէ շիշմիշ : պախուսուս եազմուրտան սօն-
րա էօյլէզլէր էօյլէ չօղալմը իտի քի թապիլի օ-
լան չհհրէսի պօղուլմուշ խոի : Չօդ տէֆա պիր
թարաֆա օթուրուպ , պիւթիւն վիճուտին չըֆզ
էթմէյէ չարէ պուլմալը տիւշիւնիւր իտի խէ տէ
սիւմքիւնիւնի պուլմալը իտի : չիւնքի ալթի ճօդ-
սանկէթի վէ իգթիկդա իտին չէյլէրտէ մալլումալթալը
օլտուղուստան տալլմա միւհէթաճիյէթ իշինտէ իտի :

Ագաւմէճէ լամալարըն տէրիլէրի սուհուլթիլէ
էլպիսէ եափըլը կիյինիլէպիլի զանն իտի իտի
խէ տէ , լաքին լամանըն տէրիսի հէմ գալըն հէմ
սէրթ , վէ հէմտէ տէրի եափանլար նասըլ եու-
մուշալըրլարը պիւմէզ . նէ իփիլք վէ նէ տէ իյնի-
սի վար իտի : իմտի ազլը իճաթա օլուստու . քէն-
տինէ էլլիսէ նասըլ եափըն տէյու տիւշիւնտիւ
դալսը : Լաքին փէք մէճպուր իթտի քէնտինի ,
էօյլէ պիր ազիմսըղընթը դարուրէթ իշինտէ իտի
քի սիւնէքլէրին էլլիտէն նէ կիւնաիւզ լաճալթը վէ
նէ տէ կիճէ ուշգուսու վար իտի . քի գէվալլը
ֆէնա սուրէթտէ սօգարլար (1) իտի , իմտի , ա-
դըլ գուլանըլ պիր եօլ պուլմալայ մէճպուր օլտու ,
զիրա էօյլէ տէֆալթիլ սըգընթը չէքմէսին :

Ագըպլէթ Ռօպէնասն տալանամալըպ , լամա-

(1) Ամամք առաւար , պէօյլէ դարարըլ մախ-
լուդարը Ալլաճ նիշին եարաթմըշ սըր տէյու թի-
հարիւրտէ դալըրլար . պիւմէզլէրքի էվէլէա հէր
չէյլին պիր սօնու վար սըր քի տիւնտիւս փէք
իգթիկդալը սըրլար իլաճ . վէ եափսու սալիր պիր
էնճամա խըսմէթ իտիլէր :

նըն տէրիսինի ալտը պըշակը իլէ պիշիպ , բապուճ
իշին պիր փարչա չըգարտը . վէ պիր փարչա տա-
խի չօրապ իշին չըգարտը իտէտէ , կէրչի տիքէ-
մէտի , եալընըզ սիճիմ իլէ սարըպ , այալընըն իւ-
գէրիսէ պիր էյիճէ պաղատը , ֆաքաթ երւնիւ
իլ թարաֆընտա օլտուղուստան սըճալըն շիտտէ-
թինտին այալը եանար , վէ հէմտէ երեբուտիւկիւ
վազթ փէք ֆէնա սըգընթը չէքէր իտի , լաքին
պու սըգընթըլը սինէքլէրին եարասընտան զլիա-
տէ մուհապպէթլէ չէքէր իտի :

Տէրիսէն պաշիւա պիր փարչա տախի քէտտի
մէգըլուր փարչա պիրապ չուքուր վէ տէրթ օլ-
տուղու իշին եիւզ գապը եափտը , կէօղէրի ի-
շին իքի , վէ ազլը իշին պիր տէլիք աշտը . պա-
տէնու չօք դահմէթ չէքէրէք օպիր էլպիսէլէրինի-
տէ պիշտի պիլթիլտի : Սէրչի պու չէյլէրի եափ-
մալա չօք դահմէթ չէքլիսը իտի , լաքին սապը ի-
լէ տէվամ խոիպ հէր չէյլ պաշա կէօթիւրիւշօր
իտի : Իլթէ Ռօպէնասն պու թարզ իլէ իսթէտիկի
չէյլէրի մէմուսէն թէքմիլ եափտը , իւգէրինտէ-
քի ճիւուպէսինի քի ալընմըլ պիր նըսֆը գալըլ
իտի չըգարըպ տէրիսին ռուպալարընը կիյինտիլա-
քին մէգըլուր էսկի ճիւպլէլի պէօյիլք կիւնէր-
տէ վէ աթալարընըն խիմլէրի կիւնիւնտէ կիյինմը
իւգէրէնթիլ իլէտի , չիւնքի աթալարընըն իսմի կիւն-
լէրինի զիյնէթիլ եօրթու կիսի իճրա իլլէր իտի (1) :

(1) Ռօպէնասն հիքայէ իտէր քի , նէ դէման ,
տէր , ոչնէ պաշը եանի Սեպտեմբեր 30 ու օլտու
խէ , (չիւնքի օլ կիւնիւ այալլըր դարայա պատ-
տըմ) պու կիւն մէգըլուր կիւն պէնիմ իշին եըլ
պաշը օլուպ եշվիլ մէգըլուրիւ տուա իլէ կէչլէրիպ
օրուճ թութտուս վէ պէօյլէ հէր սէնն օ կիւնիւ
ազիլ սաղլարըտըմ :

Ռօպէնսօն մէջգրելու էլաիսէլէրի կկոտիկնտէ
հիպէթըն պիր շէյ կէօրիւնիւյօր իտի չիւնքի պա-
շնտան ալաղընա գատար տէրի իտի կկոտիկի ,
էօյէ թիւլիւ իտի քի քիւրիլէ պէնդէր իտի .
պաշնա տախի տէրիտէն եափըմըն ուղուն պիր
շարգա գօյուպ , պէլինն թաշ պաթալը սօգմուշ
թօրպա վէ եայ սըրթընտա . վէ սաղ էլինտէ մըզ-
րաք , սօլ էլինտէ եափրաքտան եափտըլը շէմսիլէյի
ալմըն իտի :

Պու քերրի տիւշիւն քի նէ տէրէճէ թէպտիւ-
լի հիլէթ օլմուշ իտի . էկէր քի պիր քիմնէ օրու-
պալար իլէ կէօրմէ իտի , ինսան զանն էթմէք միւմ
քիւնսիւղ իտի , իմտի Ռօպէնսօն սուշա պաղարաք
քէնտիկնի էօյէ պիր թէպտիլը գըլաֆէթ կէօրտիւ
քի կիւլմէքտէն պալըլօր իտի . պու շէյէրի կէ-
շիւտիքտէն սօնրա թէքրարէն գապլար եափմայա
պաշալար . եափտըկը ֆուրուսու իտիթտիկի կիպի
թէքմիւ իլէտի . իլինն աթէշ գօյուպ գըղարըրաք .
վէ գապլարա սըն եափմաք իլին թէճրիւպէլէր
եափարաք . վէ գապլարը ֆուրուսա գօյուու . վէ
աղար աղար աթէշը չօղալուպ էօյէ քի ֆուրու-
սուն հէր պիր թարաֆը աթէշ քէտիւտի . Նիհայէթ
ֆուրուստան պիր շէօմէք չըքարըպ պաքտըրի իւ-
թէտիկի կիպի օլմաուղընա թէճտիւֆ իլէտի .
վէ տիկէրէրէրին տախի չըքարըպ պաղար քի էյի
փիւմէմիլլէր :

Գապլարըն իլինտէն պիր թանէտիկնի էլինն ա-
լըպ , նաղար իթտի քի թաշ քէտիլմիլ իտի . թէա-
ճիւպ իտէրէք մէսրուր օլտու , վէ պուսուն իլէ
պէրապէր պէօյիւք էնտիւէյէ տախի կիրիֆթար օ-
լուպ քէնտի քէնտիկնի . նէ սէպէպտէն տիր քի պու-
պիր գապ պէօյէ օլմուշ վէ օպիլէրի օլմամըլ .

չիւնքի հէփանի պիր թօփրաքտան եափտըմ , վէ
հէփանի պիր ֆուրուստա պիւլիրտիւմ . տէրիտի :
Պու մատտէ իւղըրինն վէք չօք տիւշիւտիւ , լա-
քին պիր սէպէպ պուլամատը . պատէհու տիւշիւ-
նէրէք ֆիքրինն տիւշտիւ քի , պու գապը ֆուրու-
նա գօյմաքտան էվէլ գապըն իլինտէ պիրաղ թուղ
վար իտի . էիւրէկի րահաթ օլտու քի պու տուղ
սէպէպիւտէն պու գապ պէօյէ սըրլանար :

Կէրչի Ռօպէնսօն պու շէյ թէսատիւֆէն պուլ-
տու . լաքին էվրօքատա , պիլլօր վէ սըն եաքմաք
իլին չօքտան պէրու թուղ գուլանըրար , չօք շէյ
վար քի իլինն թուղ գարըշարըրաք պիլլօրա թան-
վիլ օլտու : Էօյէ իսէ թուղու սու իլէ գապլարը
եապալըպ վէ իլինն պիրաղ թուղ պրաքմաք իղ-
թիգա իտի . իշթէ գապլար սուհուլէթլէ պիլլօրա
թանվիլ օլտըրար իտի : Իմտի ֆէրտատը կիւն պու
եօլտա պիր թէճրիւպէ էթտի . նէ վաղթ ֆուրուսն
շիտտէթլի եանաքտա իտի գապլարն պիր գա-
շընը թուղու սու իլէ սիւտի . տիկէրէրէրին տա-
խի իլինն թուղ գօյուու , պու իքի նէվ թէճրիւ-
պէ իլէ գապլարը ֆուրուսա վաղ իլէտի : Իշպու-
ղանիլթի արաքընա ղէվալը Ռօպէնսօնուն իւ-
ղըրինն պիր իսաթալը կէլիւպ , պաշը վէ էիւրէկի
աղըրմաքտա , վէ պիւթիւն վիճուտի կիվէտի .
էօյէ աննատը քի ֆէնա նէթիճէ քէպա իտէճէք ,
չօք աղըրլանաճաք : « Էյ էէրին կէօյիւն եարա-
տանը . սօնում նէ օլմաք . էէրիմաէն զըմըրտա-
նամաղ օլուր իսէմ նմալը եափաճաղըմ , մուալիւ-
նիւմ եօք քի պէնի գալըրըն , ղայիֆըկիւմ մէտուր
իթալն , տօթթոււմ եօք քի էօլմա թէրէրէրին սի-
լիւպ աղըրմա պիր տալիա սու վիրսին , ախ Ալլա-
հըմ Ալլահըմ պէննէ օլմաճաղըմ » տէր իտի : Պէօյ-

լէ՛ս այսակ իւզէրինէ տուրմուշ սէօյլէնրի բէքն պա-
գարսըն քի հէմէն եէրէ տիւշտիւ իւզէրինէ պա-
յըմաք կէտի։ Պու արատա էօյլէ սըտօք էօյլէ սը-
ճաքըք կէտի։ Երեւէրինէ քի թարիֆ օլունմադ-
գալի ումուտ վէ հլիւտըք մուհապալէթ իյլէ Ալ-
լահա սըղընտը։ Իմտի օնտան սօնրա քէնտիւմինէ
մուսալին վէ թէսլլի իտիճի եալընըդ պիր Ալլահ
գալտը։ Եէր իւզէրինէ տիւշտիւ գօրգուլու միւ-
թալաալար իլէ իզթիրապ յլէմէքտէ, էլլէրինի
պիրի պիրինէ պաղապըպ, նէ սէօյլէյիլլիւր։ վէ
նէ տէ թէսլլիլէ տայլը պլը շէյ տիւշտիւ պլլիւր,
անճակ կէօղէրինի կէօքլըրէ տիւքմիշ, երեւէքտէն
ախ ու գար իտէրէք արա օրըս իւ գատար «Ալ-
լահ, Ալլահ, մէրհամէթլի Ալլահ» սէօյլէյիլլիւր
իտի։

Անճակ երեւէրինի սըղընթըսը միւսաատէ իթ-
մէտի քի պու հալտէ գալսըն, իլլա մէճպուր օլուպ-
նէ գատար գապլլիւ վար իտէ, գալգըպ պիւթիւն
իգթիդա օլան շէյլէրի թօմպըպ եաթտըկը մահա-
լին եանընա իթթիրտի սըրապատը։ չիւնքի էկէր
խասթալըք պիւս պիւթիւն գուզվէթսիդիւր իչինէ
ղարկ իտիճէք օլուր իտէ պիրտէն միւշթաճըղկա
տիւշտիւն։ Կիւճպլլա Քօքօ ճէվիդին գապըղյա
պիրտօգ սու կէթիրիպ տիւշտիւ եօրիւնդուք ալտը.
պատէհու գալգըպ պիր քաշ թանէ եէր էլմասը.
վէ հֆօք իթմիշ օլտուղու տէօրթ թանէ լիմօնու եա-
նընա կէթիրտի, ճառան սօնրա գալրու գուզվէթի
քէսլլիւ օլ մէյուսիյէթլի իաթաղը իւզէրինէ տիւշ-
տիւ օրատա գալտը։ Եկէր քի Մուրատուլլահ ա-
վանսըգ ճանընը ալմաթ իաթէսէ իտի քէմալի մէմ-
նունիյէթիլէն էօրիւնիւ վէրէճէք իտի։ լաքին պու-
շէլի Ալլահտան մաթլուս իթմէյէ ճէսարէթ իտէ-

մէգ։ վէ Ալլահա գարչը օլուր տէյու գօրգար իտի.
«Մէկէրչի պէն Ալլահն եարաթտըկը գուլ տէյիւ-
միյիւմ, Մէկէրչի օ պէնիւմ սէվիւլիւ լիտէրիւմ.
գուտրէթլի վէ ալիւմ էֆէնտիւմ տէյիւմի։ Եա պէն
օ շէյլի քի քէնտի մուրատը իլահիւլլէ պանա եա-
վաճաք, թէքլիֆ իթմէյէ նասըլ ճէսարէթ իտէյիւմ.
Եվլէթ, էվլէթ քէնտիւի ալէմտէն զիյատէ։ պա-
նա լաղըմօյան շէյլի էյի պլլիւր, Փայտէմի էյի պլլի-
տիլի իչին գուտրէթլի Ալլահմ, էյիլէք քեանի եա-
րատանըմ էյի եաթիար։ Եյ ըուհիւմ, ալթ իւաթ օլ-
մա, լահաթ օլ, պու սէֆիլ հալին իչինտէ Ալլա-
հա տէճն տէր իտի։

Պու սէօյլէրտէն սօնրա պիրադ ճանլանըպ ալիւ
իւզէրինէ կէլէրէք տէրունի գալպ իլէ ֆէրեսա ի-
տէրէք։ «Եյ սէմալի լիտէրիւմ քէնտիւի սանա
թէսլիւմ իթմիյիւմ, եալընըք սէնին լիտէրանի մէր-
համէթինէ թէսլիւմ իթմիլլիւմ քէնտիւի։ մուրատը
իլահին նասըլ իտէ, պանա էօյլէ եանի, հէրնէ քի
պանա կէօնտրիլ իտին տէրունի երեւէքտէն քէ-
մալի ալգ իլէ չէքըրլիւմ, եալընըք գուտրէթ վէր
քի չէքէյիւմ, նիյաղըմը իշլթ, սէնին սէֆիլ քէ-
լէնին եալընըք պու նիյաղըմը իշլթ, զիրա սըղը-
լըյօրուս, սէնին մէրհամէթինին ալգընա օլտուս,
պանա իշլթ» տէր իտի։

Պու արատա իւշտիւտիւկիւնտէն շիտտէթլի պիր
թիթրէմէ կէտի իւզէրինէ վազա լամա տէրիւլլէ
հֆօ օլտու իտէ տէ ալլա գըղմատը։ պու սօվուք-
լուք թամ իքի սաաթ տէյիւմ իլլիտի։ պատէհու
տոճակըք պաշաաթ, էօյլէ սըճակըք քի գանն
իտէրալին քի թութուլուհօր։ աղըպէթ պիւթիւն
տամաղալընա եալընը։ վէ իչէրիսինլին շիտ-
տէթլի սըճակըլընտան երեւէկէ էօյլէ պիր գալ-

գրպ ինմէքտէ խորքի, նասար քի չօք սէյրիտէն քիմսէլէրէ վազի օլտուր : Իշպուս աճնաճաք հալ ի- չինտէ օլ տէրէճէ գայիֆլէնտի քի, եանընտա պու- լուհան Գօքօ գապընը կիւճակէա աղզընա կէօթիւ- րէսկիլիթ խտի :

Պատէհու թէրլէմէյէ պաշալըպ էօյլէ չօքթէր- լէտի քի սու քէսիլտի, պու թէր պիր սաաթտան ղիյատէ սիւրտիւ, լաքին չօք ֆայատէսի օլտու քէն- տիննէ վէ սկիր դուվլէթ կէթիլտի : Պու արատա օճակըն աթէշը ֆիլքրինէ տիւշիւսլ պիլիթ խտի քի էկէր օտուէ գօյմազաս խտի սէօնէճէք խտի, իմտի եիւրէկի տաեանըր տաեանմաղ տէօրտ աեակ իլէ գալղըպ պիր քաշ բարչա օտուէ պրաքըր :

Ռոպէնսօնա՝ հէփսինտէն ղիյատէ մէրաքը օ կիճէ օլտու, չիւնքի սապահա գատար սըճաղ սօ- փուկ պիրի պիր արուըրուրա տէվաւ իթտի :

Պու եիւզտէն օ կիճէ չօք գայիֆլէնտի, էօյ- լէքի կիւճ իլէ հարաքէթ իտէր խտի : Սաալահչայն ոլիրաղ իւճթէ կէլիպ, եէրէ սիւրթիւնէրէք սիլհա- րէ պիրաղ օտուէ թէքրար սէօնմէսին իշին աթէշ- չէ պրաքապիլտի :

Ախշամա գարը հաստալըք թէքրար շիտտէթ- լէնտի, իսթէտի քի կիթսին աթէշը գալըրսրն, լաքին միւգտէտիր օլամատը, իմտի հէք շէյի թէքը էտիպ էօլիւմ թէտարիքի կէօրմէյէ մշապուր օլտու : Վադա օ կիճէ իւք կիճէ կիպի չօք սըզընթը չէք- մէտի իսէ տէ : օճակըն աթէշը սէօնտիւկիւնիւ, վէ եանընտա օլան սույուէ դօգտուկուէնու կէօրիւպ աննատը, գալալընըն թէլաշ վէ մէրաքընտան հաստալըր գուտուրտու, էօյլէ քի Ռոպէնսօն եաթ- տըրը եէրտէն գըմըլտանմայա միւգթէտիր օլամա- տը : իմտի ֆիլքրինէ գօլտու քի գայրու էօլիւմ

եաղքնտըր քէնտինէ, էօլէճէք դուրթուլաճաճ : Պու շաղըք եալընըղ չօք գուվլէթլէնտիթի քէն- տինի, քի պու կէրի տէօնիւմէզ եօճուլուքտան ի- չին հաղըրըր կէօրսիւն, վէ սըաղ իլէ տուա իտէ- րէք կիթսին դուրթուլուէ տիւնեատան : Տէրու- նի տիլտէն թէքմիլ թէէօլպէ էտէրէք էվլէա կիւ- նահլարընա մաղֆիլէթ մաթլուպ, պատէհու Այ- լահըն վէրտիկի պէրէքէթլէր իշին թէշէքիւր թադ- տիմ իլլէտի :

Պուհտան սօնրա աթալարը իշին, էյլիք պու- սուշար վէ Ալահ իլէ թէսէլլի օլսուշար տէյու տուա էյլէտի : վէ սօնրա էօլմէզ րուհինի, սէմա- վի մէրհամէթլի փէտէրին եէտինէ թէսլիմ իլլէտի : Պուհտան սօնրա տախի ուղանաը թէսէլլի իլէ պէ- րապէր էօլիւմ միւնթաղըր խտի : քէնտիսինէ էօյ- լէ կէլիւր իտի քի էօլիւմ եաղաշմըշտըր, չիւքէ սըզընթըր փէք ղիյատէլէնտի, կէօքթիւ իւըըր- տայարաք չըքըպ էնմէքտէ, վէ նէֆէս ալըպ վէր- մէսի փէք միւշքիւ ղիմայա պաշաուր : Օ՛ֆ «տէր իտի, էօմրիւմին սօն տաղիկէսի իշթէ եէթիւտի- օնա տայիմա միւնթաղըր իտիմ» : Պագարըն քի ախանաղ, եիւրէ կինէ պիր թէպէտտիւլաթ կիրտի, քի էօլիւմ իշինտէ կէօրմիւշ տէյիլ խտի : պիրաշն նէֆէսի տուրթուլուպ պաշընը էյտի, վէ տույղու- աուղ նէֆէսիղ օյարաք գալտը :

ՕՆԻՔԻՆՁԻ ՎՈՒՓՈՒՆԹ

Նասըլ քի սէօյլէտիք՝ Ռոպէնսօնուն իւզէրի-
նէ օ պէօյիւք թէպէտտիւլաթ իէլտի իսէ պաշը-
նը ասըպ հարաքէթսիզ կէշտի : Էօյլէ քի էօմիւր-
տէն զիյատէ էօյիւմէ հազըն իտի : Լաքին չօք կէշ-
մէհիպ մէղքիւր ուշուշուկուքտան պիրտէն ուշան-
տը , եէնիտէն ազլը պաշընա կէլիպ տէրունտէն
շիտտէթլի ան իտէրէք պիր նէֆէս ալտը : Կէօ-
զիւնիւ աշըպ տէօտ թարաֆա պազար իտի քի նէ-
րէտէ օլտուղունու աննասըն , պիրազ իւթէ կէ-
լիպ , պու տէրէճէ սէֆալէթ իշինտէ նասըլ սաղ
գալապիլէճէկիւմ տէյու շիւպհէլէնմէյէ պաշլատը .
լաքին հէմէն պու շիւպհէլէրի ֆիրքիւնտէն չըքա-
րըպ՝ չէքտիլէրիւնի տիւշիւնէրէք թէէսսիւֆ էթ-
մէյէ պաշլատը , չիւնքի էօմէք հաշամաքտան թաթ-
լը կէլիւր իտի :

Վազա փէք ազիմ զայիֆլիք իշինտէ իտի իսէ
տէ անճալ շիտտէթլի խուսուպի պիր աղլըսը եօք
իտի : Մէղքիւր հիպպէթլի սըմակլըք իշինտէ իւզէ-
րիւնէ էյի պիր թէք կէլտի . քի չօք սընէթ վէրիճի
իտի . անըն իշին լամա տէրիսլյէ պիր էյի էօր-
թիւնտիւ . հարըմ սաաթ կէշտիկտէն սօնրա թէք
տուրտու քէնտիսի տէ չօք բահաթ օլտու . լաքին
սու հանընտա քալմամըլ վէ սուսուղլուկունտան
գալրուլմայա պաշլամըլ իտի . պաքտըքի պիր գաշ
լիմօն վաբիտի , պիր թանէսինի աղղընա ալըպ պիր

թազըմ կիւնլիւքիլէ գապուկունու գօֆարըպ , սու-
յունու էմէրէք սուսուղլուկունու կէշիպ եիւրէկի
սէրիւնէնտի , սօնրա պիր ուշու կէլիպ իւզէրիւնէ
սաալանա գատար պիրէյի ուշուտու վէ վիճուտին-
տէն թուրմայըպ պուղու չըքար իտի :

Ռոպէնսօն նէ վազթ ուշգուտան ուշանտը ի-
սէ , եիւրէկի չօք իահաթ օլտուղունտան իլք կիւն
չէքտիլէրիւնի տիւշիւնէրէք ազիմ մէսրուրլյէթէսպ
իյլէտի : Չիւնքի խասթէլիկի բեամիլէն թաթլի օլ-
մուշ , վէ զայիֆլիկիւնտէն մաատա պիր շէյի եօք
իտի : Չօք կէշմէյիպ իշտահը տաթի աշըլտը . պիր
թանէ փիշմըլ էլմա ալըպ վէ իւզէրիւնէ պիր բար-
չա լիմօն սըգաը պիրազ եէտի :

Լամալար՝ իքի կիւն սահիպօղ գալմըլ . աշա-
կընըն տիպլինէ եաթմըլ սէֆիլ սէֆիլ Ռոպէնսօնա
պազարլար իտի . վէ քէնտիլէրիւն սահիպի աճապա
էլիլէշէճէք մի տէյու աննամաք իսթէրլէր՝ կիպի
կէօրիւնիլօլըպ իտի : Պու հայլմալար տէվէ կի-
պի օլտուքլարընտան խայլի միւտտէթ սուսուղլու-
կա տաղանըրլար :

Լաքին Ռոպէնսօն գիյատէ զայիֆ օլտուղուն-
տան տէրմանը եօք իտի , քի գալըպ մէգքիւր հայ-
վանլարա պազըպ սու իշլիւսին . չիւնքի պունլարը
եաթիմայա վազթ իսթէր իտի : Լաքին իլք տութ-
տուկու լամա գաբունուտն հանընտա տուրուր ի-
տի . կէլիպ սահիպլինի ժանընտ հանաշտը . օտա-
լի զայիֆ գուվլէթլյէն գապը գօյուպ լամատան
պիրազ սիւտ սաղտը վէ իշտի :

Օ կիւնիւ բահաթ պիր էյի ուշուտու . կիւնէշ
անասընա կիրոքտիւքէ ուշանմատը . նէ վազըթ
ուշանտը իսէ իշտահը փէք աշըք եյէճէք շէյ իս-
տէք , իմտի պիր քաշ փիշմըլ եէր էլրասը ալըպ

իրմոն սուշու իլէ եկտի, քիֆայէթ իթտի քէնտի,
նէ . երնէ ուշուտու :

Պու ուշուտու նէ գատար չօգ տէվամ իթտի ի
աէ . օ գատար տախի զլյատէ րահաթ օլտու Ռու
պէնսոն , վէ սըհէթ պուլարաք էօյլէ գուվէէ
կէլտի իւղէրինէ , քի ֆերտատը կիւն ալակա գալ
գապիլտի , վէ պիւր գաջ ատըմալայա տիւշէրէ
թէճրիւպէ իթմէյէ պաշլատ : Տըշարը Հապիկէ կիւ
պէլա կլտէպիլտի , վէ օրատա կէօղիւնիւ գալտը
ըրս պագտըքի կիւնէլին զլյատը աղան ետըրաք
լարընտան կէչէրէք ելուգիւնէ վուրտու . իշթէ ա
նըն թաթլը սըճակընտան ճան ալըպ դանն էթտ
քի եէնիտէն տիւնեայէ կէլտի . իմտի պաշլատ
չաղըմայա . « էյ էպէտի էօմրիւն մէնպալ օլա
հայթըմըն Ալտըն , պի նիէայէ չիւքիւրլէր օլու
սանա , քի պէնի պու տէֆա տախի կիւնէլին ըշըլ
նը կէօրմէյէ լայըք իյէտին . զիրա հիքմէթլի ըշըլ
իլէ տիւնեայը ճալըլանտըրըր : Թէշէքքիւր իտէրիմ
սանա քի պիւթիւն ճիւնս պէնի պըրաքտը , լաքին
սէն սըրաքմատըն , չիւքիւրլէր օլտուն անա , սէնքի
էօմրիւմիւ եէնիտէն պանա ինսան պուշուրտուն » :

Ռոպէնսոն պէօյլէ հարարթիւն իշպու թէֆէք
քիւրլէրի էթտիքտէն սօնրա . հիքմէթլէ խալը օլուշ
շէյլէ իւղէրինէ թէճահիւպ իթմէյէ պաշլատը , պաղը
քէրրէ կէօղլէրինի գալտըրըպ կէօյլէրին ալ հիսապ
կէնիւ ճայկընըկը , պաղը քէրրէ եէնի եէշիլէնիմի
աղանլարըն վէ կիւղէն կիւղէն չիւշէլէնիմի ֆիտան
ճըգլարն իւղէրինէ տիգգաթ վէ նազար իտէրիտի
վէ պաղը քէրրէ տախի աէվիլիւ լամալարը իւղէ
րինէ պաղըպ գալըրըր : Օլար իսէ էթրաֆընա տի
զիւպի , սայքի Ռոպէնսօնուն քէսալի սըհէթ իյ
էտիկինէ չաղ ու մէսուրը օլուրլար իտի : Ռոպէն

սոն պուշլարը տիգգաթ էտէրէք , թաթլըք իլէ
եիւրէկի փէք չօք թահրիք օլտու : Քաջ քի թաշ
րա չըգըպ հալա ալըր , վէ սու իլէ սիւտիւ պի
րիպիլինէ գալըշտըրըպ իլէր իսէ իտի , տահա զի
յատէ իւրէկի ալըրա սըհէթ պուլուր իտի : Չօք
կէչմէտի էվիլէրի գուվէթինի պուլտու . վէ էվ
վէլէր օլան իշլէրինի իշլէմէյէ պաշլատը , էվվէ
էմրիւմէ եէնի եափտըրը գապար ֆուրուն իշնտէ
նէ հալ օլտու տէյու պագմայա կիթտի . հալան
ֆուրունա աշտը իսէ աղիմ մէսուրիլէթ քէսալ
իլլէտի . չիւնքի պաքտը քի քեսֆիէյի քապար
էօյլէ պիւր էյի պիւշիւ թաշ քէսիլմիլէր իտի , քի
ուստա չէօմիկէի օնտան զիյատէ իյի եափապիլէ
մէզ իտի :

Պատէհու գալըպ օճակըն եանընա կիթտի
աթէշ սէօնմիւշ օլտուդունու կէօրտիկիւ կիպ
չօքճա թէէսիւֆ իլլէտի . ախ վախ իտէրէք պա
շընը էյիպ պիւր գապարըն վէ պիրտէ ֆուրուն
նուն իւղէրինէ պաքար իտի : Անճակ քէնտիլինի
ղապլթ վէ թէէսիւֆիւնի թէսկին իտիպ չէօյլէ սէօյ
լէյէրէք « Պատէրի իլանի քի պէնի գալըրարաք
աղտէմէէ օ աթէշի պանա վէրտիկի կիպի , նէ դա
ման իսթէր իսէ մատէմքի էլլիմտիլթ թէքրաք վէ
րէպիլի , էկէր քէնտի միյասիպ կէօրիւսէ , պէն
մարոււմ դալմամ » թէսէլլի օլուր իտի :

Ռոպէնսօն թէճրիւպէ իլէ պիլլի քի օրատա
ղըլ օլմատըկընտան սօլուկտան գօրգմաղ վէ ա
թէշիւղ օլապիլի իտի : Աէ վագա չօճուկուկուն
տան պէրու պիւմիւ եէմէք վէ էթ եէմէյէ ատէթ
իթմիւ իտի իսէ տէ , պաքտը քի լայլի կիւճիւք
չէքմէքսիլլին փիւմիւ շէյ եէյէմէյէճէք , եալընըպ
սիւա վէ միլլէ եէյէրէք եաշայապիլլէճէք իտի :

պունժան սօնրա ֆիքըրինէ գոյտու քի եափտըը
գապարըն իշինէ սիւտ տօլտուրուոն վէ թէրէ եա-
ղը եափրալ, եէր էլմասը ին պիրըքտէ եէյէրէ
իտարէի նաֆագա իյէսին, չիւնքի փէք թաթը
օլուր: Պաքտը քի աղամ գապ եափմաք միււմքիւն-
սիդ խոի: Թէ՛նքիւպէ էթտի քի աճանպա թօփրաք-
տան եափտըը պէօյիք պիր գապըն իշինտէ եա-
փապիլիբ մի, խոտի նէ քաաար քի լաղըմ խոի ի-
սէ օ քաաար սիւտ տօլտուրուոյ, պիրտէ տիւզ
օտուոն եափտը պաշլատը սիւտիւ անըն իլէ վուր-
մայա, վէ տուրմայը պաշլը եօգարը օ գաաար
գարընտըրտը քի եաղը իւսմէ կէլիւ պրաւնը ալ-
ըրտը, պատէհու եաղը պիրէքթիրիւ պիրաղ թուզ
իլէ գարընտըրտը:

Իշթէ պէօյէլիքէ պու իսթէտիկի շէյ տախի
թէքմըլ օլտու, լաքին իշպու իճատ իթտիկի ուս-
տալըը իւզէրինէ մէսուրը օլաճակը սըրատա ֆիք-
ըինէ կէլտի քի աթէշ օլմատըը իշին եէր էլմա-
սընը փիլիթէմէյէճէք խոի, չիւնքի եաղ իյէ փիւսէ
խոի փէք ալեա օլաճակ խոի, ֆագաթ աթէշըզ
չարէսինի պուլմաք միււմքիւնսիւզ խոի: Պու սէ-
պէպտէն եիւրէկի սըզըլպ թէրէ եաղընը պիր թա-
րաֆա աթը վէրտի: Իշթէ թէքար բվէլէի կի-
պի ինթլյաճաթ իշինտէ կէօրմէյէ պաշլատը քէն-
տիսինի: կէրչի իսթիրիտեալար սիւտ ֆօքօ ճէվի-
ղի վէ գուրուսուլէ Էթ՝ եէմէք եէրինէ խոմէթ ի-
տէսիլիլիլէր խոի իսէ տէ անճակ պիր գաղա զու-
հուրիյէ 'եինէ պուսլար տախի էլտէն կիտէրէր
տէյու թէֆէքըլու խոէր խոի: Ռոպէնսոն պու
եօլտա տիւշիւնըրէք ալթ իւսթ օլուպ ֆէնա օլտու:

Խոտի գաթի ումուտ օլարաք՝ չիմտի նէ եաք-
մալը տէր խոի: Վագա ալէթսիզ եալընըզ իքի էլ

իլէ օ գաաար շէյլը եափմըլ խոի իսէ տէ, ֆա-
գաթ եիւրէկի գըրըլպ, քէնտիսինէ էօյէ կէլիւ
խոի քի, պուստան սօնրա պաշկա պիր շէյ եաքա-
մայաճակըմ չիւնքի տիւշիւնմէկէ գուտրէթիւմ գալ-
մալը: եալընըզ գալան էօմիրմիւ պօշ կէշմէք վէ
իւշիւմէք իլէ կէշիլէճէկիւմ, Ռոպէնսոն պուստան
պաշկա թէէնսիւֆլի հալ օլապիլէմէզ, զիրա հէր
շէյտէն եիւրէկի քէլտիտի, չիւնքի գաթէն էօյէ
չալընմայա ալընմը, միւֆիտ գաճմէթլէրէ չալըն-
մաքսըզըն պօշ տուրմուշ տէյիլ խոի: Չէ մէհուր
պուստ տախի տիւշիւնիւր խոի քի: պէօյէսի պիր
եալընըզըքտա հէր պիր մուսվէնէթտէն մահրում
հալտէ պօշ վագթ կէշիլմէք պէօյիւք գապահաթ
տըր: զիրա գայրէթ իլէքեաֆֆէյի գարուրէթ թէք-
միլ օլապիլիլ տէր խոի:

Պախլթի սլյաճ Ռոպէնսոն պու եօլտա տիւ-
շիւնէրէք ատանըն իշէրիսինտէ պիր պու թարա-
ֆա պիր օ պիր թարաֆա կէշմէյէ պաշլատը: չիւն-
քի պօշուրքտան խէլաս օլմաք իշին չալընմաք իւզ-
րէ պիր շէյ պուլմակա միււզթէտիր օլտու: Խոտի
հէր շէյի պրազըլպ, կիճէ կիւնտիւզ նաաը՝ օլուր
քի պիր ուֆաք կէմի եափապիլիլիւմ տէյու տիւ-
շիւնմէյէ պաշլատը: չիւնքի եալընըզըքտան չօդ
պէօյիւք սըզընթը շէքմէքտէ խոի: պա խուսուս
աթէշ սէօտիւքտէն սօնրա, տուրմայըզ գայղը
աթէշ սէֆալէթտէն գուրթիւլապիլիւն: վէ մէմուլ խոէր
խոի քի Ամէրիզանըն գարա թարաֆը օրայա եա-
ղընտըր: էկէր քի պու ուֆակ կէմի եափաճակ օ-
լուր իսէ, գապիլտիր քի տէնիզ իշինտէ էթթէ պէ-
րի կէշէրէք գարա պուլտուոն ատամ կէօրմիւն:
Պիւթիւն պու միւթալաս իլէ իհաթէ օլուր: պու

տիւշիւնէն իլէ պիր կիւն գաղզալ միւնատիպ պիր աղան արամայա կիթտի . քի իշինի գաղզարաք պիր ուֆակ կէմիճիկ եափսն : Ատանն իշերիսինտէ էօթէ պերի կէզէրէք կէօրմէտիկի եէրէրէ տախի կիթտի , վէ օրալարտա չօգ աղանլար կէօրտիւ . վէ հաթթա իւզէրէրինտէ մէյվէ տախի օլուպ , աճապա եէնիլի՛րմի տէյու թէճրիւպէ իտէր իտէ : Որատա պիր թագմ օթլուք պուլտու , քի պուղտայ՝ քէլլէ պաղլամը՝ էօյէ էյի քի հէր պիրինին իւզէրինտէ իքի եիւզ թանէ պուղտայ վար իտի . կիւզէլէ մէրճան թանէսի կիպի եէքտիկէրինէ տիւզիլմիշ իտի . թէհայլարտէ գալարաք մէսուրու օլուպ , իսթէր քի էքմէք եափսն , լաքին նասը՛լ ուն եաբաճակ , վէ աթէշուր պիւրիւճէք իտի : Անճակ պիր դաչ պաչակ գօբարուպ , իսքեան էթտիկի մահալին եանրնա էքմէք իշին կէթիրտի :

Պիրազ իլէրի կիթտի եէնի պիր աղան կէօրտիւ իւզէրինտէ իրի իրի թօիուլլու մէյվալար ապըմըշ իտիլէր , պիր թանէսինի աշտը իտէ իշինտէ պիրիպիրինէ ույմազ չէշիթիլ ալթմըշ թանէ պառտէմ վար իտի , վագա իշթահրնա էյի կէլմէտի լէզզէթի իտէտէ , էրկինլէրինտէն պիր քաշ թանէ թօրպասը իշինէ գօյտու սու մէյուպէ Գագաօ մէյվասը տէնիլլու , քի Չիթլաք պուռուռն իլէ եաբըլլու : Էն նիհայէ պիր պէօյիւք աղան եանրնա վասըլ օլտու , քի էսլա թանըմազ իտի , մէյվալարը Գագաօստան իրի իտիլէր , լաքին դապուկ եօգ , պիւթիւնիւ վէք լէզզէթլի՛ էթ իտի . պու աղան եօգարըտաքինէ՝ վէք պէնկէր իտի , այնի հալտէ աշաղտան եօգարը եիւքսէլմիշ , եալընը ուճոռտա պիր քաչ եափաքլար պիթմիշ թամ պիւշիսինտէ , քի տիշ պուտաք աղան տէնիլլու իմիշ

շիւնքի պու մէյվալարտան էքմէք (1) եափարլար եէրլէր իմիշ :

Ռոպէնասն պաքտը քի աղանքն քէօքիւնտէն եօգարը պիրազ գաղընմըշ չուքուր վար իտի . պիրաէն ֆիքրինէ տիւշտի . աիւշիւնտիւկիւ կէմիլէ վէք մինասիպ իտի . էկէր քի քէսիպ իշինի մըքաարը քիֆայէ քաղըտա իտի : Լաքին պու ճէսիւմ աղանք քէսմէք վէ պու միւֆիտ շէյի եափմաք . աշուրի գանմէթ իսթէր օլտուղոռտան աղմ իսթիւրապա տիւշար օլտու : Խայլի միւթալաա իթտիլաէն սօնրա . պիր շէյէ գարար վէրմէքսիլին մահալինէ կէրի տէօնտիւ . եալընը օրայըգայպ իթմէմէք իշին լիլնէ տիգգաթ իտիւպ նշան գօյտու :

Ալէճէկի վագթ , չօքտան պէրու արզու շէքտիկի տուտու գուշուռուռն պիր եուվասընը պուլտու եօլ իւզէրինտէ . շիւնքի պիր աղան իւզէրինտէ՝ իշինտէ եալընուլարը իլէ պէրապէր եուվալը կէօրտիւ իտէ , պիրազ չըգըպ եուվայա էլինի ուղատարաք գուշարը թուլթու . լաքին պէօյիւմիւշ վէ գանատարընը կէլմիշ օլտուղու իշին ուշտուլար . եալընը պիր թանէսի օ տախի հէփսինաէն զլյատէ գաիֆ օլտուղու հասէպլիլէ թուլթապլիտի վէ իւզէրինէ օլ գատար մէսուրու օլտու քի գանն իտէրսինքի պիր խաղինէ պուլտու :

Ալէշի պու շէյ քիլգէ պիր հաֆիֆ չօճուլլուկ կէլլը , քի տուտու գուշուռուռն գարընը պէօյիւ օքատար պէօյիւք կէօրիւնիւր իտի . լաքին էկէր

(1) Ամէրիգալար պու աղանքն մէյվսինի թօլար սու իլէ փիւլիլը վէ սօլուտուքտան սօնրա փարչա փարչա եէրլէր իտի , շիւնքի էքմէք եէրիւնի տուլթար իտի :

պիղ աստի Թուպէնսոնուն հէրինտէ օլա խաիք ,
օլ զաման իյիճէ աննար խաիք քի ինսան գումբանեա-
արնտան մանրում օլմանք նէ պէ օլիւք սէֆիլիք տիր :

Աղըպէթ Թուպէնսոն մանալլի մախսուսէնէ
վասլ օլուսլ . տէրադասլ պիր գաֆէս եաթիւլ տու-
տու դուլունու իչինէ գօյտու վէ եաթարիւր
մանալին եանընա աստը , չէօյլէ քի օ ախլամ եէ-
նի պիր աստ կէմլիլ խի քէնտինէ :

ՕՆ Ի Ի 2 Ի Ի Ն Ա Ի Ի

Վ Ո Ի Գ Ո Ի Ա Ի Թ

Պիւթիւն կիճէ Թուպէնսոնուն Ֆիքրինտէ կէ-
մի եափմաք կէղէր խաի , էօյլէ քի կէօղլէրնի գա-
բամայտ միւրթէտիր օլամատը : Տայիմա տիւշիւ-
նիւր խաի քի աճասլա աղանք քէսէյիմի . քէսմէ-
յիմ մի . չիւնքի կէմիի եափմաք իւղըն չիւպէ-
լէնմիլ խաի : Պիր տիւշիւնիւր քի չայըշսըն աղանք
քէսմին , պիրտէ տիւշիւնիւր քի թէրք իթսին պօշ
հէրէ չալըմատըն վէ օլմայաճակ չէյէ էլ վուրմա-
քըն : Մատէմ քի աղաճըն իւղէրինտէ միյվէլէր վար
ըտը քէսմէյէ գօրդար խաի . Ֆադաթ կէմինին Ֆայ-
տէսինի տիւշիւնտիւրքէճղ քէսմէյի աւհա զլյատէ
խտէր խաի . քի անըն իլէ հալընըղ կիտիսլ աստմ
պուլապլէճէք վէ օ ինսանըղ չէօլ իլինտէքի եա-

լընըղըքտան գուրթուլաճաղ խաի : Ասգա օգա-
տար աղանք քէսմէք վէ իչինի գաղըրպ կէմի
եափմաք , չէթին վէ ուղակ պիր չէյ խաի , սայ քի
գապլիսիղ խաի . զիրա թաշ պաթատան պաշկա
պիր չէյի հօղ , Ֆադաթ միւտապլէմէթլէ չալըշս
թէնամմիւլ իլէ մշմուլ էտէր խաի քի իչի պաշա
կէօթիւրսին :

Թուպէնսոն պիւթիւն կիճէյի պու եօլտա միւ-
թալասալէր իլէ կէչիւրիսլ , հէր եափաճակ չէյլէրի
կէօղլէնիւն էօնիւնէ կէթիւրէրէք տիւշիւնտիւր մա-
տամքի պիր չէյի էվլէլա պիր էյիճէ տիւշիւնմի-
տիւրքէն պաշլամմալը իթթիլիտղ իլէմիլ խաի :

Օլ վաղթ քէօթի կին թէմիլի Ֆիքրինէ տիւշ-
տիւ , չէօյլէ քի , քէլպին պիրսի աղընտա պիր
վարչա էթ իլէ կիւղէրէք չայտան կէչիւրէքն , քի օր-
կէանի սուլուն իչինտէ կէօրտիւկիւ կիպլ աղըն-
տաքի էթի պրտաղը վերտի : Թէքար րէնճպէր-
լէրին իլինի Ֆիքրինէ կէթիւրտի , չէօյլէ քի րէնչ-
պէրլէր եէ հէճէքլէրի պուգտալարը , աղըլասըն-
տա քէսլէրիտէ էօյլէ սաղարար չիւնքի դիյա-
տէ մէնֆաթթ վէ չօգ մաշսուլտար օլուրար իկր-
չի , տէր խաի , քէլպին իչի ճահիլճէ խաի . զիրա
քէօրկէնիւն արդասընտան կիթտի պօշա չըքտը :
Նաքին րէնչպէրլէրինքի թէտպլիլի վէ ումուտու
գավի վէ սահիս տէր , վէ չօք տէֆա տախի զի-
եատէ դաղանըլար . կէրէի օլապլիլ քի գաղաչն
պաղը քէրլէ գայալ օլուր վէ քէտէր կէլլը : Եօյլէ
իսէ լաղըմ տըր քի պէն պու իքինճի վուգուաթա
հէլթչնիւրէք տէվասի սասըր իլէ սայ ու դայրէթ
խտէյիմ . քի նիսայէթ պու աղաճաճան պիր կէմի
եաղմայա մշմուլ խտէպլիւթիմ :

իչ պու աբղու խախէճէք թէտալորի Ռոպէն-
սօնուն եււրէկինի թաշրիք խաշրէք Ֆիքրինի չէ-
վիրտի, քի պիրտէն պիւտ եաթտըկը եւրտէն եօ-
գարու սըլալայ, պալթայը ալտը աղածըն իւզէ-
րինէ սըլալայը պաշլատը քէսնէյ . Պէօլէսի պիր
հիյպէթի գահմէթէ թէչպպիւս իտիպ, վէ տա-
եանարաք փէք Ֆէնա սըզընթը չէքիպ, սայրիսի
օլսա պին քէրէ գաթի ռուստ օլուէ օլուր իտի .
հաթթա իլը տէֆա վուրսուկուսան պալթայը է-
լինտէն պրաքըր Թաշ, չիւքի սապըրը ատէմօլ-
սա պու գահմէթէ տէյրիքի եալընըդ ազըլըզը
անճակ միւմքինսիդ տախի տէյէրէք հիւքիւմ (1)
խաշր իտի :

Լաքին Ռոպէնսօն թէճրիւպէ կէօրմիւլ օլուպ
քէնտիսինէ թէչպտիլ գապուլ իթմէզ պիր շարթ
վազ իթմիւլ իտիքի, Ֆիքրինէ գօյտուկու չէյ տէ-
րադապ թէրք էթմէսին . էկէր պէօլիւք պիր միւլ-
քիւլաթ տախի էօնիւնէ չըքարսա, նասըլ պու իլ
տէ աշիքեար օլտու : Կէրչի հէր նէ գասար դի-
եատէ չէթին օլսա տախի գահմէթի, էսլա եիւ-
րէկի կէվէմէզ իտի : Իմաի սասպահտան էօյէյէ քա-
տար տէվալմի չալըըր վէ միլեօնլարճա պալթայը
վուրուր կիւճպէլա պիր փաչա եւր քէսէպիւրի ե-
տի : Պուստան շու նէթիճէյի չըքարըր իտի, քի նէ
գասար աղիւմ գահմէթ վէ չօգ վազթ իսթէր օ հիյ-
պէթիւ աղածը քէսիպ պատէհու կէմի եափմաք :

Աննատըր քի պու իշ չօք սէնէլէրէ միւհթաճ ,

(1) Պու աղաճ Ամերիգատա չօք եէրտէ պուլու-
նուր . քի եիւքսէլլի էսի վէ գալընըկը պէշ գա-
տէմ տիր . Ամերիգալլար գանթ տէնիւնէ կէմի-
ճիյէղի պուստան եափալար :

իգթիգա էթտի քի վազթի նըղամա գօյսուն, վէ
վազթի թագսիմէ գօյտուկու կիպի գաթի ռուստ
օլմատըն, Չիւնքի թէճրիւպէ էօյրէթմիւլ իտի քի,
գահմէթի էօմրէ փէք իգթիգալը տըր :

Իշթէ Ռոպէնսօն վազթի պէօյէ թագսիւմ իթ-
միւլ . սասպահտան էրքէն եէրինտէն գալգար տօղ-
րու բուսարա կիտիպ էլինի եիդիւնիւ այաղընը
եալգար իտի . սիլէճէք պիր չէյի օլմատըկը էճիւ-
տէն քուրուսուն տէյու պիրազ տուրուր, պատէ-
հու կէլիպ բուսարսըն կէյինիւր . իսքեան էթտի-
կի մահալին իւզէրինտէք տաղա չըգար . կէօղիւ-
նիւ սայիր եէրէ կէգտիրմէտէն . պիր տիւզիւյէ
ուֆուգուն տիլպէրիլիկինէ մայիլ օլարաք նազար
իտի իտի :

Թապլյաթըն պու հիքմէթլի մէնզարէսի եիւ-
րէկինի էօյլէ պիր թուլուտուրուր իտի քի եիւ-
զիւնիւ թօփրակա վէրէրէք քէմալի մահճուպիլէթ-
լէ ճէնապ եարատանա սէճտէ իտէր իտի . վէ մէմ-
նուն օլարաք ծնլարը եարաթտըկը իչին Ալահա
չիւքիւրլէր վէրլըր տուայը թէքմիլ իթմիւլ տէն սօն-
րա լամալար կէլիւր ծնլարը սաղար վէ հանկիսի ս-
զալմըլ վէ հանկիսի չօղալմըլ իսէ ծնլարա նազար
իտէր, սաղտըկը սիւտտէն պիրազ եէր գահվէ ալ-
թը իտէր գալանընը հըֆղ իտէր իտի : Իշթէ կիւ-
նիւն իլը վազթինի պէօյլէ կէչիրիւր . պատէհու
տէնիդ քէնարընա կիտիպ իսթիրիտեա թօփրաք է-
կէրքի սու չէքիլմիւլ օլուրսա իտի չիւքի կիւնտիւզ
եէմէկինի իսթիրիտեա տան թէրթիպ իտէրպէ
տի օլուր իտի . եօղ իսէ պիւթիւն իգթիգա իտէն
չէյէրի ալըպ տօղրու կէմի եափաճաղը աղածըն
եանընա կիտէր չալըըր . լամալար իսէ պէրապէ-
րինտէ կիտիպ աղածըն եանընա կիտէր չալըըր :

լամալար իսէ պէրապէրինսէ կիտիպ աղաճըն ետա-
նընտա եայլըլըլար իտի :

Տէօրթ սաաթ կէչտիքտէն սօնրա • հաստէն
գլխատէ սըճաք պառար իտի • պու աբառայ էկէր
սապանալըն իսթիրիտեա թօփլամառը իսէ իշի պը-
րագըր թէքրար տէնիզ քէնարընա կիտէր • հէմտէ
կիւնտէ իքի տէֆա տէնիզէ կիրիպ եայլընսըր, պու-
տէհու լամալարը ալըպ իսքեան էթտիկի մասալէ
չէքիլըր իտի : Իքինճի տէֆա օլարադ լամալարը
սաղար բէյնիր եաթիմաք իշին թէտարիք կէօրիւր •
անըն իլէ քէնտիսնէ քէֆայէթ իտէճէք տէրէճէտէ
եկմէք փէյտա իտէր իտի • եանի բէյնիր, սիւտ,
իսթիրիտեա քօքօ : Պուշարըր եէեէրէք մէնտուն
օլուր իտի, չիւնքի սըճադ մասալ օլտուղունտան
չօք շէյ եէնիլէմէզ, էկէր սօլուկ պիր մահալ օլ-
սա իտի, իքի գաթընը եէսէ անճաք տօյապիլըր
իտի : Կէրչի չօճուկուքտան ալընըլ օլտուղու ի-
շին էթ եէմէյէ չօք արղուտու վար իտի լաքին
նէֆսինի էօլտիւրէրէք վաղթինի կէչիլըր իտի
սուֆրանըն իւզէրինտէ տուտու դուշու իլէ օյնա-
լըր • շէյ եէտիրէրէք պէրապէրինտէ սէօյլէլըր չօք
տէֆա պիր շէյի էօյլէնտի վէ սէօյլէսին տէյու
թէքէքրիւր իտէր իտի :

Ռոպէնսօն եէմէքտէն սօնրա աղաճըն քէօր-
կէսինտէ քէնտիսի լամալար՝ վէ տուտու դուշու
պէրապէր օլարաք սէօյլէլի օյնալըպ քէյֆիլէն-
լէք պիր սաաթ մըքտարըր րահաթլանըր իտի :

Պիր կիւն տուտու դուշու «Փօյ» լուզէթինի
թէլէֆիլիւ իթտի իտէ • Ռոպէնսօն իլիթտիկի կի-
պի սէվինճիստէն ալթ իսթ օլտու : Ընսան սէսի
զանն իտիպ նէ եաթիմաղընը պիլմէզ իտի • օլ-
տուղու մահալ պիր ստա վէ պէրապէրինտէքի հայ-

վանլար լամա վէ տուտու դուշու օլտուղարընը
ուսուտառըյա գատար ֆիլըրի գաթըլըր, ինսան-
լար իշինտէյիմ զանն իտէրիտի : Նիհայէթ ազըլ
պալընա կէլիպ կէօրիւր քի հալէ օլ մէյուսիլէթլի
եալընըլըք իշինտէ տիր, պալառըր ախ ուզար ի-
տէրէք վէ քէնտիսնէ աճըյարաք «գիլալըր Ռօպէն-
սօն» տէմէյէ • Պու արատա աղաճըն եանընա չա-
լըլմայա կիլթի • Տայիմա իքի սաաթ պիր տիւզի-
յէ չալըլըպ, պատէհու ախաւամ դարըր տէնիզ
քէնարընա կիտէր եազանըր վէ իսթիրիտեա թօփ-
լար իտի : Պագի գալան վաղթինի իսէ պախէէ գա-
ղըյարաք վէ շէյ տիքիւրէք կէչիլըր, պաղը Մաիլ
թապիր օլունան պուղտայ էքէր, պաղը եէր էլ-
մասը կէօթիւրիւր իտի • վէ պիր աթէչ պէճէրի-
րիմ տէ փիլիլըրիմ ումուսիլիլ վաղթինի կէչիլըր
իտի • Պաղը էքմէք աղաճընտան ալը եաթար, պա-
ղը ուֆակ աղաճարա սու վէրլըր, պաղը պախ-
չէնին էթրաֆընա չիֆթ եաթար, վէ պաղտա տիք-
տիկի ֆիտանլարըն տալլարընը քէսէր թէփիլըր ի-
տի, վէ ոլունուն իլէ պէրապէր ալլունուն տէօլտ
թարաֆընտաքի արաճարըն վէ ֆիտանլարըն տալ-
լարընը պիրի պ'րլինէ պաղլամաք վէ քէմէր կիպի
իւսթիւնի էօրթմէք իւզլէ չալըլըր տիգգաթ ի-
տըր իտի : Պու շէյլըրի իթտիքտէն սօնրա էկէր
վաղթ օլուր սա իտի, եայ իլէ նան ալըպ օդ աթ-
մայա թալլամ իտէր իտի :

Ախաւամ կիտէր թէքրար լամալարը սաղար
պատէհու եէմէք թէտարիք իտէր • վէ ախաւ եէ-
մէկինի այլըն վէ ելըրըլարըն չաղըր իլէ էէր ի-
սի • Ախաւամըն սօն տուտալընը իթտիքտէն սօնրա
իւզէրինէ թէֆէքքիւր իտէրէք, պաղը քէրրէ իս-
քեան իթտիկի մահալին իւզէրինէ չըքըպ ելըրըք-

լարեն կիւղէլիկի իւղէլինէ մայիլ ոլուր վէ ճէ-
նապը Յֆէրինտէնին ապամթինի թէֆէքըիւր ի-
տէր , պաղը քէլրէ տէ կէդէրէ տէնիլ քէնարը-
նա կիտիպ ախշամ ըլւղկէարը ալարաք սէրինլ-
նիր իտի :

Եաթմայա կիթմէքսիլին քէնտի քէնտինէ «Պու-
կիւնիւ նասմլ կէ չիրտին» . եաբատանընա պու քա-
տար էլլէլէրինի կէսնէտին իտէ աճապմ էլլէք-
քեանի Ալլաճ Փիթրինէ կէթիրտին մի . աճապմ
մէրճամէթլի Ալլաճ սէվիպ վէ թէ չէքքըիւր իյլէմէ-
յէ եիւրէկին թանրիք ոլունտունու . զանսթ վէ
սըղընթը չէքքիկին սըրատա ումուտունու քեա-
միլին ճէնապ իլուտայէ վէրտին մի . քէյֆլէտի-
կին սըրատա Ալլաճ ունութտունմու , Հէմ շէյ-
թանըն ֆիթրինէ պըրաքտըկը ֆէնա միւլաճադա-
լարը թէրք իթտինմի , եիւրէկին թանրիք իտէն
նըզամաըզ չէսվէթ արղուլարընա ելլթէնտին մի ,
աճապմ պու կիւն նէ խայր ալէլ իլլէնտինմի յ .
սիւպ իտի իտի :

Ռոպէնսոն իւպու թէֆէքըիւրլէրի իտէրէք ,
Հաշան զամիրի տախի օյմասա իտի , ճանը խօշ-
լանըր իտի , վէ Ալլաճ իղղէթլէմէյէ պաշար իտի,
զիրա քէնտիսինի ֆաղիլէթ եօլունա գօյսուն . վէ
քեաթիլ օլունա տէյու :

Պիլ աքս նէ վադթ կէօրսէ քի պիր խայր իւ-
լէմէմիլ . օ կիւնիւ էյի կէչիրմէմիլ , կիւնիւ գայալ
էթտիկինէ փէք չօք միւլէտտէր ոլուր իտի . վէ
էյի տինաարըք իճրա էթմէմիլ . նաթըլ քի մու-
գատտէմ հիքեայէ լյլէտիք քի աղաճարըն իւղէ-
րինէ բուզնամէ էմոալի կիւն՝ այ՝ իշարիթ իտէր .
վէ էկէր պիր գուսուք իթտի իտէ օ կիւնիւ աղա-
ճըն իւղէրինէ պիր խաշ նշան գօր իտի , չիւնքի

էթտիկի էքթիլիկին էյամէթի իտի , զիրա Հէր կիւն
կէօղիւ էօնիւնտէ օլուպ պիր տահա իթմէմէք իս-
թէր իտի : Իլթէ Ռոպէնսոն պու եօլտա քէնտի-
նի տօղրուլթմայա , կիւն պէ կիւն էյի օլմայա սայ
աւ դայրէթ իտէր իտի , չիւնքի հէր քէսէ էյի իպ-
րէթ օյապիլի , վէ պունուն վարըընա պաքարաք
հէր քէս՝ էյի թէֆէքըիւրլէր իտէրէք Փաղ վէ
խիւտաթէրէսթ օլմայա . վէ տուրմայըլ չալըշա-
րաք նէֆսինի խլան իթմէյէ , կիւն պէ կիւն բու-
հանի վէ տինտար օլմայա պօրճու տուրար , թա-
քի բուհ սէատէթի հալի պուլուպ խօշանընճայա
գատար , նասըլքի Ռոպէնսոնուն բուհի թէմիլ գա-
միր լիլ թաթլանմըլ իտի :

ՅԵՕՐՏԻԻՆԱԴԻԻ ՎՈՒԳՈՒԱԾ

Իլք վուգուաթտա՝ Ռոպէնսոնուն կիտիլինի
վէ գանմէթի արասընտա վազթի սըրայա գօյարաք
կէչիրտիկինի ելլըլ ելլինճէ հիքեայէ լյլէտիք .
Իլթէ իւշ սննէ պիր սուրէթտէ թէպտիլ օլմաք-
սըղըն պու նըղամ լիլ կիթտի : Պէօյլէ միւտալէ-
մէթլէ չալըշարաք , օ քատար վազթթ արասընտա
եափտըլը կէմի աճապ նէ քատար լիլրի կիթտի :
գալալը աղաճըն եարրանը քէսէմէտի , վէ քէն-
տինէ էօյլէ կէօրիւնիւյօր իտի քի աղալի տէօրթ
սննէ տալի իղկիլա իտէր եալընըլ աղաճը քէ-
սիպ աշարը ալըն :

Պէր կիւն պաշխար տիւշխմէյէ քի՛ պու
գատար սէնէ տիւր քի՛ պէն պու ատարտա իւքեան
էտէյորում, շխմէյէ գատար փէք ազ եէր կէ օր-
միւշիւմ. նէ այլալ շէյ տիւր տէյէրէք գօրգաք եիւ-
րէք ի օլտուղունու քէնտի քէնտիսին կիւղիւնէ
վուրուր իտի, շէյլէ քի ատանն պիւր ուճուն-
տան օպիւր ուճունա գատար նիւլին կէ զմէյէ կիւ-
տէմէտիւմ էկէր քի գօրգալ օլմաղ սա իտիւմ, գա-
պիւրիւք կէգտիկիւմ (1) սըրատա չօք միւֆիտ շէյ-
լէր պուլապիւր իտիւմ:

Պու միւթալաա օլ գատար գուվէթլէնտի քի,
ասլա իւշէնմէյիւ սապաշլալըն էրքէն եօլա չըք-
մայը ֆիքըրիւտէ իթթիւազ իյէտի: Օլ կիւնիւ Ռօ-
պէնսօն եօլուն հէր թէտարէքիւն կէ օրիւպ՝ ֆէր-
տասը կիւն եէյէճէք շէյլէրի լամանն իւզէրինէ
եիւքլէտիւպ ՝ քի իւշ կիւնիւք զտիւրէ իտի, սիւ-
լաշլարը տախի իւզէրինէ ալտըքտան սօնրա գա-
տէրի Նլտիւյէյէ քէնտիսին թէսլիմէն մէրտանէ
եօլա չըքտը. ֆիքըրի էօյլէ իտի քի՛ տալիմա տէ-
նիզ քէնարընտան կիտիւպ միւթլէնիւ օլապիւրի-
կի մէրթէպէ օրման իշէրիսինէ կիւրմէմէք, օլմա-
յաքի գուտուրիւն ճանապարարա թէսատիւֆ
իթսին:

Ելք կիւնիւ պէլլի պիւր վուգուաթ կէ օրմէտիւ,
տայքի օն սէքիզ միւ մքթարը իլէրի կէթմիշ իտի,
կէ օրաիւ քի հէր եէր կիւզէլ վէ քէնտի օլտուղու

(1) Պու ատա՝ միքտարի քիֆայէ պէ օլիւկ օլ-
տուղունտան Ռօպէնսօն պիւրաղ մահալլինի կէ օր-
միւշ իտի: չիւնքի իշէրի կիւթմէյէ գօրգալ իտի.
եալընըզ եազըն եէրլէրէ կիւթմիշ իտի. ֆազաթ
ատանն ուղունուկու 24 լաքին էթրաֆը 70 միւրիտի:

էէրտէն չօք էյի մահալապար վէ քէտինի իյէնտիկի
էէր էն մահալապարը հէր իմիւշ, չիւնքի չօք եէր-
լէրտէ նէվ պէ նէվ աղաճար պուլտու, վազա
չօղաճու թանրմաղ իտի. լաքին մէյալալ իլէ տօ-
լու օլուպ՝ սօնրատան թէճրիւպէ իլէ անատը քի
փէք միւթէպէր վէ սրճէթ վէրիճի շէյլէր իտիլէր:
Պու աղաճարըն իլէնտէ իտի քաղըտ պիւթիւրէն
աղաճ. անն գատըրընը քեալթ եալարար. վէ
Օթալիլէր (1) եազ րուպարը եալարար:

Ռօպէնսօն իլք կէճէյի, ճանալարարտան է-
մին օլմաք իշին աղաճն իւզէրինտէ կէճէրտի.
սապաշլալըն էրքէն եօլա չըքտը. պիւրաղ իլէրու
կիւթտիւքտէն սօնրա կէ օրաիւ քի ատա՝ ճէնուպ
թարաֆընա զիյատէ տիւշիւյօր վէ օ թարաֆտա
պիւթիւն գոււմ իտի: Օրատա գարա՝ տիլ կիլի
տէնիլէ տօղրու ուզանըլ իտի. նէ վազթ օրա-
յա կիւթտի իսէ պիւրտէն գօրգարաք եիւղիւնիւ
րէնիկ տէյիշլիտի, թիւթրէյէրէք պաշլատը տէօրա
թարաֆա պազընմայա. ազըպէթ գօրգուտու-
տան տօնտու գալտը, քէնտիսին շաղըքտը. չիւնքի
գոււմ իւզէրինտէ ինտան ալալը իլէրինի կէ օրաիւ:

Հազիգաթ ինտան իլլինի կէ օրաիւկիւնէն չօք
մէսրուր օլմաք իլլիլա իտի իսէ տէ. վէ լաքին
ատամ կիպի ատամըն ալալը իլլի օլմալընը
պիւրի իտի. քի թապիւթըլա մէտէնի պիւր տը-

(1) Օթալիլէր՝ թալիտ ատամընըն շարգ թա-
րաֆընտաքի պահի իւմմանըն մէքէնէլէրի տիւր
մէքըիւր իտի, վազա եապանի տիւրլէր լաքին
թիւրիւ թիւրիւ աղաճարտան ինճէ շէյլէր եալի-
մայը պիւրիւր. մէքըիւր աղաճարա՝ չին թուլ-
աղաճը. վէ էքմէք աղաճը վէ ղալթի հիւմ տէրլէր:

քատալ վէ տէրտտալ օլապիլտին . իլլա ճանապարհ
պէնդէր վահչի ատալարըն իզի խոի . էյի աննա-
տը քի Գարալիլայ ատալարընն ատամ եէյէն ին-
սանլարը խոիլէր , անլէրին եալընը իսմի ինսանը
սարսար խոի . չիւնքի օլ էսնատէ եէք տիկէլինին
էթինի եէէքէք եալարլար (1) խոի :

Ելէրքի Ռոպէնսոն պէօլուք թէհլէքէլտոհ
պիլատէ ազլը գուլանմալը ատէթ իթմիլ օլա ի-
տի . օլ գատար գօրգուպ թիթրէմէզ խոի . վէ
պէօլէ գանը սօփուսուլ գալմալըս եիւրէքլի օլուր
խոի : Ելէր քի պիլը քիմսէ պէէէր կիւն քէնտիսի-
նի թալիմ իտէրէք գայրէթ իթմի րուհու վէ թէ-
նի գուլլէթլի օլուր , Վիճիսիս գուլլէթլի սազ-
լամադ իչին լաղըմ տըր քի կիտիլէնդամլը էտէպ-
լի գայրէթլի օլտուն :

Վաղա մէմուլ օլունմայան եէնի պիլը շէյ ին-
ստնա գօրգու վէ էօրֆ կէթիրմէսի թասլի պիլը
շէյտիլ . լաքին տալիմ Ալլահա կիւլէնէրէք ձէ-
սարէթլէնմէք վէ էլտին կէլէնի եափմաք իգթի-
ղա տըր : Թաաճիւպ իտէրիմքի , գօրգուլ Ռօպէն-
սոն պիլը քաչ ալակ իղլէրի կէօրմէյլիէ նէ տէրէ-
ձէ գօրգու վէ խէյֆ իչինէ դարլ օլտու . էօլլէքի
թիթրէյէրէք տօթթ թարաֆընա նաղար իտէր ի-
տի , հէր պիլը եափորակըն գըմլլտանմաքնտան ին-
թիրազ իտիւպ , գօրգուսոնտան նէ եափաըն նէ-

(1) Գարալիլայի մէգքիւր ատա իչինտէ ճա-
նալար թապիլթալը պիլը գալմ օլուպ . կէօղլէրի
իլի սիյաչ վէ տըլարը չըքմըլ , թէնլէրի գուլ-
վէթլի , քէնտիլլէրի գուսոնրկուն դալիմ իտիլէր ,
տալիմա տիւլանլըք ին պիլիտիլինի իգսիլ պիլը
մահալէ կէօթիլէրէր եէրլէր խոի :

րէյէ կիթսին պիլմէզ խոի . Նիհայէթ ձէսարէթ-
լէնիւպ գալմայա պալլատը , լաքին պիլիսի արքա-
սընա տիւլմուլ կէլլիօր գըլաս իթտիկինտէն պա-
շընը շէվիլիւպ պիլը տէֆա արգասընա պագմահա
ձէսարէթ իտէմէզ խոի : Պիրտէ պաքարսըն քիշէ-
մին պաղլանըպ գալտը . գօրգուսու կիթտիքձէ
շիտտէթլէնտիկինտէն քէնտիլինի ալթ իւթ իլլէ-
տի : Ձիւնքի քարըսընա պիլը չուքուր չըքտը . ի-
չինէ պաքտըքի աթէշ եանմըլ վէ եէնիճէ սէօն-
միւլ խոի . չուքուրուն եանլարընտա ինսան քէ-
միլքլէրի էլլէր ալազլար պալլար կէօրտիւ քիթա-
պիլթա գաքըլ եէմէք արթընըսը իտիլէր . անըն
իչին փէք զլլատէ էօրֆ վէրիլ իտիլէր Ռոպէնսոնա :

Պու շէյի Գարալիլայ ատաքընն ինսան եէյէն-
լէրի եափմըլ իտիլէր . օնլարա ինսան տէմէլի տէ-
յիլ . իլլա ինսան եէյէն ճանապարհ . վագա ին-
սան տըրլար , լաքին քեամիլէն գուսուրկուն ճա-
նալարլար տըր . նէ ինսանլըք պիլիլլէր , նէ ին-
սաֆլարը վար , էսլա պիլիլլէրինի էսիլկէմէք պիլ-
մէզլէր քէնտիլլէրն տիւլանլարըն տութտուք-
լարը կիպի պօղազլալըպ եէրլէր , Ռոպէնսոնուն
դէմանընտա Կնկիլիլ գատալարընն սէքիւնլէրի քի
Գարալիլա տէնիլլը , քեաֆֆէսի ինսան եէյիճի ի-
տիլլէր :

Իլթէ էն հիլպէթլի շէյ հէր քէսէ տիւլան-
մէք իգթիղա տըր քի , պէն տախի օնլարըն իչին-
տէ եարատըմըլ օլա իտիմ պուսլար կիպի վահչի
ինսան եէյիճի օլաճակ իտիմ . նէ տիլիմ վէ նէ տէ
շէրիաթըմ օլաճակ խոի , էտէպսիլ , ութանմալ ,
սաֆի եապանի գալաճակ իտիմ , մէրդուլար օր-
մանլարա կիտէր , եիւղլէրին վէ վիւճուտլարընը
թիւրիւ թիւրիւ րէնկլէր պա խուսուս գըրմըք

րէնկ իւէ սլօյարար . գուգաբարը վէ պուրուհա-
րընըն ուճարընը տէլիպ , թէղեհնաթ իչին իչինէ
գուշ թիւիւ . վէ տէնիզ պէօճկի սօգարար իտի
Էկէր քի ծնարըն իչինտէ պիղ տախի օլսա իտիք
պիղ տախի ծնար կիպի պու չէլլէրի եափաճագ
իտիք . լազըմ տըր քի հիճապլանտըաք աչն պիւր
քէրրէ Ալուհա թէչէքքէր իթմէլիլի , քի պէօլլէ
Էկրտէ պէօլլէսի ինսանիլէթ արուսընտա եարաթ .
մըշ , հայլօֆ ծնարա քի ինսան տըրլար , լաքին օր-
մանյար իչինտէ ճանափարարա մախսուս էօմբւր
կէչիլիլլէր :

Իմտի Ռուպէնսօն պու էօրֆլիւ մէնզարէ կէօ-
ղիւհիւ էօթէ չէվիլիպ , իւզէրինէ պիւր տիթրէմէք
կէլէրէք իտէֆլէնտի , քի թապլիաթ քէնտինէ եար-
տըմ էթմէսէ իտի օրատա տիւչիւպ գալաճագ իտի
գօրգուսուհնտան պիւրտէն ճէսարէ կէլլէր օրա-
տա վէ պիւրազ գուվէթ ալըպ չափուկ չափուկ դաչ-
մայա պաշլատը . էօլլէքի լամալար կիւճալէլա ար-
գասընտան եթթիչէպիլիօրլար իտի , չիւնքի մէգ-
քիւր սատաղաթլը հայվան՝ կէրի գալմաւայա դայ-
րէթ իտէր իտի . իմտի պիւր տիւղիւյէ արգասըն-
տան գօշմաքտա օլտու : Պու գօրգու Ռուպէնսօ-
նուհն եէտիկիլին էօլլէ պիւր ալթիւսթ իթտիքի լա-
մայը ռւուլթտու . զիրա մէգքիւր հայվանըն այա-
կը սէսիլին կէօյա ինսան եէլէն քիմաէլէր արգա-
սընտան գօշուօրլար գըլաս իթմէքտէ իտի : Կիթ-
տիքճէ գօրգուսու ղլլատէլէտի ֆիւրինէ գօլտու
քի օլաքի վաճիի ատափար եէթիլիլլէր , պիւրազ
հաֆիֆլէչմէք վէ չափուկ դաշմաք իսթէտի . վէ
էլլանտէքի մըզըաք եայ վէ պալթիւսթ պըրաքտը ,
էօլլէ պիւր սըրատա քի լազըմ իտիլլէր , պաշլա չէյ
տիւչիւսմէզ եալընըզ արգասընտան կէլլէն լամա-

տան դաշլոպ գուրթուլմաք , Նէրէյէ կիթտիկիլինէ
ապա պագմազ , վէ կիթտիկի եօլու անսամաք իս-
թէմէզ եալընըզ Նէրէյէ կիտիյօր վէ Նէրէտէ օլ-
տուղուհու պիլմէլիպ գօշարաք գուրթուլմաք ար-
գու իտէր իտի : Թէքմիլ պիւր սաաթ գօլտու , պաշ-
կա պիւր չէյ եափմայըպ անճակ եուս եուճարաք
պիւր եօլճուլուկ իթմիչ իտի , էօլլէ քի պիլմէյէրէք
պագասընքի գաշմայա պաշլատըկը եէրտէն գօ-
շուպ կինէ օրայէ վաալ օլտու :

Ձէվալը եինէ գօլգտու , եէնիտէն ալթիւսթ
օլտու , քի ֆիքրի գարըտըկընտան օրայը թանը-
յամտը . ագլը իւզէրինէ կէլլմէտի քի օրատը իլք
մահալ օլտուղուհու պիլմի . անճակ ատափ եէլէն-
լէրին պիւր մահալի տախի պուրաքտըր տէյու գը-
յաս իլլէտի , չիւնքի օրատա տախի քէմիլլէր պը-
րագմիչ իտիլլէր : Իմտի թէքրար թէզ թէզ գուվէ-
թի քէսիլիպգայիֆլանսըլա գատար գօշուպ , Նի-
հայէթ քէնտինտէն իսալէրսիղ օլարագ եէրէ տիւ-
չէօլլէ տէկին քաշմայա պաշլատը , Լամալար տա-
խի արգասընտան եէթիչիւպ եօրկուհուք ալմաք
իչին եանընա չէօքտիւ : Թէսաաթիֆ պու եա , Ռու-
պէնսօն սիւհայարը պըրաքտըկը եէրտէ տիւչիւ
գալտը : Նէ վագթ կէօղիւհիւ աշըպ սիւհայարը օ-
րատա եօլ իւզէրինէ պըրաքմըշ օլտուղուհու կէօր-
տիւ իսէ , տիւշ կէօրիւյօր դանն էլթտի , վէ պու
չէլլէր տախի տիւչիւստէ պաշլանա կէլլիյօր , մա-
տէմքի պու չէլլէր օրայա նասը կէլլմիչ վէ քէն-
տիսի օրատա նասը պուլուհուհու ապա ագլը իր-
մէզ . իլթէ գօրգու պու տէրէճէ ֆէնա հալտէրու-
հինի ալթիւսթ լթմիչ , ագլընը կէօթիւրմիւշիտի :
Սյակ իւզէրինէ գալըպ պիւրազ խէյֆի կէտի ,
ագլը պաշլանա կէլիպ տէրագապ գօլտու պըրաք-

տըրը սիւահալարը ալար . վէ նիյէթինէ գօյտու քի պու էյզէմ օլան սիւահալարը քի անըն իլէ քէնտի-սինի մուհաֆազա իտէճէֆ , թէրք էթմէսին , էօյլէ զայիֆլէնմիլ իտի քի էվլէթի կիպի գօլմայա միւզթէտիր օլամատը . պուհուռն իլէ պէրապէր գօրդմարտա իտի : Իշտանը քեամիլէն զարանտը-կընտան օ կիւհնի պիր շէյ էէյէմէտի , պիր տիւ-զիւյէ եօլ եիւրիւր իտի , պիր տէֆա եալընըզ սու քէնարընտա տուրուպ սու իշտի , օ կիւհնի իս-քեան իթտիլի մահալլին վասլ օլապիլմէյէ մէմուլ իտի իտի իսէ տէ զապիլմիզ օլտու , զիրա մահալլի մախսուսէսինէ պիր գաջ միլ ուղապտա իքէն ալաշամ օլտու . գալտըրը մահալլին իսմիլն Գէօյզ գօյտու , էօյլէ պիր եէր իտի քի տէօրտ թարա-ֆը զէվլըի կէնիլ վէ աղանձար իլէ տօլու , պու օ-վայը լամալարա եայլըմթախսիս իթմիլ իտի : չիւնքի օրատա օթ սայիր մահալլէրտէն չօք էյի (1) իտի , վէ պուրատէ ուլույսեհըմ տէյու եաթար : Հէմն ուլու կէօզիւհնի ալըր ալմազ , էօյլէ պիր գօրք-տու քի ճանը աղզընա կէտի : Զիւնքի գաի դա-ֆիլ եօգարըտան պիր սէս կէտի , ալիքեար սու-րէթտէ Ձիտպէնսօն , զավալը Ռոպէնսօն նէրէտէ-սիւն , պուրայա նասըր կէտիլն » տէյէրէք չաղըրըր

(1) Ռոպէնսօն եէվլիյէսինտէ պու մահալի նա-սըր պուրտուկուհուռն հիքեայէ իտէր Յուլիսին ԱՅինտէ « տէր » օլտուղում եէրտէն զալքարկըմ կիպի պիր քաջ միլ կիթտիմ , պիւթիւն աղան վէ չիլէկէր իլէ միւզէյէն կիւզէլ պիր օվա կէօրտիւմ . օրատա թիւթիւն չըպըկընա եազըրը ֆիտանլար , լիմօն աղանձարը վէ չէքէր գամըլարը պուրտում : Կէօ-րիւհնիյօր քի օրատը տայլիմ պանարըր :

իտի , Հէմն Ռոպէնսօն պիւսպիւթիւն թիթրէյէ-րէք վէ նէ օլանաղըրը պիլմէյէրէք եօգարը չըք-տը : օրատա տուրուպ պագար իսէ եինն օ սէս կէլ-տի , կէօզիւհնի տէօրտ թարաֆա չէվիրիպ սէս նէ-րէտէն կէլիյօր տէյու հէր թարաֆա պագար իսէ աննաեամատը . Զիւնքի գօրգալ քիմսէլէրին տտէ-թիալը քի , ֆէվք էլատէ պիր շէյ օլտուղու կի-պի քէնտի քէնտիլէրինի գայա իտէրէր վէ պիր սէպէպաէ պուլամաղլար : Ռոպէնսօն տիգդոթլա պագար իսէ մէզքիւր սէս կէօտէն տէյիլ օլտու-ղուհու , անճազ քէնտի տուտու գուշուհուհու սէ-սի իմիլ իտիկինի աննատը . զիրա օրտա պիր ա-ղան իւզէրինտէ օթուրմուլ իտի , չիւնքի մէգքիւք գուշ եալընըզըտան օտանմըլ իտի . նէ զէման Ռո-պէնսօնու սրայարաք օրայա վասըլ օլուպ պուր-տու իսէ . կէտի աղանձն իւզէրինէ օթուրտու . վէ չօք քէրրէ չու սէօզլէրի քէնտի սահիպլիտէն իշիտտիկինտէն քէօյլէմէյէ տայի պաշլատը :

Ռոպէնսօն քէյֆիյէթի աննատը կիպի մէ-րուրիյէթինտէն ֆօլ տէյու չաղըրմայա պաշլատը : պիրտէ պագարսընքի տուտու գուշու ուլուպ սա-հիպի եանընա կէլուի , պիրիպիրինի սէվմէյէ պաշ-լատըլար , գուշ տուրմայըպ , Ռոպէնսօն , զավալ-ը Ռոպէնսօն նէրէտէմսին » չաղըրըր իտի : Լաքին Ռոպէնսօն կիւրէկինին գարըլքըրկընտան սայքի օ կիւնէ ուլուհատը . վէ էօրտիւկիւ էօրֆիւլ քէ-միլքէր տայլիմ կէօզիւ էօնիւնտէ իտիլէր . վէ տա-յիմա պու գօրգուլու իւշայլընտան տըլար չըքար-մաք իշին զայրէթ իտէր թաի իսէ տէ : Լաքին քեա-միլէն իւշայլը ալթիւսթ օլմուշ օլտուղուհուտան տա-յիմա կէօզիւ էօնիւնէ կէլիյօրլար իտի . սայքի Ռո-պէնսօնու ֆիքքի . գօրանլըք պիր տուլման իլէ

գալիանմը զուգ ու կիճէ թիւրիւ թիւրիւ չէյէ-
րի խոյալնտան կէշիւրի խի , վէ քէնտինի մու-
հաֆաղա իթմէ Ինի աղըլտան խարիճ չէյէր տիւ-
չիւնիւր խի . սլուհու տախի ֆիքրինէ գոյտու քի
սապահչլայն դաղըլպ պիւթիւն հաբըլը չէյէրի
եղըսըն . վէ ու դատար դահմէթինի չէբտիկի չէյ-
էրի պիւրինի պըրաքմասըն , տիքտիկի աղաճլարը
քէսիպ , հաֆտըլը եէրէրի վէ պաղչայը պոզուսն
լամալարը գոյլէրիպ կիթսին . վէ մահալի մախ-
սուսէսինի սէօգսին , Զիւնքի պուրատա պիւր ա-
տէմ սաքին զույցօր զտուղուսն էլա՞նթի քաւ-
մասըն պիւրնէսինի իսթէր խի , չէյէրի , էկէր
մէգըբիւր հապանի առամլար գաի գաֆիլ օրայա
կէլէճէք զուրլար իսէ պուրատա առէմ վար զ-
տուղուսն պիւմէսինի , պէն հալընը խէլա սյա-
յըմ պուսլար պէնիւմ խէլասըմա գուրպան զտու-
լար , տէր խի :

ՕՆ ՊԵՇԷՆՆԻ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Պիւ թէմսի վար քի «կիճէ թէֆէքիւրտէ»
վաա խտէր տէրէր . թըպը Ռօպէնսօնուս պա-
չընա կէտի . չէյէրի կիչն կէճէ գօրգուսուսն
տան ագըլտան խարիճ չէյէր տիւչիւնէրէք սա-
պահա գատար իղթիւրալը դաւպէ տիւչար զ-
տու : Սապահչլայն չէֆադ աղըտու իսէ ֆիքրին-
տէքի գարանը միւթալապը տախի տէֆէթտի
աղըլ լաւթիւնէ կէտի գօրգու երեքէկինտէն կիթ-
տի ու դաման էէր չէյի ֆարղը կէօրտիւ . կէճէ-

չէյն ու դատար տիւչիւնտիւկիւ չէյէր քի աղըլն-
նա չօգ իղթիւրալը չէյէր իտիւր , փէք անաքնա
վէ լիւզիւմսիւպ միւհաղա լալիւր իտիւկինի կէօր-
տիւ . Նիչայէթ քահաֆէլի միւթալապէրի պը-
րաղըլ . քի ծնար չիտաէթի գօրգուսուսն
իլէրի կէլմի իտիւր . պաչաղը առամ կիպի լա-
զըմ օլան չէյէրի քէմալի ֆէրասէթ իլէ տիւչիւն-
մէյէ : Ռօպէնսօն իւք կիւնիւ չէքտիկի գօրգուրու
կէչիւրտիկինի աննատը . վէ «Պու քատար վաղթի
տըր քի պէն պուրատալըմ հանըմա պիւր հապանի
առամ հաղլալատը , էգյէ իսէ ծնարըն պու ա-
ռատա սաքին օլմատըլարը մալիւմթիւր . իմտի
իսթիմալարը քի մէրգու հապանիլը սայիւր առա-
տա իսքեան խիպ քէնտիլէրին ճանապարճա սէ-
վինէրէք ինրա իթիքէրի ֆիթուհաթը . վէ պու
եիւզտէն ինրա խտէքէրի եօրթու իչին պաղը-
լարը զիւր արա պուրայա կէլմի զտուսլար , վէ
նասըլ քի կէօրիւնիցօր . հալընը պէնիւմ առանըն
ճէնուպ թարաֆընա հալալըլար . իլէրու կիթմէք
սիլիւն վէ պաչալ չէյտէն թահրիք օլուսնաքըլըն
մահալէրինէ կէրի տէօնէրէր , տէրիտի : Իմտի
պու տախի ճէնապ մէվլանըն հիքմէթի չէրլա-
թինտէն պիւրտի տիւր , քի կէլալմ պու թարաֆա
տիւչտիւմ , պուրալը աղ մահսուլլու զտուղու ի-
չին էօմիւմ էմին օլուսն չիւնքի առամ եէյէնիլէր (1)
պուրայա հանաչալալար» տէր խի :

(1) Եսպանի առամլարըն առէթէրի վար իտի
քի , տիւչիւնալարտան պիւրիսինի հապըր տութտու-
լարը գաման էվլէլա ալըք պիւր մահալէ չըբար ,
տութտուլարը հապըրը պօղաղար կիւլիւշիւպ չըբ-
րըչարաք եէրէր . պատէնու գաղըպ հիպիթի
հարաքէթիւր վէ քէօփէք կիպի իւրմէլէր իլէ լաղա
զմալար խի :

Ռոպէնսօն պէօյլէ Եօյլէ եէրէք քէնտի քէնտի
այինէ ճէսարէթ վէրրի, վէ՛ պէն նիլի՛ն գաթի ու
մուռ օլաճաղըմ . մէկէրչի քէրէ մը եանի գուտրէթլի
Ալլա՛հ՝ հէր պէլալէրտէն պէնի գուրթարամազ մի .
քի շիմալիյէ դատար պի հիսապ մէրհամէթիլլէ տա-
հա պէօյիւք թէհլիքէլերտէն ալիքեարէն գուր-
թարաթ . պէօյլէ սէօյլէնէրէք քէնտի քէնտի
թահգիր էտէր . վէ Ալլահն մէրհամէթիլլէ սօն տէ-
րէճէ դաթի ումուռ իտէր իտի :

Պոնսոն սօնրա ճէսարէթլէնիպ , օրատան
մէրուլլէ իլէ գալըզպ մահալլի մախսուսէսինէ կի-
տէր իքէն՝ եօլտա պիր շէյ ֆիքրինէ տիւշտիւ վէ
լճրա իթմէյէ գարար վէրտի . Նանի , քէնտի քէն-
տինէ տիւտարըզկա մախսուս գանձալար վազ էթ-
մէք իսթէտի , քի արթըք Ալլահն ինտիտէ էսին
վէ ճէսարէթլի օլտուն : Վէ պու շէյ իսէ փէք իգ-
թլիզալը վէ շէրի իտի , շիւնքի հէր ինսան գապի
ումուռ իլէ Ալլահն քէրէմէն սըղընսըն . վէ ինան-
սըն քի ամէլի Ալլահն շէրիաթընա թաթպիլգ տիր,
էօյլէսի տտամը Ալլահ միւսթաճիլէթտէ ասլա պը-
րաթմազ :

Ռոպէնսօն մահալլի մախսուսէսինէ վապըլ օլ-
տուղու կիպի , մէսաֆէլի պիր եէրէ աղաճ տիք-
մէքլիկէ իլք իշի օ օլտու , էօյլէ քի մահալլի մախ-
սուսէսի էօնիւնտէ եէքտէկէրինէ պիթիշիք օր-
ման պիշիմի քէսպ իտէրէք թապեա օլտուն . պու
ֆիքրի իլէն քի եկէր ուզակտան պիրիսի կէլէճէք
օլուր իսէ օրման դափայըպ քէնտիին կէօրէն օլ-
մասըն : Իշթէ պէօյլէ սըրա իլէ հէփսի պիր ճիս-
տէն օլարաթ իքի ոլին թանէ աղաճ տիքտի . վէ
պիլիւր իտի քի չափուկ պէօյիւք նէ գատար միւս-
թին իսէ տօղու տիքմէյէ դայիթի իթտի : Պատէ-

հու մահալլի մախսուսէսինտէն տաղըն օպիր թա-
րաֆընա կէզմէկ իւղրէ եէր ալթընտան եօլ աչ-
մաք իւղրէ գարար իթտի . շիւնքի տիւշմանլար
օլտուղու եէրէ կէլէճէք օլուրար իսէ քաշմայա
եօլ օլտուն , կէրչի փէք միւշքիւ վէ իսայլի դահ-
մէթ իտի պու շէյ իսէ տէ անճաք ճանընըն հրֆ-
ղը իշին փէք ֆէնա հալուէ չալըմայա պաշաւար ,
պու շէյին տըքառնա տիւշաիւկիւնտէն կէմի եափ-
մայը թէրք իլլէտի . լաքին եէր տիպինտէ եօ
եափմաք իշին եէր եէր գուշուար աշտը . նաւըլ
քի մատէն իշլէյնէր եափարար . էվվէլա գուշու-
գազարար , պատէհու քէմէր էմնալի եօլ գազա-
րաք իլէրի կիտէրլէր :

Ռոպէնսօն պէօյլէ գազարաք , տաղըն օ պիր
թարաֆընա կէշտի , վէ հէր նէ քատար գապիլի
միւմքիւն իսէ , գաղտըկը թօփրակը տըշարը չը-
քարըպ պիրիպիր իւղէրինէ եըղարաք ուֆաճըզ
պիր գալէ եափմայա դայլէթ իտէր իտի : Մէգ-
քիւր գալէնին մէսաֆէսի սէքիլ . լաքին երէք-
սէքլիկի օն գատէմ իտի . էնիպ չըքմաք իշին եէր
եէր նէրաիվէն եափար վէ եէր եէր տէլիք պը-
րադըր տըշարը պազապիլմէք իշին . գապիլտիրքի
պիր կիւն տիւշմանըն էլինտէն դաշմաք իւղրի
օրայէ կիթմէք իլթիլա օլուր , տէրտի :

Գըյաս իտէր իտի քի , ափանսըզ պիր տիւշ-
ման օրատան կէլէճէք օլուր իսէ քէնտիին օրա-
տա մուհաֆազա իտէպիլլիւր . լաքին տիւշման օ-
րատա տուրաճաք օլուր իսէ իսայլի դէման տայան-
մաք միւմքինսիլ իտի . դայլէթի օ իտի քի , գա-
զաէն պաշընա պիր շէյ կէլէճէք օլուր իսէ օրա-
յա գաշըն , վէ օրտաա եէլէճէք սաքլայարաք
աճ էօլմէսին , Պու սէպէպտէն տայիմա պիր քաշ

կիւնիւք եէյէճէք հաղըր օլտուն իշին . բէյնիբ
եօղուրթ եէմիւ, տէնիզ պէօճէլէրի կիւնպէ կիւն
թազէլէյէրէք թէտարիք իտէր իտի :

Պու արատա օլտըզը մանալին ալլըսընա պիր չէւ-
մէ կէթիրմէք իշէրէ ագան սուլու եօլ աշըպ կէ-
թիրմէյի տիւշիւնտիւ, չիւնքիւ է կէր պիր աբա
տիւշմանտան կիզէնէճէք օլտու իսէ սուսուզ գալ-
մասըն . լաքին պաքտը քի իսթէտիկի շէյ չօք վա-
զըթ ա միւշթաճ պըրաքը վէրտի, աըթըք պէօյ-
լէսի շէյլէրէ եէթէնմէքտէն իսէ կիտիպ կէմիսի-
նի եափմաք տահա իյիտիր :

Պիր գապ տէնէ պէօյլէ տիգգաթ իլէ կիտէ-
րէք պիր մէշնէր վուզուաթ վազի օլմատը, Պիր
սապահ կիւզէլ պիր հափա օլտու կէմիսինի եափ-
մայա չալըշըր իքէն . կէօրտիւքի ուզակ պիր եէր-
տէն չօք տուման չըքըօր . հէմէն իւզէրինէ դօր-
դու կէլտի . պաթէհու իշտէն թանրիք օլարաքնէ
օլտուզուսու աննամաք իսթէտի . իսթի գալըզպ
թիւթէն թիւթիւնիւն սէպէպլինի աննամաք իւզդի-
եանընտաքի տաղըն իւզէրինէ տիգգաթ իթմէյէ
չըքտը . կէօրտիւքի տէնիզ քէնարընա պէշ ալթը
կէմի պաղլանմըշ՝ գօրգտու, օթուզ գատար տաղ
ատամլարը . էօյլէ հիպլթի քի ճանափար կիպլ
սէս չըքարարաք աթէշըն էթրաֆընտա լազո օյ-
նարլար (1) իտի :

Վազա Ռոպէնսօն թէրէտտիւտ իթմէքտէ է-
տի, քի պիր կիւն աէյլ իսէ օ պիր կիւն պու-
շէյի կէօրէճէք, լաքին սօն տէրէճէ գօրգմատը քի

(1) Ռոպէնսօն տէր քի, օն սէքիզ այաըր չու
եաթանիէլէրին էլինտէն պիր աթէմ գուրթարապի-
լըմլիմ տ'յու տիգգաթ իտէր լալմ :

քէնտինի դայպ իյլէսին . իլա ճէսարէթ ալարաք
գուվլէթլէնտի . հէմէն Ալլահըն մէրամլթիլէ քէ-
մալի էմիլիէթլէ կիւվլէնէք տաղտան աշաղը է-
նիպ տէրազապ յիլաշարընը ալտը . վէ կէօքլէր-
տէն եարտըմ տիլէյէրէք, սօն նէֆէսինէ տէ կիւն
քէնտինի մուհաֆազա էթմէյէ նիլէթ իյլէտի :

Պու ֆիքիր իլէն Ալլահիէրէտիլթիլէ գուվլէթ-
լէնիպ, օ գատար մէրաթիք փէյտա իյլէտիքի՝ տա-
ղըն իւզէրինէ թէքտը չըքու պիւշմանպարը պիր
էյիճէ նազուր իյլէմէկէ պաշլատը :

Հէմէն հըրսընտան իտէյֆ իյլէտի . չիւնքի իքի
թանէ սէֆիլ էսիր թութուշար, աթէշըն եա-
նընտա պաղլանլար, վէ կէօրիւնիւյօր քի պօ-
ղաղլապահալար իտի, պու հալի ալիքեար կէօր-
տիւ . պիրտէ պազարսըն քի իքի քիշի կէլիպ պի-
րիսինի կէօթիւրտիւլէր պօղաղլատըլար եէմէյէ
պաշլատըլար . վէ օյնաշարաք ճանափարս մաիւ-
սուս օլան սէվլնճէլինի (եօրթուպընը) լճրա
իթմէքտէ իտիլէր, օ պիր էսիր գէվալըճա սը-
գատաշընը ֆէնա սուրէթտէ էօյմէսինի իւզէրի-
նէ պազար, վէ քէնտինի տաիլի կէլիպ եէյէ-
ճէլէր տէյու սէքլէրտի, պաքտը քի պիւթիւն
փանշիլէր արգատաշը իւզէրինէ տէօքիւլիւպ քէ-
միլէլէրինի քէմիրմէքտէ իտիլէր, օ պիր իւզէրի-
նէ պազմն օլմայըյի եալընըզ քէնտիլէրին ճանա-
փարճա իշլէրիյլէ օյնաշարս տաիլէր . Զափալը
էսիր՝ օնլարըն էլինտէն գաշար գուրթուլուրում
իսիւեաարյա, տէրազապ Ռոպէնսօնտէն թարաֆը-
նա տօղրու դօշմայա պաշլատը :

Ռոպէնսօն մէրգումու կէօրտիւ իսէ, սէվլնճ
վէ ումուտու, գօրգու վէ թիթրէմէսի եէքտիկէ-
րինէ գարըշտըլար, եիւզիւնիւն ընկի տէօնաիւ-

պիր քիւլ քէսիւտի . պիր տէ աթէշ կիպի գրդարտը : Եկերէկինտէ ումուտ վէ սէվինճ հիտս լաէր իտի իա՛ն տէ Չազաթ հպիրի կէօրէքէք արգատան կէլիլէր տէյու զիյատէ իհթիրազ իլլէտի չիւնքի հէփսի աօքրուտան հպիրին իւզէրինճ գօշուպ կէլիլօրլար իտի . զապալլը հպիր շիտտէթ-լի կօշարաքէ էյոյէ պիր եհէրէ կէլտի քի , տէնիլ գարայա աօրլու իշէրի կիրմիշ , հպիր մէրդուլմ պիրգարուր սուպա աթլումայա , երեզիւպ օ պիր թարաֆա կէչմէյէ մէհպուր օրտու . տիւլմանլարտան տախի իքի քիշի սուլա աթլըլպ արգատան կէլիլօրլար իտի վէ օպլիլէրի քէտի օյուկալարըն օյաւմայա կէրի տօնտիւլէր : Ռուպէնաօն կէօրտիւքի մէգքիւր իքի քիշիլէր հպիր գատար էյի երեզմէք պիլմլօրլար վէ հէմ տէ տութմաք իաթէյօրլար . լաքին հպիր գարայա կէլիլպ չըքտը , գօշմայա պաշլաթը , Չազաթ տիւլմալար հպալ տէնիլլին օրթարսընաա իտիլէր : Պու արատա հիշվուգու պուլմամըն սէվինճ իլէ Ռօպէնսօնուն երեքէկի թաշիլք օյունտու :

Կէօզէրնիւն աթէշ սըշրար . եիւրէկի եա-
նար իտիքի կիտուպ էսիրէ մուապնէնթ իթմին
էլինէ հարապիւնի (մըզրակ) ալըպ հէմէն տաղտան
աշապը սըշրատը . վէ ելըտըրըմ կիպի օրմանտան
տըշարէշըբըպ իթիսի արաարնտա գաւտը, վէ «տուր-
տուր գաշմա» իւէյէրէք էսիրէ պաղըրմայա պաշ-
լատը :

Զաւիպը էսիր պագտը քի պիւթիւն տէրի
իւէ էօրթիւլիւշ պիր հիյպէթի անէմ կէօրտիւ.
Գօրգուսուստան «Սէմալի պիր բուհ» տըր գըւ-
յաս իթտի, Ֆիքրի իհաթէ օլաու, տիւհիւպ ալա-
կրնա գաքանտրն մը էօղսա գաչսըն մը. Թոպէն-

սօ՛ն գօլլարընը աչըւյ , տիւշմանլարտան քէշտինի
գուրթարածաղընա տայիր իչարէթ վէրտի . վէ քէշ-
տիսի տէճնիււկ անլէրին իւզէրինէ գօշտու . վաշ-
շլէր պիրիպիրինտէն ուզակ օլտուղունտան Ռո-
պէնսօն մըզըրաւիր իյէ պիրինի վուրուկ եաթըրտը:
Օ պիր արգաստաշը երեզ ատըմ մըքատըր ուզակ-
տա օլտուղունտան տուրուկ եայընը չըքարտը թէ-
տարիք խտիւ Ռոպէնսօնտէն կէօշտինէ աթըւ
վուրուու . լաքին Ալլաշ վէրտի քի լամա տէրիսի
կէյմիշ օլտուղունտան դալդան կիպի տայանըւլ աս-
լա թէճալիր իթմէտի , իմտի Ռոպէնսօն եարասըզ
դալալկընտան , վազթ վէրմէտի քի տուշման եր-
նէ եայր գուրուկ աթմաթ , իւզէրինէ գօշտու Ֆէշ-
նա հայտէ եարալարտ :

Մէջրտ Ռոպէշեան տւումանը պըրաւաբըռտան
 ասնրա . էսիրին թարաֆընա առղրու տէօնտիւ ,
 ֆազաթ զաւալըր էսիր սէվինն վէ գօրգու իշին-
 տէ օլուպ ինըրի կէլնէյէ չարաքէթ իտէմլլայ օլ-
 տուղու հէրտէ գալտըր . ֆազաթ Ռոպէշեան եա-
 նրես եռաղաւմաք իշին մէրգումու չաղըրըպ նչան
 էֆտարի :

Եսիրի մէրդումն հէմն ի թմաթ իյլէտի . վա-
գա շիւպէսիմտէն ազար ազար կէլիօր խոի խոն
տէ , բիճա խոնէր սուրէլթոն Ռոպէնսօնա եաքլա-
մաքտա օրտու : Ռոպէնսօն դալալլը Եսիրի գօրք-
մազըն իշին իշարէթ խոնէրէթ տօսթլուք վէ մու-
հապպէթ իալրազ խոնէր քի եանընա կէլոն : Նի-
հայէթ կէլիւլ եանաչաթ խոն տէ , Քազաթն հէր
պլրի օն աարմէ ալտըկընտա ետէթ տիշչուս իմէ-
նունիլէթ վէ րայէթ իալրազ խոնէրէթ անճոյ խոն
խոի : Ռոպէնսօն իւզլէրիւտէթի տէրիյի աչաղը ա-
լըպ ինսանիլէթ վէ տօսթլուք իալրազ խոնէրէթ կիւ-

լէր եււզլէ եււզիւնիւ աշտը կէօսթէրտի : Եսիրի մէրգուժմ կէօրտիւկիւ կիպի ասլա ինմալ իթմ-մէքսիզին հօշուպ՝ քէնտի գուրթարընսընն եա-նընա կէլտի : Վէ եէրէ տիւչիւպ սէնտէ իթտի : Վէ Ռոպէնսօնոն աշակընը պօշնու իւզէրինէ գօյուպ աննաթմաք իսթէտիքի , « Սանա պէն էսիրիմ » լուրին մէրտ Ռոպէնսօն՝ էսիրտէն գիյաստէ տօս-թա միււնէրաժ օլտուղունտան հէմէն էլ վէրիւպ տօսթ-լուկ իլէ եօգարը գալտըրտը :

Լաքին պագալըմ օ վանչի ատէմ քի Ռոպէնս-օն վուրմուշ եէրէ պըրաքմըշ իտի իսէ , նք օլ-տու : Պու ատէմ էօլմէմիշ , պագարսըն քի եէրէ տիւչիւպ պիրազ օթ գօփարմըշ գան քէսիլսին տէ-յու եարասընը սարմաքտա իտի : Ռոպէնսօն է-սիրէ տէօնիւպ պագ տէտի : Տիւչմանըն նէ եա-վիայօր » տէյու կէօսթէրտի : Էսիրի մէրգուժմ իսէ րիժա մագամընտա չէյլէր սէօյլէ մէյէ պաշլատը , լաքին Ռոպէնսօն աննամագ իտի , վէ հաթթա եէ-նի պիր չէյ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Եսիրի մէրգուժմ պագտը քի Ռոպէնսօն ան-նամատը . կէօգիւնիւ պալթանըն իւզէրինէ գօյուպ վէ բարմաքարը իլէ կէօստէրիւպ . պալթայը ալըպ կիտիւպ տիւչմանը էօլտիւրմէյէ արգուսու վար ի-տիկինի իշարէթլէ աննաթտը : Մէրտ Ռոպէնսօն , ասլա ինսան գանընա կիւրմէմիշ իսէ տէ իսթէր իս-թէմէզ պալթայը էսիրէ վէրտի , վէ կէօրմէմէք իշին կէօգիւնիւ էօթէ թարաֆա չէվիտի , լաքին էսիր եըլտըրըմ կիպի տիւչմանըն իւզէրինէ եէ-թիշիւպ պիր քէրլէ վուրտուէու կիպի պաշլըն քէս-տի , վէ սէվինճինտէն տէօնիւպ կէլտի : Վէ ասլըը ինթիւգաս իթտիկինէ եւրէկի բանաթլանտը : Պա-տէհու սին չէյիտ հարաքէթ վէ օշնայըշլար իլէ

կէլիւպ , պալթայը վէ գան իլէ միւլէմմա գաֆայը , ֆիթուհաթընա իշարէթ օլմաք իւզրէ Ռոպէնսօ-նոն աշակը տիւլինէ պըրագտը : Ռոպէնսօն է-սիրէ իշարէթլէ աննաթտըն կիթսին տիւչմանըն եալընը ալսըն վէ պէրապէրինտէ կէլսին : Եսիրի մէրգուժմ էօյլէ պիր հիւնէր իլէ նշան ալըր իտի քի կլտիւպ օ պիր տիւչմանը գուժ իւզէրինտէ պուլտու վէ եալը գուրուպ աթտըրը կիպի օնու տաթի վուր-տու կէպէրտաթի :

Ռոպէնսօն մուգատտէմ էսիրէ աննատընը իտի քի , սագըն պու վանչիլէրին սիր ալեամթի օրատա գալմասըն տիւգգաթ իյլէ քի օ պիլէրի կէլիւպ կէօրմէմիշլէր : զիւր կէլիլէր տէյու չիւպ-նէսի վար իտի : Եսիրի մէրգուժմ տէքադաս չար-նէք սաաթ գարֆընտա իքի տիւչմանըն թէնի-նի գուժ իշինէ տէֆն իլլէիւպ , իշի թէքմիշ իլլէտի վէ ալամթիլէրի գալմատը . սրատէհու մասալէրի-նէ տէօնտիլէր :

ՅԵ ԱԼԹԸՆՃԸ ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Ռոպէնսօն եինէ իգթիրապը քալպէ տիւչար օլտու պիլմէզ իտի քի տիւչմանըտան պաշլնա նք կէլէճէք . իմտի տայիմա բանաթտըզ օլարաք . գալըզպ տաղըն իւզէրինտէ , տէնիզ քէնարընտա օշնաշան եապանի ատէմէրի տուրմայը տիւգգաթ-լա նագար իտըր իտի , Վէ եապանիլէր՝ եէմէկի-

լէ մէջդուլ իբնէն էսիրըն արգասընտան կէլէն ի-
քի արգասաւարարըն արամաք իշխն ճանաւարա-
մախսուս զիյաֆէթթլընի իճրա էթտիքտէն սօն-
րա գաղաարար կէլըրէր տէյու աղիմ ինթիրաղ ի-
շինտէ իտի : Եկէր քի կէլիւ պ օ թարաֆա պաղա-
ճակ օլուրար իտէ • հալիլէ Ռոպէնսօնուս մահա-
լինի կէ օրիւրէր, վէ հէփաի պիրլիք Ռոպէնսօնուս
իւզէրինէ տէօքիւլիւպ Ռոպէնսօնուտա էսիրիտա
է օլաիւրիւրէր տէյու չօք տիւշիւնիւր իտի :

Իշպու թէֆէքըրիւրէր իլէ եիւրէկէ Եօյլէ պիր
գարըմիլ խտիքի, իւզէրինտէն աղաճըն արգասըն-
տան տալիմա կէ օղիւնիւ տիքմիլ հապանի առէմ-
լէր նէ եափայօրլար տէյու նաղար իտէր իտի .
լաքին մէրգուժ հապանիլէր հիլպէթլի ինլէմէք
սէսլէրի շըքարարաք ըաղս օյնարար • վէ օ մէք-
րուհ եօրթուլարըն իճրա իթմէք իշին էօրթիւ
շամաթալար իլէ մէսրուր օլուր իտիլէր : Խմտի Ռո-
պէնսօն Սլլանա թէշպիմ օլմաքտան զայրի պիր եօլ
օլմատըլըն տիւշիւնիւպ ֆիքըրինի կէօքլէրէ տօղ-
բուլտուպ սէմալի ֆէտէրէ սըղընտը • քի պիսուշ-
լարա ըաճմ իլլէր :

Պու սրատա գուլիլթլէնէրէք պիր ճէսարէթ
կէլտի իւզէրինէ, վէ Էկէր օ թարաֆարա կէլը-
լէր իտէ գաշմայլպ գարը գօյմայա նիլէթ գօտու-
լաքին վաշիլէրին կէօղիւնէ կէօրիւնմիմէք իշին
աղաճլարըն արգասընտան սիւրթիւնէրէք աշաղը
ինտի վէ նէրաթլէնի արգասընտան եօգարը չը-
ղըպ պէրապէրինտէ կէլսին իշին էսիրէ իշարէթ
վէրտի իքթաի պիրլիքտէ Ռոպէնսօնուս մահալի
մախսուսէսինէ ինտիլէր • էսիրի մէրգուժ, մա-
ալի մախսուստա օլան գաիտէ վէ իլլթիղա ի-
տէն չէլլէրի կէօրտիւկիւ կիւպի թէշպիւրտէ գալ-

տը : Վէ Ռոպէնսօն՝ Եօյսիլէ գատար քէնտինի
մուհաֆաղա իթմէյէ հաղըր օլտուղուհու • վէ սաղ
օլտուքճա տէօյիւշէճէ կինի տախի աննաթտը. էսի-
րի մէրգուժ պու սօլլէրի պիլ էթրաֆ աննա-
յըպ տախի եիւրէկէնի պին թիւրիւ իշարէթլէր
իլէն տուլուրտու պալթայը վէ մըղարկը աշաղկը
կիպի հըրսլանարաք տիւշմանլար թարաֆընա հիւ-
ճիւմ իլլէտի, չէօյլէ քի տիւշմանլարը մուհարէ-
պէյէ տալվէթ պուրտի իտի • Պուհուս իլէ պէրապէր
խէշաքեարը հուլուհան Ռոպէնսօնա մէրտիլք իլէ
Ռոպէնսօնու մուհաֆաղա իթմէյէ հաղըր օլտու-
ղուհու աննաթմաք իսթէր իտի • Ռոպէնսօն մէմ-
նուն օլարաք մէրգուհուս ճէսարէթլին սէնա իլ-
լէտի, մըղարկը էլինէ վէրիւ, եայը իւզէրինէ ա-
տարաք սիլանլարը • վէ եափտըրկը աղաճ թապիա-
նըն իշէրիսինէ նաղար իթմիլ տէյու օրայա պէք-
ճի պըրաքտը :

Պիր սաթաթ մըրտարը վաղթ միւրուր իլլէտիք-
տէն սօնրա, ուզակտան հիլպէթլի պիր սէս իշիթ-
տիլէր • մէքըլէր սէս եապանիլէր պիր մահալէ
պիրիպիրինի չաղըրարաք թօփլանմաընըն շամա-
թաք խտի : Պիրտէ պաղարընքի Ռոպէնսօն վէ
էսիր, մուհարէպէ թէտարիքի կէօրտիւլէր, վէ
պիրիպիրինի եիւզիւնէ պաղարաք • չէշիթ չէշիթ
իշարէթլէր իլէ եէքթիկէրինէ ճէսարէթ վէրիւ •
քէնտիլէրին ճանընը գուրթարմաք վէ մէրտիք իլէ
գարը գօյմաքըկա հաղըր օլտուլար • Շամաթա
թաթիլ օլտու, պաղարընքի եինէ վէք եաղըն-
տան զլլատէճէ շամաթա իշիտիլտի, պատէճու եի-
նէ սէպէրինի քէտաթիլէր :

Ձաթին պու իքի մէրտէր, քէնտիլէրին եայա-
ընը չէքիլ հաղըր իտիլէր • էսիրի մէրգուժ, քեա-

միլիոն դուստրովուն առաւ քնիւրտի . կէօզէրինտն զան տամլայոր վէ եւրէկինին ճհարէթի եւր-
զիւնէ վուրմուշ պիր տւեղիւյէ աղածլար արաւուն
տան շամաթանըն օլտուզու մահալէ տիգզաթլա
նազար իտէր իտի :

Ռոպէնսոն եազանիւրէր նէ եափըյօրլար տէ-
յու տայիմա պիր հալտէ հազըրլանմը տիգզաթ իյ-
լէմէքտէ վէ հաթթաքէնտիսի վէ էսիր պիր տիւ-
ղիւյէ ախշամա գատար պազմաքտա իտիւր , լա-
քին տիւլանլարտան պիր առամ կէօրմէտիւրէր Պու-
նուն իչին Ռոպէնսոն վէ էսիր սիլահլարը պը-
րազըլա Ռոպէնսոն եէմէք թէտարիքինէ պազմայա
կէտի : Ռոպէնսոնուն պու գատար մէշուր պիր
վուզուաթա թէսատիւֆ իյլէտիկի կիւն ուրքաթ
իտի , իսթէտի քի գիքրի ունուաթլամարն , վէ սա-
յիր վուզուաթլարտան թէֆրիք օլտուն օնուն ի-
չին գուրթարտըլը էսիրին իսմինի ուրքաթ գօյտու :

Պու արայա գատար Ռոպէնսոն էսիրին իւ-
զէրինէ պազմայա վազթի օլամըլ իտի . կէօրտիւ-
քի իկիրտի եալընտա պիր կիւզէլ տիլիգանը , թէ-
նի էամէր , սաչը սիյաշ վէ ռեզուն , պոււնու զը-
սա , լաքին փէք տիւզ տէլիլ , տուտաքլարը ինճէ,
տիւլէրի պէյազ քէմիք կիսի , գուլալընտա պիր
գաչ տէնիզ պէօճէկի . վէ թէգեխաթ իչին թիւզ
կէչիրմիշ . աւալ բուպա կիլմէմիշ իտի :

Ռոպէնսոն վազա աճ իտի , լաքին էտէպ իչին
էվվէլա էսիրըն չըալաքըլընը կիլըլմէք իսթէ-
տի , իմտի լամա տէրիսինտէն պիր էպիաւ եափըլ
էսիրէ կլիտիթտի . պատէհու եէմէկ եէմէք ի-
չին եանընա չաղըրտը : Էսիր տախի Ռոպէնսոնա
եանալըլ նէվ պէ նէվ պիւլմէր իլէ մէմուսնիյէթ

թազաթ իտէր . պաչ իչէրէք րաչէթ կէօսթէրի
այակընա տիւլիւզ սէճտէ իտէր իտի :

Ռոպէնսոն էսիրէ իւարէթլէր իլէ աննաթ-
տը քի քէնտիին իսպիմա մուաֆազա իտէճէք .
Փազաթ թէքմիլ իթաաթ մաթլուպ իտէր , հէր
նէ քի էմր իտէրսէ ինրա իթմէք Փարզ տըր վէ
հէր նէքի մէն իտէրսէ քէնտի էֆէնտի վէ փատիլա-
նը եալընըլ քէյֆի իչին . սազընմաք իչին Փարզ տըր :

Պու թէնպիւնէրի իշարէթլէր իլէ վէրտիկի վա-
գըթ էսիր քաչիք սէօգիւնիւ սէօլէր իտի Ռոպէն-
սոնուն ֆիքքինէ տիւլտիւ քի պէն պու սէօղիւ չօք-
տանիլիթտի . Ամէրիգանըն տազ առամլարը քէնտի
պէօլիւկլէրինէ պու իսմիլ վէրիւրէր . իմտի իշա-
րէթտին զկատէ պու սէօղ իլէ եէկտիկէրինէ չէյ
աննաթըլար իտի . պատէհու էսիրի մէրգում
նէ վազթ էֆէնտիսի պիր չէյ իսթէյօր իտի իսէ
լիթաաթ իսրազ իթմէք իչին պիր քաչ տէֆա
լիւքսէք սէս իլէ պու լուղէթի Ռոպէնսոնուն ա-
յակընա տիւլէրէք թէքէրիւր իտի իտի : Պու-
նուն իլէ պէրապէր Ռոպէնսոնուն հիւքիւմէթի լա-
հանէսի նէ քատար գուվէթլի օլտուզունու աի-
նաթմաք իսթէտիկինտէն , մըրակը էլինէ ալըպ
եւրէկի իւզէրինէ ուճուսու գօյտու . պոււնուն
իլէ էֆէնտիսինին հիւքիւմէթի հէմ էօմրիւ հէմ
էօմրիւ իւզէրինէ վար իտիկինի տուլըրմաքտա
իտի : Ռոպէնսոն հիւքիւմէթի միւսթազիլէ իլէ է-
սիրի մուհաֆազա իթմէք իչին էլինի պաչընա
գօյտու . պատէհու եինէ եանընա օթուրուպ եէ-
մէկ եէմէկէ էմր իթտի , լաքին էսիր բահէթ ի-
չին եէրէ օթուրտու . լաքին էֆէնտիսի օթաան
եափըլըլ սանտալիյէ իւզէրինէ օթուրտու :

Իմտի Ռոպէնսոն , իլթէ սահիւնէն պիր փա-

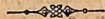
տիշահ՝ օլտուռ . չիւնքի օլտուռզու ատա՝ մշմալիքի,
լամալար վէ մէհվէլէր խազինէսի, ուրբաթ՝ թէ-
պասար, (վազա պիր ատէմ իտի լաքին ինտիւնտէ
չօք իթիպարը վարիտի) տուտուռ գուշու սէրայ խա-
տէմէսի, (կէրչի պիր լիւզիւմսիւզ հայվան իտի)։ Պու
հէփսինաէն իւսթիւն փատիւշահ փատիշահ լըղընըն
խտսլէթի միւսսատէ լիթտիկի գատար թէպուս-
սը պուլուճանն էսիրէ չօք տէֆա թէնէզզիւլ ի-
տէր իտի։ Ռոպէնսոնն էմէքտէն սօնրա . եաթա-
հա մախսուռ օլան լէվազըմաթը օլիշիմ իլէ սը-
րասընա գօյտուրմաթ իսթէտի։

Ֆազաթ ուրբաթ եաթըր օ գատար աղըլը վէ
զէրաֆէթլի իտի քի աղ վաղթ զարֆընտա քէմա-
լի էմինլէթ վէ իթաաթլա սալքի բէյլա պիր մշ-
մուր, սէրասընը, միւսթէշար վէ մապէշնճի պաշը
կիպլի հէր շէյի իճրա իտէր իտի, լաքին Ռոպէն-
սոնն էսիրի մէրգուսու իլը՝ աղըզա քէնտի մա-
հալլի մախսուսուռնա ալմալը աղըլըլը սոյմատը .
էմր էթտի քի զախրիք գոյտուկու քիլէրէ կիթաին
եաթսըն։

Զիւնքի թէճըրիւպէ էթմէտիկի պիր տաղ ա-
տամընը օլ գատար էմին ատտ իյլէմէք, պէրա-
պէրինտէ եաթըրմաք . վէ ուշուտուկուսուռնա էօմ-
րիւնիւ ծոա թէսլիմ իթմէք . վէ մահալլիտէքի
կիղլի եօլու պէյան իթմէք պէօլիք թէտպիրսիդ-
լիք օլուր իտի։ Խմտի էմր էթտի ուրբաթա քի
քիլէրաէ եաթմաք իւզըն օթտան պիր եէր եափ-
սըն . ֆազաթ քէնտիսի տայլիմա թէտպիր իլէ տիդ-
գաթ իտէրէք պիւթիւն սիլաշարը պէրապէրնա
տէ սագլար իտի։

Պու մէպէստէն Ռոպէնսոնու վարըլը տիւն-

եաեա իպրէթ օլտուռ, չէօյլէքի քէնտիսի քէնտի
պաշընա պիւթիւն ատանըն վէ թէպասալընըն էօմր
վէ էօմրիւ վէ լամալարըն սահիպի մութլաքը օլ-
տուռու հալտէ, աալա չէքլնմէյիպ էսիրընն էօ-
նիւնտէ խըտմէթքեարա մախսուռ իլէր եափար,
լամալարա նազար իտէր, սու վէրլը . սիւտ սա-
ղար, վէ եիւրէկի ըահաթ օլմաք իշին էսիրէ
տիւշէն իշի քէնտիսի եափար իտի։ Աաքին ուրբաթ
էսիր, էֆէնտիսինին լամալարը սաղտըլընը կէօր-
տիւկիւնտէ, նէ եափաճալ տէյու թէաճիւպ ի-
տէր . չիւնքի հայվան սիւաիւ միւթէպէր պէսլէ-
յիճի պիր նաֆազա օլտուռուսնա աալա աղըր էր-
մէզ զիրա հիշ աղըընա գօյտուկու շէյ տէյլտի .
Ռոպէնսոնու մէպուր էթմէսլլէ պիր փարչա իշ-
տիկի կիպլի, քէյֆինտէն նէ էյի շէյ իմիւ տէյու
թէաճիւպ իտէր իտի, Նշուռ զահմէթի խիթամ
լյլէտիլըտէն սօնրա, պիւթիւն կիւն ախշամա դա-
տար եօրուլուշ օլտուռլարը իշին, իքիսի տէրա-
հաթ իթմէք իսթէտիլէր։ Ռոպէնսոնն էսիրէ էմր
իթտիքի, կիթաին կէօյլէրէ տօղու թէնէքիւ
թազաթ իյլէսին եաթսըն . պուսուռն իլին քի, Ալ-
լան քէնտիսինին պու գատար թէնէլքէլէրտէն խէ-
լաս իթմիւ . վէ քէնտիսինն հէմ արգատաշ վէ հէմ
տէ տօթ Օլան պիր ատէմ էլլինէ պըրաքմըշ իտի։

ՕՆ ԵԷՏԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒՆԸ

Մայիսի տրեքի շրջանին ինսանիյե նէ գատար պէտքեր չէյ տրի . վէ անտէն նէ գատար պէտքեր էյլը ասդար , իմտի ճէնապ մէյլայէ թէ- չէքբեր թագտիմ իյլմէյէ թէհայերտէ գալարաք պորճուլուզ . քի տողուշտան ինսան երէտէկինէ շրքէթ բուհու թալըմայը վէ եէկտիկէրինէ մու- ալէնէթ իթմէյի վազ իյլմէյի տէյիլ քի ճանապարհ կիպի պիրիպիրինին էթինի նէմէք :

Ռոպէնսոնուն իւր իւր ֆերտատը կիւն արգա- տալընը արդոյ եապանիյերին բազա իյլէտիկի եէրէ կիւնէնէք նազար էթմէք օլտու . օրատա չէյթանա մախսուտ զիննէթ իճրա իթմիշէր իտի :

Եօլտա կիթտիքէրի սըրատա , մուգատտէմ լքի նէֆեր վահշիւրի տէֆն իթտիքէրի մահալէ թէնատիւֆ իյլմէյի իտիէր . էսիր Ռոպէնսոնտան մաթուպ իթտի քի քէնտիքն իզին վէրսին քի վահ- շիւրին թէնէրինի չըբարըն , իսթէտիկի գատար եէյիւ պիրէկի սօլուտուն : Ռոպէնսոն հիտտէթ- լէնէրէք , պու չէյ քի եաքմաք իսթէյօրսան հիյ- պէթլի պուզզ վէ ինսաֆօրըլու տըր : Օլտուզու- նու աննաթտը . վէ մըղըմի գալտըրտըլը կիւնի էկէր պուշտան սօնրա պէոյլն եէմէկ եէյնէնէք օլտու իսէն սէնի վուրուրում տէյու թէհաթա իյ- լտի : Էսիրի մէրգում ինթիրաղընտան լէֆէն- տիսինին լէյինէ գարըն կէլմիլի սաղընտը , լաքին

չօճուկուկունտան պէրու երէտէկինտէ իւզէրէ- իինէ քէն ու դարաղը օլան տիւշմանլարընէն է- թինի եէմէյէ նիշին միւսաատէ իթմիյօր իտիկի- նէ թէհաճիւպիտէր իտի : Օլտուն օնսաըըլարը մա- հալէ վաղը օլտուքլարը կիպի , օրատը գան իլէ պօյանմը , էօթէ պէրի ինսան քէմիլքէրի պըրա- քըլմը կէօրտիւէր . Ռոպէնսոն էօյլէ պիր իւլմի իյլտի քի , կէօղիւնիւ էօթէ թարաֆա չէվիւրէ- լէք . « Չափուկ պիր չուգուր գաղը վէշու պար- պարճա եէմէկին գըրընթընըն տէֆն իյլէ » տայի- քէք էսիրէ էսիր իյլտի :

Եսիրի մէրգում իւզու էմրի իճրա իթտիկի էսնատէ Ռոպէնսոն մէօնմիւշ աթէշի գարըն- տըրարաք . աճապ աթէշ պուլտալիլրմիլիմ տէ- յու տիգդաթլա նազար իտէր իտի . կէօրտիւ քի քեաֆֆէսի մէօնմիւշ չօք թէէսիւֆ իյլտի . չիւն- քի արզու իլէ արգատալ պուլտուքտան սօնրա , աթէշտէն դայլի պիր չէյ հալլիս իթմէյ իտի : Եմտի թէէսիւֆիւնտէն պաշընը ասմը քեալիլէն մէօնմիւշ աթէշիլն իւզէրինէ նազար իտէր իտի :

Էսիր Ռոպէնսոնու պէօյլէ մէյուս հալտէ կէօրէրէք . պիր չօք իւարէթլէր իլէ միւալ իտէր իտի իտէտէ , ֆազաթ Ռոպէնսոն աննաթաթը . նի- հալէթ պաթայը էլինէ ալտըլը կիպի , ելտըրըմ կիպի օրմանա գօտու , էֆէնտիսի եալընըզ գա- լըպ , ապա էսիրին ֆիլքըլինի աննաթաթարաք թէա- ճիւպ իտէր իտի :

Ռոպէնսոն ալթ իւսթ օլտու թիթրէյէրէք գօրգմայա պալտար . վէ պու . նասը չիյ օլտու տէյէրէք . աճապոյ նանըթօր էսիրիմ պէնի պը- րաղըպ կիթտիլի , պալթամը կիթիլմիլ չէք մի օլտուքի հիւշալընը իլէն կիտիւլ իւքուսն լի-

տիկիմ մահալէ օթուրուր, վէ պինի օրատուն
ճէպրէն գօլալար . գօրգարմ քի օ պինամուս
տէմ կիտէր՝ քէնքի հէմէհրիսի օլան տաղատամ-
լորնա պէնի թէսլիմ իտէր տէյու գօրգար իտի :
Պէօյլէ իւրլանդ պրապիլ արտկը կիպի էսիւրն
արդաքնա տիւշտիւ . քի կիթսին օ նանքէօրիւ
ճէգալաքն . դիրա կիտիպ Փիլքրինէ գօյտուկու
դամնաղը կը իճրա իթմէսին : Պու արա Փիլքրի
պուլանարաք կիտէր իքէն կէօրտիւ քի էսիւր
գօշարաք կէլիյօր . Ռոպէնսօն թէհայկուրտէ գա-
լարաք , օրատան իլէրի կիտէմէտի . չիւնքի կէօր-
տիւ քի դամնաղ Խէտիկի էսիւր . էլինէ գուրու
օթ արմը կէլիյօր , սիւրտէ պաղարսնքի օթու
պիւրիպիւրինէ տօգանարարաք տէրագապ ալէֆ
չըքտը . էսիւր աթէշը աշաղը պըրաքտը . վէ գու-
րու աղաճ տալարը վէ օթլար իւղէրինէ պըրա-
քարաք պիւր էյի տթէշ եագտը օրատա : Ռոպէն-
սօն աթէշըն իւղէրինէ պաղարաք չօգ շաղ օլուր վէ
էսիւրն իթտիկի շէյին հագգընտա թէհայկուրտէ
գալըր իտի :

Նասլլ քի սէօյլէտիք Ռոպէնսօն տալիս սէվին-
ճինտէն պիւր վագթտան պէրու մահրու՝ դալըպ սօն
տէրէճէ արգու էթտիկի աթէշը պուլտուքտան մա-
տէ շիւպէսի տալիս պօշա չըքաղընտան տօնտու
գալար . վէ ալէֆին հարաքէթինէ միհման օլա-
րաք նագար իտէր իտի . պատէհու աթէշլի պիւր
օտուս դալպ գալքտը էսիւր իլէ պէրապէր մա-
հալի մախպուտունա կիթտի .

Օրատա տէրագապ պիւր աթէշ եագըպ եէր
էլմալարնըր աթէշըն էթրաֆնա տիդտի , վէ կի-
տիպ լամալարն իչինտէն պիւր ուֆագ եալրու կէ-
թիւտի պօղաղատը , փարշա փարշա տօղրալը

չիւէ կէշիւտի վէ շէվրսին աշյու էսիւրէ վիւտի :
Փիլքրաթտէն սօրա պիւր փարշա քէսիպ վէ պիւր
գաշ թանէ եէր էլմաք չըքալըպ դապուկունա
սոյտու . պատէհու (մայիլ) թօխուտունտան իքի
թաշ արասընտա իւլիւտէրէք ուն կիպի եալտը .
շէօմէկի սու իլէ տօլաուրուպ աթէշէ գօյտու քի
փիւսին չօրպա օլուն . չիւնքի սէքիլ սէնէ լալիքի
աղընա գօյմամը իտի :

Լաքին էսիւր մէգըլու հաղըրըքլարը կէօրիւր
իտի խէտէ նէ իչին օլաուրունա աղը էրմէղ լ-
տի վագա եալընդ շու գատարընը պիւրի իտիքի
էթի դալուրուրաք , լաքին օ պիւր շէյէրի եանի
սույու շէօմէկին իչինէ գօլար նիւլէն փիշիւրիւրէ
սուրալարընըր ալապ պիլմէղ իտի : Ռոպէնսօն կէ-
լիպ մահալինէ կիւտի . փիշէճէք շէյէրէ տիգաթ-
շա նագար էթմէսինէ էսիւրէ ինալէ իլէտի . լաքին
էսիւր սույուն փիշտիկի եէրտէ գայնաթըլընա թէ-
աճիւպ իտէր իտի : Պատէհու սու եօգարը գա-
րաքաք դապգաֆիլ դապընտան տըշարը տօթիւր-
տիւկիւնիւ կէօրտիւ իտի . օլու շէյէ ալեհաճ օլմա-
ալըրնտան դօպըն տիսինտէ պիւր հայլան վար քի
պու էյի եալիւրյօր տէյու դըյաա իտէրէք , սու տը-
շարը տօթիւրէլմէսին իչին էլինի շէօմէկին իչինէ
սօգտու կէօյէ հայլանը տուլմուն , լաքին էօյլէ
պիւր դալալըրըր կէ պիւր շամաթա տըր չըքալար
քի իօքեան իթտիքլէրի մահալ կիւրլէտի :

Ռոպէնսօն տըշարտա նէ օլաուրունա պիւր-
մէտիկինտէն սու սէստէն էօյլէ պիւր դօրգտու քի
պու արատա Փիլքրինէ պաշկա պիւր շէյ կէլմիւ
անճալ եապանիլէր կէլիպ պառտըլար վէ ուրբաք
էսիւրի տուլտուլար , իմտի գօրգու վէ էսիւրի իւ-
թիւտա էթմէք իւղրէ օլան թապիի մուհաուպէթի

եկեղորհէրհէն դարընդ, կիզիւ եօլտան գաշըս
դուրթուլմայա մէնադուր օլտու. լաքին քէնտի ար-
դատաշը օլան էսիրի տիւշմանլար էլինէ պրաքքա
գաշմաք ինսանլըք տէյիլ խալկինի տիւշիւնտիւ :
Պուշուն իշին պու միւշահաղալը թէքը խտիպ պիւր-
տէն սիրահարընը ալտըկը կիպի գալքաը մահալլին
աղջարը չըքտը. վէ ինսան ետէյն ատէմէլերին է-
լինտէն պու սուֆա տաթի գուրթարմաք իշին իգ-
թիդա խտէր իսէ գանընը տէօքմէյէ ֆիքրինէ գօշ-
տու : Լաքին պալթալը էլինէ ալըս պըշարը սըշ-
րատըկը կիպի, կէօրտիւ քի էսիր եալընըդ պաղը-
րու չաղըրըյօր, նէ օշոյլէնէնէ կինի պիւմէնիպ չա-
շըրաը գալտը : Պիրազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա .
էսիր էլինի եաղտըկը իշին պաղըրըյօր խտիկինի
աննատը :

Ոոպէնսօն ճէսարէթ վէրտի էսիրէ քի օշ-
սիրի քէսսին, լաքին պիր անէտէն սօնրա էսիրին
սէօզ վէ թապլիպթընը աննատայա պաղլատը իսէ
օ վազթ հիսս իթտի քի օլ գատար իշպէթլի չա-
մաթա իթմէտի եալընըդ էլի եանտըկը իշին տէյիլ
անճազ զիյատէ խէյալի պիր գօրգու իշին խաի :
Չիւնքի տաղ առաւալարընտա իթիդատ վէ թէր-
պիյէ օլմատըկընտան, ատէթլէրի տիր քի սիր շէյ
վուգու պուշտուկու կիպի սէպէթլինի պիւմէտը-
լերնտէն զիյատէսիյէ թէպթիլ օլուրլար. վէ կէօ-
րիւնտէյ քուճ վար աըր, քի պիր շէյին սէպէպլե-
նի աննատայա միւշթէտիր օլաւայան քիմսէյէրէ
պէօյլէ հէր շէյի եալաք տէյու գըյաս իտէր խտի :
«Պու բուէ քէնտի քէնտինէ պիր շէյ եալմաւաղ
իլլա միւտէմ պիր ատէմ էլիլիլի պէօլէ շէյէրի եա-
լալար քիմլինքի էմիլինին թահալնտէ իսէ » տէր խտի
Վէ օ առաւորն էմիլի թահթլինտէ չօգ բուշլար վաղ

օ տտէմէ պիւլիւճիւ եալաթո ճատը դարը տէրլէր
բուշլարա պու գարը էմի խտէր » տէր խտի : Մէ-
սէլա էկէր քի տաղ առաւալարն պիր հայալանը ա-
վանսըդ խաւթա օլաճաք օլուր իսէ սէպէպլինի
պիւլմէտիքլէրինտէն ճատը դարը պիւլիւճէտի հայ-
վանը խաւթա իթտի. եալաթո ֆէնա բուէ եանի
ճին պէօյլէ եալտը տէյու ինանըրլար (1) խտի :

Իշէրէի չօք սատէտիլ ճէմաթի տաթի վար աըր
քի քէշէլէրինին ֆէնալըկընտան պօշ զիւլիւմէր-
տէ պագի դալըրլար. վէ ճէմաթլըն ֆիքրինի պօշ
զիւլիւմէր իլէ ինաթա իթտիրլէր քի սիւշրալա-
լըք եալարաք ազէլէրինի ալընլար, չօգ տաֆա
միւտանանէ տաթի խտէրլէր սէպէպլինի պիւղ աննա-
րըդ տէյէրէք, վէ վատ խտէրլէր քի պիւղ Սլաշըն
խալի իլէ պիւլիւլիւ պօզալըդ, վէ ֆէնա բուէա
եանի ճինէ ճէպր խտէրլիզ օշ վէրսինտէյու տէրլէր
իշթէ պէօյլէսի եալան սէօզլէրի իլէ գապա ճէ-
մաթա ազէլէ իլէ սաթարլար :

Պուշտան չու նէթլէլէլէ կէլիրիզ քի տաղ ա-
ռաւալարը պէօյլէսի շէյլէրի օ տէրլէնէ պօշ զիւլիւ-
լէրի պիրվէք պէօյլէք շէյ առա խտէրլէր նէ վազթ
քէնտիլէրէ վագի օլուր իսէ. գալալը սէֆիլ ֆիւ
քիլլէրի գապուլ խտէմէլ թէհայլիւտէ գալըրլար,

(1) Շիմոխի գատար եալընըդ եապանի ատէմէր
ֆիքրի իւզէրնտէ տէյիլ. իլլա նէր եէրտէ պա-
թըլ զիւլիւմէր վար. վէ վազթլըն ֆէնա օլտու-
ղուտան օլուր. անըն իշին տէրլէր քի ջար սս-
նաքա քաք կէլտի. իշթէ պէօյլէ պաթըլ իթի-
զաթլա ազըլըք քիմսէլէր, թալուտան զուշու-
րինէ սէպէպ նէ օլտուղուտու պիւմէտիքլէրնտէն
ֆէնա բուէաք տէյու գըյաս խտէրլէր :

հէմնն ֆէնա րուհա համ իտէրէր, իշթէ պու-
նուն կիտի օլտու ուրաւթ էսթիտ ամսի: Չիւնքի
նէ կէ օրմիւշ վէ նէ տէ իշթմիւշ իտի քի սու գը-
նաբաթ դայնար, վէ էլիկի սըճակ սուչա սօգմալը
ասա թէճըրէպէ իթմիմը իտի, իմաի էլինին ա-
ճըսը սլունտան իլէրի կէրիւ օլտուդունու պիլմի-
տիկինտէն պիւլիւնիւն ճին ամթիւտը տէյու գալիկն
ինանար, վէ օլու ճինին սահիպի Ռոպէնտան սըր
տէյու ֆիքրինէ գօյաու:

Էօյէ իսէ պիւր քիմնէ ազըլտան իարթի կէր-
մէտիկի պիւր չէյ կէօրիւր իսէ, վէ եալսօտ էհլի
սանաթ պիւր քիմնէյէ թէսատիւֆի իտիպ աէ Էօ-
նիւնտէ գապիւրիպ կէօրիւնէն չէյէրի իճրա իտիւտէ
(մէսէյա պիւր գուշուն պաշընը քէսիպ թէքրար
եաթըլտըրմաթ կիպի չէյիէր) պիւլէ չէյէրէ սի-
ճըրպաղըք ասա իտիւրէ տաղ սաաթարը կիպի
չէյիմնի չէյ տիւր գըլտա իթմիսին:

Նասըլ քի տէտիւր Ռոպէնտան էօյէ պիւր թէ-
հայիւրտէ գալտ քի, իլը ազըղա էսթիտ նէ պիւր
չէյ սէօյէյէպիլտի նէ թէսէլլի իլէյէպիլտի վէ նէ-
տէ քէպապ չիլէնի էլինտէն աըլպ էթի չէվիւրէ-
պիլտի, լաքին էսթի խէվիլինտէն նալի պիւր տիւ-
ղիւյէ թահրիւր օլունարաթ չէօմէկին իւղէրինէ նա-
զար իտիւր իտի: վէ չիւնքի Ռոպէնտանու սէմալի
պիւր րուն էիլինէ գօյմուշ, թիթթէյէրէ վէ հիւր-
մէթ իլէ եալընը կիւղիւնէ պաքմաքտա իտի:

Ռոպէնտանու պիւլէ չէյպիլթի կէօրիւնմի-
սինէ սէպէպ, պիլրինէ վիւճնտիլին պէյալըլը
վէ իլլինճի ուղուն սադալը օլտուղու իտի, քիէ-
սթի կէօրմէքտէ օլտապ, ասա նէ րէնիլի վէ նէ տէ
սադալը քէնտիլինէրէրէ պէնդէր իտի: Լաքին
պու աըլտա չօրպա վէ էէր էլմասը վիւշտի: վէ

Ռոպէնտան գալըգ օլմաթիւր հասէպիլլէ չօրպայը
Փօթօ գապարը իլինէ տօլտուրտու դահվէ կիպի
իլմէք իւղէր: լաքին էսթի մէգըլուր չօրպայը գէր-
հիլի տէյի զանն իթիլիլնտէն նէ եանաչաթ վէնէ
տէ ազըլնա գօյաու: Պունուն իլէ պէրապէր Ռո-
պէնտանու տէրէճէսիկ հալիս իլէ եէտիլինէ շա-
չարաթ տիգդաթ իտիւր իտի: Լաքին քէնտիսի եա-
լընը քէպապ վէ էէր էլմաթնտան իլտաչը եէտի:

Ռոպէնտանու պու եէմէկի նէ դաւտար խօշ
վէ լէղէթի կէտի քէնտիլինէ գիտա էիլին սէ-
նէլէրտէն պէրու եէմիւ տէյիլ իտի: պիւթիւն չէք-
տիկի զահմէթէրի ունուտուպ, քէնտիսին չէօլ
ատա իլինտէ տէյիլ, իլլա գալապալըքը պէր չէ-
հիլտէ դանն իտիւր իտի: Իլթէ մուգատտէրի իլա-
հի մէմուլ օլունմաղ պիւր վուգուաթ իլէ պիւր տա-
գիղէ իլինտէ օլ դաւտար սէնէլիւր աըղուտունու
էէքմիլ: վէ էիլէրէկինին եարէսին տէֆ իլէտի:

Եէմէք թէքմիլ օլտու: Ռոպէնտան մէգըլուր իլ-
պալը վուգուաթար հազըլնտապ պէր էյի թէֆէք-
քիւր էթմէք իւղէր պիւր թարաֆա չէքիտի չէօյ-
լէ քի պիւրտէն պիւրէ հալի թէպտիլ օլտու: հէր
չէյ քէնտինէ գէվըլի կէօրիւնիւթօր չիւնքի եալը-
նը տէյիլ իլլա պիւր աըղատաչը վար իտի: վաղա
գօնուչմաղ իտի իտէ տէ պու դաւտար աըղատաչը-
կը տալի չօք սէօյիւր չէյ իտի, վէ քէնտինէ պէօ-
էիւճէք միւլին օլտուգունա ազիմ թէսէլլի պուլ-
մաքտա իտի: Փէնտի քէնտինէ Շէիմտի պէնիւր
րահաթլըկըմը պօղապիլմէյէ վէ սէտաթիլի էօմիւր
կէչիլրմէք իլին միւսատաթ իթմիւթէյէ հանիլ չէյ
վար: իլթէ պունտան սօնրա պու դաւտար պէրէ-
քէթլէր քի Ալլահ պանա ինսան գըլմը տըր, ֆի-
քահիլթ վէ մէսթուրլիլթէ կէօնէնլիւմ: իլթէ տա-

լու մէջով • վէ սօփրամը հէր եմէն կը իլէ աօլտու-
րան պու գատար հայվանաթ, գայրու կնչմիշլերի
ոնուտայլըմ դիրա պու գատար տիւշարը իզթի-
րապ օլտոււմ, վէ օ գատար սնէն չէօլ իշինտէ
էօմրիւմիւ թէլէֆ իյլէտիւմ, իշթէ էսիրիւմ զօրլու
գուվլէթի տիր պէնիւմ եէրիւմ չալըլըմ» տէր խալ:

Պէօյլէ թէֆֆէքքիւր խալ պէնտի քէնտինն
սէօյլէնիր իքէն պիրտէ պագարսն քի հէմէն ֆիք-
րի թէպտիլ օլտու • նէ օլուր «տէր խալ, էկէր
քի պու էյիլքիւր պիրտէն կէչէճէք օլուրաւր խալ
պէն նէ հափաճաղըմ • էկէր էսիրիւմ էօլիւր վէ ա-
թէշիւմ սէօնէր իսէ պէն նառիլ օլաճաղըմ» պու
միւթալաւա քեաթիլէն երւէկինի տէյիշտիրէք
գանընը սօլութաւ • պալուտուտ էկէր զէպ ու
սէֆա իլէ միւշայիւմ վէ լաւաթ էօմիւր կէշիրմէք
էօյրէնիր իսէմ • պատէհու էկէր պալըլմա պիր շէյ
կէլիր իսէ սրգընթը վէ դահմէթէ նառիլ տայանու-
ճաղըմ» տէյրէք թէլէսսիւֆ իլէտի: Ալ երիւկ-
տէն ախ իտէրէք ձեվլէլքի նօգսան վէ գայիֆ
կիտիշիւմի • թէրպիլէ իլէ խթիդամթ Վէրտիկի-
մին նէ ֆայտէսի օլտու, վէ վուգուաթլարըն զօ-
րուտան օ գատար չալըլկան վէ էտէպլի օլտու-
ղոււմ նէյէ հարաւոր • շիւտի եալընըզ գահմէթսիլ
եէյիպ իշմէյէ եէլթէնէճէք օլտուկոււմ կիպի մէրտ-
լիկիմտէ կիտէր սըլէթիմտէ • ճանըմտա գայիֆի-
նիր թէշիւմտէ • Սլաւ պէօյլէ շէյի աալա իստէմէզ»
սէմէյէ պալաւոր:

Ռոպէնսօն երին «էկէր գահմէթտէն գաշար
գանսիւրըմը թէլք իտէր իսէմ չափուճակ խա-
րապ օլուրոււմ վէ հալիւմ ֆէնա օլուր էկէր նէ դա-
տար թէհի տէսթ գալըր իսէմ, հարզ օլոււնազ վէ
լիւղիւմիւղ պիր ատամ օլուրոււմ» տէմէյէ պալա-

լաւոր: Նիտի երւղիւ իւղէրինէ աւաշիւպ Յլաւա
օէճտէ իտէրէք բիւս իյլէտի քի քէնտիսինի գօյ-
վէրմէսին • պէօյլէ նիգամարըլըքսան գուրթարսն
քէզա պուտան պէօյլէ լէտէպլի կէլ թէտպիրի
սաղլասն:

«Լազըմ տըր քի եէնիտէն ախ իտէյիւմ հա-
րատանըմ հուզուրուտա • չէօյլէ քի տայիւմ էհի
ըրզ վէ փէրիքեաւր օլայրմ • վէ էհէր նէ գատար
չօգ շէյիւմ վէ դայէթ պօլուք իլէնաէ տախի օլուր
իսէմ երինէ եէմէկիւմ սատէ վէ շիշ պօղաղըլա տիւշ-
մէյիւպ հալընըզ սըհէթիւմ սաղլայաճաք գատար
քեաֆիտիր • վէ էհէր նէ գատար իւղիւմ օլմայան
պիր շէյ տախի օլաւ երինէ էօմրիւմիւ չալըլմաք ի-
լէն կէշիրէյիւմ: Հէր հաֆթանըն պիր կիւնիւտա
փիշմէմիւ (ոփուգ) եէմէք եէյէեիւմ, վէ էհէր պըն
օսն կիւնիւտա: պուրայա այակ պասուրըմ կիւն
կիպի էօյլէ պիր տէֆա հալընըզլանայրմ, վէ օլ
կիւնիւ էսիրիւմ իկիրմի տէօրտ աալթըք մէսաֆէ-
տէ օվատան ուղակտա պուլուտուտ» տէր խալ:

Իշպու ֆաղիլէթէ տայիր նիլէթլէրի գօյտուր-
տան սօնրա երւէկի խօշ օլարաք մէսրուր օլուպ
քաշաթլանաթ • չիւնքի ինսանըն բուհու չալըլմաք
վէ ֆաղիլէթ իլէ քէմալիլթ քէսպ իտէր էհէր նէ
գատար էյիլք կէլիր իսէ քէնտի բիգասըլա նիլէթ
գօյտուկու գահմէթլէրտէն կէլիր խալիկինի էյիւն-
նար իտի:

Նիտի պու նաաինաթը պիր էէրէ հաղըպիւա-
թէթ իթմէք, վէ չօգ տէֆա կէօրմէք պալուտուտ
իշպու մէտնէ շայան նիլէթի էհէր կիւն պիր գաշ
տէֆա օգոււմք իսթէտի: Պուտուս իլին իքքեան
իլլէտիկի մանալին գաքուտ իւղէրինաէ պալթա-

սը իւն զկիրտն պէյան օլաճաք իբի անդիւ գա-
ղաք , հանն ջալըրմաք , փերնիգքեարլըք :

Երմտի Ռոպէնասունուն պու իթտիկի նիյէթ ,
նէֆսէ թապի օրմաւայա չօք պէօլուք նասիհաթ
տըր , վէ հէր շէյաւէն զիյատն թէնայիւքտէ գա-
լաճակ շէյաթի : քի ֆաղիւթէթ տայիւր արմարընը
կէվէթմէմէք իշին քեաֆֆէյի խոխտիկի զանիմէթ
վէ րահաթըրկընը թէնք խոխաւէրվըն էմապի թալ-
լը հարաքէթիկի թէսպիւ իթմէտի : Իշթէ հէր ին-
սան էկէր քի իայըր նիյէթ իշին նէֆսիկի գըրմաք
խտէր իսէ պր իպքէթի աղիւ : վէ ֆաղիւթէթէ
կէթէնէնէք ֆէնա աաթթ իտիւնէմէք իշին պիւր
էօրնէք տիր :

Ինսան պուսուն իւն քէմալէթէ վասըլ օլուր
նասըլ Ռոպէնասուն օլուու , շէօյլէքի հէր զահմէթի
չէքտիւրտէն վէ հէր կէօնէ նէֆսիկի գըրաքըտան
սօնրա էօյլէ պիւր հալ իշինէ վաղ իշէտի քէնտիկի
քի աապա ապակ պասաըլը կիւնտէն պէրու էօյ-
լէ րահաթ էօրիւ օլմամըլ իտի :

ՕՆ ՍԷՔԻՉԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Ռոպէնասուն հէր թարաֆտան սէասթթլի պիւր
հալ քէսպ իթտիքտէն սօնրա եալընը քէնտիկի
պիւր րահաթըրկըլը գալաք : շէօյլէ քի եապանիւ-
լէր քէնտի արդատալաքընը արամաք իշին ափան-
սըլ տէնէր կէլըլէր վէ հաթթա կէլմէլէր ին-

թիւալտէն կէօրիւնիւյօր իտի , էկէր քի կէլմէք
օլուրլար իսէ կինէ գաթիլլիք վէ թէնիքէ օլաճաք
չիւնքի գալկա իտէրէք տէօյլէշիք վէ գուսու-
րարաք պիւրիլիւրիկի գանընը տէօքմէք , վէ պիւ-
րիպիւրիկի ֆէնա սուրէթտէ էօլուրմէք իգթիլա
էտէր իտի :

Պու շիւպէն մէճաուր իթտի քի կինէ քէն-
տիւլըն մուհաֆազասը իշին ջալըրմաքար . օլա-
պիլըր քի վուգու պուլաճաք օլուր իսէ քէնտիւլ-
րի մուհաֆազա իթմէյէ միւղթէտըր օլուուլար :
Ռոպէնասուն չօքտան պէրու մահալլի մախսուսէթ-
նի զիյատն մամուր իթմէք իսթէր իտի իսէ տէ ,
մատէմքի եալընըլ իտի պու շէյի ինճա էթմէք գա-
պիւրիլ իտի . շիմտի իսէ արդատալը վար , պու
իշի թէլմիլ իտէրիմ տէյաւ ֆիքրինէ գօյուու : Իմ-
տի նասըլ օլապիլըր քի մամուր իտէպիլըրիմ տէ-
յու տաղըն իւղէրինէ չըքալ պաղար . հէր թա-
րաֆը նաղար տիգդաթա արտաք աղաճ տու-
վարըն տէօրթ թարաֆընը գաղմաք էնլի վէ տէ-
րին հէնտէք աշմաք վէ օրթասընտա գալի պիւր
թապիա եափաք գարար իթտի . վէ պուսուն իւն
պէրապէր մէղքիւր ճէրէյան իտի սույու իքիլի
թաղսիմ իտի պիւր փարչասընը եափաթըլը հէն-
տէկին իշինէ գօյլէրմէք վէ պիւր փարչասընը իսէ
ավուլայ աղըթմաք իւղէ իշիլէ գօյուու , չիւքի
էկէր քի մուհաթէրէտէ գալաճաք օլուր իսէ սու-
սուլ գալմասըն :

Իշպու միւթթալաթի վէ եափաճաղը շէյլէրէն-
սիլրէ ահնատաալը գաաթար չօք պէօլուք զահմէթ-
լէր չէքէր իտի . ֆաղաթ իքիի պիւրլէք գալըլա
տէնիլ քէնարընս կիթաիլէր , վէ օրատու կէր գա-
ղըյապիւլէնէք նէ գաաթար սլաղա գապուկար վար

խառն քեանֆօֆէսինի թօխլայւր պէթիւրտիւէր, վէ պէ-
րապէր չալըմայա պաշլատըար: Մալիւմ տիւր քի
պու շէյ սուհուէթլի պիր շէյ տէյիլ իտի: չիւնքի
գաղըլաճակ չուքուր սքելիզ գաւաճմ հիւքսէք վէ
հնլի օլմաք իգթիզա իտի զիրա քէնտիւէրէ պիր
Ֆայտէսի օլայիտի: լաքին էթրաֆը իսէ երեզ գա-
տէմ օլաճաք իտի: Լաքին պու հնլպէթլի դահմթ
իշին նէ տէմլորտէն ալիաթ նէ գաղմա վէ նէ տէ
քիւրէք վար իտի, պախուստու եափըլաճակ թա-
պիւս իշին տէօրտ երեզ ատէտ սրըք իգթիզա ի-
տի, քի ծնարը պիր թաշ պալթա իլէ քէսիպ սոդ-
րուլթմալը իտի, իմտի պու գայրէթ չօդ պէօլիւք
գահմէթլի իտի: Նիհայէթ սուլու օրայա կէթիր-
մէք իշին պիր եօլ գաղմաք: վէ պաղը պաղը մա-
հալէրինաէ վմանիւէր վէ երեքսէք եկըլէր օլտու-
ղունտան սու կէչսին իշին օրալարը երթմաք իգ-
թիզա իտի:

Զիքը օլան գահմէթլէր Ռոպէնսօնուն գալպիւ-
նի առլա սօփուտմատըար: զիրա էսիր իլէ պէրա-
պէր չալըմայա պաշլամըլ իտի: կէօյէ միւթատիլ
վէ դահմթ մէվէր աթվարը հէր միւշքիլ օլան շէյի
սուհուէթլի եափար իտի: էօյլէ պիր մէրտլըք
քէսպ իլլէմիշ իտի քի առլա թէհիտէսթ տուրա-
պիլէմէզ իտի, նէ սէֆաաթ վէ նէ տէ կէվէքիլք
պիլիւր: նէ գառար աղըր վէ չէթին իշէ էլ վու-
րուր իսէ Ալլաի վի գալրէք սէօղէրինի սէօյլէր-
իտի: իմտի միւշքիւլ կէօրիւնէն իշի պաշա կէօ-
թիւրմէք իւզըրէ: առլա կիվէմէտի:

Ռոպէնսօն պու գահմէթ արաքնաա էսիրէ
աղար աղար Ալմանիա լիսանը էօյրէթմէյէ չալըրը
վէ մէգքիւր լիսան իլէ սէօյլէշմէյի չօդ արդու ի-
տէր իտի: լաքին էսիր օլ գառար պէօյիւք գալ-

րէթի վար իտի քի աղ վազըթ դարֆընտ չօդ սէօզ
էօյրէնտի: Խօճասը իսէ դիյատէ իսթէքիլ յօլուպ
պաշկա պաշկա եօլ վէ մէքթէպ ուսուլի իլէ էօյ-
րէթմէյէ պաշլատը: գաշ տէֆա պիր շէյ քի լա-
ղըմ օլուր իտի իսէ էսիրին էօնիւնէ գօր վէ իսմի-
նի վէրիւր իտի: Լաքին պաղը էօյլէ սէօզ օլուր քի
օնա կէօստիլէմէզ իտի թիւրիւ թիւրիւ հարաքէթ
իլէ էսիրէ աննատապիլէմէք հալաէթտուլուրուրիտի:
Պու ուսուլ իւզըրէ շակիրուր ալթը այ իշինտէ
իգթիզա իտէն սէօղէրի միւթատըր քիֆայէ Ալմա-
նիա լիսանընտա անաթմայա պաշլատը: Նշթէ պու-
տալի Ռոպէնսօն իշին եէնի պիր սաաալթի հալ
օլտու, չիւնքի օ զէմանա տիլկին էսիր իլէ տիլսիզ
արգատալըք իթմիշ իտի իսէ տէ շիմտի ֆիքրի-
նին էսրարարընը պէյսն իսէպիլիւր վէ քէնտիւլլէ
տօսթանէ գօնուշապիլիւր իտի:

Իքի այտան սօնրա հէնտէկի խէթամ իթտի-
լէր էօյլէքի տիւլմանլարտան գօրգաճաք շէյ գալ-
մատը, պուսուլ իլէ պէրապէր էկէր կէլկպ օրա-
յա եանաշաճազ տալի օլալար գօլալըք իլէ քա-
շապիլիւրլէր իտի: չիւնքի հէր քիմ քի հէնտէկէ
եանաշաա իտի հէմէն եալ վէ մըրակ իլէ վուրա-
պիլիւրլէր իտի, իմտի միւթատըր քիֆայէ էմին օլ-
տուլարընը աննատըլար:

Պիր կիւն Ռոպէնսօն վէ էսիր տէնիզ քէնա-
րընա կիտիպ երեքսէք պիր տաղ իւզէրինէ չըդ-
տըլար, օրատան տէնիզ իւզէրինտէն ուզակը նա-
ղար իսէպիլիւրլէր իտի, ափանսըզ պիր գաշ ա-
տալար կէօրտիւլէր քի սուգաքտան պուլուլ կիպի
կէօրիւնիւր իտիլիւր: էսիր կէօղէնիւ ալգիպ օ-
թարաֆա տօղրու պաքար իտի: Պիրտէ պաքար-
սընքի ալթ իսթ օլարաք աշաղը եօգարը տիւշ-

տիւ, էօյլէ պիր հէնի հարաքէթիւր իւն քի, Ռօպէնսն հէնի պիր գուտուրկուկուր կէլտի իւզէրինէ տէյու գըյաթ իթտի, գուվլէթին, գուվլէթին տէյերէք տուրմայլալ սըչրար վէ պաղըրըր իտի: Ռօպէնսն սիւալ իթտի քէնտիւինէ քի նիչին պէօյլէ քարըմա կէչիւլ ալթ իւսթ օլու յօրտուն:

ձէվապ վէրտի էսիր քի, իշթէ պէնիմ չէնիւրիմ վէ իշթէ միլէթիմլին իսքեան իթտիկի մահալ: Պէօյլէիւք իւէ սէվինճիւնտէն չալըրմը իտի: Չէհրէսի կէօզլէրի վէ հարաքէթի վաթան սիւրմէլիկին վէ չէնիւրի կէօրմէք արգուտունու պէյան իտէրիտի: Պու իշ Ռօպէնսնա խօշ կէօրիւտիւ վէ սահիկինի սէօյլէյէք, մէտնէ չալան չէյ իտի. քի էսիրի մէրգում վաթանընը վէ աթալարընը նէ քատար սէվտիկինի թէճրիւպէ իւէ աննոտը: Լաքին Ռօպէնսն գօրգտու քի, օլմայա քի սիր կիւն պիր Փուգսաթ պուլուպ քէնտիսինի թէքք իտէրէք վաթանընա տէօնտին: Խմտի Ռօպէնսն հիւրէկինի տննամաք իչին թէճրիւպէ իթմէք խաթէտի: պատէհու չու միւպաշտսէլէրի հալալը, Պուհուն իւէ աննաչըլապիլըր քի, էսիր նէ քատար Փէքք էլ առէ թապիլաթ սահիպի իւլի:

Ռօպէնսն սիւալ էթտի. — վաթանընա կիթմէյէ, վէ անէր իւէ պէրապէր հաշամայա արգու իտէրիտին. — էսիր — ախ, քեալքի՝ կէօրմէյէ չօք արգում վար իտի: Ռօպէնսն — ամապ օնալըն հանընա կիթտիկին կիպի երնէ առէմ էթի եւյէճէք մի իտին. — եէսիր սահիկ սէօյլէրիմ, եէմէյ իտիմ, հաթթա հապանի գալմասըլար աւլա խնսն էթի եէմէսինլէր իլլա սիւտ վէ գօյուն էթի եէսինլէր էօյրէտիր իտիմ: Ռօպէնսն — պիր

ուֆաք կէմի հափըպ մէմէքէթինէ կիտէպիլըրմիսին. էսիր — էվլէթ: Ռօպէնսն փէք էյի. խաթիկին կիպի պիր կէմի հաթ լաքին նիչին կէօզլէրին մէյեուս եւրէ աօղըրու պաղըլօրտուն: Եսիր — անըն իչին քի, էֆէնտիմ պանա հըրալանմը կէօրիւօրում, պէնի կէօնտէրմէք իսթէր լաքին պիլմիշ օլաարն քի պէրապէրիստէ մէն օլմասըրմա ապա կիթմէմ: Ռօպէնսն — մէնին միլէթին պէնի տիւման եւրինէ գօյարաք օլմայաքի տուլթուպ եւրէր իսէ. էսիր — հաշա օլտուն էֆէնտիմ: Ռօպէնսն — ես նիչին պու թարաֆտաքի Փիւտանլարը պալթա իւէ գըրը օրտուն. նիչիւ պաչընը էյիպ մէյուս տուրուտուն. նիչիւ հաթիսինքի հափալմ. էսիր — էկէր պէնի էօտիւրիւր իսէն էօրիւրում սէնաէն ալըրմաք իսթէմէմ պէօյլէ սէօյլէմէնի արասընտա օլմայաքի էֆէնտիմ պանա հօլ վէրսին տէյու կէօզլէրինտէ չօք հալար տէօքտիւ: Ռօպէնսնուն հիւրէկի դալրուլարաք եէսիրի գուճազլալալ տէսի ճալամա, սէվիւլիւ Ռաքթաթըմ, սէնին իւզէրինէ օլան աչըրմ պէօյիւք տիւր քի պէնտն տըրըմաք իսթէմէտին. պէն պու սէօզլէրի պաքալըմ աօսալուլու պէնիմքինէ միւսալի մի տիր տէյու աննամաք իւզրէ թէճրիւպէ իչին սէօյլէտիմ, պու խօշ վէ թաթը կէօզ հալարընը քի տէօքլօրտուն էյի եւրէքլիլիկինին սէմէրէսի տիր. իշթէ երնէ սէնի դապուլ իտէրիմ մուհապպէթ իւէ կէօզ հալարըմըք սիւրիմ, վէ ապա պիրիպիրիմիդի պըրաքմայալըմ:

Եւ պու մէյուսիւնէթլի սէօզլէրի թէպտիլ իթմէք իչին, կէմի իւզէրինէ վէ սալիր մէսէլէլը

հազգընտէ անէր սէօղէր անշայտ սաշլաաւը . նի-
հայէթ էսիրին էլինտէն թութուպ՝ օ դատար
սէնէլէր չալըշարաք քէստիկի աղաճըն հանընա
կէօթիւրիւպ կէօստէրտի : էսիր կէօրաիւկիւ կի-
պի պաշլաաւը սէվինմէյէ . քի պու քատար երլար
դարֆընտա գազըսըկը եէր օ դատար աղ խոի քի
տէօրթ բարմաք մըտարը անճաք վար խոի : Ռու-
պէնսօն սիւալ էթտի քի պու դանմէթտէն նէ ան-
նատըն , էսիր ճէվապ վէրիւպ « պօշ եէրէ չօք
վադթ թէլէֆ իթմիշ օլտուղունու կէօրիւրիւմ .
չիւնքի աղ կիւն իշինտէ աթէշիլէ չօք գօլալ գա-
զապիլիւր իքէն» տէտի : Պու սէօղիւ իշիթտիկի կի-
պի Ռուպէնսօն սէվինմէնտէն ազլը պաշլընտան կիթ-
տի . վէ քէնտինէ էօյլէ կէլիւր իտի քի , կէմի խի-
թամ պուլտու :

Խշպու միււաշագաւարը իթտիքտէն սօնրա ,
սապահլայն էրքէն իշէ պաշլալիլիլէրի կէօթիւր
մէք իւղըէ դարար իթտի :

Վադա իշին եօլունու պուլտուլար . լաքին
պաշա չըգապիլիլէր մի . վէ անըն իլէ եօլմուլուք
իտէպիլիլէր մի պիլմէլ իտի չիւնքի սօնրատան կէ-
լէճէկէ կիւվէնիլմէզ գլրա թաշթը թէպէտտիւ-
լաթտա օլտուղունտան չօք քէրրէ ինսանըն ու-
մուտու պօշա չըգար . ճէմի գէման կէօրիւրիւզ
քի , պիլիմ գալի ռուտուտուտուդա մաւվաֆթաք
օլամայլը . անըն իշին տայիմա թէտալիլ իլէ մոււն-
թաղըր օլուպ , պէօյլէսի վադալարաա թէտարիք-
լի տուրմաք իքթիդաաղըր : Ռուպէնսօն պէօյլէսի
էնյէրի չօք քէրրէ թէճրիւպէ իթմիշ օլտուղուն-
տան հէր չէյի մուգատտէրի իրանիյէյէ հալալէ ի-
տիւպ մահալլինէ տէօնտիւ . չիւնքի իլի պիլիլ ի-

տի քի սէմալի ֆէտէր՝ քէնտինէ նաալը խօշ իա-
քէնտի իլի իլէ իտարէ իտէր . վէ միւֆիտ օլան
լիլիքէրի վէք իլի թանըր , Ռուտի պէօյլէսի վա-
զալէրտէ լաղըմ տըր քի սիդ տալէի պէօյլէ տիւ-
շիւնէլիւմ (1) :

ՕՆ ՏՕԳՌԻՋՈՒՆՃՌԻ ՎՈՒԳՌԻԱՐ

Ագտէմքի վուզուաթտան պէյան օլտու քի
տիւննատէ չօք չէյ թէսատիւֆ իտէր վէ թիւր-
լիւ թիւրլիւ մանիլէր իլէ գարանըր կիտէր . վէ
լու պուլունմայարաք խայլի գէման նօգսան գալըր .
լաքին պիլր ուֆաք պուլուշ՝ աղ գանմէթ վի աղ
վապթ դարֆընտա պաշա չըգար քի երլար իլէ
լինսան ֆիքրինէ կէլմէմիշ իտի , նաալը քի վազի
օլտու Ռուպէնսօն . քի օգատար սէնէ տիլ ճան

(1) Ռուպէնսօն եւվիլիլէսինտէ տէր քի « պիլ
կիւն էսիրիսէ սիւալ էթտիւմ քի նաալը թութու-
ուտն , ճիվապ վէրտի քի , տիւլմանլարմ չօք օլ-
տուղունտան պիլրտէն իւզէրիմէ տէօքիւլալիւր .
կէրէի չօք տէօյիւշիլէք դարչք գօյտուք իտէ տէ ,
պաշա չըգամաաղը , սիւալ իթտիւմ քի տէր , խիզ
տալի տիւլմանլարընըղ իէրմիլիալիլ , էվլէթ
պիլիլ նէ դատար քի թութար իտիք լաէ , կէթիլիլ
սատանըն օ իլր թարաֆընտա եէր իտիք տէտի :

չըբարդյա չալըշտը աղաճը քաղմաք իշին, չիւստի պիր տաղ ասաւոր էօյն պիր ըւըք վերտիքի՝ դանն խտերսիւքի կէմի պիթմիւ չհհրտէն չհհրէ կէզլոյօր :

Լաքին չօգ չէյ տախի օլուր, չէօյն քի, իշի սըրասընա դօյտուկուն կիսի պիր մանիսիր զուհուր խալը հօյտան սըրազըր. նասը քի Ռոպէնսօնա պիր արա օլտու, պիր կիւն էսիրէ կէմի դադսըրալը վազը, ափանսըղ չիտաթիլի հաղմուր աչալատը. օ հաղմուր իսէ ելտաա իքի տէֆա միհրիման (1) վազթիլ (կիճէ կիւնախիւղ պիր օլտուղու) վուզու պուլուր, աստատ դաճ քի պուլունստու իսէ տիղգաթ իթմիւ կէօրմիւլ խաի :

Իշպու հաղմուրլու մէվսիմ առէթա իքի այ տէվամ իտէր խաի. պու արատա պիր տիւղիւյէ հաղմուր կէլտիկիւնաէն պիր իշէ էլ վուրմաք դաս պիլիդ օլտու : Պուսուն իլէ սէրապէր հաղմուր հաղտըլը սըրատա տըշարը չըզպ ըլանմադ, սըհհէթէ մաղարաթը օլտուղունու թէճրիւսէ իթմիւլ խաի. իստի տըշարը չըբմաքսըղըն կէմիլի թէրք իտիւ. սայիլ սայիլ պիր իշ իմատ իթմիւյէ միճպուր օլտուլաք. նէ դատար աղիմ սասաթթի հալ խաի Ռոպէնսօնա քի, պու մէյսու հաղմուրլու մէվսիմն կիճէլէրիստէ աթէճ՝ ըւըք՝ վէ արդատաչ պուլտու, քի պիրլիւստէ չալըշպ վէ սէօնաթ իտէրէք եիւլէկիսին սըզընթըսըր տէֆ իտէր խաի : Ադալմէն պու մէյսու կիճէլէրաէ իշսիղ վէ դարանըը եէքուտէ հալընըղ կէշիլիլ խաի. չիմտի իսէ արդատա-

(1) Ելտաա իքի տէֆա պիրլիսի մարաըն իկիրմի պիրիստէ տիկնքի սեպտեմբեր իկիրմի իւշիւնտէ միհրիման օլուր :

չը իլէ օթուրուպ, աթէճ վէ ըւըք եանընտա մէսուրուրիյէթ վէ էսլա օսանմաքսըղըն չալըլը խաի :

Տաղ աստալարը նէ դատար սուհուլէթիլ չէյլէր վար իսէ փէք դօլալ հափսրլար խաի, Ռոպէնսօն օնլարը էսիրտէն էօյրէնտի. վէ չօգ չէյ տախի քէնտիսի օնա էօյրէթտի, քի ալա Ֆիքըրիստէն կէչմէմիլ խաի, Ռարաթ էսիր աղաճ գապուկլարընտան ինճէ վէ հաղըշըլը խասըր էօրմէյի պիլիլ. վէ մէզըիւր խասըր ալես էպիսէ օլապիլիլ խաի. Ռոպէնսօն տախի պէրապէլիստէ չալըշարաք խասըր էօրմէք իշին չըք քէրէսթէ թէտարիք իթտիլէր. վէ իթիսին էպիլիսէ օլաճաք դատար չէյ պիրիքթիլիլիլ : Նէ պէօյիւք լահաթը օլտու Ռոպէնսօնա քի ագաթիլքի դալըն տէրիտէն օլան էպիլիսէլէրիսի պըրաքըպ, քի օ կիւնէ դատար մէճպուր օլմուշ խաի կիյմէյէ, եէնի հափսրըլ ինճէ բուպայը կիլիստէ :

Էսիրը մէրգուս, Քօք օթէլէրիստէն թէլ էօրմէյի վէ սայլ արաճարտան սիճիմ էօրմէյի Ռոպէնսօնուն հափսրկընտան էյի օլարաք հափսաք զէնահաթըն պիլիլ խաի : Ահէլէրի չօքդօլալ թարղ իլէ էօրէր խաի, էօյն քի կիճէլէր քէնտիլէրէ փէք գըսա կէօրիւնմէքտէ վէ պուտա պէօյն օլմաղ իսէ խաի չօք աղըր կէլմէքտէ խաի :

Իշթէ պէօյն օթուրակ զէնահաթտա օլտուլարընտա Ռոպէնսօն էսիրլիս Ֆիքըրիստէ էյրլիւ վէ փութփէրէսթիլիլ մախսուս օլան գարանըը գիլիւլէրի տէֆ իթմէյն չալըշպ, եէրիսէ էյի միւսաղալար վէ Ալլահիլէրէսթիլք մէպտէլէրի վաղ իթմէք իսթէտի, հէմտէ էօյն հաղըլը խաի. լասքին օլ հապանի էսիր էօյն պիր ճէհալէթ վէ ինթիլաղը սափիլընը իշինէ դարկ օլմուշ խաի իսան

խոստումներն ապա քի իշխէ գերտէ պէյան օլաճադ սլօնպէթ քի եեկ տիկէրիյէ իթմիշէր իտի օնտան աննալըրը :

Ռոպէնսօն սիւալ էթտիքի, սէօյէ պանաս սէվ-կիւլիւմ, էյի պիլիմիսիւն պու տէնիգի դարալը հալվանլարը հէմ սէնի եարատան քիմ տիր, էսիթ ճէվապ վէրտի . պու հէր շէյլէրի Թուփան եարատը :

Ռոպէնսօն — Թուփան քիմիթի, էսիթ — օտուր քի, կէօքտէ կիւրիւթիւ եափար, եանի փէք չօգ սէնէլիք պիր իխթիյար տըր, քի հէր շէյտէն էվիէլ տիրի օլուպ երտըրըմը եարատուր . հէմ կիւնէշտէն . այտան վէ երտըզարտան չօք էվիէլ տիր . էօյէ քի հէր եարատըրըլար քէնտիսինէ Օչաղըրըր ֆէրեատ իտէրէր : Ռոպէնսօն — արքատաշլարըն էօլտիւքտէն սօնրա նէրէյէ կիտէրէր : էսիթ — եիւքսէք տաղլար իւղէրինտէ օթուրան թուփանըն եանընա կիտէրէր : Ռոպէնսօն եիւք-սէկ տաղլար իւղէրինտէ օնու քիմ կէօրմիւշ տիր էսիթ-եալըղ Օլլըքսիք քէշիլէր կիւրիւլէր, մէզ-քիւր-քէշիլէրին օրաշա չըքմայա վէ թուփանա Օչաղըրմայա հիւքիւմէթէրի վար : էվիէլա հէր շէյի օնա սիւալ իտէրէր օնտան աղըլ ալըրլար , պատէհու հէր նէ իշիտիւրէր սէ պիղէ կէթիւրիւպ աննալըրլար :

Ռոպէնսօն — օնլար քի էօլտիւքտէն սօնրա թուփանըն եանընա կիտէրէր իսէ սաատէթի հալտէ մշարուր օլուրլար մը :

Էսիթ — վայ նէ աշմէք էլսիթտէ սալթանալթ կէօրմէքէր օնլար քի քէնտիլէրինի տիւշմանլար էօլտիւրիւպ եէտիլէր իսէ :

Ռոպէնսօն իշպու պութփէքէսթիկէ տալիթ

եայիւլըլըլարը իշիթտիկի կիպի դուլաղընը դաբա-տը . պատէհու տըրքտան էսիթին արգասընա տիւ-շիւպ ֆիքրինի թէմիգէյէրէք էյի էսարալար վլը-մէյէ վէ եարատանը Գանըթտըրարաք տարը պա-գալը էօյէթմէյէ չալըշտը : Պուշուռն իլէ պէրապէր աննալթալ քի, Ալլան տըր դաթը ճէիւլ վէ ֆիքր-տէն խարիճ . հէր շէյէ գատիր, հէր շէյի պիւլիւր, հէր շէյտէն էյի, նաւըր քի մալուլգաթը խալգ-լյիէտի, էօյէտէ գապթ ու ըապթ իտէր . վէ սու-հաֆըզ տըր . պի կիվէլ տիր, հէր եէրտէ հազըր տըր . ալէմին նիյէթ վէ սըրըրընը կէօրիւր . հէր սէօղլու իշիտիր . հէր իլէ նաղար իտէր, հէր նէվի էլլէք իլէ տուռ վէ ֆէնալըլըր ըէտտ իտէր : Աէրէք տարը ֆանիտէ վէ կէրէք տարը պաղատէ եալը-նըզ էօյէլէրի սաատէթիլէ շէրէֆլէնտիթի քի օն-լար կիւնպէկիւն էյի օլմայա սայ ու դայրէթ ի-տէրլէր (1) :

Ուրբաթ էսիթ՝ մէզքիւր ալուա վէ թէսէլլիյէ տայիթ թալիմաթլարը իշիտէրէք աղիմ տիգգաթ վէ ըայէթիլէ ֆիքրինէ տէրինճէ թէշիւր իլլէտի . Ռո-պէնսօնսօն էօյէթմէ օլան լյի գայրէթի վէ չա-

(1) Ռոպէնսօն հիւքեայէսինտէ շէօյլէ տէր, պիր կիւն Ուրբաթա սիւալ իթտիմ քի սիգ նիյէ ինա-նըրսընըզ . օ տալի ճէվապ վէրիւպ պիր իխթիյար վար երտըզարտան էվիէլ, հէր շէյի եափար վէ հէր շէյի պիլիւր, վէ հէր միլլէթ պուշու Օչաղըրըր պու լուղէթ ըէնտի լիսանլարընտա Նիւրմէթ, ըա-լէթ մանապընտըր . քիմ քի էօլլուր իսէ պուշուռն եանընա կիտէր տէտի . Պէն տալի հէր նէ քի էօյ-րէտիրսէ իտիմ քէնտիլէն աշգ իլէ գապուլ իտէր իտի :

կիրորն հարաքէթի տիգգաթը միւսսովի իտիւէր .
էօյլէ պիւր հափվէօյէ էօյրէնիւր խաիքի , տէրագասս
հէր շէյի աննատը , վէ նուր իմանըն պաշլընա սա-
հիւկիկինի էօյրէնտի նասըլ քի մուալլիմի էօյրէթ-
մէյէ գայրէթ իթաի :

Իշթէ պոռնտան սօնրա էսիրը մէրգուս սաա-
տէթլի օլտու , չիւն եւրինտէն գալղըպ պու ա-
տայա տիւշտիւ իսէ Ալլահիէրէսթլիկ էօյրէնտի .
վէ շու թէֆէքքիւրիւ տիւշիւնէրէք ագլընա կէ-
թիւրտի քի մուգաստէրի իսահի քէնտի մէրհամէ-
թինի տիւշմանյարըն էլինտէն դուրթարմասըլլա
պէնիմ իւղէրիսէ պէյան իյլէտի :

Պոռնտան սօնրա Ռոպէնսօն էսիրին էօնիւնտէ
տայիմա տուա էթմէյէ շալըըր . օլ տէրէճէ քի ,
տիւնտարըկըն հիյպէթլի պիւր մէնգարէսի օլտու .
կէօրէսին քի նասըլ մէսրուրիէթլէ վէ նասըլ ագըլ
իլէ ըսպպըն սաայա տայիւր սէօղլէրի թէքէրրիւր
օլմսքտա իտի :

Իշթէ իքիսի պիւրլիք էօյլէ պիւր սաատէթլի կի-
տիւէրի վար իտի քի , քեամլըն պիւր եիւրէկ օ-
լուպ եալընըգ ճիւսէն այրի իտիւէր , Իմտի եաղ-
մուրուն մ.յուս մէվաիմի պիւր օսաճէ կէլմէքսիղլի
կէշտի . կէօքէր ալըլմայա պաշլատը , ըիւղկեար-
լար թաթիլ օլտու . վէ ըիւղկեար կէթիւրէն պու-
լութլար տագըլտըլար , Ռոպէնսօն վէ էսիր տըշա-
րը չըքըպ պահարըն թաթիւ հալլասընտա քի խօշ
գօգուլու ալտըլար , վէ հէմ քէսպի գուվլէթ ի-
տէրէք ճէսարէթլէնտիւր . իմտի մէսրուրիէթլէ
գօշուպ քէնտիլէրին հափվէսի իշլէրինէ կիտիպ էլ
վուրտուլար քի եաղմուրտան էվլէլ գարար էթ-
միշ իտիւէր :

Էսիրը մէրգուս օպքի մէյմար պաշլըր կէմինի

պաշլատը աղաճըն քիւթլիւկիւնիւ աթէշ իլէ եաղ-
մայա . էօյլէ ասան վէ հիւնէր իլէ եափար իտի քի
Ռոպէնսօն քէնտիլին կէվէքլիկ իւղէրինէ տըր-
տըր իթմէյէ մէճպուր օլմսքտա իտի . դիւրա էսի-
րին ուսթալըլ ապա ֆիքրինտէն կէլմէմիլ իտի .
անճակ քէնտի քէնտինէ թէսէլլի օլարաք « Եկէր
ֆիքրիմէ տախի կէլսէ իտի պու էյն նէ ֆայտէ
քի աթէշլիմ եօգ իտի » տէր իտի :

Կէմինի եափըլմասը կիւնտէն կիւնէ էօյլէ
պիւր էյի իլէրու կիթմէքտէ իտի քի հիւքեայէյէ նա-
զարէն գապկիւրգ կէօրիւնմէքտէ իտի , չիւնքի Ռո-
պէնսօնուն օլ գատար սէնէլէր իլէ շալըլմասը է-
սիրին եարաըր իլէ իքի ալ դարֆընտա թէքիլ
օլտու . Իմտի սայիւր պիւր շէյ գալմատը եափաճակ
անճակ պիւր եէլընէ վէ քիւրէքէր եէլընի էսիր
քիւրէքէրի Ռոպէնսօն իւղէրիւնէ ալտըլար եափ-
մաք իլլին :

Պաղա եէլըն եափմաք գօլայ պիւր շէյ տէյիլ
չիւնքի նէ ալեաթ վէ նէտէ պիւր շէյ վար իտի .
պէզ կիպի պիւր շէյ եափաճակ իտի լաքին նասըլ
եափաճակըն պիւրգ իտի . իմտի նասըլ քի եօ-
քարըտա զիքր իթտիք քի աղաճ գապուկունու
հիւնէր իլէ էօրիւյօր վէ իլէյէրէք պէզ կիպի եա-
փայօր օլտուրունու վէ աաղ աաալմարը կէմիլ-
րինի եէլքէնէրին պէօյլէ եափարլար իտիկինի
կէօրիւլ իտի , իմտի պու սուրէթտէ եէլքէնի եափ-
մայա պաշլատը , Ռոպէնսօնտա քիւրէքէրի եափ-
մայա պաշլայլայ , իքիտի պիւրլիք քէնտի իշլէրինի
թէքիլ էթմէյէ սայ ու դայրէթ խաի իտիւէր :

Լաքին պու կէմիհիլէզ գարատա մէրթէք իւ-
ղէրինտէ տուրմուշ իտի . լազըմ իտի քի տէնիգէ

կէօթիւրէ խտիւրէ, լաքին գուլիլէթլէրի եկթիւնք զ խտի :

Ռոպէնսոն տիւնիւնիւր խտի քի պոյունոսու-
րակ իլէ սիւրսիւն, նասըլքի հարաքէթի արզ վազ-
թլնատէ իւքեան էթաիկի մահալտէն մէքթիւր պէօ-
յիւք թաշը սիւրմիւն տըշարը աթմըլ խտի . ան-
ճակ կէօրտիւ քի պու սուրէթտէ եափմաք էօյլէ
պիւր միւնքիլ խտի քի . տէնիլգէ եանաշտըմաք այ-
լարա մախսուս պիւր շէյ խտի : Պաշլա պիւր սու-
հուլէթլի թարիք ֆիթրիւն տիւնիւ պ շէօյլէ քի էվ-
րոփատա համալարա աղըր եիւք կէօթիւրմէք իշին
դուլանըլար, եանի (պիլգճէ իլըգակ թապիւր ի-
տէրլէր, քի եուվարաք մէրթէք քէսինթիլէրինի
սըրա սըրա գօրար իւզէրինտէն աղըր եիւքիւ եիւ-
րիւտիւլէր) : Իմտի եուվարաք գալըն մէրթէքլէ-
րի եէր եէր վազ իթտիլէր, սիճիմլէր իլէ կէմյի
պաղլայըպ պիւր օտուեն պաշլատըլար ուզուեն սիւր
օտուեն իլէ գալըն մէրթէքլէրի շէվիւրմէյէ, պա-
գարմընքի սուհուլէթլէ ալեաթլար տէճիմլէյէ պաշ-
լայըպ կէմի իսէ իլէրի կէլմէքտէ օլտու : Ռոպէն-
սոն կէմի իլէրու կէլտիկինի կէօրտիւկիւ կիպի սէ-
վիւնճիւնտէն նէ եափաճաղընը պիլմէզ իտի, զիւր
իքի կիւն գարֆընտա տէնիլգ քէնարընա վասըլ օլ-
տու, լաքին կէմի տէնիլգ քէնարընտա եէօրիւլէրէք
ասան թարիքլէ պիւր եօլճուլուք եափաճաղը աշիք-
եար օլտուկու կիպի մէքթիւր սէվիւնճի իքի գաթ
զիյատէ օլտու :

Իշթէ հէր շէյ թէքմիլ տիր, շիմտի եէմէք
թէտարիքի կէօրիւպ եօլա չըքմալարը քալտը :
Ուրբաթ էսիր քէնտի օլտուկու ատասընա կիթ-
մէք արգու իաէր, Ռոպէնսոն Սմէրիգա գարասընա
չըքմաք իաթէր խտի, օրատա եա պիւր Սպանեալը

եախօտ պիւր էվրօքալը պուլմայա մէմուլ իաէր է-
տի : Էսիրըն ատասը չօք ուգակ օլմայըպ պիւր քաշ
միլ սիւրէր լաքին գարա տէօրթ գաթ զիյատէ ու-
գակ խտի : Էլէր տօղրու պու ատայա կիթմէլէր,
գարաասան զիյատէճէ ուգաքընըպ եօլ թէհիլքէ-
մինի արթըրաճաք խտիլէր : Էսիրը մէրգուլմ կէմի
գուլանմաք գէնահաթընա աշինա օլմատըկընտան
ուգակ եօլա կիթմէք պիլմէզ վէ Սմէրիգա գարա-
սընա նէ թարիք իլէ կիթմէլիտիւր պիլմէզ իտի :
Քէզալիք Ռոպէնսոն գարտանըլը իլմինէ աշինա օլ-
մատըկը իշին պու եօլճուլուկու էթմէյէ ալեաճ
աշիլ խտի :

Նիհայէթ Ռօպէնսոնուեն գարարսըլընը կիալպ
մէտէնի ամէմլէր արամայա ֆուրսաթ վէրտիկին-
տէն քեաֆֆէյի միւնքիւլաթ վէ էսիրին ըիճասընը
պիւր թարաֆա պըրագտը, վէ ֆէրտասը կիւն հա-
ղըլանըպ եօլա չըքմայա գարար իթտի, իմտի ա-
սան պիւր ըիւզկեար օլտուկու կիպի էսիրըն զըչա-
սընճա եաղընտա պիւր գարա պուլուհանթարաֆա
տօղրու քէնտիլէրի Սլահա հափալէ իաէրէք եէլ-
քէնէրի աշաընըպ իլին պէքլէմէքտէ օլտուլար :

ԽԿԻՐԹԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Իշթէ Ռոպէնսոնուեն ասան պիւր ըիւզկեար իլէ քի
թաթըլը թաթըլը էսմէյէ պաշլամընըտը պու գատար
սէնէլէք մահալի մախսուսինի թէրք խտիպ էսիր
իլէ պիւրիք կէմյէ կիւրէրէք կիթմէսինի վազթիլ

կէտի : Ինքէ ինտանըն թէ պտիւլ օլան վէ պիւրտիւ-
ղիւյէ գալմայան հալի պէօյլէ տիր :

Հէր պիր թէտարիքի կէօրտիւքտէն սօնրա ,
նէ վազթ մահալլի մախսուսինի թէրք իտիպ կի-
տէճէկ իտի , գալղըպ մահալլի մախսուսէսինին իւ-
զէրինէ չըբտը . տէօրտ թարաֆը նազար իտէրէք
պաղմայա վէ թէֆէքքիւր իտէրէք մէյուս օլմայա
պաշլատը : Պու արատա եալընղըլըտա քեաֆէկ-
յի չէքտիկի շէյլէր իաթրէնա տիւշիւպ : վէ մու-
դատտէրի իլահիէր քի կէօրմիւշ իտի , տէրինճէ
թէֆէքքիւր իթմէյէ , վէ Ալլահ ազիմիւշչան հաղ-
րէթլէրի քէնտիսինի օրայա թաաճիւլտէ գալաճաք
սուրէթտէ պըրաքըլընա վէ իւզէրինտէն մէրհա-
մէթինի տիրիղ իթմէտիկինէ տիւշիւնմէյէ պաշլա-
տը : Իշպուս թէֆէքքիւր գալպինի էօյլէ պիր թահ-
րիք իյլէտի քի մէսըուրիյէթլէ տօլու կէօղլէրին-
տէն եալ սէլ կիպի ճօշար իտի : Կէօղլէրինի կէօք-
լէրէ տօղրու գալտըրըպ , գօլլարընր եալըպ տէ-
րունի տիլտէն տուա իլէ գուտրէթքեանի ճէնապը
մէվլայէ ֆէրեատ իյլէտի :

« Եյ սէմալի փէտէր վէ եիւրէկիմին Ալլահը
պանա շիմտիյէ տէկին իթմիշ օլտուղուն պի հի-
սապ էյլիքլէրինտէն նասըլ մէմուսն օլաճաղըմ :
Գալպիմին հարարէթինի սէօղ իլէ պէյան իտէպիւ-
մէյէ միւզթէտիր տէյլիւմ , արղուլարընր ախէր-
լէրին պէյան իյլէմէսինէ թէրք իտէմէմ . եալընղ
աղղըմը թօփրակա վէրէրէք հուղուրու ալիլէրինէ
տիւշիւպ թօփրակալար գալըլարաք ինտինտէ հիշ
վէ մահվ օլտըրում : Զիւնքի մատէճքի սանա հէր
շէյ աշիքէար աղը , հէր շէյի կէօրէն կէօղիւս թա-
րիֆ օլունաղ էյլիքլէրինին միննէթինի եիւրէկիմ
իւզէրինէ եաղըլան եաղըրընը օգուսուն : Ինքէ

• եիւրէք տիր քի եալընղ սէնի սէվմէք վէ եալը-
նըղ սէնի արղու էթմէք իշին սէն եարաթտըն :

Պու եիւրէք չօք տէֆա սէֆիլէնիւր վէ չօք
տէֆա տալիս սէնին իլէ թէսէլի պուլուր :

Պէն ալա ֆաղիլէթ թարիգինտէն տըլարը չըք-
մայալըմ , գիրա օրահա սէնին իյլիքեանիլիկին պէ-
նի վազ իյլէմիշ տիր , վէ ֆաղիլէթ եօլունտա հիշ
կէվէշէնէհիմ : Ինքէ քեաթիլէն սանա կիւլմիւշիմ
սէնին իլմին իլէ պէնի խտարէ իյլէ , պէնի հէր նէ-
րէյէ գըլաղուզար իտէն ընի ալիլէրինէ միւթիւ օ-
լուրում . սատէ տիլանէ սանա կիւլէնէրէք եինէ
շէշիթ շէշիթ թէշիքէլէրէ կիւրէրիմ , էվէրի քի
կիլլի հըֆը իտիճիլիկին պէնիմ իլէ օլտուն : Ինսաֆ
իլլէ էօլմէշ բուհումա , վէ էքսիք օլմայա գալա-
լար իշինտէ ֆթէսէլի իյլէ քի գուվվէթլէնալն .
հէմ եիւրէկիմի գալիֆիլք սապըրսղըլըք վէ նան-
քէօրիւքտէն լուհաֆաղա իյլէ էյ բուհիմին իղ-
պալը վէ էտէպի թաթլըրիւր օլան եարատաճըմ
մուհաֆաղա իտէնիմ վէ հէր շէյն Ալլահ :

Ռուշէնսօնուն մէղքիւր սրտը պիւթիւնճէ օ-
լան թէֆէքքիւրիւ եիւրէկինի էղիպ , եիւղիւնիւ
եէրէ սիւրէրէք եալընղ ալլար իտի . պատէհու
կիլլի պիր թէսէլի կէլիպ կէօքլէրտէն եիւրէկի-
նի գուվվէթլէնտիրտի , եօղարը չըքըպ եինէ քէն-
տի եէրէրի իւզէրինէ նազար իյլէտի : չիւնքի օ
արատա փէք թաթլը կէլի քէնտիսինէ , չիւնքի
կէրի տէօնմմէք իւզըն պըրաղըպ կիտէճէք իտի :

Պու մէյուսիլէթի իշինտէ հէր կէօրտիւկիւ շէյ
քէնտինէ փէք իսօ վէ սէվկիւլիւ կէօրիւնիւր ի-
տի չիւնքի ալըլաճաք իտի , աշաղը էնիպ սէվ-
կիւլիւ լամալարը օթ եէյօրար կէօրտիւկի կիպի
եիւրէկի ըջ օլտու : Եկէր Ռուշէնսօն հէմէն կէօղլ-

նիւն էօթէ չէ վերմէ գ իսէ իտի, սէ վկիւլիւ հայրման-
լար նիյէթիւնի տոյնլտիւրպի կիտէմէ ճէք իտի, Թ-
գըպէթ մէ զթիւր անշլարաւ մէրտիկիյլէ դալէպէ իյ-
լէյիպ ճէսարէթ լընտի, հէր կէօրտիւկիւ շէյլէրի
կէօյէ գուճակամաք իւզըն գօլարընը աշըպ եւիւք-
սէք սէս իլէ « Գալըն սաղլըք իլէ, գալըն սաղլըք
իլէ » քի սիզ չէք քիւկիմ սիզընթըլարաւ շահիտ սիւ-
նիզ տէտի : Սոն տէֆա տախի գալըն սաղլըք իլէ
տէյիպ աղլայարաք կիթմէյէ պաշլատը : վէ երնէ
կէօքիւնիւ կէօթլէրէ չէ վիւրիպ, օրատաւն ուզաք-
լանտը : լաքին տայիմա օրայա տօղրու նազար ի-
տէրէք կիթտիկիւնտէն : քէնտի սէ վկիւլիւ վէ ճէիւ-
յէթիլ ֆօլ նամ տուտու գուշուտու աղաճաւան ա-
ղաճա ուշարաք արգասընտան կէլիյօր իտիկիւնի
կէօրտիւ, եւիւրէիլ տայանամալըպ գօրուճու ու-
ղաշըպ իսիլնի չաղըրարաք էլ էթտի : քի պէրա-
պէրինտէ կէօթիւրսիւն, պագարսընքի օ քէրթէ-
տէ գուշուղաղ օրայա վիսըլ ջարիաք սահիպիւնի
էիլ իւզէրինէ օթուրտու : վէ տէրաղապ գօրուճ-
տան եէօրիւյէրէք գալըպ սըրթընա օթուրտու :

Իմտի վազթ գալպ իթմէքիլին կէմիյէ կիր-
տիլէր : Ռոպէնսօնուս պու իգսիզ ատայա կէլտի-
կիւնիւն տօգուղուճու սէնլսիլնի նոյնաքիւրին օթու-
զուճտախտի : Նէլքէնի աշտըրար եւլա չըթըլար
ըիւզկեար սէրին վէ ասան կէօք պէրըաք իտի :
լաքին կիւճալէյա պիր քաչ միւ ուզաքլանտըլարը
կիպի պագարսընքի տէնիզ իչիւտէ պիր թալըկիւ
թէսատիւֆ իյլէտիլէր քի սուլուն իչիւտէն զէն-
ճիր կիպի արտ արտը սըրա պիթմիլ իտիլէր, պու
թալըք ատաւըն պիր թէֆիսիւնտէն պաշլատըն
տօգուղ միւ մըքտարը տէնիզ իչիւրիսինէ կիթմիլ ի-
տի : Պագալըր քի պուճալըն արատընտան կէչ-

մէք թէնիքէիլ իտի, կէմիյի պաշգաթարաֆ չէ-
վիւրմէյէ մէճալուր օլտուլար, չիւնքի տօլաշարաք
պու թալըքլարտաւն կէչմէյէ միւզթէտիլ օլտու-
լար : Մէքէիւր թէնիքէիլ մաշալլէրտէն կէչտիք-
լէրի կիպի ըիւզկեար չիտտէթլէնմէյէ պաշլատը :
կէմի իսէ էօյէ պիր կիտիյօր իտի քի զանն իտէր-
պիւքի չօք եէլքէն աշըլմը կէմիլէր կիպի, հաթթա
գօրգուլարընտան եէլքէնի աշաղը արտըլար : չիւն-
քի օլմայաքի չիտտէթլի ըիւզկեար քէնտիլիլի ա-
լըր կէթիւրիւր խիւկեալըպ գօրգար իտիլէր ի-
սէտէ, պու տիգգաթարը ֆայտէ իթմէտի : չիւն-
քի կէմի տալղալարըն իւզէրինտէն էօյէ պիր չիտ-
տէթլէ չափուք կիթմէքտէ իտի : օնտաւ աննատը-
լար քի ազընթը (1) իչիւտէ իտիլէր :

Կէրչի Ռոպէնսօն թէսպիրսիլիք վէ քիւս-
թալըք իլէ պու թէնիքէյէ քէնտիլիլի պըրաք-
մատը, իլա ճէնապը հագգըն միւսաատէսիլնի պու
թէնիքէ տախի պաշընա կէլտի շէօյէ թէսէլիլ օլ-
մաքտա իտի, քի էօյէ իսէ տէր իտի « Ալաշըն »

(1) Տէնիզ տիպինտէ չուքուրուք օլտուղու ի-
չինչօգ տաղլար պուլուճուր, մալիւմտիւր քիսու-
տաղլարըն արատընտան տօլաշարաք թապիյաթըլլա
աշաղը օլան եէլլէրէ գօշար, տէնիլին ազընթը-
սը վէ կէրտապը պուճտան հասըլ օլուր : օնուճ ի-
չինտէ չօգ աէֆա գաղա զուհուր իտէր : նասըլ
քի Ռոպէնսօնա թէսատիւֆ իյլէտի դիրա ոչօյլէ
պիր կիրսապտա օլտուղուճտան նէրէյէ կիտէճէ-
կիւնի պիւմէզ իտի : լաքին զիքր օլան ազընթը աէ-
նիզին եւիւքալլէմիւնտէն իլէրէ կէլմիլ իտի, զիրա
սու արթարաք օ թարաֆա տօղրու չայ կիպի ճօ-
շար իտի :

Կիւքմիւտիւր քի հէր եհրաք քեամիլէն պէնի քէն-
տիսինէ թէսլիմ իտէյիմ . Զօգ չալըշալար քիքիւ-
րէկ իլէ օ սուլարտան չըգմայա մուգթէտիր օլ-
սուշար , լաքին միւսքին օլմատը , չիւնքի սու-
յըն ճէսիր քէնտիլէրի գարբպ երլորըմ կիպի օ
տէրէճէ ուգալլանտար քի ատալարընը գայպ իթ-
տիլէր . Զգքիւր թէնլիքէտէն գուրթուլմաք գա-
պիլսիգ կէօրիհիւյօր իտի , չիւնքի եարըմ սաաթ
գարֆընտա օ տէրէճէ կիթտիլէր քի երւքսէք տաղ
պաշը տախի կէօրէմէտիլէր . իմտի էկէր պու ա-
գընթը թաթիլ օլսա տախի , ատալարընա կէրի
տէօնիւպլիտէմէգ իտիլէր , չիւնքի ուգաք օլտու-
ղու իլին եղու պալուսպ տօղրուլթամաք իտիլէր .
վէ պախուսուս փոքուլալարը (1) Եօգ իտի :

Ռոպէնսօնուս փոսուլարը օլմատըրընտան
քէնտի ատաարընը պուլմաք կէօրիհիւյտիքէ գա-
պիլսիգ իտի . գալալլարը նէ գատար ագիմ . գօր-
գու իլինտէ իտիլէր . պագար իտիլէր քի օ
հիլպէթլի Պահրի — իւմմանտէ գարա ուճու-
Եօգ . եէյէճէք շէյլէրի փէք աղ . պոնտան
պաշգա գաթի ումուտ օլաճակ վէ թէլաշ իտէ-
ճէք հանկի շէյ օլապլիլի . 0 գաման Ռոպէնսօ-
նուս սահիհ տինտարլըկը . վէ փաք գամրի պու
պէլա արասընտա սի պահա իապինէսի օլտուղու

(1) Փոսուլա արեաթընըն իւղէրինտէ օթուգ ի-
քի բուղկեար վէ Նըսըֆ իւղկեարլար հէմ տիւնեա-
նըն տէօրտ թարաֆը եազըլմըշ տըր . օրթարընտա
պիր իյնէ վար օնուս իւղէրինտէ կէչէն մըիլա-
տըգ դօնմուշ տայիմա շիմալ տօղրու պագար .
իմտի կէֆի հանկի թարաֆա տէօնը եալիտ իւղ-
կեար հանկի նօգթատան էսէր իս պէլան իտիլ
պոնտան մուսալթաթը օն իւլիւնճիւ տէվրտէ պաշ-
լատը :

պէլան օլտու : քի օ գատար աճը վէ աղըր քէր-
թէտէ քաթի ումուտ օլմաքըրըն Ալլահա կիւվէն-
տի . էկէր պէօյլէ օլմասսա իտի , պէօյլէ պիր ա-
ղըր գազա իլինտէ նաաըլ թէհամմիւլ իտէպիլըր
իտի . Լաքին էսիր էֆէնտիսինտէն զլլատէ իշ էհ-
լի վէ ճէսարէթլի օլմատըրընտան սօն տէրէճէ
ումուտ քէսիկլիլինէ տիւլիւս չալըշամաք օլտու :
ալըքտան երւէկի գըրըլպ քիւրէկէրի աթտը ,
վէ գաթի ումուտ օլուպ գալալը գալալը Ռոպէն-
սօնուս իւղիւնէ պագմայա պաշլատը . վէ օնա
անաթտը քի , պիրտին տէնիլէ աթըլալմ վէ
էօլէլմ . վէ չու թէնլիքէլի սըգընթըտան քի պի-
զի թէլէֆ իթմէյէ չալըշալօր գուրթուլալմ :

Ռոպէնսօն Կէմին աղարլալպ երւէկինէ ճէ-
սարէթլէնտիրմէք իսթէտի . պատէհու թաթլը
սէօզլէր իլէ գալիֆիլկինէ երւիւնէ վուրտու .
զիրա հէր շէյի սըրասընա գօյան գատէրի իսհի-
տէն ումուտուսու քէսմիլ իտի . վէ հէմ մու-
գատտէմ քէնտիլինէ թէսէլլիյէ տայիր սէօյլէ-
տիլէրի սէօզլէրի , աղ սէօգ իլէ ֆիքըլինէ պըաքըլ .
Մէգքիւր խէլասա տայիր սէօզլէր . ոսրքալ
էսիրին երւէկինէ էօյլէ տօգանտը . քի գալիֆիլ-
կի իւղէրինէ ութանմայա պաշլատը . հէմէն իքի-
սի պիրլիք քիւրէթլէրի էլլէրինէ ալըպ . պիր տիւ-
ղիւյէ չէքմէյէ պաշլատըլար . վագա խէլաս օլմա-
յա ասլա պիր ումուտ Եօգ իտի : Ռոպէնսօն տէ-
րիտի քի Վալիզիմ քաշ քի ճանըմը իւղէրիմիգտէ
տիր . գուրթուլմամըգ իլին իգթիգա իտէնի եալի-
մայա չալըշալմ . ֆագաթ էկէր չարէմիգ թիւ-
քէնիլ իտէ , սէմադի փէտէրին ըէյի օլտուր
տէյիպ թէսէլլի օլարաք գօ էօլէլմ . պագ գալ-
տաշ , օնուս մուսաթը հէր շէյիտէ , խալլը . վէ

հէր շէյի պիւրի, Եօյն քի պիգիւմ կիպի ֆիբեր-
սիգ սէֆիւէրին ագը ֆիւքրի իւմէդ :

Լաքին ագընթընըն չափուկուկուս ուրի գա-
րար օլտուղունտան, տուրմայրպ կէմիյի դափար
կէօթիւրիւր, օ քառար քի էվէլէ եալընըգ եիւք-
սէք մահալէր վէ տաղարըն թէփէլէրի կէօրիւ-
նիւյօրար իտի օնլարտա գայիլ օլտուլար, գայրու
գուրթուլմայէ ումուտ գայմատը . ֆադաթ ին-
սան մարիֆէթ ինիւն չարէսի քէսիլտիկի . վէ պէթ-
պախտլարըն թէլէֆի եալաշաղըկը պիպի . օ վադթ
պիւթիւն ճիհանը իտարէ իտէ գուտըթքեանի
Ալլահըն տէսթի շէրիֆի եէրիշիլ :

Ռոպէնսօն՝ եաղընընտա օլան էօլիւմէնդուր-
թուլապիւնէճէկինէ գաթի ումուտ իյէմիշ իտի ի-
սէտէ . փէք ֆէնա սուրէթտէ չալըարք էօյլէ
սիւր եօրուլմուշ իտի քի . քիւրէքէրի պրաքմայա
մէճայուր օլտու պիւրտէ պրաքարընքի հէմէն ագըն-
թընըն ճօշմասընըն թաթիլ օլտուղունու կլօրտիւ-
չիւնքի — կէմի օ դառար չափուք կիթմէյօր . վէ
սու էվէլէքի կիպի դարմադարըլըք տէյիլ իտի .
Պունուն իլէ պէրաւէր տէնիգ լըգիւնալքի ա-
ղընթընըն սույու իքի դայրի միւսապիլ փարչայա
թաղսիմ օլմուշ . վէ պէօյիւք փարչասը չափուկ-
ուք ին չիւսա աղրու ճօշմալտա վէ օ պիլի
իտէ աղըր աղըր ճէնուպէ տօղրու սաֆմըշ կիթ-
մէքտէ . վէ արա եէրէ կէմի կիրմիշ օլտուղու
սիգգաթ իյէտի :

Պու շէյի քի կէօրտիւ իսէ սէվինէրէք էսիլի
չաղըրտը ճէսարէթլէն . չաղ օ'լ . Ալլահ իստէեօր
քի պիգ էօլմէյէլիւմ . հէմ տէրագայ աննաթտըք
քի ումուտունու Ալլահ իւգէլիլինէ գալիլէմիշ օլ-
տուղունու . օլ գաման իքիսի պիլիլք մէսրուրի-

յիլթլէ եօրկուսուքտան պրաքմիշ օլտու քարը քիւ-
րէքէրի էլլէրինէ ալըպ շէքըր իսիլէր :

Եօլիւմէն չֆօ օլտուքարընա թաթլը ու-
մուտ իլէ ճէսարէթլէնիւպ գուվէթ քէսպ իլէտի-
լէր . պատէհու, գայրէթ իտիլէք աղընթընըն ի-
չիւտէն չըքտըլար . վէ տէլինէրէք շէքտիքէրի սը-
գընթընըլար վէ գայրէթլէրի պօշա չըգմաշըլը
աննատըլար . սօհրա Ռոպէնսօն կէլիւ քի դաթէն
հէր շէյի նազարը տիգ գաթա ալմաք վէ տէրին
թէֆթիլ իթմէք ատէթ իթմիշ իտի . պաքտը քի
րիւգկէարքէնտիլէրէ ասանթարիքլէ խըտմէթ իսիւ-
յօր . եէլէնի աչըպ ըիւղկէարա վէրաի, վէ իքի ու-
ֆաք ելլէքէնէրի տախի աչտը . քի տէրագայ օրա-
լարտան չըգըպ պահէրի մուսթթալա կիլէպիլիլէր
Էսիլը՝ մէրսուքիլէթլինալէն նէ կափաճաղընը
պ'լմէղ իտի . պիւրտէ պազարսընքի սըլըալըպ է-
ֆէնտիսինէ սարըլտը լաքին էֆէնտիսի պու աբա-
տաքեամիլէն գուրթուլմատըգճա միսրուրիլէթլինէ
էօլիւ գօյսուն տէրու ըիւնա կլէտի . չիւնքի թէհ-
լէքէսէն քեաւլէն գուրթուլուպ առալարընա
տէնալսիյէ տէկին խալուճա գաշմէթ է միւհնթաճ
իտիլէր :

Աղըպլէթ օ ֆէնա սուլարըն լիշնտէն չըգըպ
պահէրի մուսթթալէ տախիլ օլտուլար ֆադաթ քէն-
տի առալարըն էօյլէ ուղալլանտը քի, ուֆուքուն
սիյաշ նօղթա կիպի կէօրիւնիւյօր իտի . Մէրգոււ-
լաք տուրմալըպ քիւրէք շէքէրէք վէ ասանրիւգ-
կէարը գուլլանարաք իլէրու կիտէր իտիլէր, ըիւգ-
կէար կէմիլի չարգ թարաֆընտաքի առայա տօղ-
րու սուհուլէթլէ կէօթիւրիւր . զիրա օրայա տօղ-
րու լիթմուշ իտիլէր, պազարսընքի հէմէն առանըն
պիւր գաշ առալարընը կէօրտիւլէր, Ռոպէնսօն ար-

գասար ատայա տողրու օլարաք կէմինին էօնիւնէ օթուրմուչ Եկիտէլիմ սէվիւիւիւմ, կիտէլիմ տօսթում, իւթէ չէքտիկիմիդ սըզընթըլարըն սօնուէնի, պուստան սօնրա պաշգա մահալէ կիթմէք պիզէ եազըլմազ, տէօնէլիմ պիզիմ իսքեան էթ-տիկիմիդ մահալէ օթուրալում. պու սէօղիւ պիթիւնէքսիզլին պազարսընքի հէմէն կէմի էօյլէ պիր սարսար քի քիրէքէր էլէրինտէն չըքաըվէ քէնտիւրտէ կէմինին գուճակընա ամթըլտըլար, պիրտէն տալղալար կէմը իշինէ կէլիպ սու կիզլէտի քէնտիւրէրի, գալալըլար հարաքէթսիզ գալտըլար վէ նասըլ օլտողըու ամթի իւզ զիքը վուգուաթտան աննալըլու:

ԻԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ

ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Ռոպէնսան իւթ թէնիքէտէն գուրթուրուր գուրթումազ, եինէ սայիր պիր թէնիքէ իշինէ տիււտիւ. քի էվլէլքինտէն չօք աղըր խտի. չիւնքի կէմի պիրտէն պիրէ գարայա օթուրուպ հարաքէթսիզ գալար. տալղալար իշերիսինէ տօլմաքտա էկէր հագիգաթ թաշ իւզէրինէ պլնսիշ օլա խտի չիւպինէսիդ թէնէֆ օլուրթուր խտի. Ռոպէնսան տէրազապ քիւրէկ իւթ թէնիքէ իտիպ պազար քի սուլուն եիւքսէքիկի իքի այաքտան զիյատէ տէյիւ խտի. Նմտի խտիք իւթ տէնիքէ սըչրատը. Արգասընտան տախի էսիր տույա կիրտի վէ պիրիպի-

ճինէ ճէոարէթ վերիւր վէ սօնու Նէ օլաճաք տէլու նաղար խտէր խտիւր. պատէնու կէօրտիւլէր քի կէմի տէլիւ թաշ իւզէրինէ իլլա գուամ օթուրմուչ խտի. իքիտի պիրլը վար գուվլէթ լէրիլէ օրատան չըքարմակ իշին սուլուն տէրին թարաֆընա տողրու իթէր խտիւր. էննիհայէ ասան թարիքէ չալըլարաք կէմիլի թէնիքէտէն գուրթարալար. Ալմինին իշերիսինտէքի սուլու պօշաթտըլար, չիւնքի կէմի սու իւթ տօլմուչ օլուպ, քիւրէկ վէ տվուճարըլլա տույու տըլարը տէօքէսիլէ գատար չալըլտըլար. վէ զիյատէ տիգաթ իւթ կիթմէքիւ չին եալընըզ եէքէնսիզ քիւրէկ չէքմէյէ դարար իթտիլէր, չիւնքի կէմիլի իսթէ տիկիլէրի կիպի տօլրութմայա սէրպլսթճէ միւզթէտիր օլապիլսինիլէր. Ալմիլի գարայա տողրու օլան տիլէ չէվիւրտիլէր. չափուկ թէքմիլ օլուր մէմուլ խտիլէր իսէ տէ. տէօրա սաաթ կիթտիլէր ուճուան վասըլ օլալուտըլար, զիրա ճէնուպտան չիւմայէ չօք ուզանըլ խտի. Ռոպէնսան կէօրտիւ քի, տօղուզ սէնէ էվլվէլ օրատա օ շիտաթիլի ֆուրթուրայը չէքմէյ վէ օ տէնիզէ տըլմուչ, վէ օ գոււմ խտի քի իւք տէ. Փա կէմի ֆուրթուրան իւթ օլուրմուչ իտիկինի գալար իթտի. Մատէմք Ռօպէնսանտէն պուլոււտուրու մահալտէ տէնիդ րահաթ խտի վէ րահաթ լիւրի կիտէպիլի խտի. իմտի քիւրէք չէքէրէք գարայա վասըլ օլմալարընա զայրէթ իթտիլէր, կէօրիւնիւյօր խտի քի չօք ուզակ տէլիլ խտի. Ազըպէթ կէմի Ռոպէնսանտէն արա տտարնա վասըլ օլտու. տաղարըն թէնիլէրինէ կիւնէշ տօղմուչ խտի, չըքապ գարայա րահաթ լանտըլար խտի, կէրչի սօն տէրէճէ եօրուրմուչլար խտի խտէն ֆալաթ էօյլէսի պիր լիէնիքէտէն գուրթուրմուչլա-

ըր իշխն մշմնուն օլարաք մշարուր օլուրլար խոր : Պիւթիւն օ կիւն կէմիտէն գարայայ չըքմայընճա իւքիտիտէ պիր շէյ հէմէմիշէր խոր . անըն իշխն մահալէրինէ կիթմէքսիզին , օթուրուպ պէրապէրլէրլնտէ ալաքըլարը զախրէրէյի հէտիլէր , Նէմէքտէն սօնրա կէմիյի կէօթիւրիւօլ պիր պուճակա պաղլաաղլար վէ կէմիյին իշխնէ գօյտուքլարը շէյէրի ալըպ մահալլի մախտուղարնա կիթտիլէր :

Ռոպէնսօն վէ էսիր հաթիտըլար իսէ տէ էսիր հէմէն տէրին ույգույա կիրտի , լաքին Ռոպէնսօն Ալլահըն պու հէնի իհասըն հազգընտա քի իթտի քէնտիլէրէ , տէրունի տիտէն թէշէքքիւր իյէտի , պատէհու քէնտիտի տախի հաթըպ ույուտու :

Երթէսի կիւն գտհիլէ ալթըր իտէճէկի սըրաւա արգատալընա տէտի քի , հաղըր օլ պիրլիքտէ երինէ հօլա չըքալմ իքինճի պիր թէճրիւպէ տալսի հափալմ : Ալլահ իթմէսին , տէտի էսիր , էօյլէ իսէ տէտի Ռոպէնսօն , սէն Ֆիքրինէ գօյմուշսունքի պէնիմ իլէ պէրապէր պու առաւա Էօմիւր կէշիդիպ պիր հէրէ կիթմէշէսին , Էվվէթ տէտի , հալընըզ փէտէրիմ պուճաա օլա խոր : Ռոպէնսօն փէտէրին վաթ մի : Էսիր — պէն թութ ուլտուքտան սօնրա օլապիլիւր քի էօլմիւշ օլտուն :

Պու արաւաա Ուրքաթ էսիրըն երեքէկի գալըւար վէ էօյլէ աճըտը քի հէմէկի շէլինտէն պըրաքտը . վէ շիտտէթլի աղլայարաք չէշմէ կիպի կէօզ հալը տէօքմէյէ պաշլաաղ , Ռոպէնսօն աթալարը ֆիքրինէ կէրէքք քէնտի քէնտիլի զապթ իտէմէտի . պատէհու Ռոպէնսօն — աշվիւլիւ Ուրքաթ աղլամա , լաղըմ տըր քի փէտէրին սաղ օլտուն , տէրագապ կիտէլիմ պուրուսայ կէթրէլիմտէտի : Էսիր սլու սէօզիւ իշիթտիկի կիպի մէսրուրի-

յէթի նէ գատար աղլիմ օլտու . աղըր պաշնտան կիտիպ շամաթ աթըն տութամաաղ . թիւրլիւթիւրլիւ հարաքէթլէր իլէ Ռոպէնսօնուն այալընա սառընպ գօյլէրմէք իաթէմէզ , վէ հէմ տէ երեքէկիւնի ախուղաղը պիր սէօզ սէօյլէմէյէ միւսաատէ իթմէշ խոր :

Մէգքիւր հապանի առէմին էվաաղը մուհապէթի նէ գատար թէհաճիւպէ շայան շէյ խոր , քի փէտէրինտէն նէ թէրպիյէ քէսպ իյէմիւշ վէ նէ տէ ֆայտէլի պիր շէյ էօյրէնմիւշ :

Էսիրին շաղըլա տայլրթէպէտտիւլաթը պիր աղ կէշտիկի կիպի Ռոպէնսօն սիւալ էթտի քի , կէմիյի սիզին օլտուղունուպ առաւա գատար կէօթիւրէպլիլըմիսին , պուճուն իլէ էմին օլմաք իսթէտի քի կիթտիկի վազթ պիր թէշիլէքէյէ ուղղամասըն , նասըլ քի էվվէլէրի թասաալիֆ իյէտի , Ուրքաթ էսիր պու հօլու օլ գատար էյի պիլտիկիւնի վէ կիւվէնէրէք կիճէ տախի կիտէպիլր օլտուղունու իսպաթ իյէտի , չիւքի չօգ տէֆապու առաւա հէմէշիլիլէրիմ իլէ Ֆիթուհաթըմըզ իշխն հօրթու իճրա իթմէյէ կիթմիւշ կէմիւշլիմ , վէ չօգ տէֆա վուգու պուլմուշ աուր տէր խոր :

Ռոպէնսօն էօյլէ իսէ տայլր հապանի առաւալար տիւշմաւարընը տութուպ հէտիքլէրի կիպի սէնտէ հափար մի խորն , Էսիր — պուճա շիւպէ հօգ տուր : Ռոպէնսօն — սէն տախի քէնտի հիսսէնի ալըմլի խորն , Էսիր — էվվէթ , լաքին հաղըր ալանա . քի կիւնաճ օլտուղունու պիլմէշ իտիմ : Ռոպէնսօն — պու առաւըն Հմնկի թարաֆընա մէշիուր չըքար իտիլիզ :

Էսիր — պիլ տայլիւմ ճէնուպ թարաֆընա չըքար խոր , չիւքի օլաաղ սիզիմ կէտիկիլմիւշ մա-

հալախն փեք եաղըն իտի . վէ հէմտէ օրատա չօք
Քօքօ աղաճը պոլուր իտիք :

Ռոպէնսօն թէհայերտէ դալարաք Ալլահըն
մէրհամթիմնի աննասը , վէ սէօզ վերտի էսիրէ քի
սօնրատան կիտէր փեհէրնի արար պոլուրուդ ,
վէ հէմ տախի աննասթ տը քի պիրտէն պու շէյի
եափամամ , չիւնքի պու մէփփմ խասսէթէն պախ-
չէլէրի դաղընպ շէյ տիգէճէք վաղըթ տըր . իմտի
օրայը պըրաքընպ ուղակա կիթմէք վաղթի տէյիլ
իտի : Պատէհու իքիսի պերիք եւրի գաղմայա պի-
րիպիլրնտէն դիլառէ դայրէթ իլէ չալըմայա պաչ-
լատըլար : Լարնի սօջ վաղթտա ալեաթլարըն դի-
յառէ իքմալէ վարտըրմայա չալըլըլար իտի : Ռո-
պէնսօնսն թէհամթիլի վէ ֆիլքրնի քէսկինիկի
ախփամ իւղէր թէհայերտէ դալաճակ հալտէ օլ-
տուզոնտան , իճատ չըքարարաք պիր բէնչպէր
ալեաթը եափոք . վաղա եալընըզ պիր քէսկին թաշ-
տան մատտա պիր շէյի եօզ իտի , օնուս իլէ պու-
ալէթի տէլէրտի կէլէրմէք իչին , պու ալէթ վաղ-
թինտէ քէնտէլէրէ իղթիդա իաէճէ կէնտէն ֆայ-
տէլի աստ իյէր իաի . էսիր տախի քէնտի թա-
րաֆընտան պիր քէսկին թաշ իլէ իքի դաղմա եափ-
ու . էօյէ պիր սէրթ օտուստան իտի քի տէփըր (1)
եւրնիսի տութար իտի :

Ռոպէնսօն եալընըզ քէնտիլնէ լաղըմօսան շէյ-

(1) Եսպանիկը տէմիրտէն շէյ եափմաք պիլ-
մէզլէր , անըն իչին եարտտան Ալլահ , օրալարտա
էօյէ աղաճլար պիթիլմիլ տիր , քի օտուսլար փէք
սէրթ օլտուզոնտան տէփըր ալեաթ եւրնիսի տու-
թար , սայքի բէնչպէրէրն հէր շէյի մէզքիւր
օտուսլարտան տըր :

լէրի դայըրմայալ , մանճազ մահալլի մախտուսէսի-
նի աղար աղար թէգէնէ թմէյի տիւշլէնիւր իտի :

Ռոպէնսօն պախչէսինի թէգէնի վէ կիւղէր-
լէնտիլմէյէ պաչաաթը շէյլթ շէյլթ պիչիլմէր վէ
չարքէօլէ պէօլլէքլէր քէստի , պիր էյիճէ նըզամա
դօյտուքտան սօնրա , էնլի եօլլար աչըպ իփ իլէ
էօլչտիւ , վէ աղաճ ֆիտալարրնտան շէրկէյէ վէ
հայլանա պէնղէր թիւրլիւ թիւրլիւ շէյլէր եափտը :

Հէր պիր պախչէ իչնիտէ նէվ պէ նէվ շէյլէր
տիլքտի . պուսլարըն տրասընտա լիսօն աղաճլարը
տախի ելթիշտիլիւր , քի հէր շէյտէն դիլատէ ֆայ-
տէլի օլտուզոնտան աստանըն հէր պիր թարա-
ֆընտա պիթմիլ իտիլէր : Փէք թաղէ աղաճլար իւ-
ղէրնիէ էքմէք աղաճը տալարը աչլամը իտի . վէ
մէզքիւր աղաճն պաչլիա պիր նէվինի դայրի պիր
եէքտէ պուլմուշ իտի օրատա ելթիշտիլտի :

Էսիր իւպու մուամէլաթ իւղէրնիէ թէաճիւպ
իտէրէք իսպաթ իթտիքի , պէն թէաճիւպիմի պէ-
յան իաէմէմ , վէ պու աչը նասըլ օլույօր վէ պէօ-
յիւյօր աղլըմ էրմէզ տէր իտի . էկէր քի Ռոպէն-
սօն կէօստիլմէզ վէ իյզահ իթմէզ իտէ իտի , աս-
լա ինանսալայաճաք իտի : Պատէհու եէր էլմադ
(փաթաթ) վէ պիր չօք մայիլ էքալի , կիւղէլ պիթ-
տիլէր :

Պաղը պաղը թօրու աչըպ սալըք ալլամայա
կիտէր , էսիր իսէ եաղմուր եաղալըր զէման պա-
լըք ալլար իտի . չօք տէֆա օ գատար չօք պալըք
ալլար իտիլէր քի եէյէմէզլէր իտի գալանըն կիթ-
սինլէր իչին դօվէրիլէր . չիւնքի Ռոպէնսօն , Ալ-
լահըն իհասնըն իդալյատ դուլանմաք , վէ լաղըմ
օլանտան դիլատէ ալլամաք , վէ պօշ եէրէ օ գա-
տար հայլամայարըն էօլտիւմէք էյի տէյիլ վէ ինսաֆ-

ընդունեալ տըր, զիրա օնյարդն ինսանյախ քետէրի
հօք. հէմ իլազըմ օլանտան զիլատէ շէյի գուլլան-
մաք միւլթէհիմ օլմաքսըզն գուլլանամալըզ տէր
իտի :

Պալըք ավլատըքտան սօնրա ատէթա եիւզէր-
լէր իտի, Ռոպէնսօն էսիրին պալըք կիպի տէնիզ
տիպինէ կիրիպ չըքտըկընա փէք թէնաճիւպ խոթրտի
օրատա պիր եիւքսէք գայալըք վար իտի : օրայա
չըքըպ. թէ փէնտէն տէնիզէ աթըլըր վէ պիր միւլտ-
տէթ սուլուն տիպինտէ գալըր, պատէհու չէշիթ
շէնիթ հարաքէթլէր իլէ հէմէն սուտան տըշարը չը-
քար : պազը արքասը իւզէրինէ եաթար, պազը
տալլալար իլէ օյնալըր, էօյլէ մէմուլ օլունամազ
շէյլէր եափար իտի քի, է ֆէնտիտի թէնաճիւպ չէ-
քէր իտի : Ռոպէնսօն ինսանըն թապլի հիւնէր վէ
խթիտատը իւզէրինէ թէ ֆէքիւր իտէրէք թէհա-
յիւրտէ գալըր իտի :

Պազը քէրրէ քէյֆլէնմէք իչին ավճուլուք ի-
տէրլէր, էսիր եալը վէ մըզըալը չօգ իսթիլատալը
գուլլանըր : քէնտիլէրէ լազըմ օլան գատար լամա
եալլուլարը վէ գուլլար վուրուր իտի : չիւնքինա-
սըլքի տէտիք, Ռոպէնսօն եալընըք քէյֆ իչին վա-
հի եէրէ հայվան էօլտիւրմէք ճանալարա մախսուս
ինսաֆըզըք ատտ իտէր իտի : Ռոպէնսօն ազըլ
վէ հիւնէր թարաֆընտան օնտան չօք եքսիք տէյիլ
հիլ չէվէքիւք վէ միւլթիտ զէնաճաթը վար քի է-
ֆէնտիտի օլ գամանա գատար պիլմէք, քէմիքտէն
շէյլէր եափմաք պիլիւր, թաշտան վէ պաղա գա-
պուկարընտան թիւրլիւ թիւրլիւ լազըմը ալէթ-
լէր եափար իտի, օտուտան վէ թախտատան
շէյլէր իճատ իթմէք իչին չօգ հիւնէրլի : էօյլէ իւ-
կիւզար վէ եափտըլը չէյ էօյլէ կիւզէլքի գանն ի-

տէրսին քի տէմիր ալէթլէր իլէ եափմաք, պիր հիւն
գազալէն պիր գօլ քէմիկի պուլուպ պիր իրէնտէ
եափտը, վէ տէնիզէ մախսուս պիր սէրթ ազաճ
տալը պուլուպ ալէթ եափտը, պաղա գապուկու-
պուլուպ պըշակ եափտը, սէրթլէմիշ պիր պալըք
տէրիտի պուլուպ էյէ եափտը : իլթէ պու միւլթիտ
ալէթլէր իլէն, պէօյլաք քիւնիւք էլ թազըմալըն-
տան լազըմ օլան չէյլէրի քէմալի հիւնէր իլէ եա-
փուպ, պէօյլէլիք իլէն հէր շէյի իճատ իտէրէք հալ-
լէրի զիլատէիլլէն լուհաթ օլտու :

Էսիր Ռոպէնսօն պիր զէնաաթ — էօյլէթտի
քի, ազաճ մէյվէն ինտէն էքմէք եափտը, զիրէ
փէք իգթիլալը իտի : չիւնքի էկմէկին հէմ լէզզէ-
թի վար, վէ հէմտէ պէսլէրիտի : եապանիլէր հա-
զըրըք կէօրմէքսիլին պու էքմէկի եափարլար եէր-
լէր : լաքին Ռոպէնսօն պիր գապ գըզտըրըր վէ իւ-
զէրինտէ սազընարաք փիլիւրի թէքմիլ էքմէկէ
տօնէր իտի :

Պատէհու էսիրտէն Քօքօ մէյվէնի փիշիւր-
մէք էօյլէնտի : պու շէյի ագտէմ պուլուլ իտի :
պու մէյվէնի գալուարաք պիր լէզզէթիլ վէ պէս-
լէյիճիշէյ օլուր իտի : Ռոպէնսօն տայիմա շէյ թէճ-
րիւպէ էթմէք սէվտիկինտէն մէքքիւր գալուլմուշ
մէյվէնիլի արալ իքի տիւզ թաշ արասընա գօյուպ
իւլիւտտիւ ուն իլլէտի : պատէհու սիւտ իլէ փի-
շիրիպ եէտիկի կիպի, պաղաք քի Ձիթօյաք տըր :
թարիֆ օլունամաք տէրէճէտէ չադ օլտու :

Պախշէյի մէքքիւրիւն զանմէթի իսթամ պուլ-
տու : կիւն թախսիտ իսթիլէր քի էօլա չըքըպ կիթ-
սինլէր էսիրըն փէտէրինի պուլտուլար : լաքին կի-
տէճէքլէրի վազթիւն գատար եազլաշտը իսէ, Ռո-
պէնսօն թէլաշէսի արթտը, Եէկէր պու եապա-

նի քիմաէլէր պէնի տիւման եւրինէ դօրար, հա-
խօտ սէնի թանրմայարաք ճանապարհատէմէրէ եւ-
մէք օլուր իսէք . հալիմիդ նաաթլ օլաճաք » տէր ի-
տի , պու եււզտոն էսմըն իւզէրինէ կիւմէնէմէ-
տիկինտէն չիւպէլէրինի պիր թարաֆա պըրազ-
մադ խաի :

Լաքին էսիր հէր նէվի եէմին իլէ իսպաթ
իթտիքի , պու թիւրլէ չիւպէլէր սատէճէ իւ է-
հալարըր . չիւնքի հէմէհրլէրինի իյի թանըր խաի .
վէ եէմին խաէր իտի քի քէնտիլէրէ ալւշման օյ-
մայան քիմսէյէ Լյրի պաքմաք միւմքիւնսիւզ տիր :
Ռոպէնսօն իյի դանաք քի , էկէր էսիրին պիր ճիւ-
զի իլթիպաճը օլա պէգլէ դապի շէհաաթի իթ-
մէզ խաի . իստի պիւթիւն օլան չիւպէսիին թէրը
խալպ . էսիրին սատադաթը իւզէրինէ պաղլանաթ
վէ իյի նիյէթլէ եէլէնի ալւա օպիրիսի կիւն հօ-
լա չըքմայը դարար իթտի :

Պու թէֆէքիւր իլէ կէմին՝ քի դարապա չէք-
միչլէր իտի՝ սուչա պըրաքաթըրար . վէ օ տիշամ
եէր էրմալարը փիչիտիլէր . վէ սոյքի սէքիդ կիւն-
լիք սոյիը դախիլէր թէտարիք իթտիլէր : Կսիր՝ պու-
արաաա հօլ իչին պաչկա եէմէր թէտարիք խաէ-
պիրիը օլաուդուսու պէյան իյլէտի : Վէ ազ վազթ
զարֆընտա պիւթիւն պիր լամա հալրուսուսու
եէնի թարդ իլէ քէպապ իթմէք սուսուինի էֆէն-
տիսինէ էօյրէթտի չիւնքի օ ուսուլ իլէ օլան քէ-
պապըն էթի զիյատէ հուսուշաք վէ լէզզէթի օ-
լուր խաի :

Պու շէյ իչին . իքի դատէմ տէրինիկինտէ
եէրէ պիր չուքուր դաղքալ , տէրունինի՝ գուրու-
օտուն վէ տիւզ թաշլար իլէ տօլտուրտու . աթէշ
հազըպ՝ իւզէրինէ լամայը ասաթ . աթէշըն հանըպ

ալէֆլէնմիսիլէ պիւթիւն գըլար թէգմիլճէ հան-
աթ . պատէհու իւզէրինի պաղա դապուզու իլէ
զաղըլպ էօյլէ պիր թէմիլէտի քի , դանն խաէր-
սինքի սըճաք սու իչինտէ հաշլանմը թէմիլէն-
միշ տիր : Մէգքիւր պաղա դապուկու իլէ լամա-
նըն դարնըր ալւա պօշաթաթ , պու դատար վազթ
զարֆընտա աթէշ տախի եէթիլտի չուքուր աէօրտ
թարաֆտան գըդաթ , վէ իչինտէքի թաշլար տա-
խի աթէշ քէսիլտիլէր : Աթէշլէր վէ թաշլէրը
տիզգաթ իլէ պիր թարաֆա չէքաի , չուքուրուն
տապանըն էօրթմէճէ դատար պըրաքաթ . մէզ-
քիւր թաշլարըն իւզէրինէ քօքօ հափրաքըլըն-
տան տիզաթ լամայը իւզէրինէ դօլուպ , սալիր
հափրալար իլէ տէրադապ իւթիւնիւ էօրթաիւ
վէ գալան թաշլարտա իւզէրինէ տօլտուրտու
քիաֆֆէսի պիր եէր թանաթըր օլաու :

Պիր դաշ սաաթ կէշտիքաէն սօնրա լամայը
մէգքիւր թանտըրտան չըքաթալ , Ռոպէնսօն եէտի-
կի կիպի լէզզէթի իւզէրինէ թէհալիւրաէ դալուր
չիւնքի էթ էօյլէ հուսուշաք էօյլէ միւթէպէր լէ-
զէթի իտիքի , ալթըք էօյլէսի օլամադ : Վէ պէօյ-
լէսի պիր թարդ իլէ փիչիլմէսի էօյրէտիկինտէն
չօք տէֆա ուու կիպի փիչիլըր իտի :

Պոռ ճիւղէն իլէ պլեթիւն կիճէ երեւելի ա-
ծըյարաք խէշյալը քէնտիւնի տիւչարը իշտիրապ իյ-
լետի, եագընտա պիր կէմ, ֆուրթուռա իլէ թէհ-
լիքէ իշիւտէ տիր տէյու Ֆիքըրիւն կէթիւրի, վէ
էկէր քի գափտան պոռ հիլպէթիւ թէհիլքէտէն
գուրթուլուպ աճապ պիգի կէմյէ գապուլ իտէր
մի վէ էլպօքայէ կէօթիւրիւրմիւ տէյու տիւշիւ-
նիւր խոի, Ձօգ տէ ֆա գալգըպ աթէշ եագար վէ
լաքին հէր տէֆասընտա եաղմուր սէօնտիւրտի,
Մէղքիւր հիլպէթիւ ֆուրթուռա սապահլայն
թաթիլ օլտու, լաքին Ռոպէնսոն էսիր իլէ սէրա-
պէր պիր գօրգարաք պիր ումոտ իտէրէք գալ-
գըպ տէնիգ քէնաքընա կիթտի քի նէ վար վէ եա-
լատ էյի վէ ֆէհէ տէ թէսատիւֆ իթմիշ օլտու-
ղունու նազար իթմին, լաքին պիլտիւն պիր մէյու-
պիլէթիլ շէյ կէ օրիւնտիւ կէ օղէրինէ, քէ Ռոպէն-
սոնտն երեւելիլի ածըթտը վէ էսիր գաթի ումոտ

կյէտի, չիւնքի ֆուրթունա կէմիւնքինի ալմը պէօ
յիւք տէնիդէ կէօթիւրմիւն խոի . պաշլատըլար
կէօզ եաշը տէօքէրէք ալլամայա . էսիր ֆէրանլը
ուսուսունուն հիշ օտուղունու կէօրտիւկիւ կիպի
գաթի ուսուս օլարաք եիւրէ կի գըրըտը , չիւնքի
կիտիպ փէտէրինի սուլաճաք իտի :

Ձալալընըն եիւղիւնիւն րէնիկ էօլլւ րէնիկի-
նէ տէօնտիւ , տիւրի պաղլանաք , պիր սէօզ թէ-
լէֆֆիւղ իթմէյէ միւղիէտիր օլամատը . կէօզլէրի
դարարըպ եէրէ պազար վէ պիւթիւն վիճուտի
թիթրէր իտի , էօլլէ քի էօլլւմ գաբուսունա եէ-
թիւմը կիպի ճանը թէնիւնտէն ալըլաճաք իտի :
Կէօզիւնտէն եաշ չէճմէ կիպի ճօշմաքտա եիւրէ կի-
նին ախուղարը սէօզլէնէ մանի օլմաքտա օլուպ
պաղը կէօքսիւնիւ տէօյէ պաղըտա սաշընը եօլար
իտի : Լաքին Ռոպլէնտէն կէօրտիւ քի պէտպախթ
օլմաք հէր եէրաճ ալըքեար օլուր , սայրիսինէ տա-
լի տէրտաշ օլուպ օլուպ թէսէլլի իթմէք ֆարդ
օլտու . իմտի էսիրըն գաթի ուսուս օլմաք իւ-
ղէրինէ եիւրէ կի տաքլարաք թէնէլլի իտէր , վէ ա-
ղիւնէն սէօզլէր իւն եիւրէ կիւնի գուզվէթլէնտիր-
մէյէ գայրէթ իտէր իտի :

Ձօդ սէօզ սէօլլէտըտէն սօնրա թաթլըլըք ի-
լէ քիւմ պիւլլիւն սէօզլիւլիւմ , օլապիլի քի կէմը-
միպին դայ օլմաք պիղէ դիլատէ ֆայտէլի օլտու
քիւմ պիւլլի քի պու ֆուրթունա պաշկա թարաֆ-
տան պիր սօնրատան կէրէք պիղէ վէ կէրէք սայ-
րիլէրէ ֆայտէ կէթլրէճէք տիր տէտի :

Եսիր աճըլարաք — նի ֆայտէ կէթլրէճէք պի-
զի կէմիւնքտէն մանրում իյէտի , իշթէ ֆայտէ
պու տուր տէտի :

Ռոպլէնտէն — կիւղէք տիր , չիւնքի ինտանըզ

Ֆիւրիմիզ էօլլէլլւ տիր վէ պապիլթիմիզ մուս-
թատար , պիզ չիմտի պու ֆուրթունատան պաշկա
էճ վէ պիր ֆայտէ կէօրէմէլիզ անճակ կէմինին
գապ օլմաքըն : Սէն ինանըրմաշն խայրքեանի Սլ-
լաճ պիսիսապ իլիմ իլէ , պու ֆուրթունալը վէր-
մէյէ պաշկա պիր սէպլէպի օլմաքըն , ունին դայիֆ
ֆիւրին ալէմիլէնաճ Սլլաճ աղիւմիւլէնաճ հաղրէթ-
լէրինին պի հիսապ էսրարընէ էօլլէլլալթընա վաղ
կիւմէյէ վէ չէրիաթ քէսմէյէ նապլ ճէնարթթ իտէր :

Եսիր — պու սէօլլէն ուսուսն սանիս տիր ,
անճակ պիլլիմ իշին պու ֆուրթունատան ալըու-
ճէ նի ֆայտէսի օլապիլլը :

Ռոպլէնտէն — պու չէլի պանաճը ոսրարըն .
իլթէ հէր չէլի պիլլէն Սլլաճ ճիտնը ալէմի պէօլլէ
իտարէ իտիր , օնա ազըլ ֆիւրի իրմիզ . ինտան
չօզ չէլ իւղէրինէ գըլաա էթմէյէ վէ չէրիաթ քէս-
մէյէ միւղթէտիր տիր , լաքին սանիս օլտուղունու
քիւմ իսապթ իտէպիլլը . օլապիլլըքի առաւելը իւ-
ղէրինէ էօլտիւրիւճիւ տուման վէ ղէհիլի պիր պու-
ղու կէլէ իտի , պու ֆուրթունա օլտու քի սիւ-
րիւպ կէօթիւրմիւն վէ պիլլի թէնիլթէտէն գուր-
թարըն , քի պիլլիմ հասթալըք վէ էօլլէմիւմիւ-
ղէ սէպլէպ օլապիլլը իտի : Գապիլ իտի քի պիլլիմ
կէմիւնք էկէր գալաա իտի , քի իւղէրինէ պու գա-
տար աճըրոսըզ , պիլլի գայա իտէլիտի , գապիլ
իտի քի . . . լաքին նիշին օլապիլլը իտի պիղէ
պիլլէք քեաֆի տէլլի , դիրա խայրքեար Սլլաճ քէն-
տի մուրատը իլաճիսի իսթէր իսէ ֆուրթունա չը-
քարըր , իսթէր թաթիլ իտէր , քեաֆիքին մախ-
լուգաթ քէնտի եարատանընը ազըլը վէ ինապիլլ
փետր տէլլու թանըրլար տէտի :

Նսիր պուղարը իլիտիպ քէնտիլնէ կէլէրէք ,

եանընդրգալարը իւզէրինէ մահճուպ օլմայա պաշլա-
ար : Լաքին Ռոպէնսօն տուրումայրպ տէնիզ երւզիւ-
նէ նազար իտէր քի կէմիտէն պիր շէտէն կէօր-
սիւն լաքին կէնիշ պիր տէնիզտէն պաշկա շէյ կէօր-
մէտի : Իմտի ալտանմըշ օլտուղունու գըյաս իտիպ
Ֆիքրինէ գոյտու քի թօփ սէսի կէլտի , լաքին շիւս-
հէսիզ պուլուլթ սէսի իտի : Իշպու ումուտունուն
պօշա չըքտըկընա թէշսիւֆ իտէրէք , կէրի տէօ-
նիւպ մահալլի մախսուսէսինէ կիթմէյէ պաշլատըր
Լաքին երւէկի ասլա ըաշաթլանմազ իտի
տալիմա գըյաս իտէր իտի քի պիր կէմի աւտանըն
եանընտա տէմիր իւզէրինտէ տուրմուշ տուր : Տա-
յանամայրպ տաղըն իւզէրինէ չըգտը վէ դարպ
թարաֆընա պաքտը իսէտէ , պիր շէյ կէօրէմէտի
քի երւէկի ըաշաթ իտէյիտի : Ֆաղաթ տալիմա
ըաշաթսըզլըզ վէ մէյուսիյէ իշինտէ օլուպ , իմ-
տի պիր փէք երւքսէք տաղ իւզէրինէ գալգըպ
կիթտի . օրատան իսէ աւտանըն շարք թարաֆընը
կէօրէպիլըր իտի . աղիմ գայրէթլէ տաղըն թէ-
փէսինէ չըգըպ հէմէն տէնիզէ պաքտը , լաքին նէ
պէօյիւք սէվինճ հիւս իլլէտի երւէկինտէքի ալ-
տանմամըշտըր . իլթէ պիր կէմի տէնիզ իւզէրին-
տէ տուրմուշ . վազա ուզապտա իտի իսէ տէ է-
յինէ կէօրտիւ քի պէօյիւք կէմի իտի , Ռոպէնսօ-
նուն իթտիլէլընի հիքեսյէ իթմէք գապիլսիզ ի-
տի , հաթտէն զիյատէ սէվինճինտէն նէ եափտը-
կընը պիլմէզտի . երաղըրմ կիպի ուշուպ նէֆէսի
քէսիլէրէք մահալլի մախսուսէսինէ վասըլ օլտու .
սիւաշարընը իւզէրինէ ալըպ քի սիւաշարզ ուզակ
պիր մահալէ կիթմէզ իտի , էսիրէ պիր շէյ սէօյ-
լէյէմէտի , չիւնքի սէօյլէմէքտէն պաշկա պիրթ
պիրէրինէ կէշտիլէլընի թէշպիլըրտէ պըրաքմըշ

իտի , եալընք իլթէ ճալար օրատա տըր . չափուք ,
տէյիպ հէմէն գուշ կիպի գօշուպ նէրտիլէնտէն
եօգարը չըքտը : էսիր իշպու գարըշըքը վէ ալթ
իւսթիլէք մուսալէալթընը կէօրտիւկիւյէ պէրա-
պէր քիւսուր սէօյլէլընի իշիտէրէք տաղ աւտանա-
լը օրայա կէլիպ եթիշիտիլըն գըյաս իթտի . իմ-
տի քէնտիլի տալի սիւաշարընը ալըպ չափու-
ճակ արգաւընտան կիթտի : Պէօյլէ եօլ եափա-
րաք օն իքի միլ եէր կիթտիլըն . տէնիզ քէնարը-
նա եթիլէլմիտիլըն , օրատան կէմի զիյատէ եա-
գըն կէօրինմէքտէ իտի . իլթէ էսիր՝ Ռոպէնսօն
ուզաքտաքի կէմիլի կէօտէրտիկի կիպի օլաւ շէյ-
լէրին սէպէպիլնի օրատա աւտանըր :

Ռոպէնսօն գալպիլնի մէսէրրէթինի նասըլ ա-
շիքեար իլլէսին պէլմէզ իտի . պաղը սըշարա պա-
զը մէսէրրէթ սէտալարը չըգարըր վէ պաղըտա
էսիրի գուճալար . վէ կէօգիւնտէն եաշ տէօքիւպ
երւէկինտէքի էֆքեարընա էլաք իթմէք իւզրէ
եմիլնիլըն իտէր իտի : Շիմտի էվրօփայա տէօնիւ-
եօրուզ Յապուրկ շէրինի կէօրէճէալնքի նէ էվ-
լէր եափմըլար . վէ իշպու սէֆիլ կիւնլէր մէս-
րուրիլէթէ թաշիլ օլաճաքար . տալիմա ըաշաթ
վէ չափվէսի չալ իլլինտէ սէվը ու սէֆա իտիճէ-
յիլ տէրիտի , Ռոպէնսօնուն աղզընտան սէօզ ալ-
սա գուրումազ ըունար կիպի ճօլմաքտա էկէր
պօշ սէօզ իլէ պի հապա վաղթի գայալ իլլէմէք ա-
գըսըզ օլտուղունու տիւշիւնմէզ իսէ իտի , հէմէն
պիր տիւզիւյէ էրթէսի կիւնէ գաւտար սէօյլէճէք
իտի . Ֆաղաթ հէր շէյտէն զիյատէ պիր թարդ
իլէ կէմիլնի իլլինտէքի աւտմէր նէ միլլէթ տիր
աւտանաք իլթիլաքտըր , լաքին նէ սուրէթլէ ան-

ճամբար իր թիղա խոխկինի պլիւմէտիկինտէն չա-
չըրաք դալարը :

Խմորի կէմինին իշինտէ օտնայարա սէս լիւթ-
տիրէպլիւթմիլիմ տէյու թէճրիւպէ իթտի խէտէ,
Ֆայտէսիգ վազա ֆուրթուհա վաղթինաէ բւիղկեար
թէպտիղ օլուպ , դարատան կէմիլէ տօգրու էս-
մէքտէ խտի : Սըգառաշընա րիճա էթտի քի տէ-
րադապ աթէշ հազսըն : շէօյէքի կէմինին իշինտէ
քիլէրի կէօրէպլիւթմիլէր : Հէմէն աթէշ հանար ա-
լէֆ : արաճարն երեքսէքիկինէ գատար չըքար :
կէօղիւնիւ պիր գարէր կէմինին իւզէրինէ տիքմիլ
հէր պիր տազիգէտէ տիգդաթ իթմէքտէ օլուտ :
քի տճապա դարայա կէլմէք իշին տանապը կէ-
միլէ ինտիրիքէր մի տէյու , լաքին պօշ ետրէ
պէքլէտի :

Ագըպէթ աթէշ պիր սաաթտան զլյատէ կան-
տը իաէտէ ապլա պիր սանտալ կէօրիւնմէտի : Ուր-
բաթ էսիր . կէրչի ուզալ խտի խաէտէ երեղէքէկ
կէմիլէ կիթմէք իթթէտի . էօյէքի իշինտէ օյան-
լարը չաղըրապ դարայա կէլմիլէր : Ռոպէնսօն է-
սիրի կէօնտէրաի վէ բազի օլուտէքի կիթմին տէ-
յիլքի քիւպմալալէք իշին , իլա էլտէ կէլէն մուա-
վէնիթի մաճուպանէ հաթիլն թէրք իթմէտէն ի-
շին : Տէրազապ էսիր իուպալարնը սօյուստու
պիր աղաճ տալը քէսիպ աղղընապալը . տաղա-
լարն իւզէրինտէն երեղէքէք կիթմէյէ պաշլատը :
Ռոպէնսօն հալընը կէօղիւնիւն կէօրիւնի վէ տէ-
րուին տիլտէն աուա իլյէմէսի իլէ օնա արդատաշ
օլուտ : Էսիր ասան թարիք իլէ կէմիլէ վաալը օ-
լուպ պիր իքի տէֆա կէմինին էթրաֆընը տօլաշ-
տը , տաւրապրապ առէմէրէ սէս վէրեր խտի խաէտէ
Ֆազաթ պիր քիմնէ կէօրիւնմէտի : Էն նիւայէ

սազալըքի կէմինին պիր թարաֆընտան պիր նէր-
տիվէն աալըմը , էլինտէքի եէշիլ տալ իլէ հօգա-
լու չըքար (1) :

Կէմինին իւզէրինէ չըքարը կիպի էօթէ պէ-
րու նազար իթմէքտէ իքէն կէօրմէտիլի պիր հայ-
վան կէօրտիւ . հայվանը մէքքիւրիւն գըլլարը սի-
յա՝ վէ երեւիլ օլուտըն իշին գօրգուստուտան
ալթ իւթ օլուտ : Կէօրտիւկիւ կիպի հայվան էօ-
լէ պիր հայգըրաք քի էսիր իաէ պէօյէսի պիր սէս
իշիթմէտիկինտէն գօրգուտու , լաքին հայվան հէմէն
հալթալաշանարաք վէ թաթըլըք իլէ քէնտիլէ սիւր-
թիւնմէյէ պաշլատը . գայրու էսիր տա գօրգուստ
օլուտ :

Հայվանը մէքքիւր գաղուսուս հանընտա տուր-
տուկու կիպի էսիր ճէսարէթլէնիպ հայվանը սէ-
վիպ օգչամայա պաշլատը . հայվան իաէ քէյֆին-
տէն մէսրուր օլուր կիպի կէօրիւնմէքտէ . լաքին
էսիր աշաղը հօգարը տօլաշըպ տիւղիւյէ աալմ չա-
ղըրը , Ֆազաթ պիր աալմ կէօրիւնմէտի . էօթէ
պէրի պազալ վէ կէօրմէտիկի էշիլէր իւզէրինէ
թէաճիւպ խտիլէք կէմինին իւզէրինէ կէօղիւնիւ
կէգտիրտիկինտէ թէստալաֆ իլյէմէքտէ խտիլէր ,
արգասընը օ պիր թարաֆա շէվիրիպ մէշղուլ օ-
լարաք պազար իքէն պիրտէ պազարսըն քի հէմէն
պիրիսի արգասընտան էօյէ պիր շիւաթլի վուր-
տու (2) քի աշաղը տիւշտիւ : Գօրգուստուտան հօ-

(1) Աղաճըն եէշիլ տալը հապանիւր մապէնիլն-
տէ սուլնա իշարէթ խտի քիմ քի էլինտէ պիր եէ-
շիլ տալ իլէ սայրիսիլնէ հազլաշըրսա խտի ապլա
գօրգաճաք շէյ հօք խտի :

(2) Պու հայվան պէօյիւք քէշի խտի . քի սիւտիւ-

դարը արընայրազ կէօղիւնիւ տէօրթ թարաֆա չէ-
վիրտի քի նէտիր • Հէմէն խէֆֆիստէն օրայա գայ-
տը • պադտը քի օրատա պէօյլւք պիր հայրան էյ-
քի պոսնուդ վէ ռզուէն սաքալը վար արքատաքի
այաքլարը իւղլրինէ սուրմուշ, վէ թէհտիտ իլէ
էսիրէ իքինճի տէֆա վէրմայա հաղըրմանտը • Ե-
սիր ինթիրալընտան սլալըրարաք քէնտի քէնտիսի
տէնիդէ արթաք քաչտը • Իք կէօրտիւկիւ սիյաճ
հայրան միւսթմաղիլ գըլլը քէօիէք օրմալը իտի •
գիրա էսիրտէն այըըմայարաք, տէնիդէ արթլտը •
էսիր արքասընտան ելւզմէք սէտի արտիլը կիպի
դանն իտիյօր իտիքի մէգըիւր պուստըղու հալման
արգասընտան գօշուէօր • Եօյէ պիր խէֆֆիստէն
նաչի ֆէվք էլ ատէ ելւզիլը վէ Հէմէն տէնիդիս
տիպինէ կիրէր չըգար իտի • Իլթէ էէնի պիր էօր-
նէք քի կէօրիւրիւդ • գօրգու տէնիլէն շէյնէ քա-
տար պիօյիւք քէտէր կէթիլէսիլլիլ •

Եսիր տըքասընա պաքմայա ճէսարթ թ իտէմլ-
լիւ պաղար աղար ըսհաթ իթտիլի կիպի • Եինէ
չալուկ չալուկ ելւզիլը էօյլէքի քէնլ պրգասըն-
տան եէթիլէմլդ իտի • Գարայա վապըլ օլտուղու
անտէ գօրգուսուտտան պիր սէօղ սէօյլէյէմլտի •
կէնլպ Ռոպէնսօնտէն այալընա տիւշտիւ պայըլտը •
սլրաղ վաղթ կէչոիկլնտա քէնլպ տաթի կէլտի եէ-
թիլտի •

Ռոպէնսօնտէն ագլը պալընտան կիթտի քի
պիր տըրման իթմին, քէնտի էմիլէթիլ արգա-
նիւ իշմէք իչնիւնլօրալար սլօյիւք կէմիլէրտէ
սաքլարար • լաքին էվէլէլի հայրան էվրօիանըն
պէօյիւք քէօիէ կի իտի • Պուշլար Ամէրիգատա օլ-
մաարկը իչնի էսիր չօղ գօրգուտ վէ գաչտը •

տաչընըն պտըլմաարըն տէֆ իթմին, վէ էօյլէ սէ-
ֆիլ հայտէ պրաքմաարն իչնիւ, իմաի իւղլրինէ
տիւչիւպ նէֆէն վէրթի օգլար վէ սլլէքի վէ ելւք-
սէք սէս իլէ իմիինի չաղըրը իտի • լաքին ոլր
քաչ տաքիլէ միւրուր իյլէտիքտէն սօնրա էսիր
կէօղիւնիւ աչնպ իշարթ լէքտիքի սաղար • Են
նիհայէ աղր պաչընա կէնլպ քէնտինէ իէսատիւֆ
իտէն հիյալթիլ պիր տաղ կէօրիւնմիւշ իտի իւ-
ղէրինտէ իւչ ատէթ գալըն աղաճ տիքիլմիլ օլ-
տուղուտու հիքեայէ իյլէտի • Վէ նապ քի մէգ-
քիւր սիյաճ հայլմանն օ գատար սէվէրէք քէնտի-
լէն եալթաքըք իյլէտիլինի վէ նապըլ քի մէգքիւր
պուշուղու վէ տալըն հայրանըն քէնտինէ էօ-
տիւրէճէկինի սլէյան իյլէտի •

Սէքրար դանն իտէրիւ քի մէգքիւր իլի հայ-
վան պու աղիւ հարաքէթ իտէն տաղըն եանիլ •
կէմիլին սահիպի տիր • չիւնքի օրատա պաչկա
պիր առամ կէօրմիւշ իտիլինի սէօյլէտի • Ռոպէն-
սօն պու հիքեայէլէրի տիյնէր • թէֆէքքէր իլէ
աննապըլ քի մէգքիւր պուշուղու տէտիլի հայ-
վան քէչի օյաճքը • պուտուն իլէ պլբաչէր • կէմի
գուս իւղլրինէ օթուրմուշ վէ իչիտէ օյան եօլ-
ճուլար սանտալա կիրէրէք աքաքմըլ գաչմըլ օլ-
մալը տըրար • Փաղաթ աննայտաղ իտի քի ա-
ճապ գաչաղար սաղ քալալըլար մը • չիւնքի նա-
պըլ քի մալիւմտիւր • Էկէր մէգքէր առաւա աօղ-
րու կէմիլ օյալար • քէնտիլէրին օլտուղու մա-
հալէ կաքլաչմաք իյթիղա լտէր • լաքին օրատա
այալ իղի տաթի եօք իտի • լաքին Էկէր գաղար
իլէն աղուղմուշ օլապար իտի • վիճուտարը կա-
խօտ սանտալ պիր թարաֆտան կէօրիւնմիւշ • վի-
եախօտ տէնիդ քէնտարընտան տըլարը վիւրմաք իյ-

թիզա խորի • Լաքին ֆիքրինէ տիւշտիւ քի ֆուր-
թունա օլտուղու զէման դարպ լիւզկեարը շարդա
չկլրիւրն օլուպ, պէօլէ օլտուղունտան՝ աննաաը
քի սանտալ պաշկա եհրէ տիւշմիւլ խորի • պու
շէյի կվկել աննայամմըն խորի •

Կիւսթագիւ շարդ լիւզկեարը միւսաատէ իթ-
մէտի քի սանտալ պու թարաֆլարա եանաշայտի •
ֆուրթունա օնլարը դարպա տօղրու կշօթիւրտիւ
օլա յիւր քի դափալլար պէ լիւսիւ պիր մահալտէ
գայոյ օլմուշ օլտուղար մշգբիւր տիւշլւանճէլէրի-
նի էս'րէ պ'յան իյէտի վէ մէրգուսա տախի սա-
հիւ վէ իշթիւսալ կէօրիւնտիւ •

Լաքին չիմտի պիղ նի՞ եափապիւրիւրիզ • կկիւ
դափալլար դայ օլմուշար վէ եախօտ լիւզկեա-
րն ճէվրինտն սափմըշար իսէ • պիղ սալա օն-
լարա պիր տէրման խաէմէլիզ • պիղէ տիւշէր քի,
նէ գատար դապիւի օլուր իսէ՝ կէմինն իշնտէ նէ
գատար իղթիզալը շէյլի վար իսէ աղշարը չըքար-
մաք իշին գայրէթ իտէլիւ • Լաքին չիմտի պիղ նի՞
եափապիւրիւրիզ՝ կ'միմիգի գայոյ իյէտիք • տէրիտի
Ռուպէնսօն՝ կէմիլէրինն դայ օլտուղունա ա-
ճըր խորի • նասըլ քի էսիր մուզատտիմ աճըմըն ի-
տի • չալըլըր քի պիր շարէ պուլսուն • եինէ կէ-
մի եափաք իսթէսէլէր չօք վաղթէ միւնթաճ ի-
տի • Ռուպէնսօն՝ օ գատար ուզաղ օլան կէմիլէ
ճէսարէթ իտէմէզ խորի • կէրչի կիտէպիւսէ տախի
նէ ֆայտէսի վար վէ նի գուրթարապիւլէճէք խորի
Նիհայէթ պիր սալ եափաք տիւշիւնտիւ պուն-
տան դայրի մինասիպ թարիք հօգ • զիրա պու-
նուն իլէ կէմինն եանընա կիտէպիւրիւրիզ վէ իգ-
թիզալը շէյլէրի գուրթարապիւրիւրիզ • տէրիտի •

Գարար էթուրիւր քէնաիլէրտէն պիրիտի տէօ

Նիւպ մահալի մախտուսէլէրինէ կիթսին եէյէճէք
շէյ • սիճիւմ վէ սայիր իղթիզալը հէր նէ վար իտէ
կէթիւրսին • Եսիր մշգբիւր դահմէթի իւզկերինէ ա-
լըլո նաղըրլանտարք հօա չըգտը • Ռուպէնսօն իտէ
օ՝ արատա սալ իշին աղաճլար քէսմէյէ պաշլատըր
Եսիր՝ ախշամա գարըլ կիւճ պէլա տէօնէպիւ-
տի • Լաքին Ռուպէնսօն՝ եւրոփատան քէնտիսինէ
հէմէլհրի սայըլան քէլոլ իլէ օյնալըպ սէվէրէք
քէյֆիլէնտի • գէլը իսէ քէնտի թարաֆընտուն աչգ
վէ մէսրուրիյէթ իպրաղ իտէրէք սէատէթի հա-
լինէ քէյֆիլէնտի • վէ Ռուպէնսօնա խօզ կէօրիւնմը
իշին էօյրէնտիկի օլունարը էօնիւնտէ իճրա խտէր
խորի • Եսիր տէօնտիւ կէլտի իսէ քէլալէ պիրաղ
շէյ եէտիրտի • քի օլ կիւնիւ պիր շէյ եէմմէրշ ի-
տի • Սլլաճ առան իթաի քի օ կիւնէ տիւպէր մա-
հիթասլ վար իտի • տիւթիւն կիւնէ իքիսի պիրլէք
միւտալվէմէթլէ չալըշտըլար • Նարը կիճէտէն սօն-
րա ույգուլարը պատըր օթուն իւզկերինէ եաթտը-
լար • քէլալ ալաքարը տիպիւնտէ ապաշա գատար
պէքէլիպ, եօրկուշուքլարը կէշէրէք թաթըր •
ույգուլ իլէ գուլվէթ ալտըլար •

ԹԿԻՐՄԻ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ

ՎՈՒԳՈՒՆԵԹ

Շէֆաք աշըլըր աշըրմաղ շարդ թարաֆընտան
կէօք դըդարմայա պաշլատըր • արթըք Ռուպէնսօ-
նուն ույգուսուն կէօթիւրմէլիպ էրքէնճէ դալքտը

էսիր ուշանորդորքի դալդուդ իշի իշբու կէօ-
թիւրսին զիրա կիճէտէն պալաւմը խորէր : Պէօյ-
լէ գայրէթ իշն պիւթիւն կիւն չալըշարար վէ
օ անշամըսը սալը թէքիլ իթորիլը : Ազաճ օսուհ-
լարընը պիրիպիրինէ էօյլէ պիր ուշաուրուար վէ
մէրթէքիլի անհիմ վէ սէօյլուտ աալարը իշ սը-
լասըրա պաղլատար : Եօլա կիթմէյէ միւսասիդ
գալի պիր չաթը օլտու : ուղուշուկ վէ էյուրիկի
սալքի իկիրմի դաւաճմ վար իտի : Հիմ վէշին տիւ-
շիւստիւքլէրինտէն մէղքիւր սալը տէնիդ գըրսըն-
տա ետիտըլար չիւնքի վաղթ գայալ իթմէքիլի
տէնիդէ պըրաքմաք սուհուրէթլի օլտու :

Ասպաշլարն տէնիդին գապարմասը աղիւմ տ-
սանըք օլտու : վէ չօք կէշմշիպ տէնիդ եւրքսէ-
լէրէք սալ ուռ իւզէրինէ չըքտը : վէ ալթը սաաթ-
տան սօնրա տէնիդ սուշու չէքլմէյէ պաշլատը ի-
սէ՝ սու կիւպի ճօշտուկու վաղթ չայ կիւլի սալը
ալըպ պէօյիւք կէմինին եանընա գատար կէօթիւ-
րէճէք իտի : Իշթէ պէօյլէ վաղթ իթիշտիկի կի-
պի սալըն իւղէրինէ օթուրտուար : տէնիդ սալը
ալըպ սիւրտիւ եարըմ սաաթ գարֆընտա կէմինին
եանընա վաալ օլտուար :

Ռոպէնսօն էվրօփա կէմինին կէօրաիկիւ-
անտէ էօյլէ պիր եւրէկի օյնատը քի կէմինին
չօք եէրէրինէ չօք տէֆա էօփալ : չիւնքի էվ-
րօփատան կէլմիլ : չիւնքի իշնտէ էվրօքալը օ-
թուրմուշ իտի : իշպու թէֆէրուտաթլար եւրէ-
կինիլ ինսաֆընը թաշիք էյլէտիլէր : Լաքին հա-
յըֆ, եազըն, օ սէվիլիւն էվրօքալըար նէրէտէ
խորէր կէմի վար քէնտիլէրի եօք, անճաք տալ-
գալար իշնտէ պօղուրիւն մու իտիլէր պիւմէգտի :

Պու միւթալաա իլէ Ռոպէնսօնուն եւրէկի

չօք աճըրար : նէ քատար քի եաշաեանաք իտի ի-
սէ մէյուսիլէթլի էօփիւնիւն եարըսընը հիւսնիւ-
քիդասը իլէ ֆէնա խոճէք իտի : էվէրէր քի ին-
սան վէ գափուաք պուլայիտի վէ պիւրէքտէ էվ-
քօփալա կիտէիտի : Լաքին պու մէրամըն ֆիք-
րինտէն չըգաքտըքտան սօնրա՝ եալընը կէմինին
իշնտէքի իգթիդալը շէյլէրի տըշարը չըգարմայը
վէ նէ քատար քապիլի վար իսէ պատէնու դուլ-
շանմայը տիւշիւնաք իգթիդա իտի : չիւնքի կէմի
աանիպիդ գալմը իտի : Եկէրքի քէնտիսի ալմադ
իսէ իտի ազար ազար տէնիդէ կիտէճէքլէր իտի,
Պուհուսն իշն Ռոպէնսօն աճըմաքսըղըն լաղըմ օ-
լան շէյլէրի տըշարը չըգարմայա վէ շէքտիկի գան-
մէթին պէտէլինէ ըհէր մադամիտա գուլլանա-
յա վէ օանիտի չըքտըլը կիպի կէրի վէրմէյէ հադ-
գը վար իտի :

Ռոպէնսօնն իլը գայրէթլի կէմինի քէտէրսիդ
ճէ գարանըն իւղէրինտէն չըգարմաք օլտու : էօյ-
լէ գարար էթմիլ խոքի էսիր իշ պիրիք իշնէ
կիտիպ էվրօքալէ կիթօսին : Եկէր էվրօքա օլմադ
իսէ, պարի Ամիրգանըն էվրօփալարընը կիթօսին
պուլսուն : ֆիքրինէ գօյմուշ իտի քի պու տիւ-
ղէնսիդ կէմի իլէ պէօյիւք տէնիդա եօճուրք ի-
տէճէք, ամա գափաւնըղ ղէնահաթընը պիւմէգ
իտի : Ռոպէնսօն քէնտի եափտըլը սալ իլէ կէմի-
նին տէօթ թարաֆընը տօլալոր վէ հէր թարաֆ-
տան սուլուն եւրքսէքլիկինի էօյլտիւ : Կն նիհայէ
գաթի ռամուտ խոճէք եւրէկի չօք գըրէլը :
չիւնքի սու էօյլէ ալաղը գտի քի կէմին սուլուն
իւղէրինէ չըգարապիւմէք գապիտիդ իտի : Էօյլէ-
քի ֆուրթուա կէմինի կէթիւրմիլ իթ թաշ արա-
սընա պըրաքմիլ էօյլէ միւրնանմը իտի քի նէ իլէ-

րի կիթմէք վէ նէ տէ կէրի տնճմէք գապիւրի վար
խտի . թաքի տալիպար փարցա փարցա գըրասըյա
քատար էօյէ քարմաք իգթիզա խտի :

Ռոպէնասն պու մաստէ իւզէրինէ ումուտու-
նու քէստիկի կիպի կէմինին իշինէ կիրմէյէ վէ ի-
շինատէն նէ շէյէր գուրթարապիւմէյէ նազար իթ-
մէք իւզրէ թէտարիք կէօրտու : Էսիւր օ պիր կիւն-
քի շէքտիկի գուրգույու ունութմասըկընտան է-
ֆէնտիսլյէ պէրասպէր կէմլյէ կիրտի . անճաք
մէգըլուր պուշնուզու իրի մախլուկու քի քէնտի-
սլինի գուրգութմուշ խտի . կէօրտուկիւ կիպի գուր-
գուսուտան թիթթէմէյէ պաշարաք : Լաքին քէշի
Էլք կիւնքի կիպի գուսուրեան տէյիլ գուզվէթ-
տէն տուշմուշ գալիֆլէնմիւշ : Եօյէքի Եօգարը շը-
քամադ օյմուշ խտի , շիւնքի իւշ կիւնտիւրքի հայ-
վան պիր շէյ Էնմէմիւշ խտի :

Ռոպէնասն հէր շէյտէն գլխատէ պաղար քի
պիր շէյ պուսուսն աճ քէշիյէ Էկտիրսին քի Էէյէ-
րէք գալիֆլէքտէն գուզվէթլէնսին . շիւնքի կէմի
Էյինտէ օլան շէյլէրէ աշինա խտի գօր շէքմէքսի-
ղին արատըր օթու պուսուս . քէշինին Էօնլանէ
օթու տօլտուրտուկու կիպի էօյէ պիր իշտաճ իւշ
Էէյօր խտի քի . քեսաֆէնտինի պիրտէն Էութմաք
Էսթէր խտի :

Էն նիհայէ Ռոպէնասն կէմլյէ կիրիպ ամպա-
րընը պուճաք պուճաք տօլաշար . վէ Էյքօփանըն
պէօյիւք պիր շէյ Էկրինէ գօյմատըր պիր թագըմ
պիւնլէրլէ մալէր պուսուս . Լաքին քէնտիին ին-
տինտէ հէր պիր շէյ պի պահա խազլինէ խտի : Օ-
րատա ալու փէքլիմլէթ , փիլինչ , պուղտայ , ուն
շարապ պօրուլթ կիւլլէ . թօփ թիւֆէնք , շէշիթ
շէշիթ գըրճլար , պընակար . պուսլար իւշ պէ-

իւպէր պալթալար , տէստէրէլէր , մաքալար ,
շէքիճէր վէ սալիր շէշիթ շէշիթ պիր շօք տէմիր
ալէթլէր պուսուս : Վէ Էինէ , թիւլլիւ թիւրիւ
գալիար թէփսիլէր վէ սօֆրա վէ աշինանէ Էշեա-
լար կէօրտու . նիհայէթ հէր նէլլի Էլպիսէլէր ,
շամաշըրլար պէղ , չուսա պօթին , չօրապ վէ սա-
լիր շօք շէյլէր . օ քատար քի Ռոպէնասնուն ագը
պաշընտան կրտսլյէ քատար :

Պուսլարտան պիրմիլին Էկէր ագտէմիւտէն
պիր թարաֆտան կէօթէլմիւշ օլտուր խտի , դա-
թէն թէլք իթմիւշ վէ ունութմուշ օլտուր ալ-
թուս կիւլլէյէ քէմալի մուհապլթլէ շէրլի խտի :
Լաքին Ուրաթթ Էսիր պու գատար շէշիթ շէշիթ
շէյլէրի կէօրտի կիւնտէ շաշար գալար , շիւնքի
հէփսիտէ քէնտիսլինէ նամալլում վէ ապա գու-
լանմասընը պիլմիւշ խտի : Պիլ աքս , Ռոպէնասն
շօճուկ կիպի սէվինճլնտէն աղլար խտի , նասը քի
շօճուկ , հէր շէյի Էլ ուզատըր հէր կէօրտուկիւ
շէյլին իւզլիլէն շաղ օլուր . արմաք իսթէր :

Պաշաք տուշմուշլէն քի իլք տէֆա տնճու
տիւլիւնտէ գարայս հանկի շէյի կէօթիւրմէք իդ-
թիզա տըր , հանկիսինի ալըն վէ հանկիսինի պը-
րաքըն ապա գարար իտէմէտի : Պաղը պիր շէյի
ալմաք իսթէր , չօք տէֆալաղըմը օլան շէյի պը-
րաքըր պիր սալիսինի ինթիլաու իտէր , պիրտէ
պագարսընքի պըրաքը վիլրի : Էն նիհայէ պէօյի
ինթիլաուըր գարար Էթտի . Էվիլա հէր շէյտէն
ղիլատէ Էդէմ օլան շէյլէրի չըքարմաք իսթէտի .
մէսէլա , պիրինճի , Էքի Փըշը գալաքըրա պիրտի
պարուլթ տիկէրի ուֆալ կիւլլէ . Էքլինճի Էքի թիւ-
ֆէնի վէ Էքի շէֆթ թապանճա . Էքի գըլըճ վէ
Էքի պըշակ . իւշլինճի , Էքի թագըմ Էլպիսէ պի-

ճիսի քննախիսի տիկերի էսիր իշխն : Տէօրախնճիւ, իբր թէսթէ կէօմէք, պէշնճի, իբր պալթա, իբր թէսթէրէ, իբր ռէնտէ վէ չըպուք տէմիրլերի պիր քաչ չէքնճ վէ պիր չօք տէմիրտէն արկթէր : Այլթընճը, պիր քաչ քիթապ պէշաղ քեաղթ, դաւէմ, միրքէքէպ, եէտինճի, կէրէք թաշ վէ քապ չաքմաքարը : սէքիզինճի, պիր ֆըշը փէքսիմթ, տօղուգունճու . պիր փարա գալըն պէզ . ճուռնճու . քէչի : Զիւնքի Ռուպէնսօն իշիթտի ինաաֆ ք ճլտուգու էճէլտէն մէղբուր հայլանը թէհլէքէ իշինտէ պիքէս վէ պի չարէ պըրաքաւաադ : դէրէ ռապլիլի քի քէնտիսի տէնմէգտէն էվվէ կէմի պաթարաք գայպ ռապլիլի խուսուսաքի հէր իգթիգաւ շէյլէրտէն էվվէ . թէլաչէ իլէ օլմայաքի սնուսուրում տէյու՝ սանտալ իւզէրինտէ քէչի իշին եէր եափմը իտի : Թէաճիւպ իտէճէք եէրի օրապըրը քի փարա իտէր շէյլէրի տօղունմաադը չիւնքի Նլլորթաաա միրթէպէր օլան էօյլէսի շէյլէրի ալապա քէնտինի նալալըք աաա իլլէտի : Գաւրտանըն օաալընաա պիր դաի իշինտէ աթուռն գըրքըլարը, վէ պիր սանաղը աղուսու պի պաշա միւնէվէրաթ պուլմուշ իտի, լաքին քէնտինէ ֆայտէսի օլմաաղը իշին, ճուրա եանաչմաքիսթէմէտի :

Զօք տէֆա կէմի իշինտէ կէգէրէք տիգղաթ իտիպ լաղըմ օլան շէյլէրի աղու, հէր նէ իսթէր իտէ իտի կէօթիւրմէք թէմմա՝ օլանա տէկին սաւլն իւզէրինէ եէրչէտիրտի : Նափաճաք պաշկաւ շէյ գալմաադ անճաք պիրաղ վաղթ իսթէր քի տէնիդ գապարտըն . պուռնուն իշին պիրաղ պէքէյիպ սօնրա եօլա չըքմայա մէճուդ օլտու, քի սալ սու իլէ գարայա կիթսին :

Ռուպէնսօն պու արաաա Նլլորթիա պիշիմինտէ

եէմէք եէմէք իսթէտի . քի խաղլի միւտտէթտէն պէրու եէմէմը իտի : կիտիպ կէմինին իշինի աւաաադ գուրուսուշ էթ վէ պաւըք պիր քաչ փէքսիմթ, գայմաք, եաղ, փէյիլի, պէրապէրինտէ պիր շիշէ շէրապ, պուլտու, գափիտանըն, օթաւընաա սօֆրա գօյուպ էսիր չաղըրու, սանաալեալաք իլէ սօֆրայա օթուրուլար : Իշթէ պէյլէսի սուֆրայա օթուրուպ Նլլորթալը կիտի պըշապ վէ չաթալ իլէ քէտիպ եէմէք՝ պալմուսու Նլլորթիա եէմէք վէ եէքմէքէրի . Ռուպէնսօն եիւրէկինի սօն տէրէճէ ֆէրաշկանաղըք, օքաաաք քի մէսրուրլէթինտէնէ եափաճաղըք պիլմէզ իտի : պու շէյլէրէ չօք տէֆա օ գաաաք սէնէալի արգու իտէր իտի տէ, պուլաւաղ իտի : Նսան իսէյալընաա կէ շիրէմէզ քի աճապ տիւաղը նաալը լէվէթ վէ նէ թաթլըլըք ալմաք տա իտի : Կաքին էսիր էվրօփալըրըն եէմէք վէ սուֆրալարը նէ եօլաա օլտուգունու պիլմէտիկինտէն չօք թէաճիւպ իլլէմիւշ . վէ պըշաք վէ չաթալ նաալը գուլաաղըք պիլմէզ իտի . Ռուպէնսօն էօթէ էօյլէտիր էսիր իտէ արգու իլէ էֆինտիսինէ պէշաքէմէք իսթէտիկինտէն չաթալ իլէ պիր փարչա էթ աղու, աղընա կէօթիւրէճէ կի վաղթ քէնտի աաթթինճէ չաթալըն սափը իլէ աղընա կէօթիւրտիւ վէ էթին փարչաադ գուլալընա տօղու կիթտի : Ռուպէնսօն պիր շէրապ իշիրմէք իսթէտի : Եսիր իշմէքտէն կէրի տուրտու . զիրա եալընըք սու իշմէյէ ալըշմըշ, վէ թապիլաթը՝ քէսկին իշիլի կէօթիւրէմէզ իտի . լաքին փէքսիմթ իշտանաա օւլկուռ կէտիկինտէն իւզէրինէ տէլի օլտու :

Տէնիզին գապարմաադ պաշկաաղը կիպի ճուաա կէմինէն պըլըլապ սալն իւզէրինէ ինտի

լէր . սուպուն երեքսէլմսխլէն սալ րահաթ գտրա-
յա տողրու կիտէր իտի թաքի աղ վազթ գարօրն-
տա ատայտ եէթիչիւս , վէն սալ իւզէրինէ երեք-
լէթմիշ օլտուքլարը շէյլէրի գարայա չըքարմայա
հաղրանասըյա տէկին :

Եսիր տըշարը չըքարտըրաւը շէյլէրին նէ գուվ-
վէթի վէն նէ ֆայտէսի վար օլտուգունու պլլմէք
իւթէտի , թահրէք օլտու . Ռոպէնսոն էսիրին ա-
րաշտըըճըլըլընը խիթամ իթմէք իչին պլր աղաճ
արգասընա կէշիւլ բուսպարըն սոյունտու կէմիտէն
կէթիրտիկի բուսպարը կլլնիւս , չորաւ վէն պօ-
թիւլէրի պսկընա կէշիրտի թէքմիւ պլր ոչրաա-
քէր հիւթինէ կիրտի շարկայը պաւընա գօրուս ,
գըլըճը պէլինէ պաղլատը , հէմէն կէլտի Ռերաթ
էսիրէ կէօրիւնտիւ . Եսիր շաշտըկընտան գօրգուս
կէրի կէրի գաշտը չիւնքի էֆէնտիսին պլրտէն
թանըյամալըս . հէփսինտէն իւսթիւն պլր բուհ-
տուր գըյաա իլլէտի . Լաքին Ռոպէնսոն կլլմէ-
մէք իչին քէնտի քէնտինի զապթ խտէմէտի , պաշ-
լատը տօսթանէ էլ էտիւս կանընա չաղըրմայա ,
իսպաթ խտէրէք քի պէն սայլիւմ օ Ռոպէնսոնում
վէ տայլիւմ սանա տօսթոււ , եալընդ բուսպար
վէ թախթըմ թէպտիլ օլտու : Պատէհու պլր գա-
փիտան բուսպատ չըգարըս էսիրէ վիրտի վէն նա-
սըլ կէլինիլէճէկի աննաթտը . վէ աղաճլարըն ար-
գասընա կիրտիւ էլպլտէլէրինի թէպտիլ էթմէյի
թէնպլիւն իլլէտի :

Եսիր բուսպարը տէշիւտրիմէյէ կիթտի , լաքին
տիւզէն վէրմէսի չօք սիւրտիւ , չիւնքի հէր պիր
բուսպարը էյրի կլլտի , հէր նէ գատար թէճրիւսյէ
էթտի իսէ տէ՝ օլմատը . մէսէլա կէօմէկին գօլ-
լարընա այաքլարընը սօգտու . քէզա իշտօնու ի-

չինտէն իքի գօլլարընը կէշիրտի : Էօյլէ քի իշտօ-
նու իլէ պալը Էօրթիւլտիւ . վէ զըպունու արգա-
պընտան տիւլմէլէմյէ պաշլատը . նիհայէթ թէճ-
րիւսյէ խտէրէք թէճիւրպէ խտէրէք կիւճպէլա եան-
լըլընը աննատը վէ տօղրուլթտու :

Ելպլտէլէրի նըգամը ուսրէթտի կլլտիկի կլ-
պի սէվինճինտէն չօճուկ կլպի եօգարը սրչրատը .
պախուսուս աննատը քի նէ գատար րահաթ վէ
իւթիւլալը իտիլէր պու բուսպար քի սինէքլէրին
սօգմարնտան տախի քէնտի հֆգ իտլօլարը իտի
եալընդ պօթիւլէր իւզէրինէ մէմնուս օլմատը ,
գլրա րահաթտը վէ ֆայտէսի շէյ կէօրիւնիւլը-
ուտուլար . իմտի ծնլարը պըրաքըս կլլմէմէսինի
իսթէտի : Ռոպէնսոն տախի քէնտի իլլինէ պըրա-
տը քի նասըլ իսթէր իսէ էօյլէ եալտըն : Պատէ-
հու պալթամըն գուլլանմարըն վէ սայիր ալեաթ-
լարըն մէնֆաաթընը Էօյլէթտի . պուսուս իւզէ-
րինէ էսիր չօք թէհայիւրտէ գալարաք չաղ օլտու :
Մէգըիւր ալեաթլար իլէ տէրագապ սալ իչին սէ-
րին եալմայա պաշլատըլար , չիւնքի եէլքէնին
եարտըմը իլէ տէնիլին գապարմարընա պլքէմէք-
սիլին սլէօյլէք կէմինին եանընա կլտէպլլսինլէր .
քէնտիտի սէրէնի եալմաքտա օլտու , էսիր մա-
հալի մախսուսէլէրինէ կէճնտըրտի կլթսին լաւա-
լարըն սիւստիւնիւ սաղըն , չիւնքի հայվանլարը
պըրաքալը իքի կիւն օլմուլ իտի :

Եսիր տէճնէճէկի վազթ Ռոպէնսոնու գալ-
քիլինէ պաղտը քի իշի խիթամ իլլէմը իտի ,
թէաճիւսյէ իլլէտի : Լաքին Ռոպէնսոն պլր տէնիլ
էօրտէկի աղընա պիր պալըք ալընը ուշուլօր կէօր-
տիւ , տէտի էսլրա քի , պաղ չու գուշ չիւտի տիւ-
լէճէք . օ արատա Ռոպէնսոն տիլի իւզէրինէ կէ-

լիւզ վէ դուշա նըշանա ալարաք թիւֆէնիկի աթար :
պէրտէ պագարսն քի հէմէն դուշ աշաղը տիւշտիւ :
Տիւշիւն սկիւ քէլրէ քի էսիրէ նէ գատար դօրդու
նէ գատար թիթբէնէք վագի օլտու : քի կէօյն
քէնտի վուրուլմաշտուր կիտի ալքադադ հէրէ
տիւշտիւ :

Չարուճաք էվէլէքի զիւիւրիւ պաթըլընսի
ֆիթըրնէ տիւշլույ : պու գօրդուսու արաքընտա
ֆիթըրնէ դօրտու քի՝ Ռուպէնսն , թուիան նամ
հալանճը Ալլահ տըր : պլրտէն սյակա դալզըս
տիւզ իւզէրնէ կէլիւ թիթբէնէքէք գօլարընը ա-
լըս Ռուպէնսն խիթապէն տուա էլէտի , ֆա-
ղաթ օլիւր շէյ սէօյնէնէնէ խի :

Իմի Ռուպէնսն էօրիւ տօթանէ գալարըրպ
վէ մուշապէթիւ գուճարլատը : վէ գօրդուսու-
նու թէրք թիսին , էվին օլտու իշին նաթիւթ
վէրտի : պատէնու պուշտան սօնրա թիւֆէնիկի ա-
թէշլապարաք հըլտըրըմ կիպի սէս չըքարմայը սա-
նա տաթի էօյրէտէնէկիւ , սուշլար պաշկա պիւր
շէյ տէշլ անճաք Թապիկի ալթիլէր ար տէտի :

Էսիր աննատը քի , պիլիթիմին պարութուն
նէ դուվէթի վէ նէ իշի վար : օ տրատա թիւ-
ֆէնիկին իճաւընը վէ հաթըլըշըն իշգան իթմէք ի-
շին թիւֆէնիկի տօտուրուս էլիւնէ վէրտի քի աթ-
սըն : լաքին էսիր ազլմ գօրդու իշինտէ օլտու
դուշտան Ռուպէնսն րիճա իլէտի քի քէնտիսի
ալընն աթարն : Ռուպէնսն տաթի , հիւշ տարմ ու-
գադտան պիւր նշան դօրտու , թիւֆէնիկի աթըս
վուրտու , էսիր հանընտա տուրուր խի : Ալ գալ-
ար էսիր հինէ նէրէ տէրիւնէք խի : հէր նէ քի
կէօրտիւ իլիթտի իսէ , թաղիլաթ տան խարվ չէճ
էնիւր խի քէնտիւն :

Ելթէ պու ալաթ վէ կէմաթ քի օ պիւր էշ-
հալար իսպաթ օլտուար վէ էսիրն հիւրէ կինի էօյ-
նէ պիւր հարաքէթ վէ թիթբէնէք քի ումուս էվր-
փալը իւզէրնէ ազլմ րայէթ վէ քէմալի հիւրմիթ
իթմէքիկի վէ խասսէթէն Ռուպէնսն տանա գի-
յատէ պօրճու գալար , չիւնքի օլ դատար կիւն
գարփընտա դաթէն ալտէմէն էօյրէնմիլ օլտուրու
ֆամիլա կիպի օլան տուսու պիւր արա տօտու
իլէ ալըշմար գաթիլիլ օլմուշ խի : Ալաշամ օլ-
տու իսէ , օ սաատիլի կիւնիւն դանմիթին թիւրք
լալիլ րաճաթ իթտիլէր :

ԻԿԻՐՄԻ ՏԷՕՐՏԻԻՆԱԻ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Ռուպէնսն ատապ կիլիլիտն պէրուս պու ախ-
շաթի կիպի թաթը վէ րաճաթ ուշգու ուշուճա-
մը խի : Չիւնքի պէօլիս իգալըլը ասլա կէօր-
մէմիլ խի : լաքին պուշտան կիտի Ալլահանի պէ-
րէքէթի վէ էլիթիլի թանըր վէ հարատանըն ալը
իլէ թութուշմուշ ատէմ օլմամը տըր : գիւր կէօր-
տիւկիւ իգալա իշին սօն տէրէնէ պօրճու իալիլ-
նի պիլիլ խի : Նէ գատար քի հալընը գալըրսս
նէ տէրէնէ սըտգ իլէ գալար տէֆալըր սէճտէլը
գըլարտը ազլմ րայէթ վէ սէմալի փատիշահա քի :
օ գատար էլիլըլէր քէնտիլիւն իշանն սլուրու-
մուշ տուր :

Ֆէրտաւը կրէն փէք էրքէն գալգըպ, պիւթիւն չըբարտըբարը շէյլէրի կէօթիւրիւս օրման իշինէ գօյտուլար, վէ էկէր եաղմուր կէլլը խէ հաղմուրտան հփզ օլտուն իշին եափրաքար իլէ իւզէ-րինէ էօթթտիւլէր: Տէնիզ եիւքսէլմէյն պալաւաը-կը կիպի եինէ եօլա չըբըպ կէմինին եանընա կիթ-տիլէր, սալ իւզէրինէ պիր գաջ քիւրէք եափուը-լար իտի, պուճունս վասիթթաըլա աղ վաղթ դար-թընտա սուհուլէթլէ օրայա վաըը օլտուլար: հէ-մէն կէմէյն կիրլպ նէ գատար թթալտա պուլտու-լար խէ սալ իւզէրինէ գօյտուլար, չիւնքի պիրաղ սալ պէօյլեսիւն վէ զիյատէ եիւք ալըպ էվզէթի կիւնտէն արթըը դարայա շէյ կէթիւրսին:

Ռոպէնսօն եինէ կէմլի պօշալտըր իքէն տիւ-շիւնտիւ քի պու գատար նէվ պէ նէվ շէյլէրտէն զիյատէ իգթիգաւըլարըն սէշէրէք տըլարը չըբար-սըն: չիւնքի քեաֆֆէնսինի պիրլէք տըլարը չը-բարմաք գապիլսիզ խտի: Պու քէրէ Ռոպէնսօն չաշտը գալտը, չիւնքի իլը տէֆա հէր իգթիգալը շէյլէրի չըբարմըշ խտի: իմտի հանկի շէյի չըբար-մայը թէֆրիք խտէմէզ խտի: Նիհայէթ կէմի թօ-փուճունս պիրիսինի տըլարը չըբարմայա դարաթ իթտի: չիւնքի քէնտի հալինէ նաղարէն թօփու-փէք իգթիգալը ատա լյէտի: շէյլէքի էմլին վէ րաճաթ օլտալիսին:

Սալը պօշալթտըբարը եէր էօյլէքի օրայա էշ-եալարը մուվադգաթ չըբարըրլար խտի, պիր աշըք եէր խտի: վէ գաղաէն եապանիլէրին կէլիպ չըբ-մասը օրայա եաղըն խտի: կէրչէք թօփուդ տա-խի օրատա րաճաթ օլապիլիլէր խտի խտէ տէ, է-կէր տէօյլէւնէք տախի իգթիգալ էթտէ խտի, թիւ-ֆէնկ իլէ տիւշմանը գօլպալտալիլիլ խտի, լաքին եա-

պանի տաէմէրի թիւֆէնկ իլէ դըրըպ էօլտիւրմէք պէօյիւք ինսաֆտըղըք կէօրիւնմէքտէ օլուպլ ան-ճազ օրայա եաղլաշտըբարը կիպի ճալարը դօր-դութմաք քեաֆի սալարտը: Նմտի տիւշիւնիլ ի-տի քի էկէր տաղ ատալարը կէմի իլէ կէլիւս ա-տայա եանալաճաք օլուրլար խտէ, տէնիզ դըբ-աընա պիր թօփ վազ խտէրէք, վիմէղքիւր թօփու-եօգարտան աթտըր կիպի ճալարը դօրդուաարաք կէրի շէվլէք պիլիլ խտի:

Ռոպէնսօնսն պէօյլէ տէրին միւթալաասը չօզ քիմէյն նասիհաթ օլապիլիլ, դիրա հէր շէյին սօնուճու տիւշիւնիւս, պաշկասընըն ֆէքրինի ան-նամաքսըզըն հաղզընտա շէրիաթ քէսմէսին վէ եափտըր շէյի շէրիաթլամասըն: չիւնքի չօզ տէ-ֆա օ շէյի նէ ֆիքիլ իլէ եափուը օլտուղունու-թանըմատըկըմըղտան ալտանըրըզ: չիւնքի պիր շէյին թէֆէրրուաթլարըն թանըմաք գապիլսիզ տիր: էօյլէ օլտուղը հայտէ նասըլ շէրիաթ քէսի-լէպիլիլ: Պուճունս իշին աղիլ տաէմ դայրիսինին իշինէ հիւքիւմ վէրմէզ, եալընըզ իշինէ նաղարէն տիգդաթ խտէր:

Պուճունս կիպի Ռոպէնսօն պատէնու միւթա-լաա խտէրէք թօփու սաըն իւզէրինէ դօյտու: վէ պուճունս իլէ պէրապէր դիքը օլունաճաք շէյլէրի տախի ալմայը ֆարզ սոտ իլէտի: պիրինճի 3 թօրպա դուրու թանէ: իքինճի 2 սանտըք էքսէր վէ չարապ: իւզէրինճի 12 պալթա: տէօրտիւնճի: 1 ֆըշը պարուճ լէ գուրլուն կիլլէ, պէլնէն 1 եէլէն: 1 պուզտէյ իւլիլթմէք իշին տէ կիրմէն թաշը: գէրէ պու շէյ փէք իգթիգալը օլտուղուն-տան միւճէվէլթաթլարը սըրադըպ պու թաշարը դօյտու եաըն իւզէրինէ:

Հալէ կէմլտէն ալըըմամըշար իտի • Ռոպէն-
սօն կէմլիյի պիր էյիճէ արաշտըրտը • պազար քի
իչինտէ սու սոյուս տուր վէ տալդալար թաշըլիս
վուրառաք իքի թարաֆտան տախի չօք թախթա-
լար գօփարընշարի իտի • իմօի աննատը քի պիր
ֆուրթոունս օլտուղու կիպի կէմլիյի գըրաճաք •
պու էճէլտէն , իչինտէ օլան շէյլէրի պօշալթըս
գուրթարմայա նէ դատար միւղթէտիր րոնէ հա-
ղըրլըք կէօրտիւ :

Մատէմըլ օ դաման ըիւղկեսար տէնիլդտէն գա-
րայա էամէքտէ իտի , էէլէճնի ալըս քիւրէք չէ-
քէրէք ասան պիր ըիւղկեսար իւն կլթտիւր • կէր-
չի սույուն չէքիլմէսի պաշլամը օլտուղունտան սու
քէնտիւրէ գարըն կէլմէքտէ իտի • Ռոպէնսօնուն
խաթըրնս պիր շէյ տիւշտիւ վէ քէնտի քէնտինէ
թաղպիհ իտէրէք փիւշման օլտու քի , ալթուն վէ
միւճէվէրաթը օրատա պըրաքըս կէթիլդալը տէյիլ
տի • Կէրչի ալ հալտէ քէնտինէ իլթիլդալը տէյիլ
իտի իսէ տէ անճաղք օլապիլիր քի սահիլի սաղ օ-
լուր պիր կիւն պու թարաֆլարա կէլիպ թէֆթիւ
իտէր պիր շէյ օլուլապիլիր տէյու տիւշիւնիւրտիւ :

Պունու տախի տէր իտի քի , էէլիւր պէն եի-
նէ կէրի տէճմէդտէն ըիւղկեսար վուրուպ կէմլիյի
փարչա փարչա իտիպ ալթուն վէ միւճէվէրաթ
տէնիլդէ կլտէրլէր իսէ պէն իտիլլահ պօրճու գալ-
մաղմըլմ , ատիլ մահքէմտէն վէ դամիլիմտէն նա-
սըլ հաղք պուլաճաղըմ • չիւնքի պաշկա պիր շէյ
գուրթարմայը կալընըք քէնտիւ լաղըմ օլան շէյ-
լէրէ պաղտըմ սայրիսինին պի օլահա շէյլէրիլ
գուրթարմայա ալա չալըմասըմ :

Քէնտի քէնտինէ մէմուն օլմայարաք — Ռո-
պէնտն , Ռոպէնսօն , չաղըրտը , նէ գատար իլդ-

թիլդալը տըր քի սէն սատըք օլատըն , նասըլ քի
պօրճուսուն օլմայա , Օ արատա գապիլ օլապիլի
իտի քի սալը նօլտան չէվիլիպ եինէ կէմլիյէ հազ-
լաշարաք մէգքիւր էլէալարը գուրթարըպ դամիլի-
նի սօղըրուլթա իտի • քի ատալէթէ գարըն իլէտի-
կի իլին ալթ իւսթ օլմուշտու • օնուն իլէ քէնտի-
նի թահթը ճէգատէ թամըր իտի • Նաքին գարա-
յա եանաշըպ կէօրտիւրէր քի չըքարտըկը շէյլէրէ
զիյան օլաճակ վէ տէնիլդէ տէօքիլէճէք չիւնքի
հալէ սու չիւքիլմէքտէ իտի • Պէօյէ օլտուղունտան
օլտուքարը մահալ գարա օլուպ սալըն պալըն հէ-
մէն հէմէն գուսուն իւղէլիլիէ տայանտը , վէ ար-
գա թարաֆը տայիլահ էնիլմէքտէ օլան սույուն իւ-
ղէրինտէ եիւքտէքտէ գալտը • Պէրէքէթ վէրսին քի
Ռոպէնսօն վէ էսիր սալըն արգա թարաֆընտա ի-
տիւր • տէնիլդէ տէօքիլէճէք շէյլէրի արգատան
գօյվէրմէտիւր • Ղիրա տէնիլդ տալդալարը վուրա-
լուք սույա ալթաճալար իտի :

Սալը պիր էյիճէ դալիլէտիլաքէն սօնրա • իւ-
ղէրինտէ օլան էլէալար • տիլլէրնէ գատար եէ-
թիլն չամուր վէ սու իլինտէն կէչիլէրէք գարա-
յա թաշտըլար , էօյլէ գայրէթ վէ տիգգաթ իլէ
պօշաթտըլար քի , զիյանըպ պիր շէյ գայալ էթ-
մէքսիլիւն հէր շէյ գարայա վաղ իլէտիւր • վէ
սու եիւքտէլմէքիլին եինէ տէճմտիւր • Ռոպէն-
սն կէմլինին իւղէրնէ չըքարըկը կիւր հէմէն ալ-
թուն վէ միւճէվէրաթ սանտըկընը սալ իւղէրնէ
գօյտու , եալընըք քէնտի իլինէ պաքմաք իլին գա-
միլինին եիւքիւստէն գուրթուլուպ պօրճու գալ-
մամաք իտտէր իտի :

Պու եօլճուլազուստա սայիր շէյլէրտէն պաշ-
կա պիր գազ ուֆաք եիւք արապատը տըլարը չը-

քարտը . մէ դքիւր եիւք արասպանընդ կէմի իշխնոտ
պուլաու պիլմւմնէ իշին իտի . վն պուռնուելա պե-
րապէր չօք ըուպա վն պէզէր , քալէթլէր էվտէ
գուլլանըմաճաք էշեալէր . պլր կանտիլ . վն գա-
լիտան օտապընտա պուլուռնան քեաֆֆէյի էվարա-
լարը չըքարտը :

Տէնիգ երեքտէքէնմէյէ պաշլատըրը կիպի եի-
նէ հօլա չըքտըլար , սուլուն կէթիլմէնի վն բիւզ-
կեարըն եարտըմը իլն տէրագապ գարայա չըքտը-
լար , Ռոպէնսօն օ կիւնիւ գալըպ գարու կիթմէք
իսթէմէտի , էշեալարը տիգդաթ իշին չալըլար վն
եաղմուրտան հըքզ օլմաք իշին : գուրթարտըլը
եէլըէնտէն օ կիւնիւ պլր չատըր ետիտը . օնուն
ալթընտա խաղինէլընի եէրէշտիրտի :

Պուռնան պաշկա Ռոպէնսօն մաղաս՝ իշնէ վն
իսլըք չըքարմըշ իտի կէմիտէն , հէմն գուլլանմա-
յա վն չատըր տիքմէյէ պաշլատըր վն էսիրէ տախի
գուլլանմատընը էօյրէթտի . Ռոպէնսօն պու իշի
թէքմիլ էթտիքտէն սօնրա պագտըքի ախշամօլ-
մալա տահա վագթ վար , քէշֆէլնմէք իշին թօ-
փուն թէքմիլալիլ իշինի էսիրէ աննաթմաք իա-
թէնէ : թօփու տէնիլգէ գարըը եէրէշտիրտի . օ-
նուն իշին քի , կիւլլէ տէնիլգ երեքիւնտէ սըչրա-
յարաք նէ գատար ուղակա կիտէպիլլօր , էսիր
էյիճէ կէօրսիւն տլյու :

Ռոպէնսօն թօփա աթէշ վէրտի իսէ : էսիր
թօփուն հիյպէթիլ սէսինի իշիթտիկի կիպի էօյլէ
պլր ալթ իսաթ օլտու քի պիւթիւն վիճուտի թիթ-
րէր իտի , վագա իքի տէֆա թիւֆէնիկ սէսի ի-
շիթմիլ իտի :

Կիւլլէ տէնիլգ երեքիւնտէ նատըր սըչրատըրը-
նա վն տէնէգ սուլունը գարըշտըրարաք զիյատէ

ուղակա կիթտիկինէ , թագի սուլուն իշինէ կի-
րիպ կէօրիւնմէգ օլտուղունա ալլա աղը իրմէգ ի-
տի : Էսիր իսպալի իթտի , քի էկէր պու ալէթի պլր
տէֆա աթար իսէն , պիւթիւն միլէթիւմ էկէր միլ-
եօնլարճա տախի օլտար պուռնուն սէսինտէն գօ-
վուլուրլար , չիւնքի հիշ չիւպէլէնմէզլէր քի պու
կիւրիւլթիւ Թուփան եալանըն Ալաճըն սէսիտի :
Նէ վագթ կիճէ օլտու , Ռօպէնսօն կէթիլ-
տիկի կանտիլի եագտը , չիւնքի չըքարտըլը էվ-
րագլարը օգուեուպ հիտէր տէյու աննատըն , վն
կէմիսին դանօնուռու վն նէրեաէն շիլիպ նէրէյի
կիտէճէ կինի աննատըն . լարին ալթ պախթըլըն-
տան պիւթիւն թահրիլարթլար էօյլէ լիսանտա եա-
ղըմը իտիլէր քի աննայամաղ իտի :

Պագաթ պուռնուն իլն պէրապէր իքի խու-
սուտա նաղար իթտի , քի պու կէմիյէ եօլճուլըք
թիթմէտի վն իսթամընա վասը օլմասը քէնտինէ ը-
շըք վէրտիլը , շէօյլէ քի թահրիլարթլար իշինտէ
Ամէրիգատա օլան Պարպատատաթը իւզէրինէ պլր
գաշ սէլամ մէքթուպլարը պուլտու . մէգբիւր ա-
տատա իսէ էօրի ախղու իթասը փէք ճէսիմ օ-
լուր , նատըր քի ագտէմ հիւլայէ իլլէտիք , քի Աֆ-
րիգատա սիյաշլար իշինտէ տախի պու ախղ ու
թիթա օլուր :

Մէգբիւր սիյաշ միլլէթլըր գապաղհիյիլի օլ-
տուլարըն կիզլի կիտիլէր ի վար , օնլարըն պէյ
եախօտ փատիլահը քէնտիլէրի կիպի եապանի օ-
տուլարընտան պէօյլէ խաթէ իտէր : Էյրօփալըլար
օրայա կիթտիքլէրի զէման պուռնլարը հայլան էմ
սալի եէք տիկէրինէ սաթարլար :

Էյրօփալըլար պուռնլարտան իսայլուճէ սաթըն
պլրպ Ամէրիգայա կէօթիւրիւրլէր , վն աղըր զահ-

մէթ իշխնոտ ազիմ սրգընթը իւն խամէթ իթ տրիր-
լէր , չիւնքի պու էսիրէրն հալի պէօյէտը , վէ
սէֆիլ պիշարէ տնիլը : պու խէ հագըզդ պիր
թիւթճարը տըր . մէմուլ օլունուր քի վագթ իւն
մէղքիւր պի նամուս ինսան ախգու իթասը թաթիլ
օլուր :

Ռոպէնսոն էվրագլարն իշխնոտ պիր իթար-
նամէ պուլտու մէղքիւր իթարնամէ իւն՝ կէմիտէ
հիւպլէրճէ էսիրէր օլուպ պուհլարը օ առայա կէօ-
թիւրէճէկի ազար ազար աննասը : Պու շէյի էսի-
րէ աննաթորքտան սօնրա « ֆիթի պիլըր քի շու-
սէֆիլ էսիրէր ֆուրթունանըն օլուղուհնա նէ
գատար մէմուսն օլուլար քի կէմիյի գարայա օ-
թուրտուպ քէնտիլէրի խէլաս օլուլար . անճակ
սանտարն իշխնէ կիրիպ պիր ստայա եաքլաշապիլ-
տիլէր մի . օլապիլըր քի քէնտիլէրին սէֆալէթին-
տէն ըահաթ վէ մէրուր տուրլար » տէտի :

Էսիր տախի հէմ ըէյ օլարաք խապաթ իթ տի-
քի քի պու զիւրիւն իգթիղա տըր քի կէրէճ
օլուսն : Էօյէ խէ սէվիլիւս արգատաշմ « շիմ-
տի սէն օ սէօլի պանա սէօյէյէպիլըրմիսն . քի
պիրադ աղտէմ , կէմիմիլի ֆուրթունա սիւրիւպ
կէօթիւրտիլիւ սըրատա ֆուրթունանըն նէ ֆայ-
տէսի վար տէյու սիւվալ խոյօր խոին » տէտի Ռօ-
պէնսոն գըզարաք , Էսիր ութմանարաք պաշլատը
էօնիւնէ պագմայա :

Ռոպէնսոն Ալլահ վէրէս մթլը գայրէթի իւն
« Էյ Ուրըաթ , գուտրէթքեանի եարատան փատի-
լահն գուվիլթինի թանրտն մը . քի պու վու-
գուաթ իւն խտարէյի լրահիսի աշիքեսր օլուս .
տիւշիւն պիր քէրէ պու ֆուրթունա պիղէ նէ
գատար էյլը իթ տի , նէ էշալար չըքարմատըք

պիր տէֆա նազար իյէ քի , շէշիթ շէշիթ Էյէ-
ճէք վէ կիշէճէք շէյիւրմիղ օլուս , անլը իւն ըա-
հաթ վէ իգպալըն էօմիւր կէշիւրպիլըրիգ . էօյէ
խէ պու չըքարտըկըմ նէթիճէ սահիհ կէօրիւնիւր
շիմտի գուարէթքեանի Ալլահն Հագգընտա . քի
տիւննայը խտարէ խտէր , սէն նէ տիւշիւնիւրսիւն »
տէտի :

Էսիր ճէվապ վէրիպ » Պէն տիւշիւնիւրիւմ քի
գուտրէթքեանի օլան գաթըն լաղըմ տըր քի պի
Հիսապ իւմի վէ թարիֆ օլունադ էյիկի օլուսն ,
լաքին պէն պիր խիւաք գապա գալըն գիհինլինին
պիրիսլին » տէտի : Պու մատտէ իւգէրինէ էսիր
կէօլլէրի վէ գօլարընը կէօքլէրէ գալարընպ եան-
լըլըլարը հագգընտա քի ճահիլանէ իւշէմիշ խտի,
աղլայարաք մագթիլէթ մաթլուպ իյէտի , Ռոպէն-
սոն էվրագլարը ալթուս վէ միւճէվէրաթը տիգ-
գաթ իւն սագլար , շէօյէքի էկէր Էվրօֆայէ կիւ-
տէր խէ , մէղքիւր էշէալար իւն աննայըպ կէմի-
տէն չըքարաքը խաղինէյի ճահիլինէ էտա խտէ-
պիլին : Ալթը կիւսաէվամի կիւստէ իւքի իւշ տէ-
ֆա կէմիյէ կիտէր վէ միւմէին օլապիլտիկի մէր-
թէպէ իշխնոտ օլան շէյիւրի գարայա կէթիլըր ի-
տիլէր : Կէմիլին իշխնոտ չօք ֆիլաիշի վէ չօք գաւ-
զէ տէնկի վար իտի , Ռոպէնսոն մէղքիւր ֆիլտիւ-
քի վէ գահվէյի օրատա պըրագըպ ալմատը շիւն-
քի իշինէ եարամադ խտի , պալուսուս « Էկէր պիր
էյէնճէլի շէյ տախի օլա իղտիյատ իշ եամմամայա
վէ արթըք պիր առէթ գուլանմամայանիլթ իթ-
միշ խտի , Լաքին խայլու թալթալար գօփարըպ
գարայա կէթիլտիլէր չիւնքի քէնտիլէրէ վէք էլ-
գէմ վէ իգթիղալը խոյիլըր . պուսուս իւն պէրա-
պէր պէշ առէթ թօփ չըգարըպ վէ նէ գատար

տէմիր պոռպոռուլար իսէ դօփարըս սըշարը կէթիլտիլէր :

Նիհայէթ օն սէքիդ տէֆա հօճուուք իթտիքտէն վէ իսթէտիքլէրի շէյլէրի տըշարը չըքարտըքտան սօնրա սօն տէֆասընտաքի կէմիտէ խտիլէր . տիգգաթ իթտիլէր քի ֆուրթուսա չըքաճակ . չափուճակ հօլա չըքաքթ թէտարիքի կէօրտիւլէր . չիւնքի ֆուրթուսա չըքապղտան քիւրէք շէքէրէք գարայա ելթիլմէք մէմուլ իտլիլէր խտիլաքին սլու ումուտ պօշա չըքտը . չիւնքի հարը հօլա վարմաղտան ախանաղը հըլտըրմ , հաղմուր վէ կիւրիւլթիւ իլէն պէրապէր շիտտէթլի պիւր թիւգկեար տըր չըքտը վէ տէնիղի տալղալար սալ իւզէրինտէն կէշէրէք պիւթիւն էշեալարը տէնիղէ կէթիլտիլէր :

Պու արատա իքիսի տախի վար գուվլէթլէրիլլէ սէրէնէ սարըրլալ գալտըլար էօլլէքի տալղալար քէնտիլլէրի կէթիլտիլմէսին . Ագըպլէթ դայիֆ սալ շիտտէթլի տալղալարա գարըր խալու գէման տայանամաքըկընտան . մէրթէքլէրի տութան պաղլար կէվէյլալ , քեաթիֆէսի պիւրիպիլլինտէն ալըլտըլար :

Պիշարէ տտէմէր . պաշարընա պագ նէ իշէլէտի . Էսիր գայրէթ իտէր քի հիւզէրէք գարալա չըքալէն . լաքի Ռոպէնսօն պիւր մէրթէկէ սաըրմըլ պաղը տէնիղին տիպինէ ինէր վէ պաղը տալղալարըն իւզէրինէ չըգար պիշարէ , գուվլէթտէն էօլլէ պիւր տիւշիւլիւզ դաթէն ագլընրտա գայալ իթմիշ օրուլ շիտտէթլի պաղըրլալ հէմէն քէնտիլլինի հիլլէթլի պէյլաք պիւր տալղա իլլինէ դարկ օլմուշ պուլտու . վէ տալղալար թութտուկու մէրթէքլէրիտէ ալտը կէթիլտիլալ :

Պէրէքէն վէրսինքի էմիլյէթլի էսիր տայիւա հանընտան ալըրմալ , էկէր իսթէսէ իտի չօքտան գարաեա վարըր իտի . Նէ վապթ կէօրտիւ քի Ռոպէնսօն գըմըլտանաք վէ հիւզմէքսիղին տէնիղին տիպինէ կիտէյօր : իւզէրինէ ելթիլտի սօլ գօլուստան թութտու չալըշըր իտի քի սուլուն տիպինէ կիթմէսին . աղըպլէթ շիտտէթլի սարֆը գուվլէթ իտիլ պիւր գաշ տաղէկէտէն սօնրա Ռոպէնսօնուսն թէշիլի սալա հարաքէթ վէ սաղլըք էլամէթի օլմաքսըղըն գարայա կէթիլտիլ չըգարալ :

Էսիր գաթի Ռուստ էֆէնտիսինի իտէրէք գարանըն իւզէրինէ ուգատտը . երէքէկինին աճըրնտան իւզէրինէ տիւշիւլ հիւքսէք ալա իլէպաղըրըր , պիւր ալա պիւթիւն կէօլմէյի գըմըլտապըր վէ պաղըրա օղշալար , պատէհու աղըրնը աղըրնա վէրի քի նէֆէսինի օնա թէպլիլ իտէր քի նէֆէս վէրսին քէնտիլլինէ : Նէ շիտտէթլի աճը իլլինտէ իտի պիշարէ էսիր . Նիհայէթ ախանաղը իւզէրինտէ պիւր սաղլըք էլամէթի կէօրիւնա տիւլիլնալ , թարիֆ օլուսնալ մէրուրիլլէթլէ ձէսարէթ քէսալ իլլէտի : Օ շէյլէրի օ գատար տիւլամ իթիկի թաքի Ռոպէնսօնուսն տուլղուսու իւզէրինէ կէլալ , պիւր տէ պաքարսընքի կէօղիւնիւ ալըլալ դայիֆ վէ պիշարէ պիւր սէտա իլէ , պէն նէքէտէյիմ տէյու սիւալ իլլէտի : Էսիր աղայարաք սէվկիւլիւ էֆէնտիւմ , իշթէ գուճաղըմտաքն տէյու ձէվալ վէրտի : Օ մաշալլէ էօլլէ պիւր սէֆիլ հիլլէթ քէսալ էթտիքի , ինսանըն հիւրէկի փարշա փարշա օլուր իտի . Ռէպէնսօն էսիրէ մէմուսնիլլէ իպրաղ իտէրէք , սէն պէնիմ գուրթարըմսըն , տէտի . լաքին էսիր կէօրտիւ քի էֆէնտիսի սաղալար , սէվիհնիտէն աղլը պաշարտան կիթտի :

ԻԿԻՐՄԻ ՊԵՇԻՆՔԻ

ՎՈՒԳՈՒՍԹ

Ռոպէնոսն իշթէ պու տէֆա տախի էօյում-
տին գուրթուտու . օ կիճէ էսիր չաւորըն ալ-
թընտա եէր եափտը եաթըրտը քէնտիսինի պիւ-
թիւն կիճէ սապահա գատար ուշուտու : Ույանտը
իսէ , պագտըքի գուվէթ ալմըւտըր թէնէքքիւր
իթտի Ալահա քի քէնտիսինի սաղ սէլիմ մուհա-
ֆաղա իթմիշտիր : Լաքին ֆուրթունա պիւթիւն
էիճէ տէվամ իթտի : Ռոպէնոսն թէհամմիւլ իտէ-
մէյէրէք պագար իտի քի պիր իյիճէ այտընլանտըն
վէ կէմի նէ օլտուղունու կէօրսիւն : Կիւնէլ չը-
քըյօր իտի Ռոպէնոսն մէյուսիյէթլէ նաղար իթտի
քի կէմի կէօրիւնմէղ օլմուշ , թախտալար տէնիզ
քէնարընտա էօթէպլրի տաղըմըշ . ֆուրթունա
կէմիյի գըրմըշ օլտուղունու աննատը :

Նէ մութլու օ ատէմէ քի աղըլ վէ թէտպիր
ու տիրայէթլէ էօմրիւնիւ սիւրէր , վէ հէր վու-
գոււթտան պիր ֆայտէ հասըլ իթտիրլը . նասըլ
քի Ռոպէնոսն իշպու վուղուաթըն իշնտէ նօգ-
սանսըգ տիրայէթլէ քէնտինէ տիւշէնի եափտը :

Ռոպէնոսն վէ էսիր չալըշարը կէմիսին քեաֆ-
ֆէյի թախտալարըն տէնիզ քէնարընա թօլիւ-
յու պերդտըլար պիր վագթ օլուր քի հէր պիրի պիր
շէյէ իզթիզա իտէր օլտուղունու պիւլէրէք : Պա-
լէի պիթիրտիքտէն սօրթա մուախիսէրէն եափա-

ճաքալընը սըրասընա գօյտուլար : Եվիլէ էմիրտէ
չըքարտըքարը շէյէրի մահալի մախսուսէլէրինէ
կէօթիւրմիյէ իսթէր իտիլէր , լաքին պու շէյ քէն-
տիլէրէ գարարը կէօրիւնտու . շիւնքի հէր պիր
տէֆա կիթտիլէրինտէն դալան շէյէրի պրագըւզ
օրասան իսպլու գէման ուղականաճաքալար օլա-
պիլիւր քի տիւշմանլար կէլիւլ օրատսքի սիլտէլար
իւզէրինէ հիւքիւմ իտէյիտիլէր իմտի Ռոպէնոսն
սըրայա գօյտու քի պիրիսի սապահալըն պէքլէ-
սին օ պիրի շէյէրի թաշըթըն , արքատաշը տախի
պու վէճէլիլէ ախաւալըն կէօթիւրսիւն : Թօփու
տօյտուլուսլ հաղըրայարաք տէնիզէ տօղրու տօղ-
րուլթարաք տէնիզ քէնարընա գօյտու : Եանը-
նա տախի աթէշ կազտըլար . հանկիսի քի օրատա
պէքլէյէճէր իտի իսէ տիգգաթ իսէ աթէշէ պաք-
մաք իգթիզա իտի . ֆիթիլի տախի թութուտու-
րուսլ թօփուն եանընա գօյտուլար . էօյէքի էկէշ
մէճպուրիյէթ հասըլ օլուր եախտտ պիրիսի օրայա
եանաշըր իսէ թօփու աթմայա հաղըր պուլունտու :
Ռոպէնոսն իլք եօճուլուղունու եափարաք էշեա-
լարը թաշմայա պաշլատը . շէյէքի կիյտիկի իյի
րուպալարա պիր գիյան կէլմէսին տէյու օնլարը
չըդարըպ գափիտան էլպիսէսի կէյնտի վէ էսկի
սիլաշլարը եէրինէ պէլինէ պիր պըչակ վէ պիր
շիֆտ տօլու թափանճա պաղլատը :

Եվիլէ էմիրտէ պիր ֆըշը պարուլթ վէ սայիր
լիւլիւմ կէօրիւնէն էշեալարը քէնտի արապատը
իլէ կէօթիւրտու , չիւնքի նէմաքըքտան գօրգար
իտի . լաքին քէլի սալա քէնտիսինտէն ալըլմաղ
իտի , Ռոպէնոսն իսէ գէլիի արապանըն էօմիւնէ
պաղլատը . քի շէքէրէ իլէրու կէօթիւրմէյէ եար-
տըմ իթսին :

Տէօնիւնտէ Ռոպէնսօն պիւթիւն լամպարը պէրապէրինէ ալըպ իւղէրէրէրինէ եւեք եւեքլէթմէք իշին կէթիրտի :

Պուէլար եէտի թանէ իտիւէր հէր պիւրէրէրի էլլիւէր օրա եւեք կէթիրիւրէր . թէճաճիւպ իտէճէք եէրի շուրասը տըրքի , ալպա եօրուճաքըղըն հէր տէֆատա օ դատար եւեքիւ կէթիրէպիւլյօրլար իտի : Պու դատար էշեա մահալլի մահսուտէլէրինէ սըղմաքըկընտան եանընտա օլան ամպարը տօլտուրմաք , վէ պլրադտա ալվույա եէրլէշտիրմէք ֆարազ օլտու : Սէքիզ կիւն դարֆընտա թախտալարտան մատաա քեաֆֆէպիւնի թալըտըլար . էօրթիւ ալթընա դօյոււպ պլրիպլրինէ սըղաշմըշ շաքալըն իշինէ տիզտիւէր :

Շիմտի նէ դատար աղիմ մէշղուլլէթլէրի օլտու քի էվվէլ եօգ իտի , հանկի շէյի եափուրլար վէ հանկի շէյի տօղրուլթտուլարը կիւն պէլա գաւարար իտէպիւլյօրլար իտի . լաքի Ռոպէնսօն նիլդամը իւ իթմէ սինէ ալըմըշ օլտուղոնտոն , տէրադապ էն զիյատէ միւնիմօ օլան շէյլէրի եափալը վէ ազ իգթիզալըլարը կէրի սըրաքմայը դարար իթտի . հէր շէյտէն արթըք պիւր եէր եափաք վէ սըղալընտա գալան շէյլէրի էօրթիւ ալթընա ալըպ ըաշաթ օլմաք իգթիզալը կէօրիւնիւյօր իտի քէնտինէ , իմտի էվվէլ էմրտէ թախտալարը տօղրուլթմաք իշին տիւրկէրլէք իթմէք իաթէտի , վադա իւքիսի տէ դէնտաթա աշինա տէյիլ իտիլէր :

Լաքին Ռոպէնսօն կիպի պլր ֆէրատէթլի աւտէմէ քի հէր իգթիզալը շէյլէր էլլուտէն կէլլր , նէ միւլքիւլաթ օլապիլլր , վէ ասան թարիք իլէպաշա չըքարըր իտի : Թէճաճիւպ օլոնաճաք թէթիւրլէք իլէ օտուները քէտտի տիւրէք վէ թախտա-

արը եօնտու տուվարլարը եափապ տօղրուլթտու իււթ էօրթիւյիւ էվվէլ թախտալար իլէ եափապ , սօնրա ֆօքօ եափարալարը իլէ էօրթտիւ : Իշթէ պլր ուֆաք պլնա եափար պիթիրտի . քի դէօյ էվլէրինտէն տիլպէր օլտու : Ռոպէնսօն կէմինին փէնշէրէլէրինի սէօքմիւլ իտի . ծղարը պինասընա ուշտուրուպ գօյտու :

Պու իշի թէքմիլ իթտիքտէն սօնրա էշեալարը սըրա իլէ իշինէ վազ իլլէտի , տիւլէնտիւքի , էվվէլէր եափարը դալէյէշմիլը եօլ եափաքն չիւնքի ծառուզ հիշ տէմէք իտի . իմտի պլր գափու վէ պլր աշըլըպ էօրթիւլիւր քէօրիւ եափալը ֆիքրինէ գօյտու , չիւնքի հէր շէյ դանի իտի մէսէլա , էնքուր , տէմիւր , զինճիւր , քիլիթ վէ դայրիհիւմ . պուշուռն իշին տէրադապ պու իշե տախի թէշէպալիւս իլլէտի : Խմտի դափույու վէ քէօփրիւյիւ եափաք եա լքիսի պլրլէք չալըշտըլար , պատէհու տուվար վէ մէթէրիւս միւլէպալըզ պաճա վէ փէշէրէք եափալըլար : Պուէլարը թէքմիլ էտիպ սըրապ գօյտուքտան սօնրա , եէրինտէն օյնար քէօփրիւյիւ դաբուռնա դարընընա դօյոււպ իւղէրինէ էօրթիւ եափալըլար : Պէօյէ իշի թէքմիլ իթտիքտէն սօնրա մէթէրիւս իւղէրինէ թօփարը տիզտիւէր , իքիսինի սաղ թարաֆա վէ լքիսինի սօլ թարաֆա վէ լքիսինի տէ գալէրին մուհաֆաղաք իշին իաթիքեամ վէրտիլէր :

Շասըլաթ վաղթի կէլտի , Ռոպէնսօն պլր քէսկին թըրփան ալըք , քի կէմիտէն չըքարմըշ իտի , պաշատը մայիզ օթու պիշմէյէ , վէ պուռնա իլէ պէրապէր եէնի ալթլէր իլլն դայթ սուհուլթլէ եէր էլմասը (վաթաթ) չըքարըպ թօփալար . չօգ քէյֆլէնէրէք վէ դանիթսիզ պու . շէյլէրի թէքմիլ

լայտի և Պատէհու մայրի գլխուն տէօքմէք իշխն
 իքի տէյնէք ետիրոր . վէ սամանընը չըքարըպ իւ-
 քի դապ իշխնէ տօլտուրարաք հլօղ ինչտի :

Վադա Ռոպէնասն կէմրտէն չօք փէքսիմէթ
 չըքարմը իտի իսէ տէ քէնտինէ իգթիւյա իտէճէք
 դատար երլլք էքմէք հազըրլանմը իտի , իմտի
 թէճըրլւպէ ինէ էքմէք ետիմաք իսթէտի . չիւնքի
 կէմրտէն տէյրլմէն թաշը չըքարմը իտի . մայրի
 իւլլտիւպ ուն ետիրաք . եղուրուպ մայա իթաի
 ֆուրուսա գօրուպ փիլիւրտի , փէք միւթէպէր եւ-
 մէք ետիրաք :

Պէօյլէլէլէ իքի նէվ էքմէկի վար . պիրլսի
 չալտար ունուտան քի կէմրտէն գուրթարմը ,
 տիկէրլ իսէ մայրի ունուտան քի մըրը պուզ-
 տայընա պէնգէր . լաքին էվլէլէի դիտտէ լէզզէթ-
 լի իտի : Ռոպէնասն նիլէթ գօրառ քի չալտար
 էքսին . դիրա լէզզէթլի իտի , իմտի էսիրին մու-
 ալէնէթիլէ մայիլին եւրինէ չօք թարլարաք չալ-
 տար էքտի . թաքի էքմէկէ միւթէնալլթ դալ-
 մատը . վէ օրատա երլտա իքի տէֆաղանիճէ եւ-
 թիւտիրի իտի :

Նաղմուրլար պաշլատըրլար իսէ Ռոպէնասն տէ-
 նիլտէն չըքարտըրլ թախտարար իշխն տիքեանը
 թէճամ իթաի , վէ օ նէմլաք միւսիմտէ գազմա վէ
 սայրի իգթիւյա օլան շէլէրլ ետիրաք . վէ պու-
 ուն ինէ պէրապէր քէնտի գուզլէթիլին միւթա-
 պըք պլիւ արապա ետիրաք , չիւնքի օրատա . աթ ,
 ինէք եօգ իտի , արապաք էօյլէ ետիրաք քի իքի-
 սինին գուզլէթիլէ սուհուլէթլէ հարաքէթ իտի
 վէ իսթէտիլէրլ կիւլի գուլանըրլար իտի :

Վադա լամալար արապա չէքմէքտէն դիեա-

տէ եււք թաշըմայա միւնասիպ իտիլէր իսէտէ ,
 ֆազաթ Ռոպէնասն էօյլէ թէրպիլէ իթտիքի հէր
 շլտէ իսթիտառ ինէ խոմէթ իտէրլէր իտի :

Նաղմուր քէսիլտիկի կիւլի չալտար արապ
 պուրդակ էքտիլէր . մէղքիւր թօխուլար պէշ աշ-
 տան սօնրա օն դաթ դիյատէ մահուլար կէթիւր-
 տիլէր քի քէնտիլէրէ չօգ իտի , լաքին աղիւնէ
 թէֆէքքիւր իտէրէք օլմայա քի պիր գազա դու-
 հուր իտէր տէ մահուլ օլամազ տէշու դիյատէլիլէ
 սազլար իտի : իմտի դարաթիթտի քի պիր ամպար
 ետիրաք , չիւնքի ալթը այտան ալթը այա թօխուլ
 տօլտուրուր պօշտար իտի :

Լաքին քէնիւմիլէ օլտուղնտան էքիզ ետի-
 րու տօղուրուր , գէլպ կիւնէլէրլ պէքի կիւլի քէն-
 տիլէրլ պէքիլ իտի , փօշ նամ տուտու գուլու
 քէնտիլէրլէ կէզէքէ օլմաշը իտի , լաքին լա-
 քին լամալար էվլէլէլէնտէն դիյատէ իգթիլալը օլ-
 տուլար , չիւնքի սիւտիւնտէն եօղուրտ , եաղ ,
 բէնիւր ետիրաք , վէ քէնտիլէրլինտէ թարլատա
 սայիւնա իշլէթտիրիլէր իտի :

Ռոպէնասնտէն սատտէթլի էօրիւնտէ դայրի
 պիր նօղսանը եօգ եաղնըդ աթալարնը կէօրմէք
 վէ պիր քաշ արգատաշ տանա իտիմէք տրղու ի-
 տէր իտի . չիւնքի իքի քիլէ օլտուլարնտան էկէր
 պիրլսի էօրլէ իտի պիւթիւն պէշլիլէթ գու-
 բանեաղնտան մահուլ օլարաք փէք պիշարէ օ-
 լուր լտի : Լաքին Ռոպէնասն քէնտի քէնտինէ « 0
 ետառտան սահիպ Ալլահ չիմտիլէ դատար պի հի-
 սապ պէրէքթիլէրլ պէնի գայըրուր պուստան
 սօնքա տախի գալըրապիլէր » տէր իտի :

Պէօյլէ միւթալաա ինէ պիւթիւն կիւնիւ չաղ-

ըք վէ մշմունիյէթլէ ասլա թէպալի օլմաքսըղըն
կէշիրի իտի : Իշէրիսինտէն ըուհու ըահաթըկը
հագգընտա վէ աըշարընտան նէ պիր էքսիրլի-
կի վէ նէտէ գօրգուսու օլտուղունա չաղ ու մէս-
րուր օլուր, վէ Ալլահըն իսթէտիկի կկալի թէքմիլ
բահաթ հալտէ իտի :

ԻԿԻՐՄԻ ԱԼԹԻՆՃԸ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Ռոպէնսոն պէօյլէ չըդարտըր չէյէր իլէ մէշ-
ղուլ օլարաք վէ օլան ալէթլէր իլէ հէր կիւն եհ-
նի եհնի իլէր իճատ իտէր, վէ թիւրլիւ թիւրլիւ
չէյէր ետփար իտի : Իմտի պէօյլէ թէհնրիւպլէր
իտիէք սայլի հէր զէնաաթըն իշինի ետփոր վէ
հէր զէնաաթընարըն քէմալթի վար իտի, մէսէ-
լա տիւրկէրլէք, չիլիկիլիլէք, իսաֆֆաթըք, էք-
մէքէրլէք, թէրգլիլէք, պահչէպանըք, պալըքճը-
լըք, ավճուլուք, չէօմէքճիլլէք վէ իսայրիհիւմ :

Պէօյլէ միւսթաիտ վէ ֆէրասէթլէ մէգըիր
զէնաաթըր իշլէյէրլէք, աղ վաղթ դարֆընտա
չօգ թիւրլիւ թիւրլիւ իղթիզալը վէ կիւղէլ չէյէր
իճատ իլյէտի, քի էյօրգաստ ետլընըղ ուսթա քիւմ
սէյէր ետփապլիւրլէր իտի : պէօյլէլէք մէգըիր
ատէմլէր պիր տիւղիւյէ չաղշարաք հէմ միւսուտ-
լէրի զիյաաէսիլյէն իշլէմէյէ մինասիւղ օլտուլար .
վէ հէմ թօփրաքըրը վէ աղըլըլարը գիյատէսիլյէ
իլմ իլէ չօղալտըլար :

Ալթը պ պիր տիւղիւյէ զէվըի էլէր ետփա-
րաք մէշղուլ օլտու, լաքըն էսիր ասլա ճէսարէթ
իտէմէտի տէմէյէ քի վաթմանըմըա նէ վաղթ կիւ-
տէճէկիլ : Ֆաղթի չօք տէֆա էլլինաէքի իշի պի-
թիրտիկի կիւլի, տաղըն թէֆէսինէ չըղըսլ տէօրտ
թարաֆա նազար իտէր վէ սօղտուղու ատանըն
թարաֆընա պաղարաք եիւրէքտէն ախ իտէր վէ
պիշարէ հալի իւղէրինէ աղլար : չիւնքի փէտէ-
րինտէն ալըըմը իտի օլապլիլի քի պիր տանա
կէօրմէսին : Լաքըն Ռոպէնսոն քէնտի թարաֆըն-
տան ասլա պիր շէյ սէօյլէմէղ իտի : չիւնքի օ-
նուն արղուսուտու սօլտուրմայա վաղթի եօգ իտի :

Շիմտի լաղըմ օլան շէյլէրի վէ ֆայտէլի իշ-
լէրի իսիթամ իլլէտիքտէն սօնրա : Ռոպէնսոն է-
սիրէ թէքլիֆ իթտիքի պաշկա պիր կէմի ետփա-
լըմ վէ կիտէլիմ փէտէրինի արալալըմ : Պու սէօ-
ղիւ էսիր իշլիթտի իսէ չօք մէսրուր օլտու, վէ
քէնտիսինի Ռոպէնսոն պէօյլէմէք պօրճուլ թա-
նըտը : Օ պիր սապահ հէմէն կէմինի ետփըլմաք
պաշլանըլտը : չիւնքի պալթտալըն վէ սայրի ա-
լեաթըլարըն հարտըմը իլէ աղ վաղթ դարֆընտա
հէմ իյի վէ հէմտէ սուհուլէթլի թարիլքէ էիլլի-
քինտէն չօք իլի կէմի ետփըլտը :

Պիր սապահ Ռոպէնսոն իշի իլէ մէշղուլ իքէն,
էսիրի տէնիղ քէնալընա կէսուտէրտի քի թօպա-
ղա կէթիլըսին, չիւնքի իսայլ վաղթ թտան պէրու-
իտի քի եհմէմիլ իտի : Պիրաղ կէշտի իսէ պիրտէ
պաղարաքընի ալթ իւսթ օլարաք գօշուպ տէսուիւ
կէլաի, գօրգու վէ գօշմաընտան նէֆէսի քէսիլ-
միլ թաքի կիւմ պէլա թէթէլէյէրլէք սէօյլէյէսիլ-
ալա Իշլէ կէլաիլէր, իշլէ պուրտա աըրաք :
Ռոպէնսոն գօրգուսունտան հէմէն սիւալ էթտի քի,

նէ սէօյլէօրսուն : ճէվապ վերտի էսիր : Էֆէնտիմ, պիր, իքլի, ինչ ալթըր Փանօզ նամ կէմիլէր, (ուֆակ պիր նէվ կէմիտիր) : Օ դատար չալըմը խտի քի ալթըլա դատար սալամազ խտի : Ռոպէնսուն դօշուպ մահալլի մախսուսէսինին տամընա չըրտը պաքտը քի էսիր ալտանմամը : իլթէ ալթը կէմի տօրուսու տաղ առամարը կէլիյօր վէ դարայա հաղալընօրար խտի : Տէրագապ ալաղը խտի, վէ էսիրի քի թիթթէյօր խտի, ճէսարէթ վիլպ սիւալ էթթի քի էկէր տիւլմանլար իւզլըմիդէ ուղրայալ կէլէճէք օլուրար իսէ պիւթիւն դուվիլթի սարֆի խտէրէք էնիւնլիլէ էօլէսլէ դատար տէօյլէճէքիսին :

Էսիր ճէվապ վէրիպ տէտի քի, կէրէք դանըմ վէ կէրէք էօմրիւմ իլէ տուրմուշում : Պատէհու վաղթ կէշիլրէք աղար աղար գօրգուսու տէֆ օլտու ճէսարէթլէնտի քի տէօլէսլիւն : Փէք իլի տէտի Ռոպէնսուն շիմտի լաղըմտըր քի չալըլալմ հապանիլէրն մէքրուէ գլինէթիլի մէն իտէլիւմ : վէ ինրա իթմէյէ պըրաքմայալմ : Նիտէճէ կիլիզ վաղթ հափաճաղըմը պէն սանա աննատըրմ, չափուկ կիտէլիւմ, սէօյլէճէք վաղթ տէյիլ, լաղըմ տըր քի չալըլալմ, տէտի : Պու արատա դալէնիւ իւզլէրնտէն պիր թօփ ալաղը ալըպ արապանըն իւզլէրնէ գօյտուլար վէ չաթլարընը սըգըլտըրալար : ալթը թիւֆէնկ վէ տէօրտ թապանճա տօրտուլար վէ իքի գըրճ ալտըլար, պուսլարըն հարընը պիրիսի վէ հարընըն օ պիրի ալըպ պէլլըրնէ սօգտուլար վէ թիւֆէնկլէրի սըրթլարընա վէ միքթարը քիֆայէ պարութ վէ կիւլէ տալի պէրապլէրլէնտէ ալտըլար : վէ երնէ պէրա շէրլէրնտէ թօփու դարտան կլօթ իւրիւպ վէ

քիալիֆէյի մուհարէպէյէ տալիր թէտարիք իլէտէրէք օվա հօլունտան կիտէր խտիլէր : Նախարըլարը քէօիրիւտէն կէշալթլէրի կէպի պիրաղ հօրկուլուք ալտըլար : էսիր դալէնիւ իլէնէ կիտիպ քէօիրիւլէ գալալարը, գափուլու տալի սըգըլալար : պատէհու սիճիմ նէրտիվէնտէն չըղպ էֆէնտիսի հանընա կէլաի : Ռոպէնսուն կէօրտիւ քի իզթիլալ խտէն տիգգալթը ինմա իթմէտի : չիւնքի էկէր մուհարէպէ ասան պուլմաղ իսէ խտի, չիւսհէսի վար խտի քի օլմայալի տիւլմանլար կիլիպ դալէյէ Նիւքիմ խտէյիտիլէր :

Պու արատա Ռոպէնսուն էսիրէ նէ հափաճաղընը իմարիֆ իտէրէք տէրիտի ճաղըն սըգապընտաքի սըգ օրմանարըն իլէնտէն կէզիլէք կիտէլիւմ, քի տիւլմանլար կէօրմէսինլէր : պատէհու, սըրա իլէ աղաճարըն արատանա կիտէլիւմ : օնլար սալքի տէնիզ քէնարընա հաղալընօրար խտի, պէօյլէտէ հալանի առէմէրէ կէօրիւմէսիլիւն հանալըրը : հաղընա վարալըմըզ կիպի Նէմէն թօփու պալը իւզլէրլէրնտէն ալթարըզ : պարպարլար դօրգուլարընտան ալթարընը պըրաքըպ կէմիլէրն իլէնէ դաշարլար : էսիր Ռոպէնսուն պու թէտալլիլինէ փէք պէյէնտի : Ռոպէնսուն կիտէրէք շէօյլէ տէրիտի քի Ալլիր տալլա դան տէօքմէք սիլիլի պիւլարէ էսիրիլէրի քի եկէճէքլէր, էկէր դուրթարըր իսէք պիլլէ քիաֆի տիր » :

Յագաթ էկէր պու տէտիկիմն մուղալլի օլաճաք օլուր իսէ, օ դաման սէվիւլիւմ, էիլիլիլէք իլէ ալա գօրգմաքըզըն մէրտիկիմիլի պէյան իլմէք լաղըմտըր : էօյլէքի, էկէր պիր թէշիլիքէ թէտալիւֆ խտէր իսէ նիլէթի խալլիլէ իլէ դարը գօլուպ տէօյլէշիլիւմ : Պու սէօյլէրի

սէօյլէտիքտէն ասորա եւքտիկէրնին դուճաքլատը-
լար վէ գանդարընն սոն տամլաքընը աէօքէսիյէ
գատար պիրիպիրնէ մուսալէնէթ իթմէք իւզըն
եհնէ եւքտիկէրնէն եւմին էթտիլէր :

Նէ վազթ սէս իթմէքսիղին հաղընա վարտը-
լար իսէ Ռոպէնասոն հաւաչճաճըք էսիրէ տէտի քի
եէր երւզէրնտէն սիւրթիւնէնէք, ծալարա հաղըն
օյան աղաճըն արգասընա կիթսին, էօյլէքի, տիււ-
մանլար նէ հաթիւնօրլար տէյուս պիր էսի տիգգաթ
իթսին աննասըն, նասը իգթիգա իսէ օրայա կիթ-
տի տիգգաթ էսիւպ պաղըն քի հապանիլէր աթէ-
չին տէօրա թարաֆընա տիղիւմը վէ պիր էսիրի
պօղաղլարալ էթիսի եէմիչ քէմիքէրնին քէմիրի-
յօրլար իտի • Պուսուսն իլէ պէրապէր պիրաղ ու-
զակտա սաղալը վէ սէյաղ օլտուղու հալտէ պիր
ատէմ պաղանսը վէ եէրէ տիււսմիւշ տուրոյօր
իտի, մէգքիւր ատէմի տախի պօղաղլարալ եէյէ-
ճէք իտիլէր :

Ռոպէնասոն պու սէօյլէրի էսիրտէն իշիթտիկի
կիպի երւբէկի գըրըլաթ • պախուսուս նէ վազթ
իշիթտիլէր պաղաթըլարը պէյաղ ատէմտի • տէ-
րադապ կէմիտէն չըգարմը օլտուղու տիրպիւնիւ
չըքարտը • կիսիպ աղաճ արգասընտան տիգգաթ
իթտի կէօրտիւ քի ուրբաթ էսիրն տիկէրի սա-
հիս տիր • վէ էլլի քառար ատէմ եէյէն աթէչլն
էթրաֆընա օթուրուշ վէ պաղլաթըլարը էսիր
պիր էշլրօիարը օլտուրուսն ալորուս կէօրտի :

Օլտուրլարը մահալ վիճք հաղըն վէ պէօյիւրթ-
լէնչալըսը էօթմիւշ արգասընա կիրտիլէր թօփու կէ-
թիրիպ օրայա վաղ իթտիլէր վէ պիր գէնասաթլա
իսթիհէհամ վերտիլէր • քի կիւլէ ատէմ եէյէնէ-
րին պաշը իւզէրէրնտէն քէտէրսիղ կէչըն վէ

էսիրէնէ հաթաճաղընը էօյլէթտի • իքիթիւֆէնկ
եէրէ գօյուպ պիրիսինն էլլիւնէ արը վէ էսիր տա-
խի ալնի պիչիմտէ հալտը • պատէհու թօփա հա-
նալըպ էլլիտէ աթէչ • հէմէն աթէչի վերտի վէ
կէրի գաչաթ • թօփ երւքսէքտէն աթըլտիլը կիպի
ատէմ եէյէնէր քիսաֆէսի պիրտէն եէր իւզէրի-
նէ սէրիլիպ տիււտիւլէր, զանն իտէրսին քի հէ-
մէն էօլմիւշ օլմալար իտի • Ռոպէնասոն վէ էսիր
նէ օլաճաղընը պիլմէյէրէք, օլան իշլէրի նաղար
իտէրիլը վէ էկէր իգթիգա իտէճէք օլուր իտէ մու-
հարէպէ իթմէյէն քէնտի թարաֆլարընտա հաղը-
լանտըլար • Օ արատա ատէմ եէյէնէրն աղըլ պա-
չանա կէչիպ հեքարը սըյրատըլար • զլլատէ գօր-
քաթ օլանլարը կէմիլէրնէ գօյուպ գաչտըլար վէ
իկիտ օլանլարը իսէ տէօնիւշէք իշին էլլէրնէ
սիլահլարընը ալտըլար :

Մէրգուս հապանիլէր աթէչ վէ կիւլէյի կէօր-
մէքսիլլին հալընըք թօփուս սէնտէն էօյլէ գօր-
տուլար իտէ տէ ֆաղաթ իլը գօրդու գալմատը
քէնտիլէրտէ, կէօյլէրնի տէօրա թարաֆա տիւ-
միչ պաղարլար՝ ապա պիր գօրգու շէյի կէօրմէ-
տիլէր • Նմտի թէմին օլարաք դալկա էթմէյէ թէ-
տարիլը կէօրտիւլէր, պուսուսն իլէ պէրապէր գա-
չանլար տախի կէրի տէօնտիւլէր, վէ իսէյթ օլու-
նաճակ տէրէճտէն ինկիւմէք սէսլէրի չըգարմայա
պաչալտըլար • վէ մուհարէպէ օլուսու օյնայարաք
սիլահլարընը էլլէրնէն ալմըլ թիւրլիւ թիւրլիւ պի-
չիմէրիլէն գուտուրարաք հարաքէթ իտէր իտիլէր :

Ռոպէնասոն օլուսն թէքմիլ օլտուրա գատար պիր
հալտէ պէքլէտ տուրտու, լաքին թէհալիւրտէ
գալարաք տիւտիւր իթտի, քի վաչիլէրն պէօ-
լիւկիւ էվվէրի տուրտուքլարը մահալէ կէլմէտիք-

տէն պաշկա իշխերնտէն իբի քիշի Ելրօփալը Էսի-
րի պօղաղալը պէշֆլէնմաք իշին գօշտուլար, լա-
լաքլին պու շէյն եսփմաք տիւշքիւ օլտու քէնտի-
լէրէ. չիւնքի Ռոպէնսօն էսիւրէ պաղըպ փէստէն
«սէն սաղ թարաֆտան պէն սօլ թարաֆտան Ալ-
լաշն գուտրէթիլէն պասալըմ» տէտի. Եքիսի պիւր-
լէք թիւֆէնքլէրնի պօշաթտըքալը կիսի պաքաղ-
լար քի սօլ թարաֆտան պէշ քիշի վէ սաղտան
իւշ քիշի եսլընըդ տիւշմիւշ իտիլէր. լաքլին սաղ-
տաքիլէր էօլմիւշ՝ սօլտաքիլէր եարալանմըլար,
պագի գալանլար իսէ էօյլէ ինթիւրադ իթտիլը
քի դաշմաքտան պաշկա շէյն պադամտըլար.
Իմտի պաղըլարը պիր թարաֆա պաղըլարը օ պիր
թարաֆա դաշտըլար, հէփիսի հէյպէթլի սէպէր
չըգարարաք գօփալանտըլար. Ռոպէնսօն գըլըմ է-
լինտէ աղաճլարըն արասընտան տըլարը չըքաթ՝
էօյլէքի տէրադապ կիտիպ Ելրօփալը պաղըլ էսի-
րի գուրթարըն, լաքլին թէհայիւրտէ դալարաք
կէօրտիւ քի տիւշմանլարտան պիր քաշ քիշի ա-
փանտը պիրլէչիպ երինէ դարը գօշմաք իսթէտի-
լէր. Իմտի Ռոպէնսօն վէ ուրլաթ էսիւր մէրգու՝
տիւշմանլար իւ դէրնէ թիւֆէնկ աթմայա մէհալուր
օլտու. պիրտէ պաքարընքի տիւշմանլարտան իբի
քիշի տիւշտիւլէր վէ չըքալըն եարալանմըլ գօր-
դուլարընտան հէյպէթլի շամաթալար իլէ դաշաղ-
լար, պու արաաա դաշանլարտան իւշ քիշի տա-
խի տիւշտիւլէր, լաքլին սաղ իտիլէր.

Ռոպէնսօն էլինտէքի թիւֆէնկի պըրաղըպ
տօլու թիւֆէնկի ալտը վէ էսիւրէ տէտի քի, չիմ-
տի տըլարը չըքալըմ, տիւշմանլարա կէօրտիւշ-
լիմ. իբիտիտէ աշիւքեար մէյտանէ չըքալար. Ռո-
պէնսօն պաղըլ առէմի քի՝ գուրպան իտէճէքլէր

Քաթի, գուրթարաք իշին գօշտու. Եանընա եագ-
լաշտըլը կիսի էօթէ թարաֆա պաղտը քի գա-
շանլարտան պաղըլարը դիյատէ գըգլըն օլտուք-
լարընտան տիւշմանլարըն կէօրտիւքլէրի կիսի
օլտուքալը եէրտէ տուրուպ պիրլէքտէ իթթի-
ֆադ իթտիլէր քի տէօլիւշալէնլէր. Իմտի Ռոպէն-
սօն օնլարը երինէ ուրլաթ էսիւրէ կէօտէրիպ տէ-
տի քի իլէրի կլթ թիւֆէնկի աթ մէրգու՝ տախի
աթտը պիր առէմ տիւշիւրտիւ.

Օ դաման Ռոպէնսօն պըշալը չըքալըպ, դէ-
վալը էսիւրին էլէրնի պաքալարըն պաղալարը-
լարը սիճիմէրի քէսսի. վէ քէնտիսինէ Խնկիլդ-
ճէ վէ Ալմանեաճա սիւալ էթտի քի, սէն քիմսին.
Ձէվալը պիւշարէ Խթալեանճա Սպանէօ Քրիստոն-
եալըմ՝ տէյէրէք ճէվապ վէրալ. Ֆադաթ սօն տէ-
րէճէ դայիֆ օլտուգուշտան սէօյլէմէյն դաալր օ-
լամաղ իտի. Ռոպէնսօն ադաթմէճէ դալըրտըլընտան
պէրապէրինէ լյն շարապ ալըն իտի քի էկէր
ափանտը վուրուրլար իսէ քէնտինէ լաղըմ օլա-
պիլր իտի. Մէզքիւր չէրապտան Սպանէօլա ի-
շիրաի, տէրադապ գուվլէթ քէսպ իթտի.
Մէզքիւր Սպանէօլ քէսպի գուվլէթ իթտիլի կիսի
Ռոպէնսօն գըլըմ վէ սիւալ վէրաի օնա քի էկէր
էրինէ տէօլիւշիւրէր իսէ եարտըմ էթմին. Նաքլին
ուրքաթա տախի թէնպիէ հթտի քի թիւֆէնկ-
լէրի տօլտուրտու. Սպանէօլ էլլինէ սիւաշարը
ալտըլը կիսի գուտուրկան ճանալարա տէօնտիւ.
վէ հէմէն տիւշմանլար իւղէրինէ գօշուպ ափան-
սըդ իբի առէմ վուրտու էօլտիւրտիւ. Ուրքաթ
տախի թիւֆէնկին պիրնի ալտը գօշտու իբիսի
պիրլը տիւշմանլար իւղէրինէ կլթտիլէր, լաքլին
պիրի օ պիրնտէն այրը օլարտը. Ֆադաթ Սպան-

ևօլ էսիր՝ երկիրէն պիր ատէմ եէյէն իւզէրինէ վա-
րըպ տէօյիւշիւյօր իտի՝ ուրբաթ տախի օ պիր
թարաֆտա թիւֆէնկի պօչալթառըստան սօնրա ֆէ-
նա հայտէ գըզմըզ գըլըճ էլինտէ պիր քաչ քիւշի
տէօյիւշիւյօր իտի՝ ճնարտան պիր քաչլարը վա-
րուրտուլար, պազըլարը տէնիգէ աթըլուլար .
քի իւզէրէք քանօթ իշինէ կիտիպ քաչլընլար,
դալանլարըտա օրմանլար իշինէ հըֆիզ օլտուլար :
Լաքին սպանեօլ էօյլէ գըզմըզ տէօյիւշիւյօր իտի
քի օ քատար դայիֆլիկ իլէն ատէմ եէյէն իլէ
շիտտէթլի քալվա իթտի՝ գըլըճ իլէ իքի տէֆա
ֆէնա սուրէթտէ պաչընը եարալատը : Լաքին
պու եարա տիւշմանը էօյէ գուտուրթտու , քի
թաշտան եալտուրկ աղըր պըչալը իլէ Սպանեօ-
լուէ իւզէրինէ գօռուպ տարա տիւշիւրտիւ պրաք-
տը , վազա չէտիտ սուրէթտէ գարչը գօյարաք
քէնտինի չօք մուհաֆազա իթտի իտէտէ ագըպէթ
պու եապանի գուտուրկուէ ատէմ իլէ պաշա չը-
գամատըթաքի քէնտինի աթընա ալըպ գըլըճը
էլինտէն ալարոյա գատար , քի էօլտիւրէճէք իտի
հէմէն Ռոպէնսօն կէօրտիւ իսէ , օ արատա թիւ-
ֆէնկի պօչալթըպ տաղ ատամընըն պաչընը վուր-
տու : Սպանեօլ եօգարը սըչարատըր կիպի տօլտու-
կու թիւֆէնկի ալըպ աքի գուտուրկուէլուք իլէ,
ուրբաթ իլէն պէրապէր եապանիլէրին արգասըն-
տան տիւշտիւ . ճնար քի օրմանա քաչմը իտիլէր
շիւնքի չօքարը գըրըմըզ աղը դալմըզ իտի՝ Ռո-
պէնսօն դաշանլարըն հարաքէթինի տուրուպ նա-
զար իթմէք վէ տէրադապ կիտիպ մուհարէպէ իթ-
մէք իսթմէտի . եապանիլէր իսէ Քանեօլար իշի-
նէ տօլտուլար արչտըլար :

Օ դաման Ռըբաթ վէ Սպանեօլ օրայա կէլիպ

Ռոպէնսօն օրմանա դաշանլարըն պիրիսի դալ-
մատը քեաֆֆէսինի գըրտըք տէտիլէր :

Իքիսի պէրապէր իսթէտիլէր քի տէրադապ
կէրի դալան Քանեօլան իշինէ կիրիպ կէմ իլէ դա-
շանլարըն արգասընտան վարըպ էօլտիւրսիւնլէր .
շիւնքի եէլքէնի աշմըզ ուզակլանմըզ իտիլէր . լա-
քին Ռոպէնսօն մէնն էթտի : Սէ վիւիւիւշիւրիմ , տէ-
տի . պու գատար էլվէրըր դանն իտէրիմ քի հատ-
տէն զիյատէ դան տէօքտիւք , պրոպըն սաղ դալ-
սընլար , պուլար պուլտան սօնրա պիղէ քէտէր
վէրէմէ զէր . Ուրբաթ էսիր ճէվապ վէրիպ «Եկէր քի
պիղ ճնարը սէրպէսթ պրաքըր իսէք , եինէ տէօնէր-
լէր պիղիմ իլէ շէտիտ գուվլէթլէ վուրուշուրար»
տէտի . Ռոպէնսօն տօսթման սըրթընը տէօյէրէք
շիւտի սապահէրնտէն զիյատէ տէլվիմի գուվլէ-
թլիմիպ «Պիզ շիւտի դայիֆ տիւշմանլարըմըզն
պէօլիւք ալալընա դարչը գօյապլիլըրիզ . Փազաթ
էկէր պիղ դաշան տիւշմանլարա պէքէմէք իսթլէր
իսէք . պազը պազը տիգդաթ էթմէք իզթիզա տըր
օլաքի ափանսըզ կէլիլէր » տէտի :

Ելլի ֆաղ վէ ինսանիլըլէր Ռոպէնսօն մու-
հարէպէ մահալինի կէզրէք աղար . վէ հալէ նէ-
ֆէս ալըպ վէրէն եարալըրարա ածըլարաք մուա-
վէնէթ իտէր . պազըլարըն եարալարը իւզէրինէ շէ-
րապ տօլտուրարաք պաղլար , սաղ գալմալարը ի-
շին գուվլէթլէնտիլըր . պազըլարըտա գուհաղըն-
տա ճան վէրիլէր իտի : Պէշլէլիլէ եապանիլէր-
տէն օ կիւնիւ իկիրմի պիր ճան թէլէֆ օլտու լա-
քին դալէպէ իտէնլէրէ պիր չէյ օլմայըպ եարասըզ
դալտըլար եալընըզ Սպանեօլուէ վիւհուտի տէօյիւշ-
տիւկիւ էսնատէ ֆէնա սուրէթտէ էլիլմիշ իտի :

ԻԿԻՐՄԻ ԵՔՏԻՆՃԻ

ՎՈՒԳՈՒՆԸ

Պիր շէյի արաշըրըր թապկյաթը օյան Ռոպէնսոն դաղըզ Վանօղլարա պաղմայա կիթտի . քի եսալանիւր օրատա պրաքմըլ իտիւր . նէ վազթ պիր կէմինին եաննա եաղլաշար իսէ փէք չօք թէ-հալարաէ դալար . չիւնքի Սպաննօլ էսիր կիտի , պիր սայրիսի էլի այաղը պաղլանմըլ պիր պիշարէ էսիր կէօրտիւ , քի սաղըլընտան զիյատէ էօլմիւշ հալը կէօրիւնլւօր իտի . Ռոպէնսոն հէմէն գօշտու քի պաղլարը քէսիպ դալարմաք իթթէտի . Փա-դաթ սէֆիլ նէ գըմըլտանապիւրի վէ նէտէ սէօյ-լէյէպիւր , անճաք ան ու վան իտի իտի , կէօ-րիւնիւր սոն սէքէրէթտէ տիր . Յաղաթ պու ա-տէմ էվրօքար տէլիլ իլա տաղ ատամը օլուսլ էլմէք իւզըրինտէ իբէն Ռոպէնսոն Ուրքաթ էսիւ-րի չաղըրտը , քի արըլ լիսանընտա սէօլլէսին վէ նէ առամ օլտուգունու աննասըն . էթիր կէօրտիւ-կիւ կիպի աղը սլաշընտան կիթտի վէ էօլլէ պիր աճընաճաղ մէնգարէ օլտուքի Ռոպէնսոն վէ Սպան-նօլ կէօղ եաշը տէօքէրէք աղլամայա պաշլառըլար .

Ուրքաթ պու պաղը էսիրի կէօրտիւկիւնտէ հէմէն գօշտու իւզըրինէ տիւշտի , տիվանէ կիպի գունակալը պէսիրէ սարըլտը , պաղը աղլար պա-ղը կիւէր . կեան օյնար կեան էլլէրինի սըգար , եիւզիւնէ կէօքսիւնէ վուրուր , եինէ պաղըրըր

սըլար , դանն իտէրսինքի տէլիտիր : Խալու գէ-ման Ռոպէնսոն սիւալ վէ ճէպր իտէրէք կիւճ պէ-լա աղընտան չու լքի սէօղիւ ալապիւտի , քի պու սլէնիմ փէտէրիմ տիր :

Եվաալըք մուհապէթնին հէր իշլէրինի թան-րիւան հիքայէ իթմէք դապիւլտիղ տիր , պու վէ-սիլէ իլէ մէղքէր թէլաճիւսլ օլունաճաղ տէլիգան-լը փէտէրինէ իպրաղ իլլէտի : Իկիւրմի տէֆաֆա-նօղտան դարայա վէ դարաաան Քանօղա սըլա-րաք , չէմէն օթուրուպ կէօքսիւնի աշար . փէ-տէրինի պաշընը տութուպ սինէսինէ սարաք քի գըզարսըն . քեսֆ էլ վէ այաքլարընըն օյնաքլա-րընը օգշար քի շիտտէթլի պաղլարաաա քէսիւրիշ վէ պիւզլէվմիւշ իտիլէր . պատէնու Ուրքաթ էսիր քեսմիլէն մէսրուրիլէթէ դարի օլտուն տէլու միւ-սաատէ իտիպ եալընը պրադար . պիրաղ վազթ կէշտիքտէն սօնրա կէլիպ սիւալ էթտիքի , աճնալ փէտէրի եկէճէք պիր չէլ իտթէր մի . Սճ իթթիյար քէշտիլնի կէօսթէրէք Եճըքաան պէն քէշտիմի գաթէն եէմիլիմ տէլլէրէք ճէվալ վէրտի :

Ռոպէնսոն քէշտի գաճվէ պաթընտան մէր-գում էիթիյարա տաիսի վէրտի , շիմիլլէտէք ա-գունամալը իտի , էսիր իսէ քէշտի հիստէսինի փէ-տէրինէ վէրտի . Փէտէրի ալտըլը կիպի եկտի , օղ-լու տէրադալ կէմիտէն տըշարը սըլարալ գօշա-րաք կիթմէյէ պաշլառը . էօլլէ քի Ռոպէնսոն հէ-րէյէ կիտիյօրաաան սէօղիւնիւ պիթիւմիւշ լտի Ուրքաթ կէօրիւնիմ գօլտու . պիրտէ պաղարսընքի հէմէն էլինտէ սու գալը վէ եկէճէք չէլ իւն կէ-լիպ սուլու փէտէրինէ վէ եէմիլ էֆէշտիսինէ վէրտի . չիւնքի էֆէշտիսիքէշտի եկէճէկիւնի փէ-տէրինէ վէրմիւշ օլտուղու իշլն աճ գալմասըն եէ-

մէկ եէսին տէյու • էրթիյար իսէ սույու կէօրաիւ-
կիւ կիպի ալար քէսպի գուվլէթ իլլէտի • չիւնքի
սուսուղուք քէնտիսի էօլլում գափուսունա վար-
տըրմը իտի :

Օ զաման Ռոպէնսօն Սպանեօլ էսիրէ տօղրու
տէօնիւպ , մէրգաւ իսէ եօրկուսուքտան օթ իւ-
ղէրինէ պալլմըն տիւչմիւշ • վէ մէրգումա ուր-
բաթ էսիր իտմէթի իտէրէք չօք գուվլէթլէն-
տիրտի : Սպանեօլ տախի քէնտի թարաֆընտան
էյիլք պիլիճիլիկինի աննաթմաք իչին չօք չալըր
իտի : Քէնտի քէնտիին թէճրիւպէ էթաի քի այա-
կա գալսըն լաքին գաղքամատը • չիւնքի պաղլա-
ըն եէրէթի շիտտէթլի անքյօր գէքէ վէք գուվ-
լէթլէն պաղլամըն օլտուքարտան Ֆէնա տէրէ-
ճէտէ չիշմիշ իտիլէք : Ուրբաթ էփէնտիսինին էմ-
րի իւղրէ՝ Սպանեօլ մուհասլէթլէ նազար վէ
մոււպէնէթ իթմէյէ սայ ու զայրէթ իտէր , վէ
միււտալէմէթլէ պաղլարըն եէրէրինի չէրապ իլէ
օվալսյադաք վէտէրի կիպի գալըրըն իտի :

Իլլէ սանա պիր պիշարէ մշնդարէ , սօլդատէ
տէլիգանը տէրունի երեքէքտէ Սպանեօլու գա-
լըրը , վէ հէր պիր տագիկէտէ պաշընը չէվիլիպ
վէտէրինէ տօղրու «նասըտըր» տէյու նազար ի-
տէր իտի : Սէֆիլ իրթիյար րահաթ եաթմաք իչին
ուզանը վէրաի , օղլու րահաթաղ օլարաք հէմէն
եանընա գօշտու , պաքտը քի րահաթ եաթմըն
սըր , երին Սպանեօլա իտմէք էթմէք իչին կիթ-
տի : Ռոպէնսօն իսթէտիկի էսիրին եարտըմը իլէ
սպանեօլու գալտըրըպ Քանօթ իչինէ գօյտուն ,
լաքին միւգթէտիր օլամաար , աղըպէթ էսիր գուվ-
լէթլի տէլիգանըն օլտուղունտան սըրթընա ալտը-
կը կիպի կէմիյէ կէթիրտի : պատէնու օրատա նէ

գատար շէյ վար իսէ , թիւֆէնկէրի թօփու վէ էօ-
լէնլէրին սիւաշլարընը կէթիրիպ կէմիյէ գօյտու :

Մէղքիւր Քանօթ նամ կէմի իքի ատէթ իտի :
Ուրբաթ էսիր պիրսինէ կիրտի • վագա րիւզկեար
մուղալիր իտի իսէ տէ էօյլէ պիր գուվլէթ իլէ
քիւրէք չէքիյօր իտի քի Ռոպէնսօն գարատան գօ-
շարաք ծնուն թէթիքլիկինէ վարա փոլ իտի : Ռո-
պէնսօն եարը եօլա վարմադտան էսիր մանալլի
մախսուսէլէրի եանընա վարտը , կէմիյի օրայա
պաղլայըպ կէրի տէնտիւ քի օ պիր կէմիյի կէ-
թիրտի : Պէօյլէ շէտա նափուկուք իլէ չալընը •
չիւնքի Ռոպէնսօն մահալլի մախսուսէլէրի եանըն-
տաքի իչէրիսինտէ հաստալար օլան կէմիյին եա-
նընա վարտըկը կիպի , պիրտէ պագարտընքի է-
սիր օ պիր կէմիյի տախի կէթիրտի :

Կէմիլէրի մանալլի մախսուսէլէրի գարչընա
պաղլատըր • Ռոպէնսօն հաստալարը սուհուլէթ-
լէ մանալլի մախսուսէլէրինէ կէթիրէպիւմէք իչին
թէճկէրէ պէճըմլէյէ կիթտի , վէ պու սուրէթլէ
հաստալարը կէթիրիպ եաթիրտըր , նէ աղիմ
մէսրուրիլէթ օլտու Ռոպէնսօնա քի տայիմա շիւ-
քէթի պէօյլլէթմէք վէ պիր էյօրփալը կէօրմէք
արզու չէքէր • վէ զլլատէ սէվիճիտէն եիւրէկի
թիթրէր , վէ սէֆիլ եալընըզլըտան գուրթու-
տում տէյու տիւչիւնտիւկիւ կիպի թարիֆ օլուն-
մաղ տէրէճէտէ չազ ու խէնտան օլուր իտի •
Շիտաի պու էքի թալարը միաաֆիրէրէ պիր էյի
եէմէք թէտարիւք էթմէք գալտը , իտի էսիրէ
էսիր իթաի Ռոպէնսօն քի կիթսին պիր չամա եալ-
ընտու պօղաղլատըն , օ պիր շէյլէրիտէ քէնտիսի
թէտարիւք իթմէքտէ • վէ սուրուպ սուրուպ կիւլ-
մէքտէ քէյլէլէնմէքտէ իտի , նէ վագթ արգատաշ-

լարը իւզէրինէ նաղար իռէր իսէ իտի , եամալ
եամալ փատէնա՝ պիշիմի քէսպ իյէմէքտէյմ կէ-
րիւնիւր իտի քէնտիսինէ :

Զիւնքի պիւթիւն առա քէնտի հիւքմիւ թան-
թիւնտէ , թէպապար , քէնտիսի չերան էֆէնտի-
ւէրի թանքա իտիւէր էօմիւրլէրինի ծնա պօրճու-
իտիւէր . էկէր իպթիզա իտիւր իսէ էօմիւրլէրինի
տախի անըն իշին ֆէտա իաշր իտիւէր :

Ռոպէնսօն մէճպուր իտէրէք հիւթինին տինի-
նի պիր եամիապիլիւրմիյիլ տէյու թէֆէքթիւր իյ-
լէտիքտէն ոսնրա տէտի « Աւդաի օլտուն պէնտի-
պէօյէ պաթըլ գայրլթլէ սայրիտինի իճպար իթ-
մէք , վէ էօմիւրիւնէ տին իշին քէօր քէօրունա
գուտուրարաք պիր քիմսէյի թաղիիլ իթմէք պէօյ-
լէ շէյ Ալլահ վէրմէսին քի պլնիմ առամին իշի-
տէ օլտուն , պէն եալընդ պէնիմ հէմէհրէլէրիմէ
էյի իպրէթ մէրմէյէ պօրճու օլպըմ . առա իո-
թէմէմ քի տինիմ իշին պիր առէմ պէնի իզգէթ-
լէսին վէ պանա ինանըն , չիւնքի քէնտիւէր կի-
պի եանըլճը ինտնըմ . իլլա իսթէրիմ քի՝ եալը-
նըդ Ալլահա ինանընար պէ եէկտիկէրինէ զըռ-
տիյէթ իթմէքտիլին Ալլահն թէնպիհէրինէ եէլ-
թէնտինէր » տէրիտի :

Պու արատա Ռւրբաթ էսիր եէմէքլէրի թէ-
տարէք իտիպ կէթիրաի . վէ Ռոպէնսօն « Ադիմ
մէշորուրիյէթլէ պու կիւն թէքթար զիյնէթ իճրա
իտէլիմ , էվէլլա ինան եէյէն ճանապարար էլիւ-
տէն իքի արդատազ գուրթարաք , սանիյէն փէ-
տէրինի պուտուն , իմտի էյի շէյմիդ վար իսէ լա-
զըմ տըր քի պու կիւն սօֆրայա դօշալըմ » տէ-
տի : Լաքին Ռւրբաթ էսիրին էօյլէ պիր սէվլինճի
վար իտի քի թարիֆ օլունուալ , չիւնքի էօմիւր ի-

շին ոէ կէօր իշիլ , տուրմալալ կիւէր օնալըար :

Լաքին եէնի իքի միսաֆիրլէր եաթտըքարը
եէրուն այալա դալըտըլար վէ կէլիպ սօֆրայա
օթուրտուլար . իսթիլար ամէրիգալ եէմէքլէրին
իւզէրինէ նաղար իտիւրէք , պաթուտու օղունուն
ուսթալըլընքի իվրոփալըարտան թէլլալլէ օլա-
րաք էօյրէնմէյ վէ հէր շէյտէ իսթիտալը կէօր-
լէք թէհայիւրտէ գալը :

Ռւրբաթ էսիր էֆէնտիսի վէ իքի միսաֆիրլէր
արաքնտա թէրճիւման օլտու . Ռոպէնսօն հէր նէ
սէօյլէտի իսէ , Ռւրբաթ՝ Սպանիօլ վէ իսթիլար Ս-
մէրիգալլա թէրճիւմէ իտիւր , վաղա քէնտիսիւր Ա-
պանիօլ ինանընք պիւմէդ իտի իսէ , Սպանիօլ է-
սիր աթըլ այ մըքտարը եապանիլէր արաքնտա
օլտուղունտան Ռւրբաթըն շէհրինին լիանընք միք-
տարը քիֆայէ սէօյլէր վէ անաաապիլիւր իտի :

Լաքին Սոլանիօլ եապանիլէր էլինէ նաքըլ
տիւշտիւ իսէ , իշթէ հէքայէսի պէօլէտիւր « Այմի-
միդ , տէք , սլան էսիրլէր տիւղուիթաթ էթմէք
իւզրէ թէֆիրի օլունուլ օլուպ Աֆրիգա թարա-
ֆրնտան չըքմըլ իտիք , էսիր կէթիրիպ հէր նէվի
միւթ էպէր շէյ իլէ՝ եանի , աթուն ֆիլ տիլի վէ
միւճէվէնթաթ միւպատէլէ իտէլիմ :

Պու էսիրլէրին իզտիհասմըն սաթմաք իշին
Պարպատ առաղընա կէօթիւրէճէք իտիք , ոէր-
դումարտան իկիմի քիլի դատար էօմիւլլէր իտի .
պիրիալիլին իւզէրինէ աօլտուրուրում օլտուղուն-
տան . պիր շիտէթլի վէ իսայու դէման տէվաթ
իտէր ըլւզիկէարաք պիդի եօլումուդտան սալտըր-
տը , վէ Պրաղլիւս առաղընա տըթը : Պիրոլ պա-
դարընքի կէմի սու ալար , ալըքտան կիթմէյէ ճէ-
սարէթ իտէմէտիք , կէմիլի դարայա աղորու աղ-

բուլթառուք։ Պուռնատառ երկնէ փութթուռնա չըք-
առ, վէ դարպ թարափընտան էօյլէ պիր չտիտ
էսմէքտէ խտի քի պիղի գարատան չօդ ուզաքլան-
աըըտը։ ափանաըդ կէճէլէյն կէմիմիդ, պիր առա-
յա եազըն թաշ իւզէրինէ օթուրտու։ Չօդ թօփ-
լար աթտըդ վէ սայիր իշարէթլեր վէրաիք քի ի-
չխտիպ պիղէ եաըտըմ իթմիլէր տէյուռ իսէտէ պիր
չարէ օլմատը։ իմտի գարաք իթտիք քի նիհայէ-
թինէ գատար կէմիլ պրաքմայալըմ, էսիրլէրին
տէմիլլէրինի չըքարըպ դօլվէրտիք, քի պիղէ եա-
րըմ իտէրէք կէմիլին սույուռնու պօշալթալըմ։

Ճագաթ կէմի հէր թարափտան սուռ ալմաք-
տա խտի։ լաքին էսիրլէր գուրթուրտաքլարը կի-
սի հէփաի իթթիֆադ իթտիլէր ճէպրէն սանտալ-
լարը ալտըլար, չիւնքի գաչըպ էօմիլլէրլին խէ-
լաս իյլէսինլէր։ Պիղ օ դատար ատամլարա նէ եա-
փապիլլեր խտիք։ օնլարա ճէպրէն հիւքմ իթմէք
դապիլլիդ խտի։ չիւնքի պիղ օն պէշ քիչի մէր-
գուռլար սէքսին քիչի խտիլէր։ հաթթա չօքլարը
էլիմիդտէն սիւաշլարըմըդ չէքիպ ալտըլար։ էօյլէ
պիր կէմի իչինտէ նէ դատար սէփիլ խտի հալի-
միդ սանտալ եօդ, կէմի եէրնտէն դըմըլտանմադ,
սու իլէ տօլու, պիղէ էօլմէքտէն պաշկա սայիր
եօլ եօդ խտի։

Պաշլատըք տիւլլէմէյէ քի նէ եափալըմ։ քի
պիղէ ինսաֆ իթմիլէր պէրապէրլէրինտէ աըշա-
րը չըքարսընլար։ Ճագաթ մէգքիւր սիյա հսիւր-
լէրին պիղէ իթմիլ օլտուրլարը ինսաֆիլթ թա-
րիֆ օլուռմադ։ Մէրգուռմար վապա պիղաէն չօդ
սէրթլիք կէօրմիւշ վէ չօք քէտէր չէքմիլլէր խտի ի-
սէտէ ֆագաթ պիղի աճըյարաք թէրաշիւմ իյլէ-
տիլլէր։ վէ սանտալլար իչինէ տօլմամըդա միւսա-

ատէ իթտիլլէր։ շու շարթ իլէ քի, պէրապէրիմիդ-
տէ սիլաէ ալմայաճաղըդ։ իմտի սիլաճըդ օլարաք
սանտալլար իչինէ աէօքիւլտիւք, վէ սանտալլար
եիւք իլէ էօյլէ աղըրաշմըշ խտի քի, հիր տագի-
քէտէ պալթաճաղըդ տէյուռ պէլէյօրուտուք։

Լաքին պիղ առայա կիտիպ եէթիչէլիմ տէ-
յու ճան իլին թէն իլէն չալըըյօր խտիք իսէտէ
միւմքինսիլ օլտու։ չիւնքի բիւզկիւար տէրադապ
թէպտիլ օլուպ պիղի տէնիդէ տօղրու աշտը, վա-
գա չէտիտ գուռվէթլէ քիւրէք չէքիյօրուտուք։
Ս զաման աննատըք քի չիւպէնսիլ էօլիւմ եէթիլ-
տի պիղէ։ Սանտալլար հատտէն զիյատէ տօլու,
ապղալար հիյպէթլէ իւզէրիմիդէ կէլլօլար խտի։
Լաքին Սլլաշին ատանլըք վէրմէսիլլէ գարըդ գօ-
յուռպ պաթմայօր խտիք, աղըպէթ պիր ատէմթէ-
լէֆ իթմէքսիլին պիլմէտիկիմիլ պիր առայա վար-
տըք, առայը մէգքիւրիւն սէքնէսի ինսանիլթլի
վէ իյի եիւրէքլի օլտուղուռտան պիղի մուհապ-
պէթլէ գապուլ իթտիլլէր (1)։

Մէգքիւր եապանիլլէր եանընտա նէ գատար
գալտըք իսէ տայիմա պիղէ հիւրմէթ իթմէյէ սալ
խտիլլէր։ վէ նէ գատար գուռտէթլէրի օլուր իսէ
պիղի ինթիյաճտա պըրաքմայըպ ֆագըրանէ հիւ-
մէթ խտէրլէր խտի։ Պիշարէլլէր ֆագըր օլտուքլա-
րընտան եէյէճէքլէրի եօք, անճաք պալըք վէ մէյ-
վէ քի մէգքիւր ատտտան քէնտի քէնտինէ չըքար

(1) Իլթէ պու առա խտի Ուրըպթ էսիրին չէհրի
վէ Ռուպէնսօնուռն պօշաթաթիլը կէմի օ խտի, քի
պըրաքմըդ գաշմը խտիլլէր։ լաքին Ուրըպթըն վէ-
տէրի չէհրլէրլինին իչինտէ մէշուր պիր ատէմ ի-
տի, քի տիւշմանլար տուրթումշ խտիլլէր։

նէտիկինտէ շաւոր գալտը . էօյլէքի պիր չէյ սէօյ-
լէյէմէզ իտի : Թէքորար Ռոպէնսօն միւսէվէէրաթը
վէ կիւղէլ էլպիսէլէրի կէօսթէրտի իսէ , աննատը
քի պունլար պիր Ննկիլիզ սէրասքէրինն իտիլէր ,
սէրասքէրի մոսմալիլէյ խալլի զէման շինտիսթան-
տա օթուրմուշ պատէհու Ննկիլթէրրայէ տէօնէ-
ճէկի վազթ եօլտա խասթալանըր , վէ Յֆրիզա
թարաֆլարընտա գարայա չըքարսընլարը իսթէր .
օրատա էօլիւր , լաքին կէմի պու էչեալարը ալըպ
Ամէրիգատա Պարպատ ատասընա տօղրու կիտէր ,
պատէհու օրատան Ննկիլթէրրայէ կիտէճէք իտի :

Էննիւնայէ Ռոպէնսօն , կէմիտէն չըքարալը
էվրադլարը կէօսթէրտի . Սպանեօլ օդուր իքէն
պուտուքի , ալթուն վէ էլպիսէլէր էօլէն սէրաս-
քէրին էլլինէ վարաճակլար իտի . Մնտան սօնրա ,
Ռոպէնսօն միւսէվէէրաթ , ալթուն վէ էվրադլա-
րա էօյլէ պիր տիգգաթ իլէ պադար իտի քի . մու-
գատտէս պիր էմանէթ քի քէնտինէ ինանմըլլար
կիպի : Ախլամ եադլաշտը իսէ , քեաֆֆէսի ֆէ-
նա հալտէ օ կիւնիւ եօրուրմուշ օլտուքլարընտան
տէրադապ եաթըպ եօրկունլուք ալարաք գուվլէթ-
լէնմէք , վէ բահաթ ույույարաք տինյէնմէք իս-
թէտիլէր . իմտի Ալլահ թէչէքքիւր իտէրէք կիթ-
տիլէր եաթալլար :

ԻԿԻՐՄԻ ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՎՈՒԳՈՒՄԸ

Ճէրտասը կիւն Ռոպէնսօն քէնտի հիւքիւմէ-
թինն գուվլէթինի պիրլէշտիրտի քի լաղմօ օլան
չէյլէրի իթթիֆադ իլէ իհմալ էթմէքսիզին թէքմիլ
էթսին : Եէօյլէքի տիււմանլարըն թէնի օվատա պը-
րաքըմը վէ դօգմուշ իտի . գօրգար իտի քի օլ-
մայա քի հավա պօղուլուպ օրատա հասթալըպ
վէսիլէ օլտուն , իմտի պիրէր պալթա ալըպ գալ-
կա օլտն մահալէ կէլտիլէր , քի եալընըզ չուքուր
գաղըյըպ օրատա տէֆն էթմէյէճէքլէր , իլլա օ-
տուն քէսիպ աթէչ հագարաք էօլիւլէրին պիւթիւն
թէնլէրինի հադաճաքլար (1) :

Վադա էօլիւլիւ եադմաք հինտիլէրին վէ էս-
կի միլլէթլէրին ատէթի տըր , լաքին Ռոպէնսօն
Էթթօֆալըլարըն ատէթինէ կիթմէք իսթէմէտի , օն-
լար էօլիւլէրինի քիլիսա վէ չէհրիչինէ տէֆն ի-
տէրլէր . պու երևդտէն դօգմուշ հավալը էմէրլէր
աղիմ հասթալըք իլէ քէտէրլէնիրլէր :

Իշթէ ճիհնըր ալէմ պիլիր քի էօլիւնիւն դօգ-
մուշ պուղուսու , սաղարա զէհիր օլարաք պէօյիւք
մադարաթ կէթիլիւր : Վէ վադա չօք չէհրլէրտէ

(1) Ռոպէնսօնուն ատասը սըճակ օլտուղու իչին
հավա պօղուլմասըն իչին թէտպիր գուլլանըպ Ռո-
պէնսօն էօլիւլէրի եադտը :

գաղըմըն դուռն վար, էօլիւլէրի կէօթիւրիւր օւրայա տօլտուրուրար. քի պուսլարըն դօղուսու հալայը պօղարաք հաւտայղիա մէպէպ օլապիւրիւրէր: Պէօլէ չօք շէյ վար քի միւզղի օլտուրուսու քիաֆֆօն Կէսի պիւրի: Լաքին էսիկ ատէթ օլտուրու իշին տէյիւրիմէդէր, էօլէ դարը, Խշթէ պու տուր պաթըլ իսանլըք, քի ֆիքրի ինաթէ օլարաք հէր նէ կէօրմիւշ իսէ օնու եափար. անաք էյիյի ֆէնայը թէֆրէք էթմէքսիղին քէօր քէօրուսն էսիկ ատէթ արգասընտան կիթմէք ֆարզ տէյիւ, իլլա էյի շէյի արտընրա կիտէրէք նըզաւսըզ շէյիւրի պըրադմաք. վէ աղըլսըզն օլան շէյիւրի իքմալէ իթաիւրմէք իդթիդա տըր. շէօյէ քի հէր տիւսմա հէր շէհիւր վէ հէր էյ իպլաօ օլտու, վէ տինտարըք իլէ թէդալիւտ (1) իլլսին:

Շէր չօճուկ իլմ ու մէարիֆ արգասընա կիտէրէք պօրճու տուր քի աղըլ էօյրէնտին. վէ օմիւլէթէր քի եալընըզ էճատարը արտընրա կիտէրէրիսէ էյի շէյին արգասընտան կիթմիւշ օլմաղլար իտուկինի անապըն քի շիմիյէ գատար օ միւլէթէր գատապ դալմիւլար. վէ օ գատապ միւլէթէր քէնտի էճատարընըն նըզամըզ շէյիւրին պըրաքմըշ վէ իլպաթ արգասընա կիթմիւլէր իսէ քէնտի քէնտիւրի տօլտուրմուշար. փէք ալիմ վէ տինտար (2) օլմուշար տըր:

(1) Եվրօփալըար դէմանը աթիդատէ հէր միւլէթտն զիյատէ վէ աղըլսըզ իտիւր. լաքին Բօմալլար պալկա միւլէթիւրէ հիւքմ իթմիւլէ պաշլաաթըլարը կիպի հէր միւլէթտն էյի օլան շէյիւրի թօփատըլար. քէնտիւրին գատապ շէյիւրին թէք իտիպ իլինի արտընրա կիթմիւլէր:

(2) Նինտիւր վէ Չինիւր շիմիյէ գատար

Նիմաի պէօյէ թմանընտան սօնրա պիւր չօճուկ պէօյիւտիւկիւ վաղթ պիւր շէյէ տալիւ օլտուրու կիպի էլինտն կէլիկի գատար կէրէք միւլէթինէ կէրէք վաթմանըն վէ կէրէք էվինէ իտաւաթ իթմիւշ վաճիպ տիւր. նապը քի Ռոպէնաօն էօլիւլէրի էօյլէ պըրաքմաք վէ եալաօտ չուքուրա տօլտուրմաք հալայը պօղար օլտուրուսու պիլալէ կիմտն իտաթալըկա մէպէպ օլմասըն իլին եադմաք իսթէնի. վադա քէնտի Ամպուրի շէհիլաւէ էօլիւլէրի քիլմաէ իլինէ տէֆն իտէրիւր իտի:

Շիմաի Ռոպէնաօն էօլիւլէրի եադաքընտան սօնրա արգատաշարը իլէ խէրապիւր մանալի մալտուսէթիւրինէ տէօնալ. Ուրաթ էսիւր փէտէրինէ նապիաթ վէրէրէք « ճանալար կիպի ատէմ էթի եէմէք էվրօփալըար ինտիւտնէ գատար մէքրուս վէ հիլպէթիւր շէյ վէ հէր մէտէնիյէթէ գարշը պիւր աթէլ իտիկինի » անապտըր իտի. պու շէյիւլէրինէ իլիթիյար. փէք թէաաճիւպ իտէր իտի. լաքին օղլու էֆէնտիւրիտնէ նէ քի էօյրէնալ իսէ, քիաֆֆօն ֆէսինի փէտէրինէ անապտըր:

Լաքին Ռոպէնաօն նապըլքի օղլուսուն իտիւնի Ուրաթմ գօյմուշ իտի, քէզա փէտէրինին իսմինի շինգաթիլ գօյտու պիլ տալիւ պոնտան սօնրա էօյլէ սէօյլէճէճէկիլ, Ռոպէնաօն մէշվէթիլ իթմիւշ իսթէյիպ քիաֆֆէսինի չաղըրտը. Ուրապ

էճատարընըն ատէթինի պըրաքմաք իլին չօք եէրտէ իլմիւրադամլարըն սիճիմ պաղլարը իլէ եափարլար, վէ օնուտա չօճուկարընա չօք միւլէթիւր իլէ էօյրէտիւրէր. աղըլ պալիլ օլմատըքնա էյի պիւր շէյ անապտուալար. չիւքի էճատարընտան պէօյէ կէօրիւրէր:

Թր իւզէրէրինէ լէյլիս վէ Թէրճիման Թալին իշ-
լէտի, քի միւզաքէրէ արաքընտա իշպու Թէմալէ-
լէրի օնլարա աննաթսըն :

Սէվկիւլիւ տօսթլարում տէտի, « Քաջ քիշի քի
չիմտի պուրայա Թէճէմիւ Էթմիշսինիզ, պիւրիմ
քի լաճաթ վէ իզպալլը պիր էօմիւր սիւրմէք իս-
թէրսինիզ . Փաքաթ պէն Թէճիւլպէ իտէրիմ քի
պու պիւթիւն էյլիքէրի կէօնէնէք Էիւրէկիմ
րաճաթլանմայաճաք, կէրէք Էվրօփալը կէրէք ըս-
պանեօլ վէ կէրէք սպիր միլլէթ քի ատէմ Էէյն-
լէր էլլիւն տիւշմիւշ հէր պիր էյլիքտէն մաճրուճ
վէ էսիրլիք իշինտէ էգապէշփյօր անձապ պէնտէն
լալըքը քիման տախի վար մը Էօգմուլու պիւլմէ-
տիքէէ . չիմտի պէն սիզին Թախմիլնիզի պանա ան-
նաթմանըղա արդու իտէրիմ, քի մէգքիւր պիշա-
րէլէրէ մուպէնէթէ վարմաք նէ սուրէթլէ սու-
հուլէթլի օլուր . չիւնքի օնլարտա կէլսինլէր պի-
ղիմ հալիմիզէ հիսսէտալ օլտուլար » :

Հէր պիրի պաշատը տիւշիւնմէյէ, Սպանեօլ
էօնէ աթըլտը, քի Էալընըզ կիթսին արգառաշլա-
րընը արաքըն, իմտի պիր Քանօշ իշինէ կիրիպ
տիւշմանլարըն արգառընտան կիթմէք իսթէտի :

Հինգշաքթի էսիր տախի « պէնտէ հաղըրում »
տէտի . օղու փէտէրինէ « սէն էլիթլար օլտու-
ղուն իշին լաղըմտըր քի պուրատա գալաքըն, ըս-
պանեօլ իլէ պէրապէր կիթմէք արթըք պանա Էա-
ղընը » տէտի . իլսթլար օղունա գալը տուրա-
րաք արալարընտա պիր միւթէպէր միւճառէլէտիր
տօղտու . Նիհայէթ Ռոպէնսօն պաղտըքի պու միւ-
ճատէլէ պիթմէյէճէք վաղթ կէշլյօր . արայա կի-
ւիպ գարար իթտի քի քէնտիւր հէր նէ տէքսէ օ-
նու իճըա էթսինլէր . էմր պուլուրտուքի իլսթլար

Սպանեօլ իլէ պէրապէր տիւշմանլարըն արգառըն-
տան կիթսին, Ռուրաթ Էանընտա գալաքըն, չիւն-
քի սատըգանէ տօսթլուկու միւսաատէ իթմէտի
քի էսիր Էանընտան ալըլըպ թէշլէյէյէ պըրա-
գըլաքըն . պախուսուս փէտէրի ղլյատէ Թէճիւլպէ-
քետա վէ օղունտան ղլյատէ էյի գալտանլըք պի-
լիր իտի . Լաքին Սպանեօլան կիթմէսի փէք էլ-
զէմի իտի . չիւնքի օլապիլիր քի հէմէհրիլէրինի
գուրթարըպ վէ կէլիպ Ռոպէնսօնու անվաթընը
կէօնէնէլիտիլէր, Պու արատա պիւթիւն Թարա-
լարը օն գաթ ղլյատէ սաշարլար :

Պու իլլէրի չօք զահմէթ չէքէրէք պիր քաշ
հաթթա իշինտէ Թէքմիլ իթտիլէր . էյի նիշթ իլէ
չալըշտըլարը իշին նէպաթթլարը էօյլէ պիր էյի
արթտըլար քի օնպէշ գարթընտա իլլէրի խիթմաճ
պուլտու . Թէտարիք կէրտիւլէր քի Էօլա չէքըպ
ֆիքիլլէրինէ գօյտուքլարընը Թէքմիլ իթսինլէր :

Լաքին Էօլա չըքմադտան էվկէլ Սպանեօլ տէ-
յիլքի Էալընըզ նաճուսու վէ Ռոպէնսօն իւզէրինէ
օլան էյլէք պիլիճիլիկի իշին, իլա փէշին կէօրիւ-
ճիւլիւկիւ վէ տիգգաթը իշին պիր Թէճիւլպէ
կէօսթէրտի . Ռոպէնսօն պէյան իթտի քի օ պիր
Սպանեօլար քէնտի կիպի տէյիլ, իլա կէմիճի ի-
տիլէր, իմտի Թէշպլիլէլլի օլալըպ գապա ատէմ-
լէր օլտուգունտան քէնտի կիպի քէմալէթլէրի Էօգ
լտի . Ռոպէնսօն պունու ճիմիլլէլլի օլտուգունա
չօք շաղ օլտու, վէ տիրայէթիլի պէյէնտի . պիր
մուգալլէնամէ Էալիտը, քի ղիքը օլաճաք մատ-
տէ իւզէրինտէ միւճառէսիտի :

Հէր քիմ Ռոպէնսօնու ատաքընտա լաճաթ
էօմիւր սիւրմէք իւզըն իւքեան էթմէք իսթէր ի-

ուէ, իշպու մուգալիէնէր իւն կէլիս կնիքէրէն իւ-
հաք օրնալարը տէվաթ օլունուր :

Պիւրիւնճի, աստանըն շէրան սահիպի օլան զա-
թա միւթիւ օլմաք, վէ իհալինին խալըը իշին շէ-
հիւր էմինին նաալը վաղի նըզամ իթմիշ իսէ քէմա-
լի խօշնուտիյէթէ թէ պալիյէթ իթմիշ իգթիդատըր :

Իքիւնճի, պու ստայա տուխուլ իտէն ապա
թէնպէլ, սէրխօշ վէ էմրազլը օլմալըպ, անճաք
ֆաղըլ, ճէսուր վէ չարշկան օլմաք կէրէքտիր :
Իւշիւնճիւ, գապկա վէ նիզա զուէուր էթմէ-
մէք վէ կաթօտ զուլմ ու թէյաթիյէ տայլը պիր
վուգուաթ վուգու պուլմամաք իշին . հէր քէս
քէնաթ, քէնատույէ մուհաքէմէ կէօրիմէզ, իլա շէ-
հիւր էմինինէ կիտիպ տէվալը աննաթմաք, կաթօտ
հէր քիմքի հաքիմիլը մէմուրլիյէթինի քէսպ իտէր
իսէ շէհիւր էմինի կանընա կիտիպ օրատա մու-
հաքէմէ կէօրմէք կէրէք տիր :

Տէօրտիւնճիւ, շէտիթ մէնֆաթլը իշին մաթ-
լուպ օլան հէր նէվի զահմէթի տըրտըրիւթսիդ
տէրուհտէ էթմէք, վէ իգթիդա էթտիկի թազտիր-
տէ շէհիւր էմինինէ մուալին օլարաք քան տէօքէ-
սիյէ քատար ֆէտայի էօմիւր էյլէմէք կէրէք տիր :

Պէշիւնճի, էկէր պիր քիմաէ իշպու թէէսիւ օ-
լան նըզամարա գարշը կէլէրէք քիւթաթիլըը ի-
տէր իսէ պիւթիւն կէրիտէ գալան իհալի պիւ իթ-
թիֆաք ծնա գարշը չըքարաք, ճէպրէն նըզամա
իթտաթ իթտիրլըրէր, օլամատըկը հալտէ, պիր
տահա օրայա ուղըամամաք իւզրէ, աստատան
թաշար նէֆի իտէրլէր :

Իշպու գանուրար իւզէրինէ հէր քէս պիր,
լիյի թամ աղըլ իլէ թէֆէքքիւր իթմէյէ եէք-
տիկէրինի գանտըրտը, վէ լուզէթլէրտէ պաշկա

ֆիքիւր աննաշըլմամալընա տախի իյի աիգգաթ
լիյէսինլէր քի պաշկա թիւրիւ աննաշըլմալըն,
վէ իյիճէ գարար իթուլալէն սօնրա հէր քէշ էմ
նիյէթ իւզրէ պիւթիւն պու գանուրարը հֆզ իյ-
լէսինլէր : Սպանիօլ իշպու չարթնամիլի ալըպ քէն-
տի իսանընա թէրճիմէ իյէտի . վէ քէաղթ գա-
լէմ ալարաք կաղտը, քի հէմէհրիլէրինէ կէօթիւ-
րիւպ իպրազ իթմին . վէ օրայա կէթիւմէզտէն քէն-
տիլէրէ աննաթիւրն : Պատէհու իքի Բանօղուն
պիւրինի սէշիպ կիթմէք թէտարիքի կէօրալ :

Յօլ գաթիւրէնիլ թէտարիք իթտիրլէր . իւզ-
կեար ասան էմէքտէ, մէզքիւր իքիւօլմուլար կէ-
միյէ կիրիպ եէքէնի իւզկեարէ վէրտիլէր . պիր մէ-
յատիէթլի մուհատէթլէն Ռոպէնսօն վէ ուրբաթը
սէլամաշաքտան սօնրա ալըրտըլար : Պու այրըլը
Ուրբաթըն գալպինի էօյլէ պիր միւգէտտէր գըլտը
քի կէօղիւնիւն կաշը քէսիլմէտի վէ իշտահը գա-
վանըպ պիր շէշ եէմէտի :

Փէտըրինտէն այրըլտըլը գէմանէ էյլէ պիր թէ-
սէլիսիդ խաթի տայիմա փէտէրինէ սարըլըպ աղ-
լար այրըլմամաք իսթէր . թաքի էյատիյար փէտէրի
մէճպուրի այրըլըպ կէմիյէ կիրտի վէ պէրապէ-
րինտէ Էօլմու օլտու . լաքին օզլու տէնիլէլ աթը-
լըպ իւզէրէք կիթտի գարանըն օ պիր ուճուհա
տուրտու, քի փէտէրի օրատան կէշտիկի վաղթ
սօն սէլամընըր վէրսին էօյլէ կէլսին . պատէհու
աղայարաք տէօնիւպ կէլտի պիր եիւքէք մահա-
լէ օլմուրտու . պիր տիւզիլէլ Բանօղ արգասըն-
տան պաղարաք աղար իտի . թաքի քէամիլէն
կէօրիւնմէզ օլտու :

Լաքին Ռոպէնսօն էսիրի թէսէլի էթմէք ի-
շին պիւթիւն կիւն պիրիքտէլ ալա կիտիպ, տաղ-

լար իւզգէրինէ չըզգայ կէզտիւնէր : Պիրադ տահա իւ-
նէրի կիթմէք իսթէրէր պաքտըլար քի գէլի ,
քէնտիւնէրի ին պէրապէր կիթտիւնի սըրատա
քեամիւնէն տիքէնիւր ին էօրթիւնլիւ պիր գայալաք
տիպինէ տուրուպ պիր տիւզիւնէ ասլար իտի : Օ-
րայա եանաչըսլ օայալըք իւզգէրինտէ պիր տէլէք
քի եալընըզ սիւրթիւնէրէք կիրիւնպիւր , կէօր-
տիւնէր , Զիւնքի Ռոպէնսոն հէր կէօրտիւնլիւ շէյի
թէֆթիւ իթմէք իսթէտիկինտէն էսիրէ տէտի քի
թէճրիւպէ Էթ , պաք , իշէրի կիրէպիւրմիսին .
էսիր տախի թէճրիւպէ իտէրէք պաչընը իշէրի
սօգտուկու կիպի էօյլէ գօրգտու քի իշթիրաղըն-
տա շէտիտ պաղըրտը վէ էօյլէ տէլի կիպի աճէլե-
թէն գաչտը քի Ռոպէնսոնու չաղըրմաքտա օլ-
տուղու սէսինի ապա իշիտմէզ իտի , Նիւայէթ
էֆէնտիսի եանընա վարըպ թէաճիւպ իտէրէք սիւ-
վալ էթտի քի նք օյտուն , Նիլին գաչըյօրսուն :
Ճէվապ վէրտի էսիր «Օ'ֆ սէվկիւլիւ էֆէնտիս
գաչալըմ էօրթիւնլիւ իսէլաս իտէլիս . իշթէ պու-
մաղարա իշինտէ պիր Նիլպէթլի մախլուգ վար .
կէօզէրի աթէշ կիպի վարլայօրաղըք էօյլէ էնլի ,
տիր քի իքիմիդի պէրապէր եուտապիլիւր :

Պու նք Նիլպէթլի շէյ իմիշ տէտի Ռօպէնսոն
լաղըմտըր քի պէն կէօրէյիս օնու . ֆէրեատ էթ-
տի էսիր վէ այալընա գապիանաքը նք եափայօր-
սուն Ալլահ իշին օլտուն եաղլաշմա , չիւպհէսիգ
սէնի եուտար :

Ճէվապ վէրիւպ էֆէնտիսի կիւլէրէք տէտի քի
սէնի եէտիմիւ . էսիր գօրգուսունտանաչի ճէ-
վապ վէրմէտի : Ռոպէնսոն թիւֆէնկ էլինտէ տէ-
լիկին եանընա կիթտի քի կէօրտիւն օրատա նէ վար-
Աճապ գուրտուրկուն ճանապար մը վար , արսալա-

մը , փէլէնկ մի վար , եախտ պուլնլախա պէնգէր
պիր հայվան մը վար , նք վար :

Տէլիքտէն իշէրի կիրմէյէ քիւսթախլըք աոտ
իտէր իտի իսէտէ էօյլէսի գուտուրկուն հայվան
կէօրմէմիշտի աոտանըն իշինտէ . էկէր ճանապար
օլտա իտի ուրբաթ նասթլ գաչապիլիւր իտի օնտան ,
խայր , տէրիտի . կէօրիւնիւր քի գուտուրկու-
ն հայվան օլմայաճաք . ճէսարէթ իտէր իտի քի ի-
շէրի կիրսին պագսըն նք տիր : Պու միւթապլէ
իւզգէրինտէ իքէն ուրբաթ էլինտէ եանըք ֆէնէր
իւլէն կէլտի , վէ աղալարաք գայրէթ իտէր իտի
քի պու միւթաալալը թէրք էթսին , վէ քէնտիսի-
նի պէօյլէսի աշիքեար պիր թէնլիքէ իշինէ պը-
րաքմասըն , Լաքին Ռոպէնսոն գօրգու տէնիւն
շէյի պիւմէգ . իստի ուրբաթը գանտըրտը քի ճէ-
սարէթ ալըպ գէսպի գուվլէթ իլէսին . վէ ֆէ-
նէրի պիր էլինէ թիւֆէնկ օպիր էլինէ ալըպ տէ-
լիկին եանընա կիթմէյէ պաշլատը :

Պաչընը իշէրի սօգտուկու կիպի չըրանքն չալ-
գը իլէ Նիլպէթլի պիր շէյ կէօրտիւ իսէտէ գաչ-
մատը իլլա ըըղը իշէրի սօղորու ուզաթտը՝ պիր
լիիճէ պագտըրը կիպի այրուճա կէօրտիւ քի պիր
իսթիյար լամա եաթմըշ . իսթիյարը կընտան հա-
րաքէթ իտէմէզ իտի , իշէրի կիրտի վէ էսիրի տա-
լիս արգասընտան կէլսին տէյու չաղըրաղ :

Լաքին էսիր՝ զլիատէ գօրգմուշ օլտուղու-
տան էֆէնտիսինի եալընըգ պրադամատը , իլլա
սօն գայրէթլինի իճրա իտէրէք գօրգույու պիր թա-
րաֆա պրազըպ վէ ճէսարէթ ալարաք էֆէնտի-
սինիս արտսըրա կիթտի . վէ նասթլ օլմուշ քի
պօշ եէրէ գօրգմուշ օլտուղուսու կէօրտիւնլիւ կի-
պի հէմէն չաչտը գալտը , վէ լամանըն կէօզիւ վէ

աղղընն պէօլեքըլիւհիւ քէնտինի էօյէ շէտիտ աթ իւաթ էթմիշ իտի . քի իշերի կիրտիկի կիաի , Ռոպէնսոն քէյֆլէնէրէք «կէօրտիւնմիւ սէվիլէ» լիւմ, դօրգուէնէ շէյ կաթաղըըրատումանէրէտէտիր աթէշ կիպի կէօղէր քի հիքեայէ իտէյօրուտուն . վէ նէրէտէտիր օ հիպէթլի աղղ քի կէօրմիւշ իտին» տէտի :

Ճէվապ վէրտի Ռւրբաթ էսիր քի , պանա էօյէ կէօրիւնիւյօր իտի , զէրէ սահիհնէ էօյէ կէօրմիւշ իտիւմ , թէքէրբիւր էթտի Ռոպէնսոն քի « շիւպէմ հօք պիլիբիմ քի պէօյէ կէօրիւնմիւշ տիւր , լաքին պիլմէք կէրէք տիր , քի դօրգու տէֆա ինսանը ալտաղըր , էօյէքի թիւաղըշ շէյլէրի իտէյալ իլէ կէօստէրիւր , վէ պին լիււրիւ շէյ իալրազ իտէր քի պիրիսի հօք տալ :

Պու արատա իխթիշար լտիւս եէրիտէն դալքաղ . Ռոպէնսոն վէ էսիր սիւրտիւլէր տըշարը պըրաքաղար , պատէհու մաղարայը թէֆթիշ լթտիւլէր պագաղար , կէօրտիւլէր քի վէք կէնիշ վէ միւթէպէր պիր մանալ սէրին վէ դուրու : Պու մաղարա կէօրիւնիւր իտի քի նէվաք տէյիլ վէ տուվարարը պիլլօն թաշա պէնզէր հէր թարաֆաան ըքք փարար էօյէ քի տէօրաթարաֆը պէյազ սըվանըշ , վէ մախսուս իաքնան էթմէք իշին կափըլըշ իտի :

Ռոպէնսոն պուքայը քէնտիսինէ իւնաթըըք մահալի էթմէշէ դարար իթտի , օրատա կիւնէշին սըճակըլիւնտան պիր քաշ սաաթ սէրէյիլէնիպ քէյֆլէնտի վէ նիլէթլինէ դօյտու քի եէյէնէք շէյլէրի օրատա հըֆզ իյէսին . շէյլէքի եէյէնէք շէյլէր պօղըլմաքսըըրն դուրու վէ թէվաթիլ օլմաղըն . վէ շէտիտ սըճարըըրտան էքիլմէսին : Պուքայը կէնիշ

օլտուղու իշին էսիր կէօնտէրտի քի կիթսին ալէաթիւարը կէթլիւսին , օնուս իլէ էվիլէա դաիույու պէօլիւթ ալ , վէ պէրապէր չալըշարաք պիր էյի աօղըուլթտուլար . վէ հէք կիւն սէվիլէք չալըշարար իտի :

ԻԿԻՐՄԻ ՏՕԳՈՒՁՈՒՆՃՈՒ ՎՊՈՒԴՈՒՆԱԹ

Սէքիզ կիւն կէ չտի կիտէնէր կէօրիւնմիւշ տի , պուկարատա օնլարըն իւզլըինէ ալթիւսթ օլարաք տիւշիւնմէյէ պաշլաաղար : Ռւրբաթ էսիր կիւնտէրըք տէֆա տալ պաշլնա չըքար , վէ տէնիզ քէնարընա կիտէր նազար էթմէք իշին , լաքին օնլարը կէօրէյիմ տէյու պօշ էէրէ կէօղիւնիւ հօրար իտի : Պիր կիւն Ռոպէնսոն մահալի մախսուսէսինտէ , էսիր կիւն սիւր դօշարաք պիր օյնալըր տէ չալըշար իտի , էսիր դօշարաք պիր օյնալըր պիր սըշարար , վէ էֆէնտիսինի ուղակտան կէօրտիւլիւ կիպի տէլի կիաի « կէլտիլէր , կէլտիլէր » տէյէրէք պաղղըրպ չաղըրմաշա պաշլար :

Պու սիւրբիւր հալաթաթի Ռոպէնսոն իլթտի իտէ , տիւրպիւնիւ ալտըր կիպի նազար իթմէք իւզըլէ տաղըն պաշլնա չըքար . աշիքեաթէն կէօղիւ իլէ կէօրտիւ քի , առաւա տաղըն ուղակտան պիր սանտալ կիլէօր . լաքին նէ փաղթ տիւրպիւն իլէ պաշլար քի , տի չարը իւզաթարալ օլտարաք վէ պաշլըր սալաշարար էսիրէ տէտի , քի դանն իւէրիւ

քի պիգովքիւն տէյիլ . էսիրին երեքէկի գօլտու :
Ռոպէնսօն թէքրար տիւրպիւնիւ գօլուպ պագաւը
իսէ շիւպէնսի ալթիւսթիւկէ տէյիլիտի . աղը-
պէթ ալրուճա աննատը , քի կէլէնլէր քէնտի ա-
տէմլէրի տէյիլ իտիլէր . իմտի կիտիպ երեքէկիլին
գարըըքըլընը Ռարաթա պէյան էթտի , օ խե
դաթէն սարսըմըն իտի . Սէվիլիւս տէտի « իշթէ
պուսլար Նէ Սպանեօլտուր վէ Նէտէ սէնին վէտէ-
րինտի , իլա պու պիւր Նիկիլիզի սանտալտըր ,
Ինկիլիզէրիլէն տօլու տուր : » Կէլ պէնիւ իլէ ,
տէտի էթէնտիսի պիւր երեքսէք մահալէ չըքորլար
օրատան տէնիզին շիւսլ թարաֆը էյի կէօրիւնիւ-
յօր իտի :

Պուրատան տէնիզ իւզէրինէ պաքորքլար քի
իքի միլ ուզակտա տէմիլ իւզէրինէ օթուրմուշ պիւր
ճէսիւմ Նիկիլիզ կէմիսի կէօրտիւլէր : Եիմտի պու-
րատա թէհայիւր ինթիրազ վէ մէսրուրիլէթ պիւր
մուգապէլէ Ռոպէնսօնուս երեքէկիլի թահրիք ի-
մուրլար իտի , Ելլօփա կէմիսի կէօրտիւլէրմահալէ
քէնտիսինի պու առատան գուրթարապիլիլիւմ տէ-
յու շազ օլուր իտի . շաշար վէ գօրգարը , չիւն-
քի քէնտի առատան Նէ սէպէպ իլէ կէմիլէ եա-
նաշմըլար օլտուղունու պիլմէգտի . պագար քի
ֆուրթուսա իլէ կէմիլէ տէյիլլէր , չիւքի պիւր քաշ
հաթթա վար քի տէնիզ ըահաթ իտի , կէմիլին
հալինէ պագար քի օրայա եանաշմաքնա հիզ պիւր
մէճպուրիլէթ կէօրիւնիլյօր իտի , չիւքի գափ-
տանըն օրայա կիթմէսինի Նէ սէպէպ օլապիլիւր
իտի . օ թարաֆտա Նիկիլիզ սէքէնէսի եօզ վէ
թիւթ ճարլը տախի եօզ . իմտի լաղըմ օլտու գօրգ-
մաք օլմայաքի քիրաք թապիւր օլուր խարամիլէր
օլմաքն մէրգուսլար օ թարաֆտաքի առալարտա

աաքին օլուրլար պիւթիւն եապանիլէր , չօճուք-
լուկտան թէրպիլէսիզ պէյիլմիւշ , պախուտուս
սայրիսին չէյիլն թալանլումաք արասընտա եր-
կիթիլք սայարլար խալ : Եիմտի Ռոպէնսօն իլք
սէնէլէրինտէ եալընըգճա սէֆիլ էօմիւր իշինտէ
օլտուղու հալտէ մէգքիւր Ռիրազլարըն էլինէ տիւ-
շիւպ էսիր կիթմէյէ փէք արգու խտիլ իտի էօյ-
լէքի պու վասիլթա իլէ ինտան շիրքիլի կէօրէ-
պիլման . լաքին շիմաթի հալինտէ քի օ տէրէճէ
իսաշ վէ խօշ օլմուշ . գօրգտու քի օլմայա քի
խարամիլէր էլինէ տիւշէրէք ըահաթ ըաշմըլար
իթտին . իմտի շիւպէսիլն ըուրաթ էսիրէ պէյան
էթտի գալգարըր երինէ սանտալը նաղար իթտի
լէր քի առալա եանաշմըլար իտի . գայրէթ իթտի-
լէր քի օլարըն ֆիլքըլնի աճնասընլար նիլին օ-
րայա կէլյօրլար :

Ռոպէնսօն վէ էսիր կիթտիլէր ալաճլար իլէ
գալը երեքսէք պիւր մահալէ չըքորլար : Օրատան
կէլէնլէր Նէ եախայօր օլտուքարընը կէօրիւնիլէք-
սիզին նաղար իտէպիլիլիլէր խալ . կէօրտիւլէր քի
սանտալ իշինտէ օնպիւր քիւլ վար : Պու առալար
տըլարը գարայա չըքորլար իսէ սէքիզ Նէֆէր
սիլաշը , իւշիւ պաղանմըլ իտիլէր : Մէքիւր
պաղը քիմալէրին պիլարէ Նիլէթի աշէքար կէօ-
տէրլօրտու , քի քէնտիլէր ինտաֆ իթմէլէրի-
նի օպիլէրինտէն մէրամլէթէն մաթուպ խալօր-
լար իտի : Չիւնքի Նիմէն սիլաշը օլմալարըն ալա-
լէր տիւշիւպ ըիճա խալօրլար վէ իշէրինտէն
լարընտ տիւշիւպ ըիճա խալօրլար քէնտիլէր
իթտի գօլարընը գալտըրըլ արատըրա քէնտիլէր
ընն խէլա օլմալարընը մաթուպ խալօրլար իտի
Ռոպէնսօն պու սէֆիլ հալի կէօրտիւլէր կիլի
Երեքէկի տալանտալ , չէտիտ տէրլարաք տիւ-

չիւնիւր իտի քի նէ ետփառն ։ Էսիր՝ պու արատա
հփշնտիսինէ եանաղըպ՝ կիւլէրէք «փէհ, փէհ,
փէհ, իշտէ սիզին հէմէհրիլէրնիդտէ քէնտի է-
սիրլէրնի եւշիլէր իմիշ» տէտի . Ռուպէնսոն հըրա-
լանարագ «կիթ շուրատան, էօյէ շէշ ետփառա-
լար» տէտի Ռուպէնսոն տէվամիտէրէք տիւրպիւն
իլէ մէրգուվարա տիգզաթ իտէրտի ։

Սիլահլարը օլանլար օպիրլէրնիտէն պաշընա
գօրգուվարա իշին գըրըմ իլէ տօգանմաքտա՝ չիւն-
քի էօնլէրնէ աիզ չէօքմիւշ տուրուշօրլար իտի ,
պու ազիմ հալի կէօրաիւլէր իտէ գօրգուվար .
նիւնայէթ էսիրլէրն արատա եալընըզ գալաքըլա-
րընը վէ օ պիրլէրն օրման իշէրիսինէ տաղըտըք-
լարընը կէօրաիւլէր ։

Ռուպէնսոն օրատա գալմաք վէ նէ ետփառըլա-
րընը նաղար էթմէք իթէտի . էսիր կիթտի պիւ-
թիւն իգթիգա օլան ալեաթլարը թօփլատա կէթիւր-
տի . պիր էյի տիգզաթ իթտիքտէն սօնրա աննա-
տըլար քի , սանտալ կէթիւրէն կէմիճիլէր՝ աղաճ-
լար ալթընտա էօյէն սըճալը էանալընտա էօ-
թէ պէրի եաթմըշ ուլուեօրլար իտի : Ռուպէնսոն
տէօրթ՝ սաաթ տիգզաթ իթտիքտէն սօնրա , պի-
չարէ պաղըլար եանընա տօղրու քէմալի իկիթիւք-
լէ իլէրի կիթտի . մէրգուվար իտէ սըրթլարը պու
թարաֆա տօղրու օրատա տէնիզ քէնարընտա օ-
թուրմուշ իտիլէր : Ռուպէնսոն մէրգուվարա եա-
նաշտըկը 'կիպի «սիզ քի՞մ սինիզ» տւլու չաղըրտը-
մէրգուվար էսիրլէր էօյէ գօրգուվար վէ զանն իթ-
տիլէր քի քէնտիլէրի երտըրըմ՝ վուրու : Հէմէն
էօգարը սըշաղըպ գալմաք իտէրլէր իտի . Ռու-
պէնսոն ինկիլիզէ «գօրգուվարն , պէն սիզ եար-
տըմ էթմէք իշին կէլտիմ» տէտի : Օնլարտան պի-

րիսի պաշ էյէրէք ճէվապ վէքտիլքի «աճապ սիզ
պիլգիմ իշին կէօքտէնմի կէմիլշինիզ , » տէտի վէ-
չաղարաք պիր տիւղիլէ Ռուպէնսոն իւղիւնէ
պաքար իտի ։

Թէքէրիւր իլլէտի Ռուպէնսոն քի եարտըմ
կէօքտէն կէլիր , լաքին շիմտի պանա շուսու սէօյ-
լէնն քի «սիզ քիմ սինիզ . սիզէ նէ ետփառ լա-
զըմ կէլիր , վէ նէ թարիգ իլէն սիզի գուրթարա-
պի իրիմ» : Պիրիսի ճէվապ վէրիպ «Պէն օ կէմինի
գափտանըլըմ» արքատաշլարը իշին «պուլարըն
պիրիսի տիւմէնճի , օ պիրի եօլճու իտի» . տէտի
կէմիճիլէրիմիզ «տէտի պիլզէ գարշըքըքալար կէ-
միլի պիլզտէն գափալար . Պէն իքի արգատաշ-
լարըմ իլէ պիլապէր հէմէն էօլաիւրմէք իթէր ի-
տիլէր . Քաքին պուլար օնլար իլէ իթթիֆաք
իթմէյիպ իթտիքլէրի իլլէրի քէտա էթտիլէր .
ֆաղաթ սօնրա թէֆէքքիւր իտիպ էօմիլմիւզիւ
պիլզէ պաղըլաալար . վաղա պու իսան պիլի
էօլաիւրմէքտէն հիլպէթլի տիւր . չիւնքի կէթիւր-
տիլէր պիլի պու իսիզ աաալա պըրաքըրլար ,
պուրատա հէր շէյալէն մահրուճ օլարաք պիլարէ
էօլիւպ թէլէֆ օլաճաղըղ» ։

Թէքէրիւր իլլէտի Ռուպէնսոն , քի իքի չարթ
իլէ սիզի պու սէֆալէթտէն գուրթարըլըմ . վէ
սիզին իշին նէ գանըմը վէ նէ տէ էօմիլմիւ է-
սիրկէրիմ : Գափտան նէտիր չարթլարըն տէյու սի-
ւապ էյլէտի» Ռուպէնսոն տալիս տէտի քի «պու ա-
տատա նէ գատար իսքեան էտէր իտէնիզ . պէնիմ
րէյիմէ թէպալիլէթ էթմէնիզ կէրէք տիր - լաքին
կէմիլիդի ալըր իտէմ , պէնի վէ արգատաշլարըմ
կէմիլիլէրայա կէթթիւրմէյէ պօրճու օլաքընըղ» ։

նէվազ վերտի դափնտան Զարիզ, կէմմարիզ, իշին-
տէ օլան շէյլէր աշըքտան սիդին օլտուն:

Փէք խի տէտի Ռուզնասն պաղլարընը սէ-
քէրէք, իշթէ սիդէ պիրէր թիւֆէնի պիրէր գը-
լըն վէրիւմ շու շարթ իլէն քի սէն նըգամնա
դօյմասըքճա սիդ գուլանմայըն: Պիւրիզ օլսար-
նըք քի տիւշմանլարընը պիրիպիրիտան ուղափ-
տա օլարաք եաթմըշ ուշուեօրլար: Կիտէլիմ թու-
թայըմ, գան տէքմէքսիդին ճուարը պաղլալարմ.
գալըտըլար եօլմ սէքտիւրլէրի սիճիմէրի քի
իւշ քիշէյի պաղլամըշլար խի ուրբաթ էսիր սէ-
րապէրինէ ալար: Կիլէյա պիր կէմմէրի կազըն կէր-
տէ սէրիւմիւ հէր իւզէրինէ եաթմըշ կէօրաիւք.
էօյլէ տէրին ուշուեօր խի քի շիլին սյակընը գը-
մըրաթթարլար ազգընա շէյ գօյուլար ուշանա-
տը. պատէհու էլէրինէ արգասընտան սյաղլատը-
լար ուշանտըկը կիսիլ քէնտինէ թէնսիւշ էթտի-
լէր քի սէն չըգարմաքսըղըն օրատա էօյլէճէ դա-
սըն. եօգ իսէ օ օրատա էտիրիւիւ գայալ խտէր-
սին: Պու աշամը տէնիդ թութմուշ օլտուզուն-
տան սլալը տէճմիւշ խի: Կքիւնի կէմմէր տախի
սյին հալտէ օլտուզունտան ճու տախի սյաղլատը-
լար վէ էօթէ չէվիրտիլէր էվիլէքի կիսիլ եաթմըլար
Կշթէ պու վուդուաթ իշինտէ Գուգատու-
րի իւանի պէօյլէ աշըքեար օտու, քի Ալլահ՝ պի
կիւնահլարըն մուհաֆըզը վէ պինասուսլուքլարըն
ինթիգամ ալըճըր արբ. Կշթէ Ալլահըն ինայէթի
իլէ ալթը տանէսին սուհուլէթլէ տուրուպ պաղ-
լատըլար. լարէն սօնրատան իքիսի տէրադաշ ու-
շանտըլար խէ եօգարը սըշրատըլար, սիլան ա-
լըպ գարըն գօյուլար: Ռուզնասն տէրադադ
Զմիւսիւ պէթլէր, արգատաշլարընըպ սլազըն, պի-

զիմ սիդին իւզէրինիդէ օլան հիւքմիւսիւզիւ թա-
նըլըն. էկէր սիր ուֆակ նօգսանիլէթինիդ օլուր
խէ էօնրիւսիւզիւ թէնիլքէ իշինէ պրազըրսընը
անէրէք չաղըրար: »

Տէրադադ սիլահլարընը պըրաքտըլար Ռուզնա-
սօնուն սյակընա տիւշիւք՝ գափտանլարընտան
աֆըլը տիլէտիլէր. ճուարըն տախի օ պիրլէրի
կիսիլ էլէրինի պաղլատըլար վէ հէփսինի սիրիւք
կէօթիւրիւպ, պուտուքլարը պիր մադարա իշինէ
մահպուս իթտիլէր: Քէնտիլէրէ թէնսիւշ իթտի-
լէր քի Զէր քիմ իշինիդտէն գափուշու աշմայա
չալընըր խէ, իւզէրինիդտէ օլան պէքճինիդ սլա-
լընգը քէսէճէք. Քէնտիլէրի սաղընտըլարըն իշին
հէփսինի իւզէրինտէն ալըսիլարըն ալտըլար: Պա-
տէհու Ռուզնասն էսիր վէ գափիտան արգատաշ-
լարըն իլէ պէրապէր տէնիդ քէնարընա տէճմիւ-
լէր՝ սանտալը գարայա չէքիւպ տիպինի տէխիլէր
օլմայաքի իշի սըրասընա գօյաքայա գատար պիրի-
սի իշինէ կիրիւպ կէմիլէ կիթսին: Չիւքքի կէմի-
ճիլէրին չօղու կէմի իշինտէ իտիլէր, եալընը
սէքիդ քիշի, գալտըն պիշարէլէրի ինսիդ տադա-
պըրազըպ կէմիլի ալըպ կիթմէք իւզէն կէտիլէր.
շու միւթալէ իլէն քի, կէմիտէ օլանլար սան-
տալըն կէլմէտիկինի կէօրտիւքլէրի կիսիլ հալլիյէ
պաշկա սիր սանտալ կէճուտէրիւպ, էվիլէքի կէ-
լէնիլէր՝ կէլիւպ կէմիլէ կէօթիւրաիւշլէր:

Ռուզնասնուն պու թէտպիրի պօա չըքմատը
չիւնքի էօյլէնտէն իւշ սաաթ սօնրա, կէմիտէն
թօփ տթարաք իւարէթ վէրիլէր, քի գարատա
օլան կէմիճիլէր սանտալըն ալըպ կէլսինիլէր: Պաք-
ալըլար քի կէլէն եօգ՝ վազա իւշ տէֆա իշարէթ
վէտիլէր, օ սիր սանտալը տէնիդէ ինտիրմէյէ

մէճպուրն օլտուլար վէ տօղղուլթուպ դարայա տօղ-
րու կէլրլէր իտի։ Ռոպէնսօն արգատաշլարը իլէ
պէրապէր պիր եիւքսէք մահայէ չըքոր, նէ եա-
փայօր օլտուլարընը տիգգաթ խտէր իտի։

Ագըպէթ սանտալ դարայա վասրլ օլտու. օն
քելն՝ իւզէրլէրի սիւան իլէ տօղը սանտալտան
չըքալար, տըշարը չըքալարը կիպի աշաղը եօ-
դարը գօշարլար վէ արգատաշլարընըն իսիմէրինի
վէրէրէք չաղըրըլար լաքին պիր եէրտէն սէս հօգ,
ճէվապ հօգ իտի։ Նէ վաղթ սանտալ դարայա
չէքիմիլ՝ տիպի տէլիք կէօրտիւլէր իսէ շաշտը-
լար դալարլար։ Ռոպէնսօն դափիտանտան աննա-
տը քի, մէգքիւր էսիր թուլթուլան կէսիմիլէրին ի-
շիւտէն իւշ քելն։ իսթէմէյէրէք օ պիրլէրին գօր-
դուսունտան իսենսէ լազի օլտուլար։ իմտի ուր-
բաթը վէ տիւմէնճէյի կէօնտէրտի քի, մահպու-
սէ գօլտուլարընը չըգարըպ կէթիլտիլէր։

Կէմիճի Ռոպէնսօնուն ֆիլքրինի իյիճէ աննա-
տըքտան սօնրա, մէրղւմլարը իսենսէ իթիլէ-
րի իչին պիր իչի ըզիւլ էթտի։ պատէնու ճէկէր
քի պիզ սիզին դապանաթընըք աֆ իտէր իսէք,
պիւղմ իլէ պըրլմաքսըքն էմիլիէթ իւզրէ գալա-
ճանլըսընըզ տէտի։ Գեաֆֆէսի պիր տէն թիթ-
րէյէրէք ճէվապ վէրտիլէր քի էօլէսիյէ գատար
սիզին իլէ պիրիզ։ Տէրադապ դափիտանըն այա-
կընա տիւշտիւլէր, գարիտան թէքէրրիւր էթտի
քի։ իսենսէ էթմէզտէն էվվէլ պէն սիզի նամու-
լու վէ միւթէպէր դաթլար թանըմը իտիմ։ զան
խտէրիմ քի աքըլար իլէ իստիմէյէրէք իթթիֆազ
իթտինիզ։ իմտի քէմալի էմիլիէթ վէ թէճրիւպէ
իլէ իւք նալընըք քէսպ իտէր, վէ աքըլը իսթի-
նի իւզէրինիգաէն գալտըրապիլիլթիլիլզ տէտի։

Լաքին իքինճի սանտալըն ատամլարը տուր-
մայըպ պաղըրըշըլար իտի վէ պաղը պաղը թիւ-
ֆէնէլ աթարլար իտի, քի քէնտիլէրին էվվէլքի
արքատաշլարը էօթէ պէրի տաղըլըշ օլտուլա-
րնտան կէլիր պիրլէրլէր մէմուլ իտէրէք։ Նէ-
նիսայէ պագտըլար քի պիւթիւն ումուլարը պօ-
շա չըգտը, ախամա դարը քէնտիլէրիտէ գօրգ-
մայա պաշլատըլար։ իմտի հէփիսի պիր եէրէ կէ-
լիւպ սանտալա կիրէրէք կիթմէյէ պաշլատըլար։
չիւնքի՝ օլմաքքի կէմիլէ վարմազտան կէմիլին ի-
չիւնտէքիլէր կէմիլի աքըպ պիզէ պէքէմէքսիզին
կիտիլէր տէյու գօրգարլար իտի։ Պուշարըն պու-
թիւրիւ հարաքէթի Ռոպէնսօնուն վէ դափիտանըն
եէրէքիլին մէյուսա իյէտէ։ Ալթ իսթթ օլտուլար
քի օլմայա քի օնլարը գալըրընըպ։ իմտի պաշ-
կա եօլ տիւշիւնսէք իգթիլա օլտու. չէօլէ-
քի ուրբաթա վէ կէմիճիլէրին պիրիսինէ թէն-
պիւր իթսիլէր, քի սանտալըն եանընա կիզիլ
կիթմիլէր ազաճ տիպինէ սաղլանըպ պոնտալիլ
տէյու չաղըրընըլար։ չիւնքի պին աքըմ ուզակ-
տա իտիլէր։ պոնու տախի թէնպիւր էթտիլէր
քի, օ պիրլէրին սէպլէրինի իշիթտիլէրի կիպի
սանտալտան չըքըպ սէսէ տօղղու կէլիպ ազար
ազար ուզակլանարաք օրմաճտան սէս վէրսիլէր,
թաքի պիր էյիճէ օրատան ուզակլանըպ պաշկա
եօլա կէթիլիսիւնլէր։

Իշպու թէտալիր փէք իյի աան օլտու. չիւն-
քի կէմիճիլէր սանտալա կիրմիլ կիտիլէրի սը-
րատա՝ պիրտէ պագարընքի սէսի ալաքըլարը կի-
պի կէրի տէօնտիւլէր վէ տըշարը տէքիլիւպ
թիւֆէնէլ էլլէրինտէ սէսէ տօղղու գօշտուլար։
եալընըգ իքիսի սանտալա պաքմաք իյին օրատա

դատարար : Ասքին ուրաթ արդատաշարը իւն պէրապէր՝ իշի փէք իյն թէքմիլ իթտի , մէրգումար իշէրի երւրկէրէք՝ իւշ միտին զկյատէ օրման իշէրիսինէ օ պիրլէրի սօգաուլար . վէ պաշկա եօլման գօշարադ կէլիւլ ռոպէնսօնա հիքեպէ իթտիլէր վէթէտպիրիւնանաթտը կէմիճկէ՝ էօյլէքի գան տէօքմէքմիլին միլարըտա թութտուլար : Արճէ իսսթէ կէլիւլ ազար ազար գարանլըք պատտը . վէ պիր եէրաէ սէս մէս եօգ խոի : Ուսպէնսօն արդատաշարը իլէ պէրապէր իկիրմիլ աուրմ ուղակտա օլան սանտալա տօղրու կիթաթ , իքի կէմիճիլէրին սանտալա տօղրու պազըլօր օլտուքլարընը պիրմէքսիլին : Օ դաման ախանսըզ քեաֆֆէսի պիրլէք պաղըրարաք վէ սիւանլարընը սալլայարաք սանտալըն իւղէրինէ տէօքիւլտիւլէր թէհաթի իթտիլէր քի՝ էկէր եէրինիլտէն գըմըլտանըր իսէնիլ շիմաթի իքինիլտէն էօլտիւրիւրիւք : Իքի կէմիճիլէր գօրգուլարընտան թէսլիմ օլտուլար . պուկլարտա իւղէրլէրինէ կիտիլ էլլէրինի արգալարընա պաղլատըլար : Պու շէյի թէքմիլ էթտիքտէն սօնրա սանտալը գարապա չըգարաուլար , Պատէհու իքի պաղլըրարըտա կէօթիւրիւպ եազըն եէրտէ օրման իշէրիսինէ հըֆօ իթտիլէր , վէ օ պիր կէմիճիլէր քի սափմըշ կէշիօրլար խտի , օնլարա պէքէրլէր իտի : Նիհայէթ օնլար տախի պօշ եէրէ գօշմաքտան եօրուլմուշ օլարաք կէլիւլ եէթիլտիլէր : Ֆադաթ օրատան սանտալը պուլմաուքլարը կիպի գօրգարաք գաթի ումուտ օլտուլար , պուկլար պէշ նէֆէր իտիլէր . քէնտի քէնտիլէրլիլէ պիրլիքտէ՝ նէ հափաճապընը թէֆէքիւր իտէրլէր իտի . լաքին Ուսպէնսօն պիր կէմիճի կէօնտէրիպ քէնտիլէրէ սիւալ էթտի քի :

եա սիւանլարընըք աշաղը պըրագըրընըզ վէ հիւսնիւ ըիգանլը իլէ աուանըն ըկիսինէ թէսլիմ օլտուլարտուլ . վէ հալիստ գըրըրըրալընը . իշթէ ըէյիս օթուլը աուրմ ուղակտա տուրմուշտուր , սիլին իքի սանտալընըք տա ալտը՝ օ պիր արգատաշարընըք տա էսլի իթտի . խմաթ սիպէ պաշկա եափաճալ պիր շէյ եօգ , էօլմէք մի իսթէրսինիլ եօգսա թէսլիմ օլմաք մը , իշթէ իքիսինէ պիրլիսինի գապուլ էթմէք կէրէք տիլ :

Օ դաման Ուսպէնսօն արգատաշարը իլէ պէրապէր սիւան սէնի չըգարաուլար , քի կէմիճիլէր գօրգաուլար : Աճապ պէշ՝ պիրգէ աֆէհաէրմի տէյու սիւալ էթտիլէր : Գափիտան օրայա եազըն օլտուլուշտան սէս չըքարտը . վէ կէօրիւնմէքմիլին շէօյլէ տէտի . «Թուլման , Սմիթ սէն պէնիմ սէսլիմ թմալըրըն , սիւանլարընըք պրագըն . Աքին կէմիճիլտէն մատէ էօմրիւնիլգիւ պաղըշլայալըմ՝ սիլգէ , զէրէր օ խտի աալարըն սէրկէրտէսի» : Քեաֆֆէսի սիւանլարը աշաղը պըրագաուլար : Աքին իսէ՝ իթտիլի նամուսուլղուլար իլին աղլայարաք գափիտանտան աֆըք տիլէմէյէ պաշլատը , վէ քէնտիսի սալիլէրտէն զկյատէ գապահաթլը տէյիլ իտիկինի իպրազ իտէր իտի :

Գափիտան ճէվալ մէրիպ «Էլիմտէն նէ գատար կէլիլ իսէ՝ խէլաւընըզ իլին պէնէ միանձըլըք իտէրիմ տէտի : Պատէհու ուրքաթը իւշ արգատաշարը իլէ պէրապէր կէօնտէրտի քի օնլարըն էլլէրինի տախի պաղլապընլար : Պու արաուա աալարտան իւշ նէֆէր տախի կէլիւլ օրայա եէթիլտիլէր քի՝ արգատա գալընլար իտի , պուսնարտա պու շէյի սննաալըլարը կիպի, աալա գար-

չը տոութաւորար . հէմն թէսլիմ օլտուլար . քի
էլէրինի պաղլատըլար :

Օլ վազթ Ռոպէնսոն ահրասքէր բուպասը իլէ
գափիտան իլէ պէրապէր կէօրիւնտիւ , վէ էսիր
լարըն հանընա եագլաւորըլար , պոււնլարըն իչին-
տէ տէրունի տիւտէն փիւշման օլանլար վար ի-
սէ : քէնտիլէրիլէ պէրապէր մահալլի մախտուէ-
յէ կէօթիւրտիւլէր , օ պիլիւթիւնի մահպուսա կէօն-
տէրտիլէր : Ագտէմնէ օրատա օլան կէմլիճիլիին
իչինտէ իքի քիլի վար իտի քի երեւէկտէն փիւշ-
ման օլտուլարընը գափիտան պիլիւր իտի , օնլարը
տախի կէթիւրտի , օ կիճէլի պէրապէր կէչիւր-
տիլէր :

ՕՐԹՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՎՈՒԳՈՒՆԹ

Վուգու պուլան քեաֆֆէլի ասանլըքլար .
Ռոպէնսոնտէն հալինի թէֆրիք իթտիլէր , պոււն-
տան սօնրա առառա եալընըզ գալմաք փէք աղըր
կէլիւրտի քէնտիլէր . չիւնքի կիտիպ աթալարընը
կէօրմէք իչին երեւէկի շէտիա գալքմըշ իտի . լա-
քին իչպու լսայըրը վուգուաթ՝ գափիտանըն գալ-
քէթլնտէն պաղլը իտի . Ֆազաթ աճապ կէմիտէ
գալանլարը իթաաթ իթտիլէրիլիւր . վէ կիտիպ կէ-
միլէ սահիպ օլուպ իւգիլիլիլէն հիւքմ իտէպիլիւր-
միլիմ տէյու աիւլիւնիւր իտի : Եկէր պու շէյ ա-
սան օլուրսա իտի իսթէտիկի օլուր իտի . հէր սը-

գընթըտան գուրթուլուրտու , եօգ իսէ պնի հալ-
տէ գալմաք իգթիգա իտէր , վէ պոււնտան սօնրա
առառա տըչարը չըքապիլմէք մէմուլ էթմէզ իտի :

Ավֆ իթմիլ օլտուգու վէ քէնտիլիլէ պէրա-
պէր իսքեան իտէն օն նէֆէր իտիլէր . Ռոպէնսոն
պոււնլարա անալթըր քի կէմիլէ սահիպ օլմաք իւգ-
րէ պէնիմ թարաֆըմտան գայրէթ իթմաթմէ վէ
պանա եարտըմ իթմէտիլմէ գապահաթընըր քեա-
միլէն ավֆ իթմէմ : Քեաֆֆէսի պիլ իթթիֆաք
րէյինի քէմալի էմիլիլէթլէ իճրա իտէրիգ տէյու եէ-
մին իթտիլէր : Ռոպէնսոն տախի սէօղ վէրտի քի
էկէր քի իգթիգա իթմտիկի հալտէ պօրճուուգու
իճրա իտէրտիլիլէ , տէյիլքի եալընըզ սիգի հէր ճէ-
գատան սէրպէթ պըրազըրըմ . իլա պաղլը օլան
արգատալընըր տախի սիգէ պաղլըլարըմ . լաքին
էկէր պու ախաւմ կէմիլի էլիմէ թէսլիմ իթմէզ ի-
սէնիլ . քեաֆֆէնիլաք եարըն էօլլուրսիւնիլ : Պու
հիւքմիւ պաղլըլարա տախի անալթըր . պատէհու
թաթէտի քի հէփտի պիլի եէրէ կէլիպ տիւլիւնսիւն-
լէր , Պու սէօղ իւգիլիլէն իչլիլիլէտէն պիլի պաղլը-
ճաքը արգատալարընա տէտի քի , տէրաղապ
սանտալը թէտարիք իտիպ օ պիլ տէլիք սանտա-
լը տախի եափօրնլար . պիլտէ պաղաւսընքի հէ-
մն իքիսինիաէ հաղըրաւորար տէնիլէ ինտիլտի-
լէր : Եմիր օլտու քի սանտալըն պիլիլիլէ գափի-
տան օ պիլիլիլէ տիւմէնճի րէյիս օլտու . վէ կէ-
միճիլէր տախի թաղսիմ իտիպ պիլ նըսֆը պի-
լիլիլէն իչլիլէ տիլէր նըսֆը օ պիլիլիլէ իչլիլէ
կիլտիլէր : Քեաֆֆէսի տախի սիլաշարընը ալապ
սանտալարը պիլի էլի գուվէթլէնտիլտիլէր :

Ռոպէնսոն գափիտանա սարըլապ քէնտիլէր ի-
չլիս ասանլըք տիլէլէրէք եօլա գօյտու : Պաղաթ

Ռոպէնսօն տէյլիքի գորգուսուստան պէրապէր
կիթմէտի, անճակ թէնպիրլի տուրտու, չիւնքի
օրնայա քի օրաւան ուղակլանտըրը կիպի պաղը
էսիւրլէր ալակա գալգալար վէ մանալլի մախուս
սէսինէ հիւքմ իտէրլէր :

Պուսուսն իլէ պէրապէր դափտան տախի ալնի
հալտէ տիւ չիւնիւր խտի • խմտի Ռոպէնսօն վէ ուր-
բաթ մանալլի մախուսէսինի մուհաֆաղա իթմէք
իւզրէ օրաւա գալլաճակարընը աննատըկը կիպի
չօք շաղ օլտու : Գարանլըք պատուր իսէ կէմլէյէ
կիրմէյէ պաշլատըլար :

Ռոպէնսօն թէքմիլ օլ կիւնիւ պիր շէյ եէմէ-
միւ խտի լաքին չարէսի թիւքնտիքի պիր շէյ եէ-
սին : Աիթալքճէ մէրաքը արթալ, չիւնքի կէմի-
տէն պիր սէս եախօտ պիր իշարէթ ալմաք իշին
պէքլէր խտի • զիրա էօյլէ սէօզ գօյմուշլար խտի քի
էկէր իւշ թօփ աթըրըր իսէ խտի ասանլըկ իշարէ-
թի խտի • Ֆաղաթ հարը կիճէ օլտու հալէ պիր շէյ
հօգ խտի : Ագըպէթ տիւ չիւնտիւքի, պէօյլէ գօր-
դու վէ ումուտ իշինտէ տիւշարը իզտիրապ օլ-
մաք էյի շէյ տէյլի • պու արատա պիր թէֆէք-
քիւր կէլտի քէնտիլնէ վէ ծուստա Ուրքաթա ան-
նաթալ, շէօյլէքի չիւպէյլի պիր վուգուաթ վու-
գու պուլտուկու կիպի, տալիմա աքսիսինէ միւն-
թաղըր օլմաք կէրէք տիր, էկէր աքսիլք թէսա-
տիւֆ իթմէզ իսէ պէօյլէք մութուլուք տուր իշ-
թէ Ռոպէնսօն պէօյլէ մուղայիրինի տիւ չիւնէրէք
պու շէյին սօնու չիւպէյլիք ֆէնա օլաճաք տէյու
գըլաս խտի խտի իսէ տէ լաքին քէնտիլնի քեամի-
լէն Մուգատտէրի իլալիշէյ թէսլիմ իլէտի, քի
պու թէնլէքէյի տալիս կէ չիւսին • Պիրտէ պաղա-
պընքի տէրաղապ ուղակտան դարըլըք պիր թօփ

սէսի իշիթտիկի կիպի ումուտու թաղէլէնտի • հէ-
մէն տիգգաթլա գուլաք գօյուպ տիլնէր իքէն ի-
քինճի տէֆա սյնի սէսի ալաղ իթտի • պատէհու
իւ չիւնճիւլու տալիս իշիթտի • խմտի չիւպէյլիք կէ-
միլէ սաճիպ օլտու վէ գաղըպ էլլօփաշա կիթ-
մէնին վաղթը եաղաշալտ տէյու մէսրուր օլմայա
պաշլատը :

Մէսրուրիլէթի շէտիտէն ագըր ստրուտան կիթ-
տի, տէրաղապ ինիպ կէլտի Ուրքաթալն պօշնուս
սարըլտը, քի օթ իւղէրինէ օթուրմուշ ուլուքա-
յօր խտի • էօյլէ աղլամաքտա խտի քի պիր շէյ սէօյ-
լէմէյէ գատիր օլմամալ : Ուրքաթ կէօղիւնիւ ա-
շարաք « Էֆէնտիմ նէ վար, նէ օլտու սանա »
տէյերէք ճէվապ վէրտի վէ էֆէնտիսի իւղէրինտէ
պէօյլէ պիր թէպէտտիւլաթ վաղի օլմուշ իսէ գօր-
գուսուստան նէտէն օլմուշ օլտուղուսու պիւլմէգտի
Ռոպէնսօն թարիֆ օլունմաղ սէվինճիլնտէն պաշկա
պիր շէյ տէյմէտի • եալընըզ պու գատար « Աի
սէվիւլիւ Ուրքաթ » տէտի : Ուրքաթ տալիս քէն-
տի քէնտիլնէ « Ալլա թէքաիմ իթսին էֆէնտի-
մէ վէ ագըլըք պաշլանա կէթիլիսին » տէտի • վէ
ղանն խտի խտի քի ափանսըզ ագըլնա պիր շէյ
օլտու : Ռոպէնսօն սէվինճէ սէսալարըլլա թէքէրիւր
կիլէտի տէյերէք « Պու ֆուրսաթ իշինտէ եաթմ-
յում մը պէն Ուրքաթ, եաթմյում մը • նէ տէմէք •
էյլլըքանի Ալլա աղիմիւղան արդուսու թէգիլն
խտէճէք, ծա պու գատար սէնէլէր տիր հարա-
րէթ շէքմէքտէյիմ, սէն իւշ տէֆա աթըլան թօ-
փուս սէսինի իշիթմէտին մի • պիզ ասան թարիք
իլէ կէմիլէ սայիպ օլտուգուսուգու պիլմէգմիլին » :
Յէսիր իշիթտիկի կիպի փէք չօք շաղ օլտու • լա-
քին քէնտիլնտէն զէյասէ էֆէնտիսի իշին սէվի-

ներ իսկ . չիւնքի նէ վազթ տիւղիւնիւրտու քի տողտողու եւրելիւր պըրաղըպ կիտեճէք փէտէքիւնի տախի կէօրէմէյէճէք պու եւրղտիւն ֆէնա հալտէ եւրէյէկի տիւղարը իղտիրապ օլտու :

Լաքին Ռոպէնսոն էօյէ թէպտիւթ կէօրմէ միշ քի սէվինճինտէն նէ եափաճաղընը պիւմէզ իտի . տէրադասպ եօգարը չըզըպ տաղա կիթտի , եիւղիւն գօյու կէլիպ սէճտէ իթտի , կէօզիւնիւ կէօյէրէ տօղրու գալտըըպ Յլլահա թէչէքքիւր իյլէտի , քի քէնտինէ մէրնամթ իտէրէք նիհայէթ պու առտաան չըքմայա պիւր վառիթա մէրտի օրտաան չափուճակ աչաղը իտտի սէվիւլի ուրբաթընըն եանընա կէլիւրէք եալընըզ Մմպուրկ շէհրի իւղէրինէ սէօյէր ասի , վէ իչէրի սըրաքընա գօյմայա պաշլատը : Պիւթիւն կիճէյի էօյէ շէյէր իլէ կէչիւրտի ասլա բահաթ իթմէտի , Սապահլայն էրքէն չափաք սէօքմէզտէն կէօզիւնիւ կէմի իւղէրինէ գօյուպ տայիմա օ թարաֆա սլագար , օրտա կէմի տէմիւր իւղէրինտէ տուրմուչ իտի : Պագմաքտան եիւրէկի թիւքէնտի վէ պիւր իլիճէ այտընլանմաքընա աղընա իտէր իտի :

Իշթէ արղու իտիլէն տաղիկէ կէլտի այտընլանտը . լաքին սէվինճէք եւրինէ գալալը պիշառէ ֆէրեաա իտէրէք եէրէ տիւղտիւ , չիւնքի կէօրտիւ քի կէմի կէօրիւնիւղ օլմուչ : Ուրբաթ գօշտու կէլտի , խայլու գէման չաշաը քալաը քի էֆէնտիւր ուրբաթա տէօնիւպ թիթրէյէրէք գայիֆ վէ պապլըն սէա իլէ» տէնիզէ տօղրու պազ» տէյու կէօթէրտի : Լաքին ուրբաթ էֆէնտիւրին թէէսիւֆիւ սէպէպլինի աննայարաք չօք ալթ իււթ օլտու : Ռոպէնսոն քէնտիւրին պու իպրէթիլէ պէյան իտէր , քի ինտանա թէհամիւլ իլիմէք նէ

գառար կէրէք տիւր . չիւնքի քէնտի էֆէնտը քէնտինէ ղալէպէ իթմէսին վէ էֆէնտը սահիլի օլմաքըն . չիւնքի կէլիւր Ռոպէնսոն պիւրաղ էվիլէ օ գառար աշըըը մէսուրուլիլէթ տիւղիւլէ օլմաղ իսէ իտի , չիւրտիտէ պէօյէտէ աշըըը մէյուսիլէթիլէ իճալթէ օլմաղ իտի : Վէ քէնտի սէրպէսթ նաթիկիլիլի մէյուսիլէթիլէ գարաբաղ իտի : Պուհուսն իլէ պէրապէր տէր խաթր իտէպիլիւր իտի , քի տայիմա ազսի վուգուաթտա գալի տուրմալըրը . վէ սըզընթը իլինտէ Սլլահըն ըլլինէ հէմ այաք օլմալըրը :

Ռոպէնսոն գալթի ումուտ իթմիւլ վէ ուրբաթ էսիւր քէնտիւրինի թէսէլլի իթմէքտէ իլէն , ափանսըզ տաղըն օ պիւր թարաֆընտան աչակ սէսի ալտըրար , էօյէ կէօրիւնիւր իտի քի , չօք առաժ կէլիյօր , շէմէն աշաղը սըչալըպ տէօրթ թարաֆա նազար իտէր իտիլէր : Պիւրտէ պադարաքընքի գարիտան պիւր քաշ քիլի իլէ տաղըն պաշընա չըքըյօր օլտուգուճու հիլպէթ իլէն կէօրտիւլէր : Ռոպէնսոն գօլլաքընը աշըպ գարիտանըն թարաֆըննա տէճուտիւկիւ կիպի , կէօրտիւքի կէմի առաւըն դարպ թարաֆընտա տէմիւր իւղէրինտէ տուրմուչ , իշթէ պիւթիւն մէյուսիլէթի մէսուրուլիլէթէ թէպտիլ օլտու : Ռոպէնսոն սէվինճինտէն գարիտանա սարըըպ գալտը» այըըմաք իսթէմէզ իտի . քէզա գափիտան պիւր մուգապէլէ , սէվինճինտէն նէտէրէճէ սէֆալէթտէն» սէատէթի հալէ վաթը օլտուգուճու Ռոպէնսոն նաթը մէմուսիլէթ իպրաղ իտէճէկիլիլի պիլմէզ իտի : Գափտան կէմիլէ սահլա նաթը օլտուգուճու վէ պիւր ատէմ էօլմէք վէ եալալալմաքընն ասանըք պուտուկուճու թարաֆիլթիլէ պաշլատը : Չիւնքի գարապըք կիճէ տէ ին

ստան կէօրմէքսիդին արգատաշարը իւլէն պէրապէր
սուհուլէթլէ կէմլէյէ կլէրէրէր . վէ կէմլտէ օլսն-
լարըն չաղու քէնտլինի գապուլ խտէրէր . վաղա
պաղըլարը գիյատէ քէօթիւ օլտուքլարընտան գար-
շը գօյմաք խթէրտլէր իսէ տէ պլր շէյ ետիւրմա-
տըլար տէրագապ սիւնշարը աշարը սըրաքմայա
մէնպուր օլտուլար : Գաթտան հիքեսյէի խիթամ
էյլէտլըտէն սօնրա քէնտի խէլասքեարընա մէմ-
նուհիյէթ թագտիւմ վէ էյլէք պլլիւնիէք իպլրաղ
էթմէյէ պաշարաք , չիւնքի պու գատար էյլէքէրէ
սէպէպ օլտու :

Իշթէ տէնալն դուրթարընճմ էյ էյլէքքեար
Ռոպէնսօն տէր խտի , աղայարաք , չիւնքի տէրու-
տալ վէ թէտպլլի օլման իլէ պէնիտէ կէմլմիտէ
դուրթարտըն : Անճալ սանա եաղքան օտուրքի ,
կէմլլի նաալ խթէրտէն էօյէ սըրասընա գօյ տէ-
տի : Պատէնու կէմլտէն կէթիլտիկի գաթիլէրէր
չըքարըպ օ կլիւնիւ քեաֆֆէտի պլլիւք լէզիլ թա-
ամլար վէ շէրապլար իլէ աղիւմ մէսրուրլլէթլէն
գիյնէթ ետիտըլար :

Պու արատա Ռոպէնսօն տալի քէնտլինէ թէ-
սատիւֆ խտն խէյալի վուգուաթը հիքեսյէ իթ-
տի : Մնուն խղէրլինէ գաթտան փէք չօք թէաճիւպ
խտէր . պատէնու Ռոպէնսօնա ըրճա խտէր քի հէր
նէ խթէր իսէ քէնտլինէ թէնպլիս պուլըրտուն :
Ռոպէնսօն ճէվապ վէրտի , ախշամ իթտիկիմիդ մու-
գալլէլէտէն պաշկա օնուքի էթմիշ օլտուղուն խըտ-
մլթիւն իշլին մլուքեաֆաթ վէրտիւմ , իւշ հիւմէթ
տալիլ դաթընըգտան մաթիւսպ խտէրիւմ . հիվլլա
ըրճա խտէրլիւմ քի Սպանեօլ վէ Ռուրաթլէն վէտէ-
րի կէլմէտիքճէ պուրատան կիթմէյէլիւմ . սանլլէն
եալընը պլլի պլլիւմ ստէմլէրիմիդ իլէ կիթմէյիւլ :

Իլա պիւթիւն Սպանեօլարը պէրապէրիմիդէ ա-
լըպ վաթանլարընա կէօթիւրէյիւմ . Սալիսէն ման-
պուստա օլան աալարըն էօթիւնիւ պանա պաղըշ-
լայըպ , պլէնիւմ տտամըն իշլինտէ ուլպ ինթիգամի-
տէրէք ճէգալամա . պլլմիշ օլասըն քի պու եօլի-
լէ էյի իւլաճ ըտէպլլիլրալն : Գաթիտան քէմալի
տիդգաթիւ իշպու մաթիւսպարըն իճրա իթմէյէ
պօրճուլում տէյրէք սէօզ վէրտի . պատէնու ա-
սըլարը կէթիլտիպ իթտիլէրի նամուսուղուկու
եւիզլէրլինէ վէրտի , վէ ճէգալարընն իլամընը էօն-
լէրլինէ գօյտու : Նէ վաղթ իշթիտլէր իսէ աալա
աղըղարը աշըլմատը , չիւնքի շէրան էօրիւմէ միւս-
թաճադ օլտուրարընը պլլիլ խտիլէր , Աաքին Ռո-
պէնսօն ինսանլլէթ վէ ինսաֆլը գալպ իլէ մէր-
գումլարը նուսուհիլնտ իյլէտի :

Պու եօլտա նասիւնաթ վէրիլ իքէն , Ռուրաթ
գօշարաք կէլտի միւճտէ վէրտի «Փէտէրիմ վէ ըմ-
պանեօլ կէլտիլէր գարայա չըքտըլար» տէտի , Պի-
տէ պազարսընըի քեաֆֆէտի պլլրտէն գօշուպ
գարը կիթտիլէր . լաքին ուրաթթ շիւճէք կլիպի
ուչուպ վարաը փէտէրլինէ սարըլտը . օպիլլէրի
տալի օրայա վաալը օլտուլար : Ռոպէնսօն պազար
իսէ փէք թէաաճիւպ իյլէտի , չիւնքի կէօրտիւ քի
կէյէնլէրլին իշլինտէ իքի տիշէյի վար խտի . հիւն-
չարթլլէ սիւալ խտիլ Սպանեօլարըն իքի արգա-
տաշարը խտիլէրի օլտուղունա աննատը : Պու-
լար Ռոպէնսօնուն պլր քաշ կէմիճի պըրադըպ ա-
տանըն իշլինտէ քէնտլիս իտիճէք օլտուղունա ի-
շթիթէրլի կիպի , պլլիլ ֆաթիլէալարընը իլէ
պէրապէր պուրատա պըրադ տէյու ըրճա էթտի-
լէր վէ սէօզ վէրտիլէր քի հէր նէրէյէ էմր խտէր
իսէն օրատա իաքեան խտիլիդ սէտիլէր : Ռոպէն-

սոն սլուռնւարն մաթուալի իւզէրինէ մշտուր օւ
լուպ քէյֆէնէնէք, փէք էյի տէտի : Իշպու թէտ-
պիւր իւն, դարար իթտի քի : մէգքիւր ատատա գա-
լաճակւարն ալթըսը Խնկիդ վէ իքիսի Փամիլեա-
լարը իւն պիլիք օլանլար Սպանեօլ իտիլէր պուռն-
լար օպիլիլէրին հիւքիւ ալթընտա օլուռնլար : Ռո-
պէնսօն քեաֆֆէսինի պիւր եւրէ չաղըրպ րէյինի
պէյան իթտի քէնտիլէրն չէօյէ սէօյէնէնէք, «Ու-
մարմ քի հիւ պիլիքիդ պէնիմ գօյտուղու մըգա-
մըն մուղայիլինի ետիմազ, մէգքիւր նիզամ իւն
ազարէթիմի եանի առամը վէ իշնտէ օլան հէր
չէյի սըրպա գօյաճաղըմ : պէն արղու իտէրիմ քի
մուսալի օլարաք հէր պիլիքիդէ իսայրըր օլտուն :
Խմտի իւթէ պէնիմ թարաֆըմտան իքի Սպանեօլ-
լարը պէնիմ եւրինէ րէյիս նասպ իտէրիմ, պուռն-
տան սօնրա առամըն չէրան սահիպի օլուռնլար :
Պուռնլարա քէմալի իթաաթ իթմէյէ պօրճուռուռնուղ
պուռնլար քալէ իշնտէ սաքին օլանլարա հիւքիմ իթ-
մէք իւթիդա տըր : քեաֆֆէյի սիւսլարը վէ հար-
պա տայիլ արեաթլարը վէ էշեարըր էյի սաղլա-
յըպ տիգդաթլա նաղար իթսինլէր : Լաքին էլղէմ
օլտուղի կիւլի սիղէ վէրմէ չարթըլա պօրճուռ օլ-
տուռլար, սիղ տալիս հէր սուրէթտէ մահճուպ,
հալիմ վէ իթաաթլը օլաւընդ :

Արանըղտա րէնպէրիք իւրէք թարա վէ
պախչէտէ չաղըմանը միւսալի օլտուն. քէգա մահ-
սուր հասըր օլտուղի կիւլի միւսալիլէն թաղսիմ օլ-
տուն : Օլապիլիւր քի պիւր կիւն սիղին էյի խապէ-
րինիդ իշլտէյիմ, քէգա օլապիլիւր քի պիւր կիւն
գալան կիւնլէրիմի պուրտաա թէքմիւ իթմէք իւզ-
րէ տէճիւպ կէլէյիմ : Օ զաման հաղըք օնա քի
էկէր պէնիմ նըգամըմա գարը իյէմիշ օլուր իւն :

էօյէլէրինի հիւ թէրահիմ իթմէքսիղին չէտիտ ալ-
լաաթիլէ տէնիղէ աթարըմ : Քեաֆֆէսի իշպու իս-
լաճաթա րէյ վէրտիլէր, վէ սահիս ուպուալիլէթ
էթմէյի վաա իյէտիլէր :

Պատէհու Ռոպէնսօն պէրապէրինտէ կէօթիւ-
րէճէյի չէյէրի նշան իթտի, վէ հէմէն կէմիյէ կէօ-
թիւրմէլէրինի թէնպիլ իյէտի : իւթէ կէօթիւրէ-
մէքլէրի չէյէր : պիլիլնի, քէնտիլինի եափաթը
մէյին րուպարը չէմիլէպի վէ եւիլլուկիւ : իքին-
ճի, քէնտի պիւսաթը օլան մըղաք տաչ պաթթա
վէ եպ : իւշէնճիւ, փօլ առուռ գուշու, քէլի
վէ իքի լամալար տէօրտիւնճիւ, եալընըղըքտա
եափաթը չէյէր վէ գաթլար : պէլինճի, ալթուն
գըրըկը վէ միւնէ վէնրաթ վէ պուռլար իւն պիլտէ
թօֆրաք իշնտին պուրտուկու տէօքմէ ալթուն :
Պուռնլարըն քեաֆֆէսինի կէմիյէ գօյտու րիւզ-
կար ասան էամէքտէ իտի : գարար իթտի քի օ-
պիլիսի կիւն եօլա չըքըն : Ռոպէնսօն վէ Ռըբաթ
պիւր ալեա զիւսֆէթ թէտարիք իթտիլէր, չէօյէ
քի կիթմէգտէն էգվէլ գարտանը վէ ատատա իս-
քեան իտէճէլէրի տէվաթ իտէրէք պիւր էյի զիւ-
նէթ իճրա իթսինլէր : Էօյէսի պիւր լէզիւ չէյէր
իւն քեաֆֆէսինի պիւր էյի իղրամաաթլար, քի
թաքի գափտան Ռոպէնսօնուռ ութալըկը իւզրի-
նէ չիտուլէլէ շաշտը :

Ախլամ օլտու քեաֆֆէսի Ռոպէնսօնտան կէրի
չէքիլիլէր : չըքտ տաղ իւզէրինէ տէօրթ թարա-
ֆա պաղարաք պիւթիւն չէքիլէրինի քի օ կիւ-
նէտէկին չէքմիշ կէշիւրիւ խի ֆիքըրնէ կէթիլիւսի
վէ ճէնապը հաղըն պէրէլէթիւրինի թէֆէքքիւր
լտէրէք եւրէկէ Էօյէ պիւր գաղըք : քի թութու-
չարաք աղընը թօլիւսկա վէրիւ էվաալըք մու-

հապէթիյնէ խայրքեար եարատանընա թէշէքելւր
թագաւոմ իյնէտի : Կէօրտիւկիւմ պի հիսապ էյիլք-
լէրի պիյան իթմէյն նաաթլ միււգթէտիր օլայում, է-
յի թանըրում . ֆագաթ երէրէկիւմ իյնէն թէէտսիր
իւէն էյիլկի քի Ալլահ պանա իշիթտիր իյգան ի-
տէմէմ, սէօղիւմնօգսան կէլիւր , քէնսիմի էպէտ-
իւլ էպէթ պօրճուլթանըրում : Իշպու թէֆէքքելւր-
լէրի աղիւմ մէմնունիլթէ կափոր թէքմիլ իթտի
Խննիւրայէ եէնի սէքէնէլէրի սօն վէտասընը վէրիւպ
«Գալըն սաղըք իյն» տէտի , Լաքին թէէտսիւֆիւն-
տէն արթըք սէսի թիւքէնմիլ իտի : Ուրբաթ վէ
Հինգշաբթի էսիրլէրի պէրասլէրինէ ալըպ տէօրտ
թարաֆը սէլամիայարաք սանտալըն իյնէն աղա-
յարաք կիրտի . կիթտի պէօյիւք կէմիյն տախիլ օլ-
տու : Պէրասլէրլէրինտէ Ապանեօլլար տախի կէլ-
տիլէր քի պէրասլէր կիթտիլէր : Իշթէ պէօյն օ
գատար սէնէլիք արգուսու Ռոպէնսօնուն թէքմիլ
օլտու , վէ օն իքի սէնէ օրատա գալւըքտան սօն-
րա , օրատան ալըլտը :

Բիւզգիւար սանն վէ թաթլը էամլքտէ իտի ,
Ռոպէնսօն կէմի իւզէրլինտէ տուրումշ պիւր ալւ-
գիւյէ մէյուս վէ տիլսիգ կիպի աւատը իւզէրլինէ
նաղար իտէր . վէ ալլա օրատան կէօղիւնիւ գալ-
ալըրմագ իտի : Խննիւրայէ աւապի մէգքիւր նէգա-
լէթտէն կէօրիւնմէգ օլտու , պալլատը այրըտը-
կընդն իւզէրլինէ ախուզար իտէրէք իլանի օգուսա-
յա , պատէհու ուրբաթ վէ հինգշաբթի իյնէ ոյրա-
պէր կիտիպ գափիտանըն օթ աքնա կիրտի քի օրա-
տա մէտըրլիյնէթ սէօնպէթիյնէ երէրէկիւն քէտէ-
րինի թէսէլի իթտին : վէ թօտուլք իլէ գօնուշտուն

Իշպու եօլճուլուք օգատար սօնուլէթիլ օլ-
տու քի իկիրմի տէօրէլինճէ կէլն կէմի Քատիլի

շէհրինլ վասըլ օլտու . վէ Ամերիգատան կէթիւր-
տիլլէրի եօլճու սպանեօլլարը օրայա չըքարտըլար :

Ռոպէնսօն շէհրէ կիրտիկի կիպի . թիւթ-
ճարպրտան մալիւմաթ ալմագ իւզրէ սիւալ իթ-
տիկի , ալթուն գըրըքարընը քի գարայա օթու-
րան կէմիտէն չըգարմիլ իտի , քիմէ վէրմէք կէ-
րէք տիր , նէ վագթ ալթունտուն օտնիպի մէշէուր
պիր թիւճճար օլտալ կէմինին թէլէֆ օլրատըլա
աղիւմ սէֆալէթէ տիշար օլմուշ օլտուլճուսու աւ-
նատը . վէ թիւճճարը մէրգում մէգքիւր պիր ֆը-
շը ալթունտու էլէ կէշլրմէսիլէ սըգընթըտան գուր-
թուլտու :

Շէհրի մէգքելւրտէն չըգտըլար քի Ինկիթէ-
րայա կէշսինլէր եօլտա կիթտիլլէրի էսնատէ պիր
անընանք վուգուաթ վագի օլտու շէօյն քի հինգ-
շաբթի էսիր պիրտէն պիրէ հաստա օլտու . վէ նէ-
քատար մուալինէ վէ դայրէթ իթտիլէր իտէ տէ աա-
լա պիր ֆայտէ օլմատը : Ողլունուն շէքտիկի սէ-
ֆիլլէք նազլ օլունմագ . սէվկիւլիւ փէտէրինիւ
էօլտիւկիւնիւ կէօրտիւկիւ կիպի մէյուսիյնթիւն-
տէն գաթի ումուտ օլտու . իքի լամալար տախի
օ կիպի հաստա օլտուլար վէ էօլտիլէր :

Կէմի աւանլըք իլէ Ինկիլթէրրայա վասըլ օլ-
տու . Ռոպէնսօն մէրգումէ Ինկիլիլլի տուլ տի-
շէշլիյի պուլապիլմէյն ումուտ իտէր իտի , չիւքի
մէրգումէնին էլմասլարը եանընտա իտի . չօք ա-
րաշտըրըպ վէ սիւալ իտիւպ . ագըպէթ արայա-
րաք պուլտու . լաքին փէք պիւարի ֆագըր իմիլ
իտի , չիւնքի իքի երտան պէրու նէ Հինթիստան-
տան պիր շէյ կէլմիլ վէ նէ տէ էրքէկինտէն պիր
մուալինէթ օլմուշ իտի . անըն իյնի չօճուկարը
իլէ պէրասլէր սօն տէրլնէ ֆագըրըկա եէթիւլիլ

վէ էակիմը, էլպիսէլէրի իւն էօյլէ պիշարէ օլմուշ խորէն քի երեզլէրի էօլլւ րէնկի դափլամը սէֆալէթ իւզէրէրնտէն աշըեօր խաի: Պու տէֆա տախի Ռոպէնսօնա աղիմ մէսրուրկէթ օլտու վէ մէգըլը պիշարէլէրէ իթիկի իլլիք իշլին երեքէկի չօք ֆէրահանտը: վէ շիւքրանիլէթ պէյան իթաի: Ռոպէնսօն լիմանա պիւր կէմի պուլտու, քի Աւ պուրկա կիտէճէկ խաի, Նսիլիլլիք դափիտանտան իղին իսթէտի քի օ պիւր կէմի իւն պէրապէր կիթսին: դորգար իտի քի ծուռն թաթը թապկյաթը քէնտինի օրատա կէճիքտիրմէյէ մէճպուր իթսին, իմոի ուրըաթ իւն պէրապէր Ամպուրկ կէմիսնէ կիրմէյէ հաղրանտը: օքի կէճիքմէքսիլին հէմէն չըքաճաք խաի: Պու թէպտիլաթ չօք ֆայտէլի օլտու Ռոպէնսօնա քի տէրադապ եօլա չըգտըլար, վէ աանլըք իւն շէյմիլեան թարիզլը կիտէրլէր խաի: Նիհայէթ Ռոպէնսօնուն տօրտուկուն շէհրլէրին ուֆուք վէ քէնարլարը կէօրլենմէյէ պաւտը: քի օ թէրէճէ կէօրմէյէ հաարէթ խաի քի սէվինճինտէն երեքէկի երիթիտի:

Ելթէ կէմի Էլպա չայըն աղգընտա վասըլ օլտու: պագարսընքի ափանըղ ըղկեկար տըր չըքտը վէ շէտիտ ֆուրթուհա չըքարտը էօյլէ քի կէմի ըրեղկեարտան գափըրըպ ճէպըն գարայա տօղրու տիւշտիւ: Օ գտտար չայըշտըլար քի կէմիլի տօղրուլտանտըլար վէ թէճիլքէտէն դուրթարմաք միւմքինսիլք օլտու: Պիրտէն պիւրէ շէտիտ պիւր պօրան իւսթէ եթիլիտի: հէր շէյլ լաթ իւսթ իթտի: պատէհու կէմիլի գալտըրըպ պիւր գարայա կէօթիւրտիւ պրաքտը: վէ կէմիսն տիպի աշըլարաք իշինէ սու տօլտու կէմիլի պաթըրտը: իմոի պաշկա շէյ եափուստըլար, եալընըգ ճան-

բարըն գտըթարմայա չայըշտըլար: պիւթիւն կէմիտէքի առաւիթր սանտալըն իշինէ տօլտուլար էօլմէքտի գուրթուլտուլար:

Ռոպէնսօն արգատաշլարը իւն պէրապէր չըպուք ֆագիւր պիշարէ եօճու կիսի ֆիւարա, շէհրինէ վարտը: վէ չօք տէֆա ֆուրթուհա շէքէրէք նիհայէթ քէնտիտի վէ արգատաշլարը գարայա չըգըպ քէնտի սէմիլէրինէ վասըլ օլտու իստէն պիւթիւն սէրվէթինի գայալ էթտի: եալընըգ սատագաթըլ քէլփի գուրթուլտու չիւնքի տէնիգէ աթըրըպ արգաքնտան կէլտի, պուհուն իւն պէրապէր վիօ տուտու դուշու տաիի ֆուրթուհա վագթինտէ հանընտան ալըրմատըկընտան գուրթուլտու: Պիրազ վագթտան սօնրա պաքտը քի կէմի իշինտէ օլան էշէպարտան շէյ տըշարը վուրտու: կիթտի արատը շէմիլէ տէրի էլպիսէ վէ երեզ էօրթիւսիւնի պուլտու, պուհուլարը ալըպ հըֆիլ իլլէտի: լաքին քէօլլուք վարչա ալթուն գայալ օլտու կիտի: Ելթէ Ռոպէնսօն Ամպուրկ շէհրինտէն չըքարըլը վագթ նէ գատար շէյի վարիտի վէ նէ տէրէճէ առէմ խաի իստէ, այնի հալտէ եինէ Ամպուրկա տէօնիւպ կէլտի:

Օլապիլլը քի Էլլիքքեանի Ալլահ պէօյլէ թէտալիւր իտէրէք սըրայա գօյտու, էօյլէ քի ֆիլքրի գըսա օլան տէլիգանլըլար նասիհաթ ալտըլար, չիւնքի օլմայաքի միւլահադա էթմէքսիլին Ռոպէնսօնա պէնգէմէք վէ տիւնհալը տօլաշըպ կէգմէք իսթէրլէր: քի իսաղինէ պուլուպ վաթանլարընա զէնկին տէօնիւպէր:

Քիւսքաւ շէհրինտէն կէմիլէ կիրիպ Ամպուրկա տօղրու չըքաշ: Էլպա չայտան կիտէրէք Աթադին գարընընա վասըլ օլտու: պուրպտան Ամպուրկուն

գամբանա եկրէրնն կէօրտիւկիւ կիպի սէվինճին աշն շխտէթլէ աղար խոի : Տօղտուկու շէհրէ վասը օրնայա վէ սէվիւկիւ փէտէրնն կէօրիւպ հասրէթինն արմաւա տէօրթ սաաթ գալար . Գիւաքաւ շէհրինտէ իշիթտիքի վալխտէսի էօլմիւշ , աճը կէօղ եաշլարը իլէ սէվիւկիւ վալխտէսի իւզէրինն աղար խոի : Տէնիզին գապարմաթը վէ բիւզկեաքըն ասան էսմէսիլէ կէմի էօյլէ պիր դօուլօր խոի քի արթըք եիւրիւմէքտէն ուշուլօր կիւպի կէօրիւնիւլօր խոի : Պըլանքէնդէ կէշիպ Նէօէնրաթաւա վարաւար վէ օրատան Ալթօնա , էնն Նիհայէ Ապուրկ լիմանըն տախի օլտու :

Ռոպէնսօնուն եիւրէկի սէվինճինտէն վուրուպ թիթիւմէյէ պաշլատը , թաքի տպանամայըպ քէնտիսին կէմիտէն տըշարը գարայա աթար . օ գատար իզտիհամտան նազար խէյօրլար խոի ասլա տիգգաթ իթմէքսիզին . եէրէ տիւշտիւ , եիւզիւնիւ թօփրակա սիւրէրէք վաթանըն էօփէր խոի : Պագտըքի արաշարըք իզտիհամ իւզէրինն տէօքիւտիւէր , գալքար օրատա օշն օթէյէ քի Պօմօ տէնիլի , կիթտի : Օրատան փէտէրի խանէսինն աւէմ կէօնտէրտի քի օղուն կէլտի տէյու խապէր վէրսին . վէ օ մէմուլ օլունամայան շէյի աղար ազար փէտէրինն տուլուրմաք իսթէտի : Աէօնաէրտիկի առլմէ թէնպիհ իթտիքի . փէտէրինն պուլտուն պիլիսի սէնի կէօրմէք իսթէյօր տէսին , վէ օ աւտամըն օղուն հազդընտա չօք սէվինճէք շէյիլէր վար իտէճէկի տէսին , Պունտան մաատա չուտա տախի սէօյլէսին քի օղուն ևօլտա տըր Ամպուրկա կէլէճէք , էննիհայէ պու հափաթիօի կէթիւրէն սէնին էվաւտըն տըր քի կէլտի եէթիւշտի տէսին : Տիւշլունտիւ քի պէօյլէ եափմազ իսէ պիւ

շարէ իիթիյար շիտտէթլէ սէվինճինտէն թէշլէքէյէ ուղրայաճաք վէ օլապիլիլըքի էօլմէսինն տախի սէպէպ օլաճակ խոի : Իլպու տիգգաթը իթտիքտէն սօնրա մատէմքի Ռոպէնսօն եօլլարը հալէ թանըլօր խոի , գալքար վէտէրի խանէսինն կիթալի , իէրի կիւրալիկի կիպի եիւրէկի շէտիտ սուրէթտէ թէպտիլ օլտու . վէ թարիֆ օլունամազ հալտէ սէվինէրէք դօշուպ փէտէրինն պշուտա տիւշտիւ . վէ պիլիպիլինն սարըլարաք սէվինճիլ աղլատըլար , վէ էօյլէ պիւթիթիւշտիւէրքի նէ սէօյլէյէճէքիլինն գայալ իթտիլէր պիլիսի ախ սէվիւկիւ փէտէրիւմ , սիլէրի ախ սէվիւկիւ էվաւտընազըմտան պաշկա պիւր շէյ սէօյլէսինն տէրիլի : Եիւրէքէրինն չըրփընմասընտան տիլլէրի պաղանաթ տիլիթ կիպի եէքտիկէրի իւզէրինն միհման օլմուշ պագարլար , պէօյլէ իքիսիտէ պաղանաթլար գալտըլար : Նիհայէթ պիլրազ կէշաի խօշ պիլի կէօղ եալը կէօղէրինտէն շէշմէ կիպի ճօշմայա պաշլատը . քի եիւրէքէրինն ճէպարէթ վէրէրէք գուվ վէթլնտիլտի . շիւնքի տէրէճէսիգ սէվինճ եիւրէքէրինն սըքմըլ խոի : Լաքին էսիլ օրատէ տէրէճէսիգ նէվ պէնէվ վէ չօք շէյլէր կէօրէրէք փէք թէաւտիւկ իթմիւշ , վէ սու փուս տէօրթ թարաֆա պաղար նազար իթմէքտէն տօլամազ խոի :

Ռոպէնսօնուն շէհրէ տէօնտիւկիւնիւն վէ թէնպիլրտէ գալընամազ վուգուաթլարընն սէսի շէհրի իշինտէ իշխտիլտիկի կիպի , ալէմին լիսանընտա Ռոպէնսօն խոի , հէր քէն քէնտիլի կէօրմէյէ վէ թէաւաճիւկ օլունաճաք հիւքայէյի քէնտիլ լիսանընտան տիլինմէյէ աղգու իտլիլէր խոի : Իմտի փէտէրի խանէսինտէ սապահտուն տիւրամա գատար օլուն աւաճմ վար խոի , ալէմ օրայա տէօքիլտիւ

Թաքի պիւթիւն կիւն հիքեայէյի նազլ իթմէյէ եւ-
թիւմէդ իտի : Նէ գատար շէյքի հիքայէ իտէր ի-
տի իսէ , քէնտիտինի տիյնէյէն աթալարա նասի-
հաթ վէրիթ , էկէր քի «տէր էվառարընըդ սէվ-
մէք իսթէր իսէնիդ» : Նասիհաթ օլտուն սիգէ էվ-
լառարընըդ իլմ ու մէարիթ , էտէպ ու ախեաք
ախտարըք , մահնուպըք վէ չալըշմաք իշինտէ
թէրպիյէ իտին ալըռարըն :

Ռոպէնսոնուն փէտէրի Թիւթճար օլտուղուն-
տան իսթէր իտի քի օղու տախի Թիւթճարըկա
տախիլ օլտուն վէ էօյրէնախի : էօյէ քի փէտէրի
էօտիւքաէն սօնրա եւրինէ կէշսին և Լաքին Ռո-
պէնսոն իսպլի դէման զահմէթ իշինտէ ալըշմըշ օլ-
տուղընտան փէտէրինտէն մաթրուպ իթտիքի տիւր-
կէրլէք էթմէյէ իգին վէրսին : Փէտէրի էվառարըն
գըրմատըկընը իսթէմէ տիկինտէն իգին վէրտիքի իս-
թէտիկինի եափսըն : Նմախ Ուրբաթ իլէ պէրասէր
օտունտան շէյէր եափար , վէ օգատար իլէրի կիթ-
տիլէր քի պիր սէնէտէն սօնրա եափտըքարը Թէ-
աճիւպ օլունաճաք շէյէրի մէշհուր ուսթալար եա-
փամաղլար իտի : Պիր Ֆապրիքա եափտըքար վէ ի-
քիսի պէրասէր չալըշըրլար իտի , պիրիպլրինէ էօյ-
լէ էմիյէթ վէ մուհապալթիլ իտիլէր քի պիւթիւն
էօմրէրինտէ պիրիպլրինտէն այըլմաք միւմըիւն
տէյիլ իտի :

Նվվէրի եալընըքըք հալլէրինին դիքրի օլ-
մաք իշին հաֆթանըն պիր կիւնիւնիւ տատա օլ-
տուքարը կիպլի սապլիթ իթտիլէր , եանի եալընը
տուալարը վէ իշլէրլիլ օլուպ սայրիտիլլէ գօնուշ-
մաղլար իտի : Նշթէ պէրէքէթուլահ իւզլըլէրին-
տէն էքսիլ օլմատը : հէրնէյէ թէշէպալիւս իթտիլէր
իտի իսէ ասան կէլիր իտի : Տայիմա Ֆայտէլի ի-

լէր իլէ մէշգուլ օլուպ էյի , աֆլյաթ վէ րահաթ
էօմրիւր իլէ եաշատըլար Թաքի պիր իսթիյարըկա
վաթըլ օլտուլար : Նմախ ուգուն միւտտէթ զէմա-
նը իսթիգպալ Ռոպէնսոնուն վէ ուրբաթըն զիքրի-
նի հիւրմէթ վէ իգզէթլէմէյէ պօրճլու տուր : Քի
պու գատար վէ պէօյլէ էյի իպրէթ պըրաքալար
ինսանլարա , վէ պիր տինտար ատէմ հէր հանկի
տէրէճէ վէ հալաէ օլուր իսէ օլտուն կէրէք պու
տիւնեանըն իգպալը վէ կէրէք ախրէթին մութլու-
լուկու իշին նասըլ րահաթ էօմրիւր կէշիթէքլէրի-
նի իպրաղ կլլէտիլէր :

Ի Լ Ը Վ Է

Իշպու. քիթապ պուրատա թէքմիլ օլուր. լա-
քին մուֆասսալ հիքեայէտէ Ռոպէնսոնուն պազի
դարան անվալընը ուզուն հազընը, քի պիզ մուխ-
թասարէն հիքեայէ իտէլիմ:

Ռոպէնսոն փէտէրնին խաթրի իշին իշպու
հալընդը Էօմիւ իշինտէ խալլու զէման գալըպ
վէ Էօմիւ իլէ պէրապէր թէանկալ օլունանակ սու-
րէթտէ քէնտի դօյտուկու դանօն իլէ չալընըր ի-
տի. վէ ասլա անվալընը տէյիշտիլթէտի քաչքի փէ-
տէրի սաղ իտի: Պու արատա քէնտի գալտանը
տէօնէր կէլըր Ամպուրկա. օնունքի հէմէօմիլիւնիւ
հէմ կէմիլիւնի գուրթարլընը, մէրդուս գալտան
Ռոպէնսոնուն հալլինի կէօրէրէք քէնտիլնէ չօք հէ-
տիլէլէր վէլըր Ռոպէնսոն հիքեայէ իտէր քի, տէվ-
լէթ տէր, մահքէմէ իսթիլթաղը իլէ տալընա կէ-
լէն վուզուաթարը սապիթ իթմէքիսթէտի. գափ-
տանը վէ պիւթիւն կէմիլիլէրի չալընըպ թանգիդ
իտիպ իլամ իթտի քի, պէն ֆուրթուուն իլէ. Էդ-
քիւր ատայա տիւշիւպ պու գատար սէնէ օթու-
րուս իլը տէֆա օրայա այակ պաստըկմ իշին հադ
իլէն ատանըն սահկպի պէն օլունս, վէ Էօլտա օ-
լան էվլադարը պիւթիւն մլլտան եէրլէրլնէ հա-
փըլտընըպ օգուրսըր իտի: « Պու կէմի գալըզպ
Էիլնէ Ամէրիգայա կիթտի, վէ պիւր քաչ սէնէլէր-
տէն սօնրա չօք հապըլաթ իլէ տէօնիւպ կէլտի վէ
Ռոպէնսոնա չօք շէյ տախի վէրտի թաքի պիւր հիլ-
ճէ զէնկիլնէտի. Ռոպէնսոնուն փէտէրի եէտի սէ-
նէտէն սօնրա Էօմիւ. լաքին Ռոպէնսոն Ուրըաթ Է-

սիւրի ալըպ թիւթճարըք իլէ շիտիպճանա կիտէր
չիւնքի քէնտի սէվիւլիւ ատասընը թէքրաք տէօ-
նիւպ նազար իթմէյէ չօք արզուսու վար իտի. սէ-
քիզ այտան սօնրա Ամէրիգատա քէնտի ատասը-
նա վասըլ օլուր:

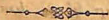
Մն սէնէ կէչմիլ իտի տէր ատատան ալը-
լալը չօք շէյի թէպտիլ օլունը իտի կէօրտիւս վա-
գա սպաննօլարը քէնտիլնէ վէքիլ թալլին. իթտիմ
իտի, փէք իյի նէգարէթ իթմիլէր, լաքին ինկի-
լիզէր չօք խասարաթ իթմիլէր տի անլէրէ. Չօք
տէֆա տախի եապանիլէր կէրլիլ տէօյիւմիլէր
վէ անլէրտէն պէչ քիլի վէ պիւր քաչ տիւշէլի Է-
սիւր իթմիլէր, օնլարտան չօք քիլի չօճուկար ի-
լէ տօլու չօղալընլար իտի:

Ռոպէնսոն պիւր վազթ օրատա. օթուրուր վէ
օ սէմթի նիզամա գօյարաք ինալիէրէ թագաիմ ի-
տէր, քի Էնէպէլըլէ իլէն չալընընլար: Վէ պու-
նուն իլէ պէրապէր քէնտիլէրի իշին ինկիլթէրա-
տան պարութ, թիւֆէնք, ալեաթ, գըլըճ, պալ-
թա, գազմա վէ դալրիլիւմ կէթիւրտի. օնտան
գալըքար Պըրաղիլէայէ կիտէր քի օրատա սաքին օլ-
սուն. չիւնքի օրաք գալապալըքը վէ թիճարէթ
մէրքէզի օլտուղունտան չօք Էվրօփալը վար իտի:
Պրաղիլէատան տօգուզ էվ ինկիլիլի օրայա կէօն-
տէրիւր, քի չօղալընլար, վէ հէմ պիւր քաչ ինէք
էօքիւզ վէ տօմուզ կէօնտէրիւր, քի օրատա Էօգ
իտի, օնլար փէր էյի արթալըր վէ չօղալընլար:
Պունտան սօնրա պիւր կէլն եապանիլէրտէն իւշ
Էիլը քիլի կէլիլ Ռոպէնսոնուն ատասընը պասար-
լար. լաքին սէքէնէլէրի չէտիտ գազկա իտէրէք
մէրտըլէր իլէ գըրար. վէ ֆիլնա հալտէ գօվարլար

էջոյն քի պրենտան սօսը՝ օրայա առամ հանալաւ-
մաղ օլուու. իմտի սէքէնէկէր Ռոպէնասունուն իս-
լահաթլարը իլէ տէվամի չալըշարաբ էօմիւրլէրինի
բահաթ կէչիրիլլէր։ Ռոպէնասուն եխնէ գալըլոյ ա-
տասընա կիթտի, պագար քի էհալի չօդուլլը, ա-
տմէ կէնտտէրիկ Սպանեցլարըն ատասընտան պիլի
Քանէնայ կէթիլլուտ։ Միւմաիլէյէ քահանայ տի-
րայէնթու վէ թէմիզ եաշար օլտուգուունտան մէր-
գումլարը Գրիտանիլըքտա սաալիթ իլլէտի. պընա-
կել օլմամըշարը պսակ իյէտի, վէ իլլետեկ օլմա-
մըշարը քրիստոնէ ութխն էօյրէտիպ մկրտուլ իթտի։

Պոռնիտան ստնրա Ռուպէնասնիկնէ հօգաորը սէմ-
թէ կէտի, վէ Հինաթաթանը կեզգլլ չօք քհարի-
լէ Պրազիլեայէ ալտէթ իյէտի, պատէհու իխթի-
յարլանդ վէ զէնկին օլասքա գատար քէնտի ա-
ռասընա կիտէր կէլիր իտի: Պու հօլարաւ չօք շէյ-
լէր պաշլմտան կէշտի վէ թիւրիւ թիւրիւ թէհ-
լիքէլէրտէն գուրթ ուլտոււ: Թաքի գարար իթտիմ
դայրու սիր մահալէ կիթմէյիմ, պէն Ուրքաթ Նաի-
րիմ իլէ պէրապէր Ամուրեկա կէլիպ օթուրտու-
կոււմ վազթ ելթիմէ իքի հաշնտա իտիմ:

Ինչպե՞ս վուզբուսիմ ինչնա՞ն էլի է տրվե՞լ առիթ, քե՛
տիմ առնեմ թահաթ վե՛ էլի եաշտոմսք ինչն ֆաղի
շալալանք սեղեթեր, եալընք եզա աղար վե սապըրը օ-
ւմալը կե՛նքդ տրի, պուճուճուն ինչ գառիթքին թէ՛միկ
ոսաղյալըդ իսի-ստախե՛նք օթ վե սաստո՛ւթիթի օրպալիթ

Р. У.

№ 8561

131